

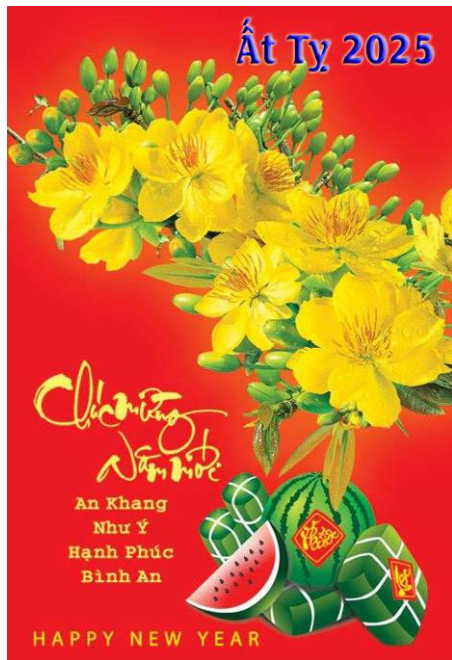
Đặc san Xuân Ất Tỵ

Hội Ái Hữu Cựu Giáo Sư và Học Sinh
Trung Học Trịnh Hoài Đức - Bình Dương

Lưu Hành Nội Bộ

2025

Chào đón năm mới Ất Ty 2025
Kính chúc quý thầy cô được mạnh khỏe
an khang. Kính chúc quý anh chị cựu học
sinh vạn sự như ý, cuộc sống luôn bình
yên hạnh phúc.

Ban Điều Hành Hội AH CGS & HS
và toàn thể CHS Trung Học Trịnh Hoài
Đức Bình Dương

Ban Điều Hành Hội Ái Hữu CGS và HS **Trung Học Trịnh Hoài Đức - Bình Dương:**

Cố Vấn: GS Nguyễn Trí Lục, CHS Nguyễn Văn Diệp (khóa 5)

Hội Trường: Ban Đại Diện

Hội Phó: CHS Nguyễn Văn Lành (khóa 5), Email: lanhnguyen@yahoo.com

Hội Phó: CHS Từ Minh Tâm (khóa 11), Email: minhtram_08@yahoo.com

Thủ Quỹ: CHS Nguyễn Thúy Hồng (khóa 15), Email: cthny81@yahoo.com

Ban Giao Tế Xã Hội: CHS Nguyễn ngọc Phát (khóa 1- Email: tungocyen912@gmail.com), CHS Trần văn Ngôi (khóa 2), CHS Jeaneret Cẩm Hồng (khóa 6)

Đại diện tại các địa phương:

Sydney: CHS Đỗ thị Anh (khóa 2), Email: anh_do1944@yahoo.com.au

Melbourne: CHS Trần văn Khanh (khóa 3), Email: vk_tran@hotmail.com

Canada: CHS Nguyễn thị Kim Oanh & Nguyễn thị Minh Lan (khóa 9), Email: tran.thachoanh@gmail.com

Texas: CHS Nguyễn Kim Nên (khóa 9), Email: vo-nguyen@comcast.net

Bắc Cali: CHS Nguyễn Bích Thủy (khóa 4), Email: nguyencathy37@yahoo.com

Sacramento: CHS Nguyễn văn Đông (khóa 9), Email: dongnguyen50@yahoo.com

San Diego: CHS Nguyễn thị Khoẻ (khóa 3), Email: truck20nguyen@yahoo.com

Nam Cali (Orange County và vùng phụ cận: CHS Nguyễn thị Khoẻ (khóa 3), Email: truck20nguyen@yahoo.com

Nam Cali (Orange County và vùng phụ cận): CHS Nguyễn thị Phương (khóa 6), Email: lynynguyenvan40@yahoo.com

Liên lạc tại VN: Trương Huê Mỹ (khóa 8), email: mytruong247@gmail.com,

Huỳnh Xuân Khai (khóa 12), email: huynhxuankhai@gmail.com

Lời ngỏ

Quý thầy cô và anh chị cựu học sinh Trịnh Hoài Đức thân mến,

Mùa xuân mới lại về, cũng là lúc đặc san Trịnh Hoài Đức trở lại với chúng ta, với hy vọng đem chút hoài niệm xưa để mọi người cùng hồi tưởng.

Năm nay, ngoài những cây bút quen thuộc luôn tích cực ủng hộ cho nội dung của đặc san như GS Nguyễn thị Tâm, CHS Ngô thị Nguyệt, CHS Nguyễn thị Thanh, CHS Trần Đông Thành... đặc san của chúng ta tiếp tục được sự đóng góp nhiệt tình của CHS Hoàng Đình Trung. Năm ngoái, bài viết của anh Trung đã được nhiều bạn bè và thầy cô tán thưởng. Đặc biệt, thầy Lê Tấn Lộc rất thích phần kỷ niệm của anh Trung nói về những giờ Triết học do thầy giảng với sự giảng dạy mới lạ, độc đáo... Cách dạy này ít thấy ở chương trình trung học được thầy Lộc đem ra thực hiện ở Trịnh Hoài Đức. Một học sinh của thầy đã nhớ và ghi lại khá đầy đủ, khiến thầy khá xúc động và nhờ Ban Biên Tập đặc san liên lạc với anh, để ghi chép lại đoạn văn nói trên, rồi đăng trong facebook của thầy. Năm nay, anh Trung viết tiếp về những bạn nữ của mình thuộc khóa 8 Trịnh Hoài Đức. Những kỷ niệm buồn vui của anh được ghi lại trung thực, qua trí nhớ khá tốt so với lứa tuổi U80 của anh. Viết về bạn bè, tuy dễ nhưng mà khó, viết thật quá có khi đụng chạm tự ái của người trong cuộc. Do đó nếu có gì "đụng chạm" mong mọi người thông cảm đại xá cho tác giả và Ban Biên Tập đặc san.

Bên cạnh đó, năm nay Ban Biên Tập đặc san rất vui khi nhận được một số lượng bài viết tương đối dư dả, chứng tỏ đặc san được nhiều thầy cô và anh chị cựu học sinh quan tâm và ủng hộ. Thế nhưng do số trang của đặc san có hạn, nên một số bài nhận được với nội dung hơi xa xa chủ đề về trường lớp thì đành phải gác lại, chờ cơ hội khác mới đăng được. Ban Biên Tập xin ưu tiên cho những bài viết về kỷ niệm học trò, thầy cô, trường lớp và phân chia đều cho các khóa từ

khóa 1 đến khóa 19. Mong quý cộng tác viên thông cảm và tiếp tục ủng hộ cho đặc san trường mình.

Hội chúng ta không quá nhiều người, lại thuộc nhiều lứa tuổi khác nhau. Chúng ta gặp nhau trong tình thân ái, gói gắm những điều tâm sự qua đặc san hàng năm, với hy vọng sẽ nối kết chút tình còn lại của tuổi già. Hàng năm có nhiều thầy cô, bạn hữu đã từ giã chúng ta mãi mãi, số hội viên còn lại còn rất ít. Kỷ niệm xưa, nói hoài đã mười mấy năm qua chắc cũng có thể đã hết đề tài, người viết được đã viết, người không muốn viết thì đã không viết. Do vậy, sự tồn tại của đặc san này chắc không kéo dài được thêm nữa, đó là chưa kể vấn đề tài chánh của hội và tình trạng sức khỏe không khả quan của những thành viên trong Ban Biên Tập và gia đình, cũng có thể cản trở sự tái xuất của đặc san năm tới. Số phận đặc san của chúng ta thật rất mong manh!

Trong cuộc đời, hợp rồi tan, có rồi mất là chuyện thường tình, chỉ mong mọi người an lành sức khỏe an khang trong năm mới. Đó cũng chính là lời cầu chúc tốt đẹp mà Ban Biên Tập muốn gửi đến quý thầy cô và anh chị CHS trong mùa xuân mới.

Thân chào,

Thay mặt Ban Biên Tập

Đặc san Trịnh Hoài Đức Xuân Ất Ty 2025

Từ Minh Tâm

Lời Chào Đầu Năm

Nguyễn Văn Lành

Lời Chúc Đầu Năm đến từ Ban Điều Hành Hội Ái Hữu Cựu Giáo Sư và Cựu Học Sinh trường Trung Học Trịnh Hoài Đức - Bình Dương:

Nhân dịp năm mới Ất Ty sắp đến, chúng tôi kính gửi lời chúc mừng năm mới ấm áp và vui vẻ đến quý thầy cô cùng các anh chị và quý độc giả. Năm cũ đã qua đi, mang theo những ký ức đẹp và những bài học quý giá. Năm mới sắp đến, mang theo những hy vọng và những niềm vui mới. Chúng tôi hy vọng rằng trong năm mới này, thành viên của hội chúng ta sẽ tiếp tục gắn bó, hỗ trợ và khuyến khích nhau trong những dịp gặp mặt mà hội thường tổ chức. Chúng tôi cũng hy vọng rằng trong năm mới này, chúng ta sẽ tiếp tục duy trì truyền thống tốt đẹp của Hội Ái Hữu Cựu Giáo Sư và Cựu Học Sinh Trung Học Trịnh Hoài Đức, đó là tinh thần tôn sư trọng đạo, sự kiên trì và quyết tâm trong việc tổ chức đại hội năm 2025.

Nói đến tinh thần tôn sư trọng đạo, hằng năm chúng tôi đều tổ chức thăm viếng quý thầy cô trong khu vực gần Little Sài Gòn trước Tết Nguyên Đán 1 tuần, thường là ngày thứ bảy. Năm 2024 lại rơi vào ngày 2 tháng 2, chúng tôi gồm có 12 người chia nhau đến thăm hỏi, chúc mừng năm mới và tặng quà đến quý thầy cô. Anh Nguyễn Văn Lý, cô Nguyễn Thị Phương, chị Nguyễn Thị Thanh và Tami Lâm đến viếng thầy Võ Văn Minh và cô Nguyễn Thị Cam tại West Covina, California. Cùng lúc, chúng tôi gồm Cẩm Hồng, Vương Gái, Vương Văn Kiệm, Nguyễn Văn Diệp, Vũ Đức Định và Võ Thành Hậu viếng thăm thầy Nguyễn Trí Lục và phu nhân là cô Hà Thị Liên tại thành phố Fountain Valley, California. Chúng tôi cũng có cơ hội chào đón và chúc Tết thầy Nguyễn Đức Long tại tư gia thầy Lục. Cũng nhóm này đến tư gia của cô Nguyễn Thục Oanh tại thành phố Westminster, California. Anh Dương Náo lãnh phần thăm viếng thầy Đỗ Anh Tài và phu nhân

tại thành phố Stanton, California. Thật nhộn nhịp và vui vẻ, sau đó tất cả cùng gặp nhau ở nhà cô Nguyễn thị Đức thuộc thành phố Fountain Valley. Nơi đây chúng tôi cũng vui mừng gặp được cô Nguyễn thị Điền. Nhiều năm về trước cũng như năm 2024 này, tất cả vui vầy gặp gỡ thầy Nguyễn Trí Thành và phu nhân tại tư gia trong thành phố Huntington Beach, California và nơi đây chúng tôi được gặp cô Nguyễn Ngọc Sương trước khi cô về lại Việt Nam sinh sống. Sau cùng, chúng tôi một mình đến thăm thầy Phan Huy Đạt và phu nhân tại thành phố Irvine, CA. Nhìn quý thầy cô vui tươi nở nụ cười chúng tôi sung sướng và cảm động, với ước mong quý thầy cô luôn được khỏe mạnh để chúng ta có cơ hội gặp gỡ và thăm viếng hàng năm.

Khi nói đến hội ái hữu là nói đến tình người. Làm sao chúng ta có thể gặp nhau số đông thầy cô và bạn hữu? Câu trả lời là gia nhập hội. Đó là lý do chánh đáng mà các hội ái hữu thường tổ chức đại hội mỗi 2 năm để làm hài lòng sự đòi hỏi khát khao tình người. Hội chúng ta cũng vậy, cứ mỗi 2 năm có mở đại hội toàn quốc và giữa 2 năm đó cũng có tiểu hội trong phạm vi nhỏ. Năm 2024, chúng ta được sự hướng dẫn của cô Nguyễn Thục Oanh cho sử dụng phòng họp trong khu Little Saigon, với số người tham dự rất khiêm tốn cỡ 40, 50 người. Dù vậy nhưng tình cảm hiện rõ trong từng cá nhân: vui vẻ, ăn uống đầy đủ, ca hát thoải mái, chuyện trò như chưa từng gặp nhau.

Bên cạnh thăm hỏi thầy cô ở Nam California, Hội cũng nhờ các bạn bên Việt Nam đến thăm hỏi và tặng quà Tết đến một vài thầy cô như thầy Nguyễn Văn Phúc, thầy Tôn Thất Đường, cô Trần Thị Tính... Thêm vào đó, khi về Việt Nam thăm quê, anh Phan Hồng Liêm có liên lạc được với người thân của thầy Nguyễn Văn Hộ. Khi hay tin thầy Hộ phải nằm bệnh viện, anh đã nhanh chóng tìm đến con trai của thầy Hộ, và gửi chút

quà của Hội để yểm trợ cho việc chữa trị của thầy.

Đề cập về tình người cũng nói đến đám cưới và đám tang. Giờ đây hội viên không còn trẻ nhưng chưa già làm gì có chuyện đám cưới, đám hỏi, thế chỉ còn nhắc đến đám tang. Đây là chủ đề rất nhạy cảm, những lần gặp nhau thấy ít người đi. Năm 2024, Hội chúng ta mất đi thầy Đinh Đức Vượng, một vị giáo sư khả kính có nhiều tài năng, nhứt là trong lãnh vực văn hóa. Thầy là người viết được 3 quyển sách bằng tiếng Anh nói về văn hóa Việt Nam. Công trình của thầy thật đáng trân trọng, và sự ra đi của thầy là một mất mát lớn không những của trường chúng ta mà cho cả cộng đồng Việt Nam ở Hải Ngoại. Ngoài ra, chúng ta còn mất một người bạn cùng khóa 5, đó là anh Dương Náo đã ra đi vĩnh viễn. Anh ra đi rất bất ngờ, để lại niềm thương nhớ vô cùng tận trong đám bạn thân nói riêng và hội chúng ta nói chung. Bạn Náo sanh ra ở Bình Dương, cư ngụ tại California, mất bên Texas, hy vọng anh chọn cõi bình yên nhất làm cư dân. Bên xứ Úc xa xôi, một người bạn khác thuộc khóa 6 là anh Lý Phước Sanh cũng đã mãn phần. Cầu chúc cho anh và những bạn hữu khác của Trịnh Hoài Đức vừa mãn phần năm qua được sớm tiêu điều nơi miền cực lạc.

Ngoài ra những dự định không thành cũng tại số... Không phải số 1, 2, 3 mà cũng không phải số đề, số lotto mà là số trời!. Sau cuộc họp mặt ngày 7 tháng 6 năm 2024, trong khu nhà tiền chế thuộc Little Sài Gòn, chúng tôi có kế hoạch tổ chức ngày picnic mùa hè tại công viên lý tưởng Mason Park Irvine ngày 28 tháng 8. Số người ghi danh tham dự thật khiêm nhường nên đành ngậm ngùi hủy bỏ. Chưa hết chuyện lên chương trình: dự trù tổ chức ngày vui chơi ca hát tại tư gia anh Nguyễn Hữu Cửa là ngày thứ bảy 13 tháng 9, 2024. Mọi người vui vẻ chuẩn bị lên đường thì được biết việc tân trang phòng ốc vẫn chưa xong, thế là hủy bỏ và hẹn lại mùa hè năm sau. Lại một lần nữa mộng không thành: dự tính đi thăm bệnh cô giáo Đỗ Mộng Lan trong tháng 10, 2024. Khi liên lạc với cô mới biết rằng cô phải tốn nhiều thời gian để chuẩn bị nhiều thủ tục làm chemotherapy như thử máu, X-ray, MRI, lấy ý kiến thứ 2 v.v... Thế là chỉ còn chờ đợi một

thời gian. Hy vọng cô sẽ vượt qua mọi khó khăn. Chúng tôi chờ tin vui từ cô.

Cuối cùng, một lần nữa, chúng tôi xin gửi lời chúc mừng năm mới đến toàn thể thành viên của hội, chúc cho mọi người có một năm mới thật hạnh phúc, thật bình an trong tâm hồn, và trí tuệ thật minh mẫn. Hy vọng sang năm chúng ta sẽ tổ chức được đại hội toàn cầu, để mọi người có thể bắt tay nhau trong tình thân ái, của những người đã cùng học tập và hoạt động ở trường Trung Học Trịnh Hoài Đức thân yêu.

Trân trọng,
Nguyễn Văn Lành
Thay mặt Ban Điều Hành
Hội Ái Hữu Cựu Giáo Sư và Học Sinh Trung
Học Trịnh Hoài Đức - Bình Dương

Bên Thầy

NVD (khóa 5)

*Mỗi năm cứ đến Tết Thầy
Lại nghe rạo rức như ngày còn thơ
Dẫu rằng tóc đã bạc phơ
Tâm tư vẫn mãi ước mơ bên thầy
Hôm nay còn được sum vầy
Ngày mai ai biết duyên này ra sao
Đời người tựa giấc chiêm bao
Nào ai đếm được ngàn sao trên trời.*

(cảm tác cho chuyến đi Tết Thầy năm 2025)

Hoài Niệm

GS Lê Tấn Lộc

Hôm nay bỗng dưng tôi nhớ tới người thầy cũ - thầy Nguyễn Đồng Quý - thầy dạy tôi Lớp Tư tại Trường Nam Tiểu Học Tỉnh lỵ Bạc Liêu - ngôi trường gắn bó cả quãng đời thơ ấu của tôi, nơi tôi theo học thập niên 40, từ lớp Đồng Ấu (Cours Enfantin), Lớp Tư (Cours Préparatoire), Lớp Ba (Cours Élémentaire), Lớp Nhì đệ nhứt niên (Cours Moyen première année), Lớp Nhì đệ nhị niên (Cours Moyen, deuxième année) tới Lớp Nhứt (Cours Supérieur).

Tôi đặc biệt nhớ tới thầy Quý vì thầy coi học trò chúng tôi như con cái trong gia đình. Lớp của thầy lúc nào cũng có bánh, kẹo, nước ngọt, và nhứt là xiu mại bánh bao do thầy xuất tiền túi mua đem tới lớp để giờ ra chơi tụi nhóc chúng tôi cùng ăn uống với thầy...

Và đó cũng là lúc thầy dạy chúng tôi hát các bài bằng tiếng Pháp thịnh hành thời đó, như một hình thức dạy thêm tiếng Pháp cho học trò của thầy.

(Rất lâu sau đó, khi theo nghiệp Gõ-Đầu-Trẻ, tôi cũng đã áp dụng phương pháp đặc biệt của thầy khi dạy môn Pháp văn).

Có lẽ nhờ thầy Quý mà tôi thích âm nhạc như những lời thơ phổ nhạc, vui tươi-lạc quan cũng như buồn rầu - yếm thế...

Cũng có thể do ảnh hưởng của thầy Quý mà tôi say mê Văn Nghệ (Văn Chương và Nghệ Thuật). Và cũng xem các môn sinh của tôi như con em trong một đại gia đình, nơi vừa là môi trường truyền bá và hấp thụ kiến thức cùng kinh nghiệm sống... Vừa dạy vừa học.

Hai bài hát thời thầy Quý tập chúng tôi hát, tới nay tôi vẫn còn nhớ và thường hát ghêêu ngoao khi chợt nhớ tới người thầy cũ :

*Une fleur au chapeau
À la bouche une chanson
Un coeur joyeux et sincère
Et c'est tout ce qu'il faut
Pour nous autres, les bons garçons
Pour aller au bout de la terre

*Vous qui nous regarder passer
Sous le soleil et sous l'orage
Peut-être bien que vous penser
Que nous avons bien du courage
Vous ne savez jamais penser
Vous n'avez jamais sans doute...
UNE FLEUR AU CHAPEAU
A LA BOUCHE UNE CHANSON
UN COEUR JOYEUX ET SINCÈRE*

*IL était un petit navire
IL était un petit navire
Qui n'avait ja...jamais naviguer
Qui n'avait ja...jamais naviguer
O É ! O É ! O É !
O É O É Matelots !
Matelots naviguez sur les flots
...
On tira à la courte paille
On tira à la courte paille*

*...
Le sort tomba sur le plus jeune
Le sort tomba sur le plus jeune...*

.....
.....
Một chút hương lòng em kính dâng lên hương hồn thầy Nguyễn Đồng Quý, mến yêu, quý trọng của em...

Thôn Trang Rêu-Phong, 16/5/2024
nhỏ-bé-thôi Lê Tấn Lộc

Lớp Đệ Nhất đầu tiên của trường Trịnh Hoài Đức

GS Từ văn Nhung

Đầu xuân Giáp Thìn 2024, nhân dịp chị Từ Thị Cảnh về thăm quê nhà ở Bình Dương, khi nhắc về ngôi trường xưa, tôi có nghe chị kể lại những ký ức về lớp đệ Nhất mà chị đã học hồi 62 năm trước.

Năm 2025 tới đây, trường Trịnh Hoài Đức sẽ kỷ niệm 70 năm ngày thành lập trường. Nhân dịp này, tôi xin ghi lại những nội dung mà chị nhớ về lớp đệ Nhất đầu tiên của trường Trịnh Hoài Đức. Bài viết này sẽ minh họa thêm cho quá trình hình thành và phát triển của nhà trường trong hơn 70 năm qua, một ngôi trường có truyền thống dạy tốt, học tốt của tỉnh nhà đã đào tạo rất nhiều học sinh ưu tú, các nhân tài thành đạt trong các lãnh vực kinh tế, khoa học, văn hóa, giáo dục đã và đang phục vụ cho quê hương, đất nước.

Năm 1955, trường trung học Trịnh Hoài Đức được thành lập. Trường tọa lạc tại xã An Thạnh, quận Lái Thiêu, tỉnh Bình Dương. Ngày đầu thành lập, trường chỉ có 3 lớp Đệ Thất với khoảng 150 học sinh nam nữ (nay gọi là khóa 1). Mọi học sinh quanh vùng, chỉ cần có bằng tiểu học và thi đậu kỳ thi tuyển đệ Thất là được vào học. Đa số học sinh Trịnh Hoài Đức lúc đó là con em các gia đình gần trường, nhưng cũng có một số học sinh đến từ những địa phương xa như Bình Long, Phước Long, Củ Chi... các anh chị này phải ở trọ tại những nhà gần trường.

Lúc khai trường, thầy cô còn thiếu lắm, đa số là những thầy cô là người lớn tuổi, được Ty Tiểu Học điều động đến để trông nom học sinh, từ từ mới có nhiều thầy cô từ Sài Gòn được thuyên chuyển đến giảng dạy.

Đến năm 1962, trường có lớp Đệ Nhất đầu tiên. Qua năm tháng, số lượng học sinh khóa 1 từ khi trường thành lập chỉ còn khoảng 40 học sinh. Đa số các bạn theo học ban A (Ban Khoa Học Thực Nghiệm, môn học chính là Vạn Vật hệ số

4). Một số ít học sinh theo học ban B (Ban Toán, môn học chính là Toán hệ số 5).

Để có thể duy trì ban B, thầy Trương văn Di lúc đó là hiệu trưởng cho phép tuyển bổ sung vào lớp đệ Nhất B các học sinh khá, giỏi vừa đậu Tú Tài Một của tỉnh nhà, chủ yếu là học sinh từ trường trung học Trí Đức và Nguyễn Trãi. Sĩ số học sinh lớp đệ Nhất B đầu tiên của trường khoảng 15 người, trong đó có hai học sinh nữ là Từ Thị Cảnh và Nguyễn Thị Hồng Đào.

Như thế, năm 1962, trường Trịnh Hoài Đức có 2 lớp Đệ Nhất A và B. Học sinh hai lớp học riêng về Toán, Lý Hóa, Vạn Vật nhưng học chung những môn còn lại. Những thầy cô giảng dạy đa số tốt nghiệp Trường Đại Học Sư Phạm Sài Gòn (gọi là Giáo Sư Trung Học Đệ Nhị Cấp) với thứ hạng cao mới được về dạy tại trường Trịnh Hoài Đức. Chị Cảnh nhớ lại tên quý thầy cô giảng dạy các môn học là:

Môn Toán: Thầy Nguyễn Bá Khánh

Môn Lý Hóa: Thầy Phạm Ngọc Em

Môn Triết: Thầy Nguyễn Minh Kiên

Môn Anh Văn: Thầy Vũ Trọng Ứng

Môn Sử Địa: Thầy Lê Văn Lương

Môn Pháp Văn: Thầy Lê Văn Lương.

Môn Vạn Vật: Cô Nguyễn Thị Kim Hưng

Một số bạn học (sau này gọi là CHS khóa 1) mà chị Cảnh còn nhớ tên là:

Ban B: các anh Từ văn Chánh, Nguyễn văn Minh, Nguyễn văn Nhơn (Bảy Vinh), Nguyễn văn Bảy, Ký Quốc Gia, Nguyễn văn Trữ, Trần Ngọc Tiên, Trần Ngọc Thuần...

Ban A: các anh Trần Kim Huê, Nguyễn văn Phúc, Nguyễn văn Chi, Trương Công Quang, Nguyễn văn Khĩa, Nguyễn văn Kính, Nguyễn văn Lạc...

Các anh chị cựu học sinh lúc đo thường đến trường bằng xe đò của hãng xe Đồng Hiệp chạy tuyến Bình Dương - Sài Gòn ngang qua trường

với giá vé 1 đồng/ một lượt đi. Thời gian học là 2 buổi mỗi ngày. Đa số các anh chị lớp Đệ Nhất có hoàn cảnh khó khăn, một số ở nhà trọ nhưng đều cố gắng học tập qua các bài giảng của thầy cô và tự đọc, tự nghiên cứu tìm hiểu thêm trong sách những giáo khoa bằng tiếng Việt, Pháp chứ không ai đi học thêm.

Thầy Phạm Ngọc Em đang giảng dạy những học sinh đầu tiên của trường Trịnh Hoài Đức trong Phòng Thí Nghiệm

Kết thúc năm học Đệ Nhất đầu tiên của trường Trịnh Hoài Đức, Ban B có 3 học sinh được lãnh thưởng là học sinh: Ký Quốc Gia, Từ văn Chánh và Từ Thị Cảnh.

Kỳ thi Tú Tài Phần Hai diễn ra vào tháng 7, cuối năm học lớp đệ Nhất. Do trường ít học sinh nên không có hội đồng thi. Học sinh Bình Dương phải đi thi ở Sài Gòn. Kỳ thi Tú Tài Hai chia làm 3 đợt:

- Đợt 1: thi viết các môn chính. Ban B thi môn Toán - hệ số 5, môn Lý Hóa - hệ số 3, môn Triết - hệ số 2. Ban B thi môn Vạn Vật - hệ số 4, môn Lý Hóa - hệ số 3, môn Triết - hệ số 2.

- Đợt 2: thi viết các môn còn lại như Sinh Ngữ 1 (Anh Văn hay Pháp Văn) - hệ số 2, Sử Địa - Công Dân - hệ số 1, Sinh Ngữ 2 - hệ số 1.

- Đợt 3: Sau khi có kết quả đợt 2 đợt thi viết, học sinh sẽ bước vào đợt 3 là thi vấn đáp môn Sinh Ngữ. Nếu đậu cả 3 đợt, học sinh sẽ được cấp Chứng Chỉ Tú Tài Phần Hai.

Trường Trịnh Hoài Đức là một trường dạy rất giỏi. Ngay từ năm đầu tiên hầu hết học sinh đều đậu Tú Tài Phần Hai. Ngoài ba học sinh được lãnh thưởng là Ký Quốc Gia, Từ văn Chánh, Từ Thị Cảnh hầu hết các bạn đồng khóa 1 với chị Cảnh đều đậu Tú Tài Hai và sau đó tiếp tục thi

đậu vào những trường đại học ở Sài Gòn và học thành tài như:

- Anh Từ Văn Chánh là Kỹ Sư Nông Nghiệp.
- Anh Nguyễn Văn Phúc là Giáo Sư Đệ Nhị Cấp Môn Triết - sau này thăng tiến lên Hiệu Trưởng trường Trịnh Hoài Đức và Chánh Sở Học Chánh Tỉnh Bình Dương.

- Anh Cao Văn Hở: Cao Học - Chuyên Viên Cao Cấp Bộ Tài Chánh.

- Anh Đặng Đình Long: Chánh Án Tỉnh An Xuyên.

- Anh Nguyễn Ngọc Phát: Giáo sư Trung Học Đệ Nhị Cấp - Thanh Tra Giáo Dục...

Về phần chị Cảnh. Qua một kỳ thi tuyển, chị thi đậu vào Trường Quốc Gia Sư Phạm Sài Gòn. Lúc đó trường tuyển 400 giáo sinh. Qua 2 năm học, chị tốt nghiệp với thứ hạng 31 và được ưu tiên được chọn nhiệm sở về dạy bậc tiểu học tại Bình Dương. Sau năm 1975, chị là giáo viên dạy hai môn Tiếng Anh và Tiếng Pháp tại nhiều trường Trung Học trong tỉnh như trường Nghĩa Phương, Bò Đè .

Năm 1993, chị Cảnh và gia đình định cư tại Mỹ theo diện HO. Chị tiếp tục học bồi dưỡng thêm kiến thức giáo dục theo chương trình tiếng Anh và tốt nghiệp Trường Đại Học Cộng Đồng Orange Coast College với Bằng Tốt Nghiệp Early Childhood Education để tiếp tục dạy các em học sinh ở Mỹ từ sơ sinh đến After School. Chị tiếp tục dạy học đến năm 2007 thì về hưu.

Tại Mỹ, mỗi năm đều có họp mặt cựu giáo sư và cựu học sinh trường Trịnh Hoài Đức nhằm ôn lại truyền thống tốt đẹp tôn sư trọng đạo của nhà trường. Hàng năm Ban Biên Tập báo xuân Trịnh Hoài Đức đều ra mắt tờ báo xuân Trịnh Hoài Đức với sự góp mặt của nhiều cây bút trong và ngoài nước với những bài viết có liên qua tới nhà trường. Rất mong bài viết này về Lớp Đệ Nhất Đầu Tiên của trường Trịnh Hoài Đức sẽ ra mắt trong Đặc San Xuân Ất Ty 2025 để các cựu học sinh khóa 1 của trường (đều trên 80 tuổi) có dịp nhớ lại các bạn cùng lớp Đệ Nhất A & B năm 1962 và mái trường Trịnh Hoài Đức thân thương đã đào tạo chúng ta nên người.

Từ Văn Nhung
(CHS khóa 5 Trịnh Hoài Đức)

Nguyễn Hiệu Trưởng trường PTHH Trịnh Hoài Đức (1991-2008)

Cô giáo nhí

Kim Chi
Nông Thị Ngọc Diệp (khóa 13)

Năm đó tôi đang học lớp 11, vẫn còn mê đùa giỡn với con chó lông xù Mino, mê chơi đá banh với ông anh, mê đua xe đạp, chơi bắn bi với cậu em của mình... Bỗng, một hôm, có một ông khách trông rất phương phi đến nhà bàn chuyện với ba tôi. Sau cuộc nói chuyện có vẻ trịnh trọng ấy, ba tôi gọi tôi lại, nghiêm nghị bảo tôi chuẩn bị, bắt đầu thứ bảy tuần tới tôi sẽ đi... dạy học từ sáng đến chiều!

Trời ơi! Đất hời! Thật như sét đánh ngang tai con bé tôi! Ông khách ấy là hiệu trưởng trường Việt Trí, một trường tư thục Việt Hoa, dạy hai chương trình tiếng Việt và tiếng Hoa cả hai buổi, luôn cả thứ bảy. Trường chỉ dạy cấp Tiểu học và Trung học đệ nhất cấp mà thôi (từ mẫu giáo đến lớp 9).

Ngôi trường nằm trên con đường Lý Thường Kiệt của nhà tôi, cách độ 500 mét, mới xây xong chỉ vài tháng. Trường của dân nhà giàu mà, cho nên rất khang trang và văn minh. Mỗi khi đi chợ là tôi phải đi ngang qua. Nhà tôi có vài xe đạp, Honda, và PC, nhưng tôi lại rất thích đón xe ngựa đi chợ. Khoảng nửa tiếng là có một chuyến đi từ chợ Bình Dương ngang qua nhà tôi để về Ngã Ba Lò Chén, rồi đảo ngược lại chợ Bình Dương. Cỡi đôi guốc đồng ra cầm trên tay, chút cảm giác rộn ràng khi vén quần để leo lên sàn gỗ xe bóng lưỡng. Con ngựa óm yếu già nua lọc cọc chở tôi ngang qua cây cầu gỗ chắc đã trăm tuổi. Nó tự động chậm chân lại, điệu đà như cô vũ công, uyển chuyển bước qua các đà gỗ khắp khênh. Ngay đầu cầu này là trường Việt Trí, với hai gian lầu từ ngoài đường nhìn vào, học sinh nam nữ mặc đồng phục áo trắng, quần hay đầm xếp ly màu xanh dương, nhón nha nhón nháo, xí xồ xí xào nói chuyện, đùa giỡn với nhau hầu như chỉ bằng tiếng Tàu. Ba tôi là người cấp giấy phép cho mở trường này, cũng như nhiều cơ sở thương

mại, cơ quan, nhà thương, viện mồ côi, viện tâm đức... nên họ rất kính nể ba tôi. Ông rất thanh liêm, không bao giờ chịu lấy quà đền ơn của bất cứ ai, rất khí khái, quyền uy. Nhưng, chuyện thật lạ, ba tôi đã nhỏ nhẹ ngỏ ý với ông hiệu trưởng Việt Trí, muốn xin cho con gái mình một chân dạy học cuối tuần.

Thật là bực dọc vô cùng. Tôi lâu bầu, tôi quạu quọ, nước mắt lưng tròng rồi tôi vùng vằng, phụng phịu với ba:

- Tại sao con phải đi dạy học? Tại sao lại là con?

Té ra, bà chị Tư của tôi đang học môn Hán văn ở Đại Học Sư Phạm, muốn được thực tập khi có tháng Hè, đã tỉ tê với ba tôi từ lâu. Và xui cho tôi, trường Việt Trí đã giữ chỗ cho chị Tư một chân dạy Việt ngữ cho học sinh các cấp. Đúng lúc họ cần thì chị đang đi xa thực tập! Thế là để giữ chỗ cho bà chị, tôi bị nín đầu ra để thế chân...

Lần đầu làm cô giáo bắt đắc dĩ, tôi thật khổ sở, chuẩn bị suốt cả mấy ngày trước. Tôi ủi tới ủi lui chiếc áo dài tơ nột hóa màu xanh nước biển, quần satin trắng tinh khôi, rồi mang đôi guốc đồng quai nhung đen vào đứng trước gương, ngắm nghía xem mình đã giống... cô giáo chưa?! Tôi như rần lột da, tự mình thấy mình trông cũng oai nghi giống cô giáo lắm đấy chứ!

Cô giáo "tôi" soạn lại cái cặp tấp da màu chocolate mà "cô giáo" ... cặp sách mỗi ngày đến trường trung học mình học! Nào bút máy, bút nguyên tử màu đỏ để ... chấm bài nè, bút chì đen chì màu, bút lông mới mua cáo chỉ, cục tẩy, cả hộp phấn màu, phấn trắng... Và đặc biệt, cô giáo "tôi" còn đem theo một... cây thước nhựa khá to bằng để thị oai, để giống như các cô giáo ngày xưa của mình khi học tiểu học, cứ gõ đập đập lên bảng hay đập cái "chét" thật to lên bàn học, làm những đứa học sinh nào mà đang chuyện trò ồn ào đều phải giật nảy người lên, im phăng phắc ngay. Nghĩ đến được nhịp-nhịp, gõ-gõ cây thước thị uy, một trò chơi tôi thường chơi với các chị em trong nhà thờ bé con, tôi thật hời hợt vui sướng vì sắp được thành sự thật!..

Trong mấy ngày liền, tôi phải xem lại sách toán lớp nhì và lớp nhất, vì tôi nghe ba tôi bảo tôi, buổi sáng thứ bảy ấy, tôi sẽ dạy môn Toán hai lớp nhì và nhất. Đến trưa, tôi sẽ dạy môn Việt

văn cho lớp 6 và lớp 7. Nhưng ba tôi bảo, chương trình Việt văn lớp 6 lớp 7 của trường Tàu chỉ bằng lớp tiểu học trường Việt thôi. Học sinh Tàu học tiếng Việt là sinh ngữ phụ, đủ để nói và viết không sai chính tả là được rồi. Cho nên, tôi chả cần chuẩn bị bài vở gì nhiều, tôi sẽ cứ như mỗi đêm, đề đầu hai đứa em tôi bắt làm bài tập, học bài rồi trả bài, thỉnh thoảng... cóc đầu chúng, thỉnh thoảng... quắc đôi mắt lên là xong, dễ quá mà?!...

Thế là tôi tạm yên tâm để đi dạy học...

Từ nhà đi bộ đến trường Việt Trí chỉ mười phút là tới. Ba má tôi dặn dò kỹ lưỡng tôi phải ... lễ phép với tất cả cô thầy ở trường!!!.... Còn hai đứa em tôi cứ chúm chím cười vì cái cặp táp của tôi ló... cây thước bằng ra. Tôi xách cặp táp rời khỏi nhà. Tiếng guốc gõ nhẹ trên đường đệm theo nhịp tim của con bé lộn tùng phèo cả lên.

Thầy hiệu trưởng giới thiệu tôi với các "đồng nghiệp" khác. Mặt tôi đỏ bừng vì ngượng. Tôi... khoanh tay cúi đầu lễ phép chào từng "đồng nghiệp". Tiếng chuông điện reng thật to, đám học sinh tấp vào lớp học cả. Thầy hiệu trưởng dẫn tôi lên lầu giới thiệu với đám nam nữ học sinh khoảng hơn 30 đứa. Lớp của tôi dạy tiết đầu là toán lớp nhì. Tiết sau là toán lớp nhất. Tôi có bình tĩnh tự giới thiệu:

- Cô tên là Kim Chi, là cô giáo dạy Toán hôm nay. Bây giờ chúng ta bắt đầu nhé.

Nhưng cả lớp trai gái nhao nhao lên như cái chợ:

- Ủa! Cô không phải tên Ngọc Liễu sao cô...
Rồi chúng xì xầm.

Ái chà! Tôi đâu có chuẩn bị trước những chuyện này. Nhưng, tôi điềm tĩnh ngồi xuống ghế, rút cây thước thần kỳ ra...

"Chết! Chết!" Tiếng thước đập xuống cái bàn làm cả lớp im lặng ngay tức khắc. Tôi nghiêm mặt bảo:

- Cô Ngọc Liễu bạn, nhờ cô dạy thế hôm nay. Nào, trề rồi! Chúng ta bắt đầu nha....

Tôi viết bài toán lên bảng, và tôi đã cố chọn bài toán thật dễ, rồi hỏi:

- Có em nào muốn lên bảng làm không?

Thế là chúng trúng kế của tôi, cả lớp giơ tay lên gần hết. Cứ kế hoạch đó, tôi tiếp tục với lớp sau. Không cần phải tốn nước bọt nhiều, cũng

không phải rầy la chúng nó gì cả. Thật nhẹ cả người.

Đến trưa, tôi phải dạy Việt văn cho lớp 7. Đây là môn tủ của "cô giáo" mà! Tôi nghiêm nghị bước vào lớp học. Chúng học sinh đứng dậy chào tôi cũng thật lễ phép. Nhưng, tôi thật kinh hoàng khi nhìn thấy ở gần cuối lớp, một tên... hàng xóm của tôi cũng đang trở mắt nhìn tôi. Hắn là con của một tiệm chạp phô gần nhà, thường mặc quần xà lỏn áo thun lá, bán... bánh "tay cùi" cho tôi ăn đó mà! Và nghe như hắn... sắp lấy vợ trong năm nay!!! Chưa hết, bàn gần hắn có đến mấy tên học trò gì mà cao như Tây như Mỹ. Nếu chúng đứng cạnh tôi chắc phải cao hơn tôi cái đầu. Học sinh lớp 7 gì mà ghê thế? Tim tôi bắt đầu nhảy lò tồ. Cố gắng điềm tĩnh, tôi khoác tay cho học sinh ngồi xuống. Giọng tôi run run và chùng xuống:

- Cô tên là Kim Chi, là cô giáo dạy thế cô Ngọc Liễu. Hôm nay chúng ta sẽ tập làm văn với đề tài này nhé.

Tôi bước lại cái bảng, tay run run bắt đầu viết Ngày..., tháng..., năm... lên trước khi viết đề tài làm luận văn. Có tiếng xì xầm, rồi tiếng cười khúc khích càng lúc càng lớn hơn...

Tôi quay phác người lại, cố giữ mặt lạnh tanh, rồi nghiêm nghị tìm xem đứa học trò nào đang cười lớn hòng nhất: là cậu học trò ngồi đầu bàn nhất bên phải.

Suốt 7 năm trung học, tôi đều chịu khó sắp hàng đi học rất sớm ngày đầu khai giảng để giành cho bằng được cái vị trí đầu bàn nhất ấy. Tôi ngoan thế, mà tên học sinh này cũng ngồi vị trí trang trọng ấy lại dám cười cô giáo à?

- Em tên gì? Em nói cho cô nghe tại sao em cười?

Một tay bụm miệng, một tay nó chỉ lên bảng... Hàng chữ ngày tháng năm của tôi viết tựa như con đường tên Dốc Ông Cò ở khu tòa Hành Chánh Bình Dương, nghiêng đổ dốc thảm hại trên bảng! Cả lớp lại cười rần lên... Tôi đang làm trò cười cho đám học sinh này sao? Đâu thể thể! Tôi chỉ ngày tên học sinh có vẻ cao nhất lớp đứng lên.

- Em! Đúng rồi! Lên bảng viết lại cho cô!!!

Tên học sinh cao nghệ ngoan ngoãn bước lên lau hết sạch, rồi viết lại cho tôi ngày tháng năm ngay ngắn... Mặt của nó già quá, lẽ ra phải học cỡ lớp 10 hay 11 chứ. Tôi tò mò hỏi thẳng:

- Em tên gì? Em bao nhiêu tuổi?

- Dạ thưa cô, em tên Quách Xôn. Em ...21 tuổi, mới đi lính về được một năm... Dạ, còn cô bao nhiêu tuổi ạ?....

Ôi...

Thuở trời đất nổi cơn gió bụi
Má chóm hồng sao lấm truan chuyên...

Kim Chi
(2/2024)

Bạn có biết:

Gia đình có nhiều cựu học sinh Trịnh Hoài Đức:

- Nguyễn Ngọc Phát
- Nguyễn Kim Yên
- Nguyễn Thị Ngọc Phượng
- Nguyễn Ngọc Thịnh
- Nguyễn Ngọc Cường
- Nguyễn Ngọc Thọ
- Nguyễn Thị Ngọc Loan...

Tiếng cười của mẹ

Như Tâm
Nguyễn Thị Đức

Lắng tâm tưởng niệm Mẹ hiền,
Miệng hoa Mẹ nở, ưu phiền Mẹ xa.
Cuộc đời Mẹ ngọc ngà khó ví,
Đem lòng nhân bố thí muôn phương.
Vội những kẻ tình thương thiếu thốn
Mê thường cho những tiếng cười ròn.
Tiếng cười đôn hậu ngát hương,
Tiếng cười mang lại mến thương cuộc đời,
Tiếng cười xoa dịu lòng người,
Tiếng cười trong sáng đời đời còn vang.
Chúng con nhớ mẹ muôn vàn,
Lòng con nhớ Mẹ bàng hoàng khó quên,
Mẹ ơi con mất Mẹ rồi,
Ngồi đây con nhớ quãng đời đã qua,
Mẹ ơi, gương mẹ chói loà,
Gương mẹ quá sáng con rà tới không ?!
Mẹ ơi con nguyện trong tâm,
Con đường mẹ vẽ một lòng con theo.

Nguyễn Thị Đức
(con gái duy nhất của Mẹ)

Vào Xuân

Đoan Phương

Thấm thoát mùa xuân lại đến rồi,
Trăm hoa đua nở đón Xuân sang.
Vạn vật đất trời bừng sức sống,
Đường phố đông vui đủ sắc màu.
Xuân đến lòng người rộn tiếng ca,
Mây trắng bông bành đến bao la.
Sắc Xuân lan tỏa trời non nước,
An ấm, đoàn viên khắp mọi nhà.

Những Lễ Phát Thưởng

Từ Minh Tâm (khóa 11)

Một trong những kỷ niệm thời áo trắng chính là được tham dự những lễ phát thưởng cuối năm học. Đó là lúc sự cố gắng của mình được ghi nhận và qua đó cũng hơi hãnh diện đôi chút với bạn bè. Tôi học cũng khá nên từ lớp mẫu giáo tới lớp 12, năm nào cũng có phần thưởng. Xin ghi lại đôi dòng như sau:

Thời tiểu học:

Tôi học trường Nam Châu Thành, một trường tiểu học lớn nhất của tỉnh Bình Dương. Trường nằm ở gần bùng binh Ngã Sáu có thể coi như là trung tâm của tỉnh lỵ. Hai trường Nam và Nữ Châu Thành lúc nào cũng được Ty Giáo Dục Bình Dương quan tâm và dành nhiều ưu đãi.

Lễ phát thưởng cho học sinh học giỏi cuối năm học được tổ chức chung cho hai trường Nam và Nữ Châu Thành. Giữa sân trường Nam Châu Thành (nay là trường Nguyễn Du), quý thầy ghép những bàn học làm sân khấu, hai bên đặt băng ghế che. Phía sau sân khấu có những băng ghế để học

sinh học giỏi ngồi chờ. Nam sinh bên mặt, nữ sinh bên trái. Học sinh học giỏi từ hạng 1 tới hạng 5 được lãnh thưởng. Năm học nào tôi cũng được lãnh thưởng nhưng tôi nhớ nhất là năm lớp Nhất (niên khóa 1964-1965). Năm đó tôi hạng nhất lớp Nhất B.

Chương trình lễ phát thưởng có sự chủ tọa của ông Tỉnh Trưởng. Sau vài bài diễn văn của thầy Hiệu Trưởng và huấn thị của ông Tỉnh Trưởng, những học sinh hạng nhất được gọi tên ra sắp hàng để lãnh phần thưởng. Đó là những gói quà gồm tập vở, sách, viết, phấn... được gói trong những gói giấy kiếng màu đẹp đẽ. Mỗi phần có đề tên học sinh, lớp và phần thưởng hạng mấy. Sau khi phát xong phần thưởng hạng nhất, sẽ tới hạng nhì, ba, tư, năm.

Xen kẽ trong chương trình phát thưởng là những màn văn nghệ do học sinh tự diễn với những màn kịch, hát... với ban nhạc của thầy Nguyễn Thanh Thu (trường Nam Châu Thành), ban vũ của cô Phú (bên trường Nữ), và nhiều thầy cô khác phụ trách.

Buổi lễ kéo dài khoảng 3 tiếng mới hết. Sau đó học sinh nhận phần thưởng được ôm những phần quà của mình ra về đây đường. Phụ huynh học sinh chờ bên ngoài trường đông đảo. Khu Ngã Sáu thật vui với những khuôn mặt hớn hở, vui vẻ của cả cha mẹ và học sinh.

Năm Đệ Thất (Niên khóa 1965-66):

Vào học trường Trịnh Hoài Đức năm lớp Đệ Thất A5 Ban Anh Văn niên khóa (1965-66) tôi có nhiều bạn mới. Các bạn này học rất giỏi từ Bình Dương và Lái

Lễ phát thưởng tại trường Nam Châu Thành năm 1969
(ảnh: Ngô Kim Khôi)

để ý thấy đồng phục học sinh tiểu học lúc đó là quần ngắn, áo trắng)

Thieu và Búng đến. Những bạn ấy là Nguyễn Hữu Hiệp, Nguyễn Văn Đức, Nguyễn Đình Dũng... Gần cuối năm Thầy Nguyễn Bé Tám nói em nào muốn tham gia Ban Hợp Xướng của trường để hát vào dịp Lễ Phát Thưởng cuối năm thì tham gia, mỗi tuần tập một lần vào 2 giờ cuối ngày thứ năm. Với bản tính thích văn nghệ tôi liền "trôn" học giờ Lý Hóa của thầy Nguyễn Đức Giang mỗi tuần để đi tập hát trong ban văn nghệ của thầy Tám. Tụi bạn nói với tôi: "Có hôm thầy Giang gọi tên tôi lên trả bài thì tụi nó nói: Thăng Tâm đi tập văn nghệ với thầy Bé Tám rồi". Thầy cũng bỏ qua không nói gì.

Ban hợp xướng trường Trịnh Hoài Đức năm đó tập hai bài Hè Về và Thiên Thai. Tập khó lắm. Có 4 bè (nam lớn, nam nhỏ, nữ lớn, nữ nhỏ). Mỗi bè hát khác nhau (nhưng hợp lại thì hay lắm). Tập vượt rất công phu, tới khi trình diễn cũng rất thành công. Đi tập văn nghệ, tôi có dịp biết được bên trường nữ, lớp Đệ Thất P1 có hai nữ sinh rất đẹp cũng đi tập vũ bài Trần Thủ Lưu Đồn là bạn Lê thị Phùng và Trương Thị Tuyết Đông. Hai bạn này lúc đó dễ thương làm cho mình cũng hơi xao xuyến!

Lễ phát thưởng của học sinh trường Trịnh Hoài Đức niên khóa 1965-66 được tổ chức ở Hội Trường Tòa Hành Chánh tỉnh Bình Dương. Hội Trường này nằm đối diện Tòa Hành Chánh kế bên Ty Công Chánh.

Chương trình Lễ Phát Thưởng được bạn Hồ thị Kim Ngân giữ lại như sau:

8:30 Quan Khách Đến

Chào Quốc Kỳ

Diễn Văn của ông Hiệu Trưởng

Huân Thị của ông Tỉnh Trưởng

Lễ Phát Thưởng bắt đầu với phần thưởng Danh Dự Toàn Trường, sau đó là các lớp đệ nhị cấp, đệ nhứt cấp.

Xen kẽ lễ phát thưởng là phần văn nghệ với các tiết mục:

- Hợp xướng bản Hè Về

- Vũ khúc Hè Về

- Hải Kịch "Khơi Lòng"

- Đơn ca: Nỗi Buồn Hoa Phượng do Thanh Thủy trình bày.

- Hải kịch "Trả Thù"

- Đơn ca: Biết Đâu Tìm do Thanh Hải trình bày.

- Vũ khúc: Nhịp Sống Vui

- Song ca: Tình Lính

- Hải Kịch "Áo Mặc Sao Qua Khỏi Đầu"

- Hòa tấu: "Lute Number and Weel"

- Vũ khúc: "Trao Duyên"

- Hợp Xướng: bản Thiên Thai.

Chương trình văn nghệ Lễ Phát Thưởng này thật phong phú, có đủ hợp xướng, kịch, vũ, đơn ca, song ca... Quý bạn đọc có tham gia chương trình này xin bỏ tấc những kỷ niệm vui buồn với người viết nhé. Riêng tôi chỉ được hát hợp xướng trong ban văn nghệ thôi thì cũng thấy vui lắm rồi. Năm lớp Đệ Thất, tôi ham vui tập thành văn nghệ nên hơi xao lãng việc học. Cuối năm tuy được lãnh thưởng hạng 3 nhưng mấy anh chị trong nhà cười: "Năm nay Tâm học dở ẹt, phần thưởng gì ít quá!". Làm cho mình cũng hơi què!

Mấy ngày sau khi lãnh thưởng, Ban Văn Nghệ có họp lần cuối ở Phòng Thí Nghiệm. Mỗi thành viên được khen ngợi và được tặng một bản nhạc Nỗi Buồn Hoa Phượng. Tôi đang ngồi chơi thì thấy có chị Kim Nền đưa bản nhạc của chị để tôi ký vô đó làm kỷ niệm. Nghĩ cũng vui vui, thật ra có nhiều anh chị khác ký đầy trong bản nhạc rồi. Nhắc kỷ niệm này chắc chị Nền không nhớ, nhưng thằng nhỏ lớp Đệ Thất lần đầu tiên có chị gái xinh đẹp tới "xin chữ ký" thì nhớ hoài tới giờ!.

Năm Đệ Lục (Niên khóa 1966-67):

Qua năm học Đệ Lục chúng tôi hơi lớn và biết chơi thể thao rồi. Thế nhưng việc học tập cũng không lơ đãng chút nào. Năm này đã bắt đầu biết ganh đua để lãnh Bảng Danh Dự. Trong tháng, nếu điểm học tập được hạng nhứt, nhì, ba thì được phát Bảng Danh Dự và cũng "danh dự" lắm. Thế là chúng tôi thường xuyên coi điểm trả bài, điểm luận văn, điểm toán... rồi cộng lấy trung bình thường xuyên. Chúng tôi cũng biết thầy nào cho điểm "mắc" hay "kẹo" và thầy nào cho điểm "rộng" hay "lớn". Sợ nhứt là thầy Bé Tám. Môn học của thầy là môn phụ, mỗi tuần học có một giờ, bài lý thuyết cả năm chép chừng ba trang mà thôi. Thầy ít khi gọi trả bài, nhưng thầy cho điểm khá lạ: một là 20 điểm nếu tình

nguyện và trả lời đúng ý thầy. Hai là 0 điểm. Rồi bị 0 điểm là tụt hạng như chơi. Nhớ có một lần, thầy tới lớp mà không dạy bài mới, trái lại thầy gọi trả bài. Câu hỏi của thầy: "Tiết tấu là gì?". Từ đầu số tới cuối, không có bạn nào trả lời được. Tất cả đều 0 điểm (tới giờ này vẫn không biết chữ "tiết tấu" có nghĩa là gì). Chữ này giải thích rất khó. Lớp Đệ Lục còn lơ mơ âm nhạc nên không hiểu cũng không có gì lạ.

Bảng Danh Dự với chữ ký của thầy Giám Học Phạm Ngọc Em

Niên khóa này, cuối năm có Lễ Phát Thưởng ở Hội Trường Tỉnh gần Tòa Hành Chánh như niên khóa trước. Tôi học khá hơn năm ngoái, được hạng nhì nên được tham dự lễ này. Lễ phát thưởng niên khóa 1965-66 có chương trình văn nghệ cũng rất hay. Tôi không tham gia văn nghệ nên không nhớ nhiều chỉ nhớ Ban Hợp Xướng Trịnh Hoài Đức năm này hát Trường Ca Mẹ Việt Nam rất hay. Về vũ có màn Thương Về Xứ Thượng với các bạn lớp Đệ Lục P1: Phùng, Tuyết Đông, Hoàng Mai, Liễu, Lê Dung, Nhung cộng với giọng ca của Trang Mỹ Hiền. Về đơn ca, có một bạn nữ sinh khá đẹp của lớp Đệ Lục A2 tên Sương hát bài Ôn Nghĩa Sinh Thành cũng rất truyền cảm. Sau 1975, bạn này vượt biên và mất tích.

Năm Đệ Ngũ (Niên khóa 1967-68):

Nhờ hồi hè có đi học thêm Toán, Lý Hóa với thầy Nguyễn Kim Long nên năm nay tôi học rất

tiến bộ, cuối năm xếp hạng nhưt. Thế nhưng đây là một năm đầy biến động. Chiến cuộc Tết Mậu Thân xảy ra. Một trận đánh kinh hoàng đã xảy ra ngay tại ngôi trường thân yêu. May mắn thay là trường không bị thiệt hại nhiều. Nghe nói tối hôm xảy ra trận đánh, có người nói có yêu cầu trực thăng xạ kích vào kiến trúc của trường nhưng sau đó vị chỉ huy đã ngưng lệnh đó và trường chúng tôi chỉ bị thiệt hại sơ sài (trong khi

trường An Mỹ bị hư hại nặng, học sinh phải dời ra học ở trường tiểu học gần tỉnh lỵ Phú Cường).

Sau Tết, nữ sinh trường Trịnh Hoài Đức nữ phải dời qua trường Nam, học ở phòng thí nghiệm và thư viện. Ngoài ra còn phải mượn phòng học của trường Nông Lâm Súc để học. Nói chung tình hình năm đó không bình thường, việc học hành cũng bị ảnh hưởng nên cuối năm Lễ Phát Thưởng cũng không có và chúng tôi về nghỉ hè một cách lặng lẽ.

Năm Đệ Tứ (Niên khóa

1968-69):

Từ sau Mậu Thân, an ninh vẫn hồi, cũng không có biểu tình, đã đảo gì cả nên việc học hành mấy năm này rất ổn định. Trong năm, một số giải thể thao học sinh được tổ chức, sau đó có những chuyến du ngoạn Vũng Tàu tạo không khí phấn khởi trong học đường. Năm này, tôi học xuất sắc. Nhờ ba tôi giữ Học Bạ rất kỹ nên tôi có dịp coi lại học bạ lớp đệ Tứ A5, trong hai kỳ thi Lục Cá Nguyệt, không có môn nào tôi dưới hạng 5.

Đệ I Bán Niên:

Môn Việt Văn (thầy Đoàn Phế): 16.33 điểm, hạng 2.

Môn Công Dân Giáo Dục (thầy Nguyễn Tư Sán): 18 điểm hạng 1.

Môn Anh Văn (thầy Đinh Đức Vượng): 18 điểm hạng 2.

Môn Sử Địa (cô Hoàng Thị Đoàn Hội): 20 điểm hạng 1.

- Môn Toán (thầy Trần Bá Hồ): 20 điểm hạng 1.
 Môn Lý Hóa (thầy Trần Bá Hồ): 17 điểm hạng 1.
 Môn Vật Lý (thầy Bùi Thế San): 19 điểm hạng 1.
 Môn Văn (thầy Lê Văn Bình): 18.5 điểm hạng 2.

Đệ II Bán Niên:

- Môn Việt Văn (thầy Đoàn Phế): 16.5 điểm, hạng 1
 Môn Công Dân Giáo Dục (thầy Nguyễn Tư Sán): 18.5 điểm hạng 2.
 Môn Anh Văn (thầy Đinh Đức Vượng): 16 điểm hạng 1.
 Môn Sử Địa (cô Hoàng Thị Đan Hội): 20 điểm hạng 1.
 Môn Toán (thầy Trần Bá Hồ): 17 điểm hạng 1.
 Môn Lý Hóa (thầy Trần Bá Hồ): 18 điểm hạng 3.
 Môn Vật Lý (thầy Bùi Thế San): 19 điểm hạng 1.

Sau hai kỳ thi, tính điểm trung bình tôi chiếm hạng 1 trong số 42 học sinh.

GS Hướng Dẫn là Thầy Đinh Đức Vượng phê: "Kết quả rất đáng khen".

Trong số 15 môn học, qua hai kỳ thi Lục Cá Nguyệt, tôi chiếm hạng nhất 10 lần. Lúc đó gọi là 10 lần xướng danh.

Lễ Phát Thưởng niên học 1968-69 được tổ chức tại Phòng Thí Nghiệm. Tôi được phần thưởng Danh Dự Đệ Nhất Cấp với một chồng sách cao nghệu. Tôi không nhớ nhiều về phần văn nghệ của Lễ Phát Thưởng này. Trong học bạ của tôi cũng không có học môn âm nhạc năm lớp Đệ Tứ. Nếu không làm thì thầy Bé Tám bị kêu đi lính, mà không có thầy Tám thì không có ai để lo phần văn nghệ hát hò của trường!

Năm Lớp 10 (Niên khóa 1969-70):

Có 50 học sinh đậu vào lớp đệ Thất A5. Sau Mậu Thân, lên lớp Đệ Tứ A5 còn lại 42 bạn. Những bạn kia có thể bỏ học do gia đình nghèo hay di chuyển đi nơi khác theo gia đình... Mỗi người có hoàn cảnh riêng.

Lên Đệ Tam, lúc này đổi thành lớp Mười lại bị chia cách một lần nữa. Kỳ này là do phân ban. Có hai ban để chọn là Ban A: Khoa Học Tự Nhiên với hai môn chính là Vật Lý & Lý Hóa; và Ban B: Khoa Học Toán với hai môn chính là Toán và Lý Hóa. Lúc đó còn ít học sinh nên trường chưa có Ban C: Văn Chương và Ban D: Cổ Ngữ (Vài năm sau mới có!).

Trong số 42 bạn Lớp Đệ Tứ A5 (ban Anh Văn) có 31 bạn chọn ban B và lên lớp Mười B5. Số còn lại chọn Ban A và lên lớp Mười A3. Lớp Mười B5 của tôi không được bổ túc thêm bạn nào từ trường tư. Trong khi lớp Mười B4 (sinh ngữ chính Pháp Văn) được bổ sung thêm một số bạn học giỏi từ trường Nghĩa Phương, Bồ Đề và từ Phú Giáo xuống.

Chương trình học lớp Mười rất nhẹ vì không phải là lớp thi, chỉ có môn Pháp Văn sinh ngữ 2 là môn mới. Môn này tôi đã đi học thêm với thầy Võ Kim Lân hồi hè nên nắm rất vững. Tôi học Anh Văn Sinh Ngữ 1, Pháp Văn Sinh Ngữ 2. Pháp Văn là môn phụ mà tôi thích nên học rất khá. Các môn học khác cũng đều học tốt. Cuối năm tôi hạng 1/31. Thế nhưng năm này có Lễ Phát Thưởng hay không thì tôi hoàn toàn không có một ký ức nào cả. Bạn nào học cùng khóa, nếu có nhớ về Lễ Phát Thưởng niên khóa 1969-1970 xin góp ý.

Năm Lớp 11 (Niên khóa 1970-71):

Năm nay là năm thi, cuối năm sẽ thi Tú Tài Phần Một do đó chúng tôi học tập rất siêng năng và cần mẫn. Cá nhân tôi rất chăm chỉ nên cuối năm được hạng Nhất trong số 34 học sinh (có thêm vài học sinh từ nơi khác chuyển về). Thành Tích Biểu ghi nhận trong những kỳ thi Lục Cá Nguyệt có 6 lần hạng nhất như sau:

Đệ Nhất Bán Niên:

- Môn Việt Văn (thầy Nguyễn Tư Sán): 14.5 điểm. Hạng 1.
- Môn Công Dân Giáo Dục (thầy Nguyễn Nhật Duật): 16 điểm. Hạng 6.
- Môn Anh Văn (thầy Nguyễn Lâm Hùng): 17.5 điểm. Hạng 2.
- Môn Pháp Văn (thầy Hồ Văn Giàu): 17.5 điểm. Hạng 3.

- Môn Sử Địa (thầy Nguyễn văn Hộ): 19.5 điểm. Hạng 1.
- Môn Toán (thầy Lê Xuân Viên): 13.5 điểm. Hạng 1.
- Môn Lý Hóa (thầy Võ Tường Huy): 11.5 điểm. Hạng 15.
- Môn Vạn Vật (thầy Bùi Thế San) 18.5 điểm. Hạng 2.
- Đệ Nhị Bán Niên:
- Môn Việt Văn (thầy Nguyễn Tư Sán): 15 điểm. Hạng 1.
- Môn Công Dân Giáo Dục (thầy Nguyễn Nhật Duật). 19.5 điểm. Hạng 4.
- Môn Anh Văn (thầy Nguyễn Lâm Hùng). 18.5 điểm. Hạng 1.
- Môn Pháp Văn (thầy Hồ văn Giàu). 18 điểm. Hạng 2.
- Môn Sử Địa (thầy Nguyễn văn Hộ): 18.5 điểm. Hạng 4.
- Môn Toán (thầy Lê Xuân Viên): 17 điểm. Hạng 2.
- Môn Lý Hóa (thầy Võ Tường Huy) 18 điểm. Hạng 2.
- Môn Vạn Vật (thầy Bùi Thế San) 20 điểm. Hạng 1.

Giáo Sư hướng dẫn là Thầy Nguyễn Nhật Duật phê bình: "Học sinh ưu tú, đáng khen ngợi cả về trí và đức".

Tới cuối năm, trong lúc tôi đang ở nhà lo ôn bài để chuẩn bị đi thi Tú Tài thì bạn Nguyễn Đức Tập đi Honda tới nói: "Tuần sau mày nhớ đi lãnh thưởng". Tôi hỏi Tập: "Sao mày biết". Tập trả lời: "Tao mới ở trường về. Năm nay, trường tính thành tích khác những năm trước, ngoài điểm thi Lục Cá Nguyệt còn xét điểm trung bình hàng tháng. Mày có 6 lần hạng nhất các môn thi Lục Cá Nguyệt và 5 lần hạng nhất trong các tháng nên mày có 11 lần xướng danh và được Phần Thưởng Danh Dự Đệ Nhị Cấp". (Bạn Nguyễn Đức Tập rất giỏi về văn nghệ, cùng hát bài Những Bước Chân Âm Thâm với tôi trong chương trình thu hình của Đài Truyền Hình số 9. Sau này bạn đi không quân và mất sớm, viết bài này chợt nhớ một người bạn rất thân thương!).

Năm này, Lễ Phát Thưởng được tổ chức ở Phòng Thí Nghiệm. Tới ngày lãnh thưởng tôi tới trường để nhận phần thưởng là một chồng sách khá cao. Phần thưởng Danh Dự Đệ Nhị Cấp của

tôi là do Phó Tổng Thống Nguyễn Cao Kỳ tặng. Do chỗ ngồi không nhiều nên chỉ có thầy cô và những học sinh học giỏi mới được mời tới nhận phần thưởng. Phần Văn Nghệ cũng đơn giản không có gì nổi bật. Tôi không biết tại sao. Nhớ lại trong khi niên khóa này trường Trịnh Hoài Đức có một Ban Văn Nghệ rất chuyên nghiệp, có ban hợp xướng, ca vũ đều xuất sắc đã từng biểu diễn trong một Đại Nhạc Hội Xuân và Trên Đài Truyền Hình Quốc Gia.

Sau Lễ Phát Thưởng, tôi và các bạn trong Ban Thể Thao còn được mời xuống Búng để ăn trưa cùng quý thầy Nguyễn Trọng Nhuận, Đoàn Phế... Không ngờ đây là buổi liên hoan đề từ già thầy Đoàn Phế vì sau đó thầy được đổi về Thủ Đức.

Do thành tích học tập năm nay giỏi, thi đậu Tú Tài Một hạng Ưu nên ba má tôi thưởng cho tôi chuyến du ngoạn Đà Lạt 4 ngày do thầy Nguyễn Trọng Nhuận tổ chức thông qua chương trình CPS. Đây là một chuyến đi rất thú vị và đã để lại trong tôi những kỷ niệm đẹp nhớ mãi tới ngày nay.

Năm Lớp 12 (Niên khóa 1971-72):

Niên khóa 1971-1972, khởi đầu không mấy suông sẻ. Môn Toán hệ số 5 có nhiều điều mới lạ như có thêm môn Tân Toán Học. Lúc đầu lớp 12 B5 được GS Nguyễn Tường Thụy dạy. Hình như thầy dạy hơi khó hiểu nên chúng tôi tiếp thu không tốt. May thay, thầy được đổi về Sài Gòn nên thầy Nguyễn Minh Châu tiếp tục dạy 12B5. Từ đó môn Toán trở nên dễ hiểu hơn... Ngoài ra, sức khỏe của tôi không tốt. Học kỳ đầu bị bệnh sốt rét cả tuần nên yếu ớt, học hành không tốt lắm. Phải qua học kỳ 2 tình hình mới tiến triển hơn. Năm nay chỉ có sinh hoạt xã hội và văn nghệ của trường là phát triển. Thể thao chìm hẳn, không có trận đấu nào nổi bật vì đội bóng chuyên chỉ còn 3 người, mất đi năm đấu thủ giỏi là anh Nhân, Nguyễn, Tuấn, Hậu, Phước... và thiếu thầy Đoàn Phế diu dắt nên coi như tan rã.

Năm nay do tình hình chiến tranh (Mùa Hè Đỏ Lửa) nên không có Lễ Phát Thưởng. Cuối năm, toàn bộ học sinh tập hợp trên sân trường, thầy Hiệu Trưởng ban vài lời huấn từ trước khi nghỉ hè cuối năm rồi các lớp tan hàng. Riêng

phần tôi lo về nhà ôn thi Tú Tài Hai, một kỳ thi rất căng thẳng.

Những học sinh học giỏi của Trịnh Hoài Đức:

Viết về Những Lễ Phát Thưởng ở Trường Trịnh Hoài Đức trong thời gian 7 năm từ 1965 tới 1972 tôi nhớ những anh chị học sinh của trường có thành tích cao như:

Chị Nguyễn Thị Thanh - Danh Dự Toàn Trường

Anh Ngô Trọng Hải

Anh Nguyễn Ngọc Cẩn

Anh Trịnh Phi Anh

Anh Trương Công Bình - Danh Dự Toàn Trường

Chị Vương Hoàng Phượng

Các bạn cùng khóa: Nguyễn Hoàng, Từ Minh Thạnh, Lại Thế Thành, Lâm Thúy Vân...

Bạn Nguyễn Thị Lý - Danh Dự Toàn Trường.

Bạn Ngô Phi Vân - Danh Dự Đề Nhị Cấp Nữ Sinh

Bạn Nguyễn Trí Chơn - Danh Dự Đề Nhị Cấp Nam Sinh

Bạn Đỗ Hồng Hiệp - Danh Dự Đề Nhất Cấp Nam Sinh

Bạn Hồ Thị Liên Hương - Danh Dự Đề Nhất Cấp Nữ Sinh

Bạn Sa Công Danh ...

và còn ai nữa, nhờ quý bạn đọc nhắc lại...

Công ơn của Ban Giám Đốc:

Trong thời gian tôi học Trịnh Hoài Đức chỉ có một lần có Lễ Khai Trường và có 4 Lễ Phát Thưởng lớn. Những lần tổ chức Lễ Phát Thưởng, Ban Giám Đốc của trường rất cực. Nào là phải lo danh sách các em được thưởng, nào phải lo kiếm tài chánh, ủng hộ phần thưởng... Rồi phải lo văn nghệ, mời quan khách... Lễ Phát Thưởng là bộ mặt của trường nên phải làm nghiêm chỉnh đàng hoàng. Công lao của thầy cô và Ban Giám Đốc rất lớn.

Những Mạnh Thường Quân:

Trước 1975, Bình Dương là tỉnh nhỏ, kinh tế ít phát triển không có nhiều công ty xí nghiệp lớn nên để kiếm được sự hỗ trợ về tài chánh cho Lễ Phát Thưởng rất khó. Đọc lại tờ chương trình Lễ

Phát Thưởng niên khóa 1973-1974, thấy ngoài những vị có chức sắc trong tỉnh, những cá nhân, cơ quan và công ty sau đây đóng góp vào quỹ Phát Thưởng trường Trịnh Hoài Đức:

- Ông Giám Đốc Trung Tâm Học Liệu Sài Gòn

- Ông Giám Đốc Giao tế Công Ty Shell Việt Nam

- Tòa Đại Sứ Pháp

- Cơ Quan Phát Triển Văn Hóa Á Châu

- Nhà Xuất Bản Hiện Đại - Hội Việt Mỹ Sài Gòn

- Sở Học Chánh Bình Dương

- Hội Phụ Huynh Học Sinh Trường Trịnh Hoài Đức

- Ông Tổng Quản Lý Điều Hành Hợp Tác Xã Tiêu Thụ Bình Dương

- Ông Nguyễn Văn Chiến, nguyên Hiệu Trưởng Trung Tiểu Học Hùng Vương Sài Gòn.

- Ông Đặng Văn Danh, GS Trung Học Trịnh Hoài Đức Bình Dương

- Trung Tá Chỉ Huy Trưởng Trung Tâm Huấn Luyện SĐ5BB

- Ông Chủ Tịch Hội Đồng Tỉnh BD

- Trung Tá Chỉ Huy Trưởng CSQG BD

- Ông Lê Ngọc Thành, Chủ Trại Cưa Đòng Phát BD

- Ông Bà Nguyễn Thái Giám Đốc Cine Bình Minh BD

- Ông Văn Banh, Nghiệp Chủ An Thạnh Búng BD

- Ông Phó Tổng Thư Ký Hội PHHS THĐ BD

- Ông Giám Đốc Hãng Sơn Mài Thành Lễ...

Kết Luận:

Lễ Phát Thưởng cuối năm là dịp để thầy trò tổng kết thành quả của năm học. Trong tình hình chiến tranh, kinh tế khó khăn mà Ban Giám Đốc trường Trịnh Hoài Đức vẫn tổ chức được những Lễ Phát Thưởng trang nghiêm và long trọng. Bài viết này xin ghi nhận và cảm ơn công lao của quý thầy cô và hy vọng những ký ức về Những Lễ Phát Thưởng đã giúp chúng ta nhớ lại những ngày cùng học tập và sinh hoạt thật vui vẻ ở một ngôi trường nhiều thân thương hơn nữa thế kỷ trước./.

Dưới đây là một hình ảnh quý hiếm ghi nhận Lễ Phát Thưởng ở Trịnh Hoài Đức do cô Nguyễn Thị Tâm giữ được

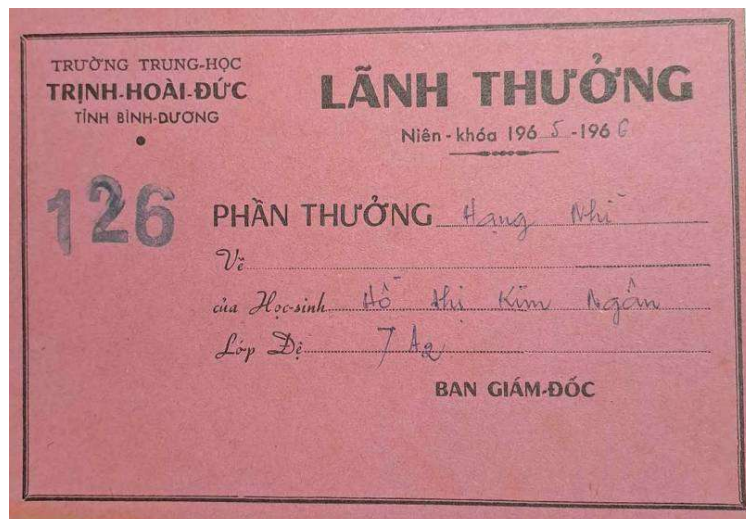
Một học sinh rất lễ phép cúi đầu nhận phần thưởng từ cô Nguyễn Thị Tâm

Thông tin thêm của bạn Hồ Thị Kim Ngân (lớp A2 - khóa 11):

Kim Ngân học cùng khóa 11 THPT với bạn Minh Tâm. Kim Ngân học lớp A2. Cuối niên khóa 1965 – 1966, Kim Ngân có mặt trong buổi lễ phát thưởng, nên được nhận tờ chương trình, và may mắn còn giữ nguyên tới nay. Kim Ngân nhận phần thưởng hạng nhì của Lớp Đệ Thất A2, theo số thứ tự 126 của danh sách phát thưởng. Danh sách phát thưởng là 1 tập roneo có đóng bìa trang trọng. Gồm danh sách Ban Giám Đốc của trường Trung học Trịnh Hoài Đức Bình Dương – danh sách Các Giáo Sư – danh sách Ban Đại Diện học sinh - và chính yếu là danh sách phát thưởng 3 học sinh giỏi của lớp trong niên khóa. Theo thứ tự, từ khóa cao là các lớp Đệ Nhứt, tới khóa thấp nhất là các lớp Đệ Thất. Nên bảng dán trên phần thưởng Kim Ngân nhận được có in số thứ tự 126 (chú ý - chỗ ghi lớp là Đệ Thất - không phải là lớp 7).

Tiếc quá là tiếc, Kim Ngân không còn giữ được tập danh sách đó.

Nếu trong số hàng trăm các giáo sư, học sinh có mặt trong buổi lễ này, còn giữ được thì cả trường chắc sẽ rất vui.

Nhớ Tết Xưa

Nguyễn Thị Thanh (khóa 14)

Lúc còn nhỏ, ngày Tết ở gia đình tôi thật vui và đầm ấm.

Vào đầu tháng chạp, má chọn mua những trái bí đao thật già, những củ gừng dao lóng đê làm mứt gừng, mứt bí. Củ kiệu thì má mua củ vừa; không to không bé cho dễ ăn. Những ngày này nhà tôi thơm đủ thứ mùi: Mùi kiệu cay nồng. Mùi gừng cay gắt. Mùi bí chua chua. Mùi đường sên mứt ngào ngọt... Tất cả hoà quyện vào nhau thành một thứ mùi rất đặc trưng. Chị em tôi gọi đó là “mùi Tết”.

Nhà tôi có trồng cây chùm ruột trái trĩu cành. Chị Hai hái vào làm mứt. Má tôi cắt thành phẩm mỗi thứ vào một lọ thủy tinh. Mứt bí trắng tinh. Mứt gừng được “áo” lớp đường cát trắng nhìn thôi đã phát thèm. Về phần củ kiệu, má kỳ công xếp từng củ, phần củ quay ra phía ngoài, chuôi kiệu quay phía trong lọ. Từng lớp, từng lớp quay tròn đồng tâm, trắng ngần, nhìn ngang cứ tưởng là hạt sen. Không cưỡng lại được, tôi nếm thử một củ. Vị chua chua ngọt ngọt giòn giòn. Tôi nhai từ từ, nuốt chậm chậm, mong cho mau Tết để được ăn kèm bánh tráng thịt luộc.

Hấp dẫn nhất và nhiều nhất là lọ mứt chùm ruột. Từng quả ngậm đường màu nho, dưới đáy lọ là lớp mật thơm lừng. Chờ cho cả nhà đi vắng, tôi và ba đứa em mở lọ nếm thử. Vị ngọt ngọt chua chua ăn vào nghe “đã” tận ruột gan. Chúng tôi ăn đến khi chán mới thôi. Tối về khi thấy mật đường vương vãi gần gác măng rê và lọ chùm ruột voi một phần, má mới tra. Má bắt bốn đứa đứng khoanh tay xếp thành hàng ngang. Má gắt:

- Ở nhà đứa nào ăn vụng chùm ruột?

Bốn chị em tôi mặt mày xanh như tàu lá, tim đập thình thịch. Đứa này liếc đứa kia. Má hỏi tiếp:

- Ai bày đầu?

Ba cái miệng bé xíu đồng thanh: "Chị Nhỏ".

Tôi giận ba đứa em hét sức, nói trong bụng: nghỉ chơi tụi bây ra. Không để cho sự yên lặng kéo dài. Tôi nói:

- Con xin lỗi má. Tại mứt ngon quá, con cảm lòng không được. Con hứa mai một con không vậy nữa.

Ba đứa em cũng bắt chước:

- Con xin lỗi má.

- Con xin lỗi má.

- Con xin lỗi má.

Má nhìn các con một lượt từ phải qua trái, rồi từ trái qua phải. Chị em tôi nín thở chờ má xử. Nhưng má chỉ giả vờ nghiêm nét mặt rồi dịu lại ngay.

- Làm ra cho tụi bây ăn chứ để chi. Cái nào cúng má để ngăn trên rồi. Cái này có thể ăn được. Nhưng mà phải rửa tay sạch sẽ, lấy chén, lấy muỗng múc ra đàng hoàng. Chứ ăn bốc hốt mất vệ sinh, còn làm đồ tùm lum nuôi kiến hả?

Cả đám thở phào nhẹ nhõm. Đồng thanh “ạ” thật to.

Năm nào cũng vậy. Cứ đến ngày 29 Tết là nhà bà Hai làm heo chia cho bà con trong xóm ăn Tết.

Gà gáy hiệp một, khi lũ con nít chúng tôi còn vui mình trong chăn ấm, tôi đã nghe tiếng heo kêu eng éc từ nhà bà Hai cuối xóm vắng lại. Bà Hai đang làm heo đấy.

Gà gáy hiệp hai, má kêu tôi dậy, đánh răng rửa mặt xong, tôi theo má tới nhà bà Hai chia thịt heo.

Phần má là 5 kg ba rọi, 1 kg nạc dăm, và 1 cái đùi.

Về nhà trong khi tôi ăn sáng thì má đem thịt rửa bằng nước muối pha loãng. Xong má cắt hai mươi miếng ba rọi bằng ngón tay cái người lớn; dài hơn một gang tay. Chỗ này má ướp với một chút muối và củ hành tím băm nhỏ, đem để nơi hanh nắng, mai dùng gói bánh tét. Thịt nạc dăm

má nhờ chị Hai bằm, ướp gia vị rồi quét chung với cá thác lác, cho vào trái khổ qua đã bỏ hạt, rồi đem hầm. Món khổ qua là chị Hai phụ trách. Má dặn chị là phải chờ nước thật sôi, cho vào một muỗng đường phèn rồi thả từng trái khổ qua vào. Nấu với lửa lớn. Khi nó sôi lại thì vớt bọt và nấu lửa vừa. Phải canh sao cho nước ngập hết khổ qua. Thăm chừng trái khổ qua hơi mềm, nêm lại rồi nhắc xuống.

Anh Ba là con trai mạnh tay nên phụ trách nồi giò hầm. Anh chặt cái giò ra thành từng khoanh rồi đem đi nấu. Má dặn anh trước khi nấu phải chần qua nước sôi, rồi rửa lại bằng nước lạnh. Để ráo. Chờ nước sôi mới cho giò vào nấu. Nấu với lửa lớn. Khi sôi thì vớt bọt, nấu với lửa vừa vừa. Thăm chừng khi cái da hơi mềm thì cho vào một muỗng cà phê muối rồi nhắc xuống. Mỗi bữa chỉ hâm lại cho sôi, múc ra nồi nhỏ một lượng vừa đủ rồi cho bắp cải vào nấu, nêm nêm rồi dọn ra cúng.

Phần ba rọi còn lại má luộc khoảng 1 kg. Còn bao nhiêu má xắt miếng vuông vức bằng bốn ngón tay người lớn đem ướp với củ hành tím băm nhỏ, muối, đường, bột ngọt, để gần một tiếng cho thấm gia vị. Má sai tôi nhúm bếp than. Má nói bếp than lửa cháy đều dễ canh chừng. Má lấy cái nồi gang trên gác bếp xuống, rửa sạch, để ráo.

Bắc nồi lên bếp, má bỏ vào hai muỗng canh dầu ăn, hai muỗng cà phê đường. Thẳng với lửa vừa. Dùng đũa khuấy đều cho đường tan. Khi đường ngả màu cánh gián thì cho phần thịt đã ướp

vào. Má đảo luôn tay. Thịt săn lại thì má cho nước dừa tươi vào, má đổ xâm xấp thôi. Má đi làm việc khác, giao nồi thịt cho tôi canh. Tôi nấu với lửa vừa. Khi nồi thịt sôi thì vớt bọt, nấu lửa riu riu. Khi nồi thịt gần cạn nước, nó kêu lục đục thì châm nước dừa vào lần hai. Nấu với lửa riu riu, khi gần cạn thì châm nước dừa lần ba. Cũng nấu với lửa riu riu. Khi gần cạn thì châm nước lọc và nước mắm vào, canh sao cho lượng nước hơi lỏng để bỏ trứng vào thì vừa nước vừa cái, và vừa ăn.

Trong khi các con nấu ăn thì má làm dưa giá để ăn kèm với thịt kho. Má chọn mua giá không mập quá, không ốm quá. Về lột hết vỏ đậu xanh, rửa sạch, để ráo. Mua một bó kiệu tươi. Đem về rửa sạch. Bỏ lá, bỏ rễ, bào mỏng. Trộn chung với giá. Chờ chiều mát lấy cái khạp đổ nước lọc vô, cho vào xíu muối, nêm nghe lơ lợ là được, không quên cho vào một muỗng canh đường cát. Khuấy đều tay. Xong má đổ giá vào. Lượng nước phải ngập mặt giá mới không bị hư. Cắt nửa tàu lá chuối đập lên mặt. Hai ngày sau là ăn được, kíp cúng ông bà.

Ngày Tết có khách đến nhà, má mời các loại mứt bên tách trà xanh thơm ngát. Đến bữa trưa má sai tôi dọn cơm mời khách. Tôi múc khổ qua hầm ra tô. Múc thịt kho hột vịt ra đĩa. Múc một chén nước thịt. Một đĩa dưa giá. Một tô giò hầm. Chỉ là các món truyền thống nhưng mà chủ và khách ăn rất ngon miệng, chuyện trò rôm rả. Cũng có hôm

má không mời khách cơm trưa mà mời bánh trắng, thịt luộc. Tôi dọn ra một đĩa ba rọi luộc xắt mỏng. Một đĩa trứng vịt luộc bỏ quả cau. Một đĩa dưa giá. Một đĩa dưa kiệu. Một đĩa rau sống. Một tô nước mắm tỏi ớt chanh đường, và một đĩa bánh trắng. Chủ khách vừa ăn vừa hít hà vì vị cay của nước mắm. Khách luôn miệng khen nước mắm pha quá ngon, tôi nghe mà mát dạ vô cùng.

Ngày nay ba má không còn, anh chị em mỗi người một nơi. Nhưng ngày đầu năm mới tất cả tựu về mái nhà xưa, cùng nhau ăn bữa cơm sum họp, nhắc lại chuyện thời thơ ấu. Chuyện ăn vụng mút chùm ruột kể hoài; nghe hoài không chán. Nó trở thành ký ức vui của gia đình tôi. Để có bữa cơm sum họp ngày Tết, anh chị em tôi mỗi người đem về một món. Chị Hai đem về khổ qua nhồi thịt. Anh Ba đem về món giò heo hầm. Tôi thì thịt kho hột vịt, dưa giá, củ kiệu. (Tôi làm thêm món củ kiệu vì tôi có chồng về xứ “trồng kiệu”. Tôi học được cách làm kiệu từ bà con lối xóm. Kiệu tôi làm ngon y như của má làm ngày xưa). Ba em còn lại thì phụ trách các món phụ cho bữa ăn thêm tròn vị, thơm tất.

Riêng tôi, sống với gia đình nhỏ của mình, ngày Tết bánh mứt tôi không tự làm, thích mứt gì cứ ra siêu thị mua về. Cũng có hương vị ngày Tết chớ không ngon như mứt má làm thuở nào. Có lẽ má đã cho vào đó tất cả tình yêu thương gia đình. Riêng mấy món mặn thì tôi làm lấy, trước dâng lên ông bà tổ tiên, sau là quây quần ăn uống. Tôi tin rằng nơi suối vàng ba má tôi sẽ mỉm cười vì các con cũng biết chăm lo cho ngày Tết truyền thống được chu đáo, không uổng công ba má đã nuôi dạy chúng tôi khôn lớn, nên người ./.

Xuân Quê

Sóc Nâu

Xuân về hoa cỏ thắm tươi
Thanh mai trúc mã đẹp đôi hẹn hò
Đan tay sóng bước nhỏ to
Một trời thơ mộng trên đò luyến thương

Gót hồng thanh thoát đưa hương
Tóc mây buông xoắn hoa nhường nguyệt thua
Đường quê cong lượn tuyệt chưa!
Lũy tre khóm khức thẹn thà mi nhau

Yêu sao hàng giậu xanh màu
Yêu sao hoa trái mời chào đong đưa ...
Giàn nhà nhỏ, vách song thưa
Lung linh trong nắng sớm trưa êm đềm

Hương đồng nội, khói lam duyên
Hồn quê lan tỏa về miền nhớ nhung
Nhớ song thân, nhớ quá chừng
Mâm cơm đạm bạc quây quần bên nhau

Mai vàng sân trước, ngõ sau
Núi mây sắc thắm thì thảo yến oanh
Thần thờ đêm bước loanh quanh
Nhớ thương quay quắt tình thân thuở nào

Ngõ quê thân mến vẫy chào
Giậu mồng toi tím thắm màu nhớ nhung
Xuân về dưới mái nhà chung
Đoàn viên nhập chén rượu cùng vui say ...

Người thầy đáng kính

Từ Minh Tâm

Ngày 15/1/2024 trong khi đang lo việc phân phối đặc san Xuân Giáp Thìn của hội Trịnh Hoài Đức thì nhận được tin nhắn của chị Kim Nền cho biết thầy Đinh Đức Vượng đã từ trần ngày 6/1/2024. Thật bất ngờ, bàng hoàng, và xúc động khi hay tin này. Dẫu biết rằng cuộc sống là vô thường, thế nhưng khi nhận được tin buồn của một người thầy mà tôi thường tiếp xúc cũng đã khiến tôi xúc động và chợt nhớ lại những kỷ niệm về thầy...

Thầy Đinh Đức Vượng về dạy Anh Văn trường Trịnh Hoài Đức từ giữa thập niên 1960. Lớp Đệ Tứ A5 - khóa 11 của chúng tôi học với thầy vào năm học 1968-1969. Lúc đó thầy trẻ, người ốm và cao. Thầy nói tiếng Bắc, mang kiếng đen, mà mắt kiếng của thầy u lên cao trông thầy cũng hơi ... "ngầu" một chút. Thầy dạy dễ hiểu, giọng đọc lớn nên chúng tôi tiếp thu cũng khá dễ một môn học khó. Trong lớp A5, chúng tôi đặt biệt danh tên thầy là "Chief Omar". Đây là một nhân vật trong cuốn English for Today cuốn số 3, bìa màu xanh lá cây.

Bạn Hồ Thị Kim Ngân học khóa 11 - lớp A2 có những hồi ức về thầy như sau:

"Kim Ngân học cùng khóa 11 với bạn Minh Tâm, nhưng học lớp A2 bên trường nữ. Vì vậy, lớp Kim Ngân cũng được học Anh Văn với Giáo sư Đinh Đức Vượng, cùng năm Đệ Tứ như lớp A5 của bạn Tâm.

Ấn tượng đặc biệt, khó quên, đối với người thầy giỏi tiếng Anh như thầy Vượng là, vừa bước vào lớp, thầy đã chào học sinh bằng tiếng Anh. Chúng tôi lập tức có được phản xạ về nghe và nói. Cả lớp chào lại thầy bằng từ đơn giản nhất đã được học từ các lớp dưới. Và thầy bắt đầu bài học, bằng cách đọc bài text, giảng nghĩa, đặt câu hỏi hoàn toàn bằng tiếng Anh. Chúng tôi ráng lắng nghe, để thực hiện những mệnh lệnh đơn giản, như : "ngồi xuống", "đứng lên", "mở sách ra", "trang mấy", "hãy lắng nghe", "hãy trả lời câu hỏi"... và ráng bập bẹ tập

trả lời bằng tiếng Anh, đúng theo yêu cầu của thầy.

"Chief Omar", mà bạn Tâm nhắc tới trong đoạn trên, là tên một nhân vật của bài text trong sách học từ bộ English For Today. Khi giảng bài này, sợ học trò không hiểu rõ tiếng Anh, thầy đã dùng điệu bộ, diễn tả thêm để chúng tôi dễ hiểu hơn.

Chúng tôi đã có những giờ học tiếng Anh thú vị, đúng chuẩn, từ sự thông minh và hóm hỉnh của thầy.

Đã trên 50 năm kể từ ngày đó. Kim Ngân chỉ biết tin thầy qua các thông báo và bài viết trên Đặc San Trịnh Hoài Đức, nhưng không có dịp gặp lại thầy.

Hôm nay nghe tin thầy đã nghỉ yên, chúng em xin cúi đầu tiễn biệt thầy, với lòng kính nhớ biết ơn, người thầy đã thật sự khai sáng cho chúng em, bằng Tiếng Anh thật duyên dáng".

Thầy dạy nhiều lớp khác nữa. Đặc biệt quý chị khóa 9 cũng rất quý mến thầy.

Chị Nguyễn Thị Nga cho biết thầy là người giúp chị tiến bộ cho môn Anh Văn. Chị viết: "Thật là đau buồn khi hay tin thầy mất, một người thầy đáng kính đã vực em vượt qua được giai đoạn mất căn bản môn Anh Văn, mãi mãi em không còn cơ hội nào gặp lại thầy!".

Chị Nguyễn Kim Nền - Cựu Hội Trưởng Hội Trịnh Hoài Đức - cũng rất quý thầy. Lần nào qua Cali họp mặt, chị Kim Nền cũng đều dành nhiều thời giờ đến nhà thầy để thăm viếng. Nghe tin thầy mất, chị viết: "Chúng em rất buồn khi nghe tin thầy mất. Một người thầy đã có công dạy dỗ và truyền cảm hứng cho tất cả học trò mới bập bẹ học tiếng Anh. Nghe tin thầy mất, nghe buồn tênh, trống vắng. Em có đến thăm thầy 4 tháng trước, thầy trò chuyện trò vui vẻ. Thầy có mua bánh bò cho em ăn vì biết em người miền Nam. Kỷ niệm đẹp, đơn sơ nhưng nhớ mãi!".

Hay tin thầy Vượng mất, quý vị giáo sư đồng nghiệp của thầy ở Trịnh Hoài Đức cũng rất đau buồn:

GS Lê Tấn Lộc viết: "Với phương vị là một thành viên trong đại gia đình Trịnh Hoài Đức, tôi rất đau buồn với sự vĩnh viễn ra đi của thành viên Đinh Đức Vượng, cựu giáo sư Anh văn của trường chúng ta. Xin thành kính phân ưu cùng phu nhân GS Đinh Đức Vượng : Bà Lê Kim Hoa và tang quyến"

Giáo sư Đoàn Phế viết: "Rất đau buồn và vô cùng thương tiếc khi được tin người bạn thân mến, người đồng nghiệp khả kính: Thầy Đinh Đức Vượng, đã ra đi về miền miền viễn. Chúng tôi thành kính chia buồn cùng gia đình Thầy Vượng trước mất mát lớn lao này và thành tâm cầu nguyện hương linh Thầy Vượng sớm siêu sinh về miền Cực Lạc" .

Trở lại kỷ niệm của tôi về thầy. Sau năm học Anh Văn với thầy năm Đệ Tứ, tôi mất liên lạc với thầy mấy chục năm. Tới khi sang Mỹ, tham gia Hội Trịnh Hoài Đức thì tôi mới liên lạc được với thầy. Đó là nhờ thầy Nguyễn Trí Lục giới thiệu. Nhà thầy Vượng ở gần nhà thầy Lục. Gặp lại thầy, tôi nhận ra ngay vì thầy không thay đổi nhiều, vẫn ốm và cao, giọng nói chuyện thì rất hiền hòa dễ mến, chỉ có điều thầy hơi lãng tai do tuổi già sức yếu. Thầy cũng ngại việc hội họp vì sợ ngồi lâu và nghe tiếng ồn sẽ khó chịu!.

Ngoài việc tiếp nhận kiến thức tiếng Anh từ thầy Vượng, tôi còn rất cảm phục tài năng và lòng yêu nước của thầy qua việc thầy đã viết được những quyển sách tiếng Anh để giới thiệu văn hóa Việt với người ngoại quốc (đặc biệt là người Mỹ). Đó là những quyển sách:

1. 54 Vietnamese Love Poems (54 bài thơ tình Việt Nam) (đồng tác giả) (2007)
2. Vietnamese Mythology (Thần Thoại Việt Nam) (2017)
3. Vietnamese Folk Poetry (Ca Dao Việt Nam) (2018)
4. Ca Dao: A Survey of Vietnamese Folk Poems (Ca Dao Việt Nam phần 2) (2021).

Thầy cho biết lúc mới qua Mỹ, khi thầy đi học thêm ở trường Đại Học Cộng Đồng Golden West gần nhà, lúc vào thư viện để tìm sách tham khảo về văn chương và thần thoại Việt Nam thì không thấy cuốn nào, trong khi cùng đề tài này thì người Trung Quốc, Nhật Bản, Đại Hàn ... có

rất nhiều ấn bản. Thế là thầy áp ủ ý định phải viết những cuốn sách bằng tiếng Anh về văn chương bình dân và thần thoại học Việt Nam để giới thiệu cho người nước ngoài. Trong vòng 4 - 5 năm thầy đã viết được ba cuốn sách. Đặc biệt là khi có dịch Covid, thầy lợi dụng thời gian bị hạn chế ra đường, ở nhà nghiên cứu viết được thêm cuốn sau cùng về Ca Dao Việt Nam (trong danh sách bên trên) để bổ túc cho cuốn Ca Dao phần 1. Sách thầy viết thuộc loại tài liệu nghiên cứu, bằng tiếng Anh nên độc giả Việt Nam có lẽ khó tiếp thu. Thế nhưng những người ngoại quốc học tập về chuyên ngành Thần Thoại và Văn Chương Việt sẽ rất hào hứng khi có được một tài liệu hữu ích để nghiên cứu về văn học, văn hóa Việt Nam. Mấy năm trước khi đi chúc Tết thầy, khi gặp và hỏi thăm về sách của thầy tiêu thụ như thế nào thì thầy cho biết những cuốn trước đây đã hết!

Năm ngoái khi gặp thầy để hỏi thăm về dự án tương lai, thầy cho biết còn muốn viết thêm một cuốn nữa nhưng tự biết là tuổi đã già, không còn thời gian để thực hiện...

Tháng 9 năm 2023, Hội Trịnh Hoài Đức tổ chức Đại Hội Toàn Cầu lần thứ 6 tại Nam Cali. Ban Tổ Chức có mời thầy đến tham dự. Thầy nói sẽ cố gắng nhưng cuối cùng thầy không đến dự được vì sức khỏe yếu. Ban Đại Diện mới của Hội dự định sẽ đến viếng thăm thầy vào ngày 2/2/2024 dịp Tết Thầy, nhưng không ngờ thầy đã ra đi. Cũng may là khi đi Cali tham dự đại hội, chị Kim Nên - lúc đó là Hội Trưởng có đến thăm thầy (và được thầy đãi ăn bánh bò Miền Nam như đã nói bên trên).

Dẫu biết rằng cuộc sống là vô thường. Mọi người ai ai cũng phải từ già cõi tạm và với tuổi 87 thì thầy Đinh Đức Vượng cũng đã sống rất thọ. Thế nhưng sự ra đi của thầy cũng để lại trong tôi một nỗi buồn do sự bất ngờ và lòng cảm mến, cảm phục một vị thầy rất tài năng, một học giả đã có công giới thiệu văn hóa Việt với người nước ngoài. Thầy là người có tấm lòng yêu dân tộc, yêu quê hương rất đáng trân trọng. Xin chấp tay cầu nguyện cho hương linh của thầy Đinh Đức Vượng sớm vãng sanh cực lạc./.

Đoàn CHS Trịnh Hoài Đức Nam Cali đến chúc Tết thầy Đinh Đức Vượng năm 2020

Niềm vui đến trường

Nguyễn Thị Vân (Lớp A2 - khóa 9)

*Mỗi sáng khi đến trường
Lòng tôi rộn niềm vui
Học trò tôi ngoan lắm
Lễ phép với thầy cô*

*Biết yêu mến bạn bè
Học hành rất chăm chỉ
Thực hiện tốt nội qui
Vượt chỉ tiêu kế hoạch*

*Các phong trào thi đua
Các em đều hưởng ứng
Sôi nổi và mê say
Học tập lại rất hay*

*Phát biểu xây dựng bài
Văn nghệ lại rất tài
Ca hát múa thật hay
Thầy cô rất hài lòng*

*Thường khen các em ngoan
Làm tôi rất tự hào
Vì mình là chủ nhiệm
Của các học trò ngoan .*

Cô Vân (1975)

Đạy thật là vui. Nhất là dạy tiểu học. Các em non nớt ngây thơ, thật dễ thương.

Năm ấy tôi nhận lớp một có bốn mươi học sinh. Nhìn danh sách, tôi đặc biệt chú ý cái tên thật lạ: Nguyễn Văn Cà Phê. Lần đầu điểm danh, tôi nhìn em thật kỹ: là con trai mà tóc em không húi cua như các bạn trai cùng trang lứa. Tóc em cắt cúp cúp theo khuôn mặt. Không ra bôm bê, cũng không ra Mai Ka. Nó chỉ khác thường chứ nhìn không đẹp tí nào.

Giờ ra chơi tôi lại gần em tí tề tâm sự:

- Ai đặt tên em là Cà Phê vậy?

- Dạ. Ba em đặt đó cô?

- Sao ba em nghĩ ra tên lạ vậy.

- Dạ. Tại vì

ba em tên Trà. Mẹ em tên Ca Cao.

- Thì ra là vậy.

- Sao em không hót tóc giống mấy bạn trai trong lớp, mà hót tóc kiểu này.

- Tại ba em thích.

- Cô thấy kiểu này không giống bạn trai. Em về xin ba hót tóc giống bạn trai nha.

Không biết em về nói thế nào mà hôm sao mẹ em đến gặp tôi:

- Hôm qua Cà Phê đi học về năng nặc đòi đi hót tóc cho giống bạn trai. Cô thông cảm đi, tóc của bé từ nhỏ hót kiểu vậy rồi, không đổi được đâu cô.

- Qua bao nhiêu năm dạy học tôi thấy nên làm cho bé giống như các bạn. Làm khác thường vậy, lớn chút nữa rất khó dạy.

Không biết mẹ bé về nhà nói chuyện với ba bé như thế nào, mà hôm sau ba bé đưa bé đến lớp và cũng xin với cô không hót tóc, cứ giữ kiểu tóc này.

- Cô biết không: mái tóc của bé tôi chăm chút từ nhỏ đến giờ. Tôi thấy đẹp mà.

Tôi chỉ cho ba bé xem các học sinh đang tung tăng đùa vui ngoài sân và nói:

- Kiểu tóc này đẹp. Nhưng mà không giống với bạn trai nào trong lớp. Các em tiểu học rất

hiếu kỳ, cứ thấy bạn nào khác thường là các em chọc ghẹo. Thời giờ trên lớp cô lo dạy chữ, không còn thời gian để xử lý mấy vụ khịa nhau đâu nha.

Ba bé lặng thinh không nói gì, chỉ nhỏ nhẹ chào cô rồi ra về.

Một hôm vào giờ chơi, tôi thấy nơi góc cầu thang có một nhóm học sinh vừa vỗ tay theo nhịp vừa nói:

- Năm lùn biết đi. Năm lùn biết đi...

Tôi lại gần. À. Thì ra là học sinh lớp mình. Cà Phê đứng nép một góc, rơm rớm nước mắt. Gặp tôi, bé chạy lại vừa chỉ vào các bạn vừa nói:

- Mấy bạn ghẹo em.

Tôi nói:

- Các em giải tán hết, vào lớp cô hỏi chuyện.

Vào lớp tôi hỏi một em trong nhóm đã trêu Cà Phê.

- Sao các em lại trêu bạn?

- Dạ. Tại

chúng em thấy tóc của Cà Phê kiểu đó giống cây nấm mà.

Tôi nghĩ bụng: Giống thiệt chứ. Đúng là trẻ con giàu trí tưởng tượng thiệt. Nhưng tôi vẫn rầy các em:

- Bạn bè học cùng lớp, thương nhau hông hết, sao nỡ trêu ghẹo bạn? Từ rày các em đừng trêu bạn nữa nha. Không vâng lời là cô không thương đó. (Trẻ lớp một rất sợ cô không thương).

Quay sang Cà Phê tôi nói nhỏ chỉ vừa đủ mình em nghe:

- Chiều nay ba mẹ rước, em nói ba má gặp cô, cô có việc cần bàn.

Chiều ba bé vào gặp tôi. Tôi thuật lại việc đã xảy ra vào giờ chơi sáng nay. Xong tôi kết luận.

- Trẻ nhỏ hiếu kỳ và năng động. Khi thấy tóc Cà Phê lạ nên mới chọc ghẹo. Sự việc hôm nay còn nhỏ. Tôi sợ sau này sẽ còn gặp nhiều việc phức tạp hơn.

Một buổi tối, tôi đang soạn bài thì nghe tiếng chuông cửa. Tôi ra mở công, thấy ba của Cà Phê và bé. Vừa thấy tôi, Cà Phê đã nhanh nhẩu:

- Thưa cô em mới đến. Em mới hót tóc nè cô.
Đẹp trai không cô?

- Đẹp lắm. Mời ba Cà Phê và bé vào nhà.

Ba bé Cà Phê hỏi thăm tình hình học tập của bé. Tôi nói cho ba bé yên tâm: Bé học khá, thông minh nên làm toán rất nhanh và đúng. Riêng môn Tiếng Việt chữ viết còn chưa đẹp, cô và phụ huynh cùng nhắc nhở động viên để bé tiến bộ hơn nha. Trước khi ra về ba của bé nói về nỗi lo của mình, sợ ngày mai Cà Phê đi học với đầu mới sẽ bị các bạn trêu. Tôi trấn an ba bé và hứa sẽ không để bé bị trêu ghẹo.

Đúng là trẻ lớp một, hôm sau khi Cà Phê đến lớp các bạn vỗ tay reo:

- Hoan hô Cà Phê. Hoan hô anh chàng đẹp trai.

- Hoan hô! Hoan hô...

Tôi cười và ra dấu cho các em im lặng:

- Thôi thôi hoan hô nhiều đó đủ rồi. Từ nay các em không chọc ghẹo Cà Phê nữa nha. Bạn nào không vâng lời là cô không thương đó.

Cả lớp đồng thanh:

- Dạ!

Cà Phê có tánh dễ thương là rất ga lăng với bạn gái.

Số là, một hôm vào giờ ăn xế, cô phát cho mỗi em một hộp sữa. Cà Phê nỉ non xin tôi thêm một hộp. Tưởng bé chưa no, tôi cho bé thêm một hộp. Tôi đứng trên bục nhìn theo bé. Bé cầm hộp sữa đi thẳng đến chỗ ngồi của bạn Thảo, bé tặng thêm cho Thảo hộp sữa. Thảo đang đưa bím tóc. Cà Phê nài nỉ:

- Phê tặng nè. Uống đi. Uống sữa thông minh, học giỏi lắm đó...

Nói hoài, nói mãi, rồi Thảo cũng cầm hộp sữa uống ngon lành.

Có một dạo, suốt mấy ngày liền, Cà Phê không có viết để chép bài. Tôi hỏi lý do, bé lặng im không trả lời. Tôi mời mẹ bé đến để báo cáo tình hình. Nghe tôi nói mấy ngày rồi bé không có viết chép bài, mẹ bé vô cùng ngạc nhiên. Mẹ bé nói ngày nào về bé cũng xin mẹ cây viết mà. Tôi gọi Cà Phê đến và hỏi:

- Mẹ có mua viết cho em, sao em lại không có viết chép bài?

Cà Phê không dám nhìn mẹ, cũng không dám nhìn cô, mắt nhìn xuống đất, miệng lí nhí:

- Em tặng viết cho bạn Thảo.

- ...

- Thôi. Tặng nhiều rồi. Nay không tặng nữa, để viết chép bài nha.

- Dạ.

Một hôm vào giờ chơi, tôi có việc đi ngang căng tin, thì thấy được cảnh thật dễ thương: Ở bàn trong cùng, Cà Phê và Thảo ngồi ăn chung một hộp kem nhỏ xíu xíu, Cà Phê múc mỗi lần thật ít, cố ý nhường cho Thảo. Tôi nói thầm: "Cà Phê ơi! Thảo ơi! Giữ mãi nét hồn nhiên này nha hai em".

Trẻ đầu cấp vì mới bắt đầu học văn hoá nên có em chưa thích nghi được. Mỗi sáng gọi con dậy để đưa đi học là cả một trời vất vả của ba mẹ. Lớp có bé Nga ngày nào đi học cũng cái cảnh: Bé giậm chân đi trước, ba bé cầm roi đi sau. Đến cửa lớp bé dùng tay bấu vào song cửa, không chịu vào chỗ ngồi. Tôi ra hiệu cho ba bé cứ về, để bé lại, tôi sẽ dụ từ từ. Tôi nhỏ nhẹ nói:

- Em về chỗ ngồi chứ em đứng đây mấy anh chị lớp khác tưởng em bị phạt là cười em đấy.

Em nhích vào khỏi cửa nhưng mà vẫn đứng.

Đầu giờ là môn Tiếng Việt, tôi dạy học sinh đọc bình thường. Tới lúc đọc cá nhân tôi vẫn yêu cầu em Nga đọc. Khi đọc đồng thanh tôi thấy em cũng tham gia đọc. Lúc này tôi mới lại gần em và nói:

- Vào chỗ ngồi đi em, chứ đứng hoài môi chân lắm.

Em từ từ vào chỗ ngồi.

Coi như tôi thành công bước một. Suốt tiết học tôi khen em luôn miệng: nào phát âm rõ, nào viết đúng viết đẹp. Giờ toán thì tôi khen em tính nhanh, chính xác, phát biểu rõ ràng. Giờ ra chơi tôi lại gần vuốt cái nơ trên tóc em, hỏi:

- Ai cột tóc cho em vậy?

- Dạ. Mẹ em đó cô.

- Mẹ em khéo tay quá, cột tóc cho em đẹp quá.

Tôi vô vấn đề chính:

- Mai đi học vui về đừng giậm chân nữa, xấu lắm nha.

- Dạ.

- Mỗi sáng, em ghé căng tin mua dùm cô ly cà phê đá nha.

- Dạ.

Đến chiều khi ba bé đến rước em về, tôi dặn:

- Em Nga hứa từ mai vui về đi học, ba bé đừng cầm roi nữa nha. Và muốn bé cứ vui về hoài thì phải hợp tác với cô, cô nhờ bé làm gì, ba đừng nóng ruột, đừng làm thay bé. Cô chỉ nhờ bé việc vừa sức thôi chứ không có trách phạt gì bé đâu.

Rồi tôi ra căng tin dặn chú Phú:

- Từ mai mỗi ngày chú pha sẵn cho tôi ly cà phê (ly nhựa). Khi nào có em học sinh của tôi ra thì chú hướng dẫn bé bỏ đường, khuấy lên rồi bỏ đá vào, cầm ống hút vào rồi cầm vô cho cô. Chú hướng dẫn bé làm chứ chú không được làm dùm nha. Tôi trả tiền một tháng nè.

- Dạ. Cô.

Sáng hôm sau, sân trường còn vắng, tôi đã thấy bé Nga tung tăng đến trường. Bé xuống căng tin và tập chế biến cà phê. Cái tay nhỏ xíu cầm cái muỗng khuấy đường nhìn cưng ghê luôn. Rồi bé lấy cái xeng nhỏ xúc đá bỏ vào, bỏ ống hút vào. Xong bé bung ly cà phê đem để lên bàn tôi, lễ phép nói:

- Em mời cô uống nước.

- Ngoan. Cô thương.

Suốt buổi dạy, lâu lâu tôi mới uống một hớp cà phê, uống nhín nhín, làm ra vẻ như nó ngon lắm, quý lắm, uống nhiều sẽ mau hết.

Giờ ra chơi tôi gặp bé, giọng tôi giả vờ nũng nịu:

- Dạy mệt ghê. Nếu không nhờ có ly cà phê của em là cô xỉu luôn đó.

- Mai em mua cà phê dùm cô nữa hén cô.

- Từ bây giờ đến hết năm học luôn. Em mà quên một ngày là cô xỉu đó.

Kể từ hôm đó bé Nga đi học đều đặn, đúng giờ. Ngày nắng cũng như ngày mưa, không trễ buổi nào. Ngày nào cũng ghé căng tin lấy cà phê vô cho tôi.

Được một thời gian, ba bé gặp tôi nói:

- Nhờ cô mà bé chịu đi học. Vợ chồng em mừng lắm. Em thật cảm ơn cô vô cùng. Em không biết làm gì để đền ơn cô. Trời ơi bé ham học đến nỗi sáng tự giác dậy, tự giác sửa soạn đến trường. Em giả bộ bảo bé nghỉ học một ngày, bé nói: “Con mà nghỉ là không có ai mua cà phê cho cô, cô xỉu đó.”

Tôi trả lời:

- Bé được như hôm nay là có công góp sức của phụ huynh đó. Bé ngoan học giỏi là coi như đã đền ơn cô rồi. Tôi cũng cảm ơn phụ huynh đã hợp tác.

Cũng có năm học, lớp tôi có hai em “không thích đi học”. Thì em thứ hai tôi sẽ nhờ mua com hộp.

Tôi cũng nói trước với phụ huynh là phải hợp tác với tôi, đừng nóng ruột, đừng làm thay. Và tôi ra quán com trước cổng trường đặt com sẵn. Mỗi ngày phụ huynh chờ bé đến, bé chỉ cầm hộp com vào cho cô.

Giờ chơi, sau khi ăn xong hộp com, tôi cũng giả vờ nũng nịu:

- Em mua com ngon quá. Nhờ hộp com này cô mới có sức dạy hết buổi học. Em hứa với cô là ngày nào cũng mua com dùm cô nha.

- Dạ. Em hứa.

Được cô khen, được cô nhờ, em nào cũng rất thích và cố gắng đi học đều. Em nghĩ đi học để biết đọc, biết viết và quan trọng là được giúp đỡ cô.

Nếu ai có hỏi: “dạy lớp Một có vất vả không?” . “Vất vả lắm”. Mỗi em một tính nết. Nhưng được cái là các em rất thương cô. Nên em nào có “chứng” cỡ nào, mà cô biết tìm cách dỗ ngọt, thì lúc đó em sẽ ngoan ngoãn vâng lời, học hành chăm chỉ.

Thay cho lời kết:

Suốt hơn ba mươi năm dạy lớp Một, năm nào cũng gặp một em “chứng” kiểu bé Nga. Và cái chiêu nhờ mua cà phê tôi sử dụng hoài, và năm nào cũng thành công. Cũng vì vậy mà bây giờ cứ sáng sáng là phải uống ly cà phê đá mới tỉnh táo. Các em tập cho cô ghiền cà phê rồi đó, các em có biết không? Nhưng mà cô luôn yêu các em - Những học sinh bé bỏng của cô.

Họp mặt Tình Thân

Phóng viên không chuyên nghiệp

Ngày 6 tháng 7 năm 2024, tại Nam California, Hội Trịnh Hoài Đức chúng ta đã có một buổi họp mặt tình thân rất ấm áp tình thầy trò, tình bè bạn.

Nhờ tài ngoại giao của cô Nguyễn Thục Oanh, Hội chúng ta mượn được một hội trường xinh xắn ở góc đường Bolsa và Bushard, Little Saigon. Tuy có chút khó khăn về vấn đề đậu xe, nhưng địa điểm này rất thuận tiện vì là khu trung tâm, người Việt ở Nam Cali ai cũng biết. Phòng ốc nơi đây khang trang, có cả một hồ bơi rất sạch sẽ bên cạnh.

Thư mời họp lúc 10 giờ sáng mà mới 9 giờ đã thấy quý anh chị trong Ban Tổ Chức đã có mặt lo sắp xếp bàn ghế, lo thực phẩm và các việc khác. Mọi người lần lượt hội tụ và chào hỏi xôn xao sau hơn 6 tháng xa cách...

Lúc 11:30 anh Nguyễn Văn Diệp chào mừng quý thầy cô và anh chị cựu học sinh có mặt hôm nay. Dù qua mấy lần đi bệnh viện để cấp cứu, nhưng hôm nay trông anh Diệp khỏe hơn nhiều. Nghe nói anh đã đi đúng bác sĩ, tìm được mạch máu bị nghẽn (tới 95%) mà đã thông được mạch rồi nên trông anh rất tươi.

Anh Nguyễn Văn Lành tiếp nối và giới thiệu quý thầy cô có mặt hôm nay gồm cô Nguyễn Thị Đức, thầy Nguyễn Trí Thành, cô Nguyễn Thục Oanh, cô Nguyễn Thị Phương. Có vài thầy cô bị bận nên không đến tham dự được.

Từ Minh Tâm tiếp lời anh Lành cho biết: Về khách mời có anh Nguyễn Hữu Cửa - Hội Trưởng Hội Đồng Hương Bình Dương, quý vị giáo sư của Trường An Mỹ, Nghĩa Phương, Bồ Đề, Nhóm Thân Hữu Line Dance...

Bên cạnh cựu học sinh địa phương, hôm nay có sự hiện diện của anh Luân Hữu Đức từ Arizona, anh Phan Hồng Liêm và một người bạn khóa 8 từ Bắc Cali. Bên cạnh đó còn có CHS "Út" Quách Thanh Phước (khóa 15) cũng từ Bắc Cali cũng về tham dự.

Nhìn chung số người tham dự họp mặt hôm nay khoảng trên 50 người, trong một không gian thật ấm áp, thân tình.

Ban Tổ Chức có mời anh Nguyễn Hữu Cửa và một số thầy cô phát biểu ý kiến ngắn gọn.

Anh Cửa cho biết Hội Trịnh Hoài Đức và Hội Đồng Hương Bình Dương rất thân thiết với nhau dù anh là học sinh trường Nguyễn Trãi. Anh nhớ năm anh lên lớp đệ Nhứt, anh có đến trường Trịnh Hoài Đức để xin học nhưng lúc đó thầy Di cho biết trường chưa mở lớp Đệ Nhứt nên anh phải đi Sài Gòn học.

Cô Nguyễn Thị Đức có mặt hôm nay cũng cho biết cô không được khỏe lắm nhưng vẫn cố gắng tham dự với các bạn "cụ" học sinh của trường mình. (Đa số CHS chúng ta cũng tương đối lớn tuổi, đủ U-70, U-80, U-90...)

CHS Lâm Thị Tâm (khóa 16) thì nhắc lại kỷ niệm đi mót củ sắn khi vào hè những ruộng củ sắn quanh trường đã thu hoạch đôi khi còn sót lại ... Kỷ niệm thời học sinh có biết bao nhiêu điều đáng nhớ!

Sau đó mọi người được mời dùng tiệc trưa với những món ăn ngon lành, tự chọn với sự quán xuyến khéo léo của chị Cẩm Hồng và sự đóng góp của bà xã anh Nguyễn Văn Lành, Từ Minh Tâm. Ngoài ra còn có thêm món gỏi củ hủ dừa rất đặc biệt của cô Thục Oanh và món chả giò của chị Nguyễn Thị Đỗi.

Trong lúc ăn uống trò chuyện, mọi người được thưởng thức những tiết mục văn nghệ cây nhà lá vườn như Họp Ca Việt Nam Việt Nam, Việt Nam Quê Hương Ngạo Nghễ... Tam ca của Ban Ba Con Đé, Đơn ca của anh Nguyễn Văn Diệp, Minh Tâm... với ban nhạc là One Man Band với nhạc sĩ là anh Hùng.

Nhóm Line Dance cũng trình bày những động tác vũ theo điệu nhạc, một loại hình thể dục vừa có tính văn nghệ lại giúp ích cho sức khỏe. Ngoài ra nhóm còn bán hàng thủ công mỹ nghệ,

tiền lời sử dụng vào những công tác từ thiện ở Việt Nam.

Tuy Hội mình họp mặt nhỏ nhỏ nhưng truyền thông địa phương cũng biết và đến làm phóng sự. Chúng tôi thấy có phóng viên Lâm Hoài Thạch của báo Người Việt và đoàn quay phim phóng sự của đài Little Saigon TV ở Nam Cali với phóng viên Phạm Khanh. Vài ngày tới, nếu bạn đọc chú ý theo dõi, có khi sẽ xem được phỏng vấn anh Nguyễn Văn Diệp, Từ Minh Tâm, Nguyễn Thị Phương ... về sinh hoạt của hội mình. Đài Little Saigon TV là một đài truyền hình có uy tín ở Nam Cali. Họ có chương trình trên youtube và facebook có thể chiếu trên toàn thế giới. Báo

Người Việt thì có website: www.nguoi-viet.com đăng tin tức và phóng sự cộng đồng Người Việt ở Nam Cali.

Thủ quỹ Thúy Hồng đại diện cho Ban Tài Chánh cho biết họp mặt hôm nay tài chánh khả quan, sau khi tổng kết chi thu thì số tiền có dư vài trăm USD nhờ có nhiều thầy cô và anh chị cựu học sinh đã đóng góp thêm hơn lệ phí tối thiểu (xin cảm ơn quý Mạnh thường quân đã rất rộng rãi!)

Buổi họp mặt kết thúc lúc 2 giờ trưa, mọi người từ giã trong quyến luyến. Hẹn năm sau họp mặt toàn cầu lần thứ 7.

CHS Võ thành Hậu, Nguyễn văn Diệp, Nguyễn văn Lành, Từ Minh Tâm

Cô Nguyễn Thục Oanh

Cô Nguyễn Thị Đức

Ban Văn Nghệ bỏ túi

Một củ sắn...!

GS Nguyễn Thị Tâm

Đã là học sinh Trung Học Trịnh Hoài Đức, không em nào không nhớ đến mùa củ sắn hàng năm. Niềm vui một củ sắn để ăn.

Những ruộng sắn trải dài tăm tắp, ngút ngàn, mát mắt.

Đến mùa, lại tràn đầy, xanh lá tươi tốt.

Khi về đây dạy, tôi ít quan tâm đến các vụ, mùa củ sắn.

Những lúc từ Thủ Đức về qua đây.

Những khi từ Bình Dương xuống.

Những dịp từ Sài Gòn lên.

Qua đây, xuống đây, lên đây để dạy các em.

Hấp tấp, vội vã vào lớp dạy, ở Trường Nam.

Đôi khi, vội vội, vàng vàng từ Trường Nữ qua Trường Nam hay ngược lại ...

Tôi di chuyển như cái máy.

Làm việc cật lực. Chỉ chiều thứ bảy và cả ngày chủ nhật là tự do, thoải mái !

Một hôm, tôi từ Thủ Đức qua.

Còn hơi sớm. Chung quanh, lác đác vài em đến sớm như tôi.

Văn phòng trường còn đóng cửa. Tôi không muốn vào phòng riêng dành cho nữ giáo sư.

Tôi đi từ từ, quanh quẩn ngoài sân.

Ngắm mây bay, nghe gió thổi, nhìn đồng ruộng chạy dài xung quanh.

Hương thú thanh nhàn, ít khi có dịp thưởng thức.

Nhìn đó đây. Rồi nhắm mắt tưởng tượng ...!

Thật tự do, thoải mái. Không bị ai làm phiền.

Đang chậm rãi, đi qua, đi lại ...

- Cô ơi, có một ông đang tìm cô ...!

Tôi chưng hửng, không biết ông nào tìm.

Nhìn trực ra gần cổng, một ông, tướng có vẻ nông dân đang đi vào.

Ông đến thẳng chỗ tôi.

Tôi gật đầu chào ông. Cứ nghĩ là phụ huynh học sinh tìm có việc.

Ông chậm rãi, từ từ nói với tôi :

- Cô ơi, cô nói giùm các em học sinh đừng phá ruộng sắn của chúng tôi, tội nghiệp. ...

Tôi ái ngại nhìn người đàn ông chân chất, hiền lành và bảo ông hãy yên tâm. Tôi sẽ dạy bảo lại các em.

Ông cảm ơn tôi và chào từ giã.

Từ đó tôi mới quan tâm đến các ruộng sắn.

Tôi không biết các em lại nghịch ngợm quá như vậy.

Một lần, một em học sinh cũ kể cho tôi nghe qua điện thoại về việc moi củ sắn.

Tôi không hỏi rõ là moi củ sắn sau khi nông dân đã thu hoạch, hay lúc sắp thu hoạch, khi củ đã lớn.

Em kể, lúc đầu chưa quen, vẫn để nguyên áo dài chui qua hàng rào. Moi chỉ được một củ mà đã xúm nhau giành giựt. Hón hờ vui mừng không kể xiết.

Có lẽ các em này chưa từng làm việc đó bao giờ.

Vừa sợ, vừa lo bị bắt gặ. Nhưng khi moi và tìm lấy được củ sắn lòng như đang nở rộ hoa vui ...

Em nói thật hồi hộp. Nhưng rất thú vị ! Rất sôi nổi !

Khi tôi viết lại theo lời em là ăn cắp củ sắn, và tải lên FB, em Phước Thành bèn khăng định

ngay. Em viết bình luận quả quyết các em không hề ăn cắp.

Đó là một thói xấu mà không em học sinh Trung Học Trịnh Hoài Đức nào mắc phải.

Lúc trước, hai vợ chồng em lên thăm tôi.

Theo lời em, nông dân là những người tốt bụng.

Họ dành riêng một khoảnh nhỏ, để các em học sinh Trường Trung Học Trịnh Hoài Đức có thể một củ sắn, một cách công khai.

Một tự do, được cho phép đảng hoàng ...

Nghe vậy, nghĩ thương nông dân mình quá !

Có lẽ họ coi các em như con cháu của mình.

Chúng thích ăn thì dành riêng, để phần cho chúng một ít.

Các em gái nói, ban đầu không biết cột áo dài, vén quần gọn gàng để chui qua hàng rào. Lại mang cả giày dép theo.

Sau, từ từ có kinh nghiệm, vén quần, xắn áo, bỏ giày dép bên này hàng rào, chui qua hàng rào bên kia gọn gàng, dễ dàng.

Thao tác moi củ sắn cũng nhanh hơn, thạo hơn, giỏi hơn. Và thu hoạch nhiều hơn.

Giờ nghĩ lại. Tôi thấy em Phước Thành nói đúng.

Nếu chưa đến vụ mùa, nông dân chưa thu hoạch mà các em thu hoạch trước, đúng là “ăn cắp”.

Nếu đến mùa, người nông dân đã thu hoạch, còn sót lại hoặc họ chừa một khoảnh nhỏ nào đó cho các em, không thể nói là “ăn cắp” được.

Một củ sắn có nghĩa là các em chỉ thu nhặt những gì người ta bỏ sót lại, sau vụ mùa đã thu hoạch xong ...

Nhưng mới đây, khi điện trò chuyện với một học sinh cũ, tôi nhắc lại vụ moi trộm củ sắn. Nói cách khác, “moi lén” củ sắn lúc ruộng sắn chưa được thu hoạch.

Em ngạc nhiên nói các em không hề làm việc đó. Các em chỉ mua bằng tiền của mình.

Vậy ra có 3 lời đáp :

- Nghịch ngợm vớ vẩn, chui rào moi một vài củ sắn gần hàng rào. Xem như là một trò vui nhỏ, nhưng khá hấp dẫn vì hồi hộp, sợ bị bắt gặp.

Ăn vụng bao giờ cũng thích thú, gay cấn hơn nhiều lắm.

Cũng có thể, do các em mới đến học, nên chưa rành “luật” ở đây, mới vi phạm ...

- Một củ sắn sau khi được nông dân thu hoạch là việc làm chân chính.

- Đảng hoàng bỏ tiền ra mua một cách danh chính ngôn thuận, minh bạch, là rất hay, rất đúng.

Nói thế có nghĩa là, dù sao, các em học sinh Trung Học Trịnh Hoài Đức xưa khá là tốt, biết “xử thế”, biết điều.

Còn vụ moi trộm chỉ là do một ít thành phần thích “cảm giác mạnh”, nghịch ngợm, hoặc mới vào học, không biết “luật” ở đây.

Ngoài ra, còn có khả năng do không có tiền để mua ...

Dẫu sao, đề tài “Một củ sắn” luôn được các em nhắc đến, như kỷ niệm gắn liền với chuyện học hành ở đây.

Không thể thiếu khi nhắc đến chuyện trường lớp Trịnh Hoài Đức xưa.

Trở lại vụ ông nông dân đến gặp tôi ở sân trường.

Sau khi ông rời khỏi, tôi tập họp hết các em lại, rồi dặn từ nay không được làm sai như thế, mất danh tiếng trường lớn nhất tỉnh.

Tôi bảo, nếu các em muốn ăn củ sắn, không có tiền, nói với cô, cô cho.

Đáng lẽ bài viết đến đây là chấm dứt.

Nhưng nó lại “có hậu” ...!

Một hôm, họp mặt khóa 12, chủ yếu là lớp 12B.

Tôi ngồi xa xa. Nghe các em trò chuyện, nhắc lại lúc trước có em đã được tôi cho tiền mua củ sắn.

Việc này, quá nhỏ, chẳng đáng kể, nên tôi không nhớ.

Cái câu :

- Cô đã cho tiền tao mua củ sắn lúc xưa ... đã làm tôi phải mỉm cười, theo tràng cười thoải mái của các em !

Đón Tết Quê Nhà 2024

Phan Hồng Liêm (khóa 8)

Cứ mỗi độ năm hết Tết đến, tôi vẫn cố gắng thu xếp quay về quê hương Việt Nam để đón Tết cùng những người thân yêu và bè bạn. Khi chiếc phi cơ bay vào không phận Việt Nam ở Qui Nhơn, nhìn dọc bờ biển miền Trung là lòng tôi thấy nôn nao, rộn ràng, như về đến đầu ngõ nhà mình vậy.

Phi trường Tân Sơn Nhất ngày 28 Tết thật đông người đưa đón, ai cũng hớn hờ, hỏi hã; những giọt nước mắt mừng vui được gặp lại người thân sau nhiều tháng ngày xa cách. Tôi không khó lắm để tìm gặp người bạn thân, thầy Cao, đón về Bình Dương.

Qua cây cầu Đò bắc ngang sông Sài Gòn, song song với cầu Bình Lợi, là khu vực ngã tư Bình Triệu nối với quốc lộ 13 dẫn về Bình Dương. Năm nay dọc theo lề đường Hiệp Bình Phước ít có người bán mai, vì nghe nói mấy tháng trước Tết có các cơn mưa trái mùa, nên phần lớn các cây mai đã trở hoa sớm. Những chiếc xe khách tuyến đường Tây Nguyên chở đông người, bên cạnh nhiều chiếc xe gắn máy đèo theo vợ con với đồ đạc linh tinh về quê đón Tết. Tôi thầm nghĩ họ cũng như mình, ai cũng muốn đoàn tụ gia đình trong những ngày thiêng liêng, nhưng riêng mình có khác là trở về từ nơi xa xứ. Tôi đề nghị anh bạn rẽ vào Lái Thiêu, đi dọc theo quốc lộ 13 cũ để xem khung cảnh đón Xuân của vùng quê Thuận An, Búng. Chợ Lái Thiêu bây giờ sầm uất hơn xưa nhưng không còn nổi tiếng với món nem mà hơn 50 năm trước Ông già người mù thường rao bán mỗi khi chiếc xe đò dừng lại đón khách.

Qua khỏi cầu Bình Nhâm, dọc theo lề đường, có nhiều gian hàng bán đủ các loại hoa đẹp và lạ. Nhiều nhất là ven bờ sông An Thạnh, gần cầu Bà Hai, nơi những chiếc ghe bán mang các chậu hoa đến từ các vườn hoa ở Bến Tre, Cái Mơn, Cao Lãnh, Đồng Tháp. Tôi lướt qua chợ Búng, qua 2 quán bánh bèo bì Mỹ Liên nổi tiếng đặc sản xứ Búng, qua vựa bán cây giống Nguyễn Thị Chính.

Tôi dừng lại trước công trường Trịnh Hoài Đức đã đóng cửa nghỉ Tết, chỉ thấy treo dải băng màu đỏ Chúc Mừng Năm Mới. Lòng tôi băng khuâng nhớ lại những ngày mình gắn bó nơi đây của hơn 60 năm trước. Thời gian qua đi rất nhanh, mỗi người chúng ta già đi theo thời gian, nhưng hình như mọi cảnh vật đã dừng lại, kể cả những kỷ niệm mà nó lưu giữ với mình.

Buổi chiều 28 Tết, tôi cùng người bạn đi dọc theo con đường Bạch Đằng cạnh bờ sông để ngắm chợ hoa, nhưng năm nay khu vực chợ hoa dời vào khu mới xây dựng phía bên trái, qua khỏi cầu Cây Cui (Cầu Ông Kiêm). Dọc theo hai bên đường phía trước trường trung cấp Mỹ thuật – Văn hóa (trường Mỹ Nghệ), thật nhiều người bày bán các chậu hoa mai lớn nhỏ đủ loại. Hoa mai nhiều cánh, nở rộ, tỏa ngát hương thơm, vàng rực cả lối đi. Người bán mang hoa mai đến từ nhiều vùng ở Quảng Ngãi, Bình Định đến các khu vực miền Tây Nam Bộ. Có những chậu hoa cao hơn đầu người, nở hoa rất đẹp, giá vài chục triệu đồng; cũng có giá vài trăm ngàn đồng cho những cây mai nhỏ hơn, nhưng nếu được đem bán ở chợ hoa Phước Lộc Thọ chắc cũng vài ngàn dollars.

Khu vực đông người dừng chân để chọn mua là nơi bày bán các chậu bông giấy đủ màu sắc, bông hướng dương thật to, những chậu vạn thọ nở bông màu vàng đậm... Gian hàng hoa đào đỏ thắm mang từ xứ Bắc ít người chuộng vì giá khá

cao và cũng chưa phổ biến nhiều ở miền Nam. Đặc biệt năm nay gian hàng dưa hấu, gian hàng bưởi, trưng bày các sản phẩm hình khối vuông, do các nông dân đã ép vào khuôn từ khi trái còn nhỏ, hoặc các nghệ nhân đã tạc, điêu khắc các chữ Phú, Quý, Tài, Lộc, hoặc hình con Rồng của năm nay trên vỏ trái dưa, nên được nhiều người ưa chuộng. Đi sâu vào bên trong khu Chợ hoa, thấy thật nhiều nam thanh nữ tú, phần lớn là đi ngắm hoa hơn là mua sắm. Một vài người bán than thở năm nay kinh tế khó khăn, ít người mua hoa, chỉ còn phiên chợ ngày mai là đến Tết mà vẫn chưa bán được phân nửa số hàng; họ nghĩ đến việc phải vận chuyển một ít đến các khu chợ nhỏ ở vùng quê Bến Thét, Bung Cầu, Phú Mỹ, Chánh Lưu... để dễ tiêu thụ. Những chiếc xe máy thò 3 bánh xếp hàng dài đón khách, tôi chọn một chiếc để chuyên các chậu hoa vừa mua về nhà gồm 2 chậu mai vàng, 4 chậu vạn thọ, 4 chậu hoa hướng dương và 4 chậu cúc đại đóa, tất cả giá khá rẻ so với giá ở các chợ California. Thế là tôi có một vườn hoa nhỏ trước sân để đón Tết con Rồng.

Sáng nay, 29 Tết, là phiên chợ cuối năm, vì ngày mai là Mông Một Tết, tôi cùng con gái đi chợ quê Bung Cầu cách nhà khoảng gần một cây số. Nhìn phía trước mỗi nhà đều có vài chậu hoa vạn thọ, những cây mai đã nở rộ hoa vàng, những chậu cúc mâm xôi đầy hoa vàng, tím, không khí Tết đã len vào tận các ngõ ngách, tận từng góc sân, khung cửa của mọi người, ngược lại với không khí đìu hiu vắng vẻ ngày Tết quê hương trên xứ Mỹ. Chợ quê Bung Cầu mấy năm gần đây đã trở thành chợ đầu mối, cung cấp hàng hóa cho các khu chợ nhỏ hơn các vùng lân cận, tuy nhiên hôm nay ai cũng vội vã mua sắm các thứ cần thiết chuẩn bị lễ cúng trong 3 ngày Tết. Các gian hàng bán thịt heo, khổ qua, dưa và trứng là nhộn nhịp nhất vì ai cũng muốn có nồi thịt kho tàu, có món khổ qua nhồi thịt cúng Tết; bên cạnh đó hình ảnh các em bé ngồi cạnh mẹ để bán các cây hoa vạn thọ chưa ráo nước vì vừa nhổ trong vườn, làm tôi nhớ lại cũng cỡ từng tuổi ấy tôi cùng người chị mang rổ trái sung hái sau nhà đem bán ở chợ này 70 năm trước, để có tiền mua bộ tranh “Nhị Thập Tứ Hiếu” về dán trên vách, để ngưỡng mộ lòng hiếu thảo của các bậc

tiên nhân. Thời nay khác hẳn, ít ai còn lưu giữ truyền thống gói bánh tét, bánh chưng vào những ngày cận Tết, mọi thứ đều được bày bán ở chợ. Tôi chọn mua 2 đòn bánh tét, một con gà làm sẵn để chuẩn bị mông Ba Tết nhà, mua thêm một hũ dưa kiệu, một ký tôm khô Cà Mau và không quên mua chục xấp bao lì xì cho ngày Mông Một dự lễ Mừng Tuổi Chúc Tết đầu năm truyền thống của gia đình. Tất cả đã sẵn sàng, mọi người quay về nhà để chuẩn bị làm lễ cúng Rước Ông Bà đón mừng năm mới, chào đón một cái Tết đầm ấm trên quê hương sau nhiều ngày xa vắng.

Tết đến rồi cũng qua đi sau 3 ngày nhộn nhịp, tất bật ở quê nhà, nhưng nó mang nhiều ý nghĩa, nhiều cảm xúc hơn. Chính cái không khí mùa Xuân, những hình ảnh sinh động, các sinh hoạt truyền thống có từ bao đời của ngày Tết đã ăn sâu vào tâm thức của lớp người lớn tuổi, đó là lý do tại sao rất nhiều người đang sinh sống ở mọi nơi trên thế giới muốn quay về quê nhà Việt Nam, cũng như muôn ngàn người đang sống trên quê hương cũng muốn về quê đón mừng năm mới. Kỷ niệm tuổi thơ của tôi về ngày Tết là được mặc quần áo mới, được nhận bao lì xì sau khi khoanh tay chúc Tết đến Ba Mẹ và các người thân lớn tuổi, được đốt pháo, cắn hạt dưa và chơi bầu cua tôm cá. Kỷ niệm của tôi cũng như những người cùng thế hệ khá giống nhau, nhưng là quá xa lạ đối với thế hệ con cháu ngày nay, khi mà bên cạnh chúng đầy đủ các phương tiện điện tử. Thôi mình đành gói lại những kỷ niệm ấu thơ vào lòng, giữ cho riêng mình và chỉ nhớ lại mỗi khi Xuân về Tết đến...

Những bức tranh độc đáo của sơn mài Cảnh An

Minh Tâm

Mấy năm gần đây, sau bài viết "Sơn mài Cảnh An Thủ Dầu Một xưa", thỉnh thoảng tôi có nhận được email hỏi thăm về sản phẩm sơn mài Cảnh An. Tháng rồi lại nhận email của anh Nguyễn An Hà với nội dung như sau:

"Nhờ chú xem giúp cháu thông tin về sơn mài Cảnh An, cháu có sưu tập được hai bức tranh Cảnh An trong đó có một bức tranh mà ba chú tặng cho bác sĩ Lê Văn Thiệt đã chữa trị cứu mình năm 1954. Cháu xin cảm ơn chú rất nhiều".

Đính kèm thư là hình chụp hai bức tranh mà bạn này đang có.

Bức tranh Bến Đò

Tự nhiên tôi lại trở thành một người đánh giá tranh sơn mài của ba tôi dù tôi không phải là một người chuyên môn trong lĩnh vực này. Dù sao, khi nhìn thấy sản phẩm sơn mài Cảnh An xưa tôi cũng có nhiều xúc động và có nhận định riêng của mình như sau:

Hai bức tranh này 95% là sản phẩm của Cảnh An. Tại sao là 95% mà không phải 100% xin có phân tích như sau:

- Bức tranh Bến Đò có hàng chữ Cảnh An Laques, số 13 đường Chánh Hiệp, Thudaumot. Đây là địa chỉ nhà tôi vào thời Pháp, xưa lắm rồi. Tôi còn không nhớ số nhà này, nay nhờ có bức tranh này mới nhớ lại. Điều này chứng tỏ tranh nguyên gốc. Ai mà biết được địa chỉ xưa như vậy?. Địa chỉ Cảnh An sau 1963 đã có số khác và tên đường đổi lại là đường Nguyễn Tường Tam. Sau 1975 lại đổi thành Ngô Chí Quốc.

- Vật liệu làm tranh là ván ép nên tranh không còn nguyên vẹn. Kỹ thuật năm 1954 vẫn còn có khuyết điểm.

- Hàng chữ viết tặng: "Kính tặng Quan Bác Sĩ, Một Kỷ niệm muôn đời, Ngày 8 Janvier, Năm 1954", có viết chữ sĩ sai chánh tả, nét chữ hơi thô, không giả mạo. Theo anh Nguyễn An Hà, tranh này là do ba tôi đã tặng cho bác sĩ Lê Văn Thiệt, người đã chữa trị cho ba tôi trong thời gian ông nằm bệnh viện Sài Gòn do bị tai nạn xe cộ. (Xe ô tô của ông bị xe nhà binh Pháp đụng rớt xuống sông ở cầu Vĩnh Bình, ranh giới Sài Gòn - Thủ Dầu Một. Cầu này lúc đó là cầu thép, hẹp chỉ có một làn xe). Anh còn gửi kèm một bức

ảnh chụp hình bức tranh được treo trang trọng ở bệnh viện (hay nhà riêng của bác sĩ Lê văn Thiệt)

Hình bức tranh Bến Đò
được treo ở nhà bác sĩ Lê văn Thiệt - Vĩnh Long.

Tôi chỉ có thể nhận định 95% là tranh thiệt. 5% còn lại vì lý do:

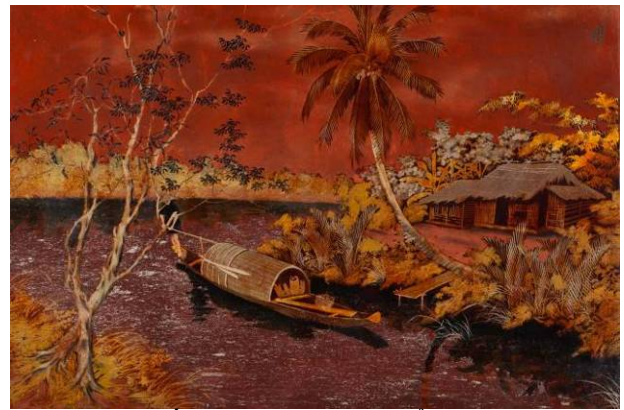
- Thời điểm làm bức tranh là năm 1954. Tôi chưa ra đời. Do đó chưa bao giờ thấy tranh này nên không dám nói 100%.

- Bức tranh quá đẹp. Khi tôi lớn lên, có dịp làm quen với sản phẩm sơn mài của ba tôi thì chưa từng thấy những bức tranh đẹp và nhiều chi tiết như vậy. Tôi không ngờ sản phẩm sơn mài của ba tôi lại xuất sắc như thế. Năm trước đó có một nhà sưu tập tranh sơn mài Cảnh An khác tên là Phạm Hoàng Việt có email hỏi thăm về một bức tranh sơn mài khác cũng đề tài Bến Sông. Lúc đó tôi cũng trả lời "ám ớ" về bức tranh này vì thấy tranh đẹp quá, tôi chưa từng thấy và không chắc Cảnh An có thể tạo ra những sản phẩm như vậy.

Dù có chữ ký nho nhỏ ở góc bức tranh thì cũng không chắc lắm. Nay so với bức tranh Bến Đò mua được ở nhà bác sĩ Lê văn Thiệt thì tôi có thể kết luận chắc chắn tới 95% là Cảnh An đã có những sản phẩm thật giá trị. Nhà nghiên cứu Phạm Hoàng Việt có trang facebook Indochine Art Book viết về Nghệ Thuật Đông Dương. Anh có viết bài về Sơn Mài Cảnh An . Bạn đọc có thể tìm đọc theo link dưới đây:

<https://www.facebook.com/IndochineArtBook/posts/pfbid02yR9iVoRgz9nQUKXGr8mulcMuS>

[MafVnQoVjPk5Vvp1ngaD85yY7zhD2Nnmk5dHn5l](https://www.facebook.com/IndochineArtBook/posts/pfbid02yR9iVoRgz9nQUKXGr8mulcMuS)

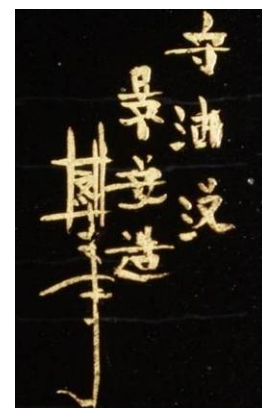

Bức tranh Bến Sông một tác phẩm của Cảnh An xưa. (nguồn ảnh Phạm Hoàng Việt)

Qua những thảo luận trên email tôi đã có dịp xem được nhiều tác phẩm giá trị của sơn mài Cảnh An. Bức tranh Bến Đò còn có nhiều thông tin bổ ích như người bác sĩ đã điều trị cho ba tôi khi ông bị tai nạn phải nằm bệnh viện, hay thông tin về địa chỉ nhà của tôi thời Pháp.

Xin cảm ơn những nhà sưu tập như quý anh Nguyễn An Hà, Phạm Hoàng Việt đã có những trao đổi với tôi về sơn mài Cảnh An.

Sản phẩm của xưởng sơn mài Cảnh An nay đã trở thành hàng sưu tập quý hiếm. Theo anh Phạm Hoàng Việt một vài sản phẩm của Cảnh An đã và đang xuất hiện trên thị trường đấu giá quốc tế. Điều này đã nói lên giá trị của sản phẩm Cảnh An, một niềm hãnh diện cho một cơ sở làm sơn mài xứ Thủ. /.

Chữ ký hiệu Cảnh An
đôi khi viết bằng chữ Nho

Chuyện răn báo oán trong oan án Lê Chi Viên

Cố Giáo Sư Phan Thanh Đào

Ngày xưa Đông cũng như Tây, người phụ nữ vẫn bị xem thường. Tục ngữ có câu: “Bụng đàn bà, dạ con nít” hoặc là câu “nhi nữ thường tình” mặc dầu trong lịch sử vẫn có những người phụ nữ mà sự nghiệp của họ nhiều người đàn ông cũng không sao sánh nổi.

Thế nhưng, không biết cụ thể từ lúc nào, người phụ nữ còn bị coi là rắn rết. Trong phần phụ lục của sách “Lam sơn lục” có chép chuyện vụ án Lê Chi Viên mà trong Hoàng triều Bảo Diệp (gia phả của vua nhà Nguyễn) có chép lại, bản chữ Hán của trường Viễn Đông bác cổ ghi số A1326.

Sách chép Thượng Phúc, sanh dưới đời nhà Trần, là con Nguyễn Phi Khanh, đậu Tiến sĩ khoa Canh Thìn dưới đời nhà Hồ, nhà Hồ mất, theo Lê Thái Tổ dẹp giặc Ngô, là bậc đệ nhất khai quốc công thần, làm quan đến chức Trung Thư Lệnh. Cuối niên hiệu Đại Bảo, đời Lê Thái Tông vì vụ án người vợ hầu nơi cung cấm mà ông bị hại, đời vua Lê Thánh Tông biết là oan, sai phục hồi quan tước.

Tài liệu chép tiếp: “Nguyễn Trãi lúc còn nhỏ, cha là Nguyễn Phi Khanh làm nghề dạy học tư, sai người nhà chuẩn bị dụng cụ buổi sớm đến khoảnh đất phía Tây mà dọn dẹp để cất trường học.

Người nhà tuân theo, đêm ấy Nguyễn Phi Khanh mơ thấy người đàn bà lạy trước thềm khóc và nói rằng: “Nghe quân hầu muốn cất trường học, nhưng nơi đó nguyên là hang ổ của loài trùng chúng tôi, xin hoãn ngày làm để cứu sống mạng mẹ con chúng tôi. Phi Khanh giật mình, tỉnh giấc, trần trọc không ngủ được, mãi lúc gần sáng mới chợp mắt, nhưng lại ngủ quên cho đến khi mặt trời lên ba sào mới tỉnh dậy, gọi người nhà bảo:

Hôm nay ngày không tốt, đợi hôm khác hãy khởi công.

Người nhà báo lại là đã san dọn xong rồi, đang chờ tôn ông đến để bắt đầu công việc xây cất.

Ông hỏi: Các người có trông thấy gì không?

Người nhà thưa: Trong bụi rậm có một con rắn lớn và ba con rắn nhỏ, đã bị chúng tôi giết và chôn rồi.

Phi Khanh hỏi hận không thôi.

Nguyễn Trãi khi đã lớn gặp một cô gái xinh đẹp, thuộc loại quốc sắc thiên hương, gánh chiếu đi bán, lúc trời về chiều, Nguyễn Trãi đã ngâm câu thơ:

Quê ở đâu ta bán chiếu gon
Trời thời đã tối chưa về con?

Cô gái ngâm đối lại:

Quê ở Thanh Hà bán chiếu gon
Chồng thời chưa có hỏi chi con?

Nguyễn Trãi yêu người tài sắc, Phi Khanh tác thành cho.

Sau khi thắng quân Minh và đến đời Lê Thái Tông lên ngôi, Nguyễn Trãi chịu cố mệnh làm phụ chính, yêu nữ biến vào cung hại vua, việc rõ ràng bị kết án tru di.

Lúc sắp thọ hình, yêu nữ nói: “Xin được gặp ba con”, được đưa đến bên sông, trông thấy ba con rắn nấp dưới nước, yêu nữ liền nhảy xuống hóa ra rắn mà lộn đi....

Câu chuyện Răn báo oán này còn có một bản khác chép trong sách Tang Thương Ngẫu Lục của Phạm Đình Hồ và Nguyễn Ân, cũng như bài đối đáp giữa Nguyễn Trãi và Nguyễn Thị Lộ chép trong văn đàn báo giám và một vài sách văn học sử thì có chỗ sai khác, cho thấy câu chuyện khá mơ hồ do những người muốn làm nhẹ bớt tội lỗi của triều đình nhà Lê trong vụ án Nguyễn

Trãi bị giết oan (vì khuôn khổ tờ báo, chúng tôi không dẫn chứng chi tiết).

Chân dung Nguyễn Trãi (theo internet)

Theo chính sử, sách Khâm Định Việt Sử thông giám cương mục thì: “Trước vợ lẽ của Nguyễn Trãi là Nguyễn Thị Lộ, đẹp người hay chữ, vua nghe tiếng, mời đến phong làm Lễ nghi học sĩ, ngày đêm hầu cận, nhân đó mà cọt nĩa với Nguyễn Thị Lộ. Đến khi vua đi tuần du phía Đông, xa giá quay về đến Lệ Chi Viên (Làng Đại Lai huyện Gia Định) thì vua mắc chứng sốt rét, Thị Lộ vào hầu suốt đêm. Nhà vua mất, trăm quan đều giấu kín việc này, lạng lẽ rước ngự giá về cung. Nửa đêm vào đến cung mới phát tang, người ta nói Thị Lộ giết vua bèn bắt Thị Lộ”.

Theo sử thì vua Lê Thái Tông khi mất mới có 19 tuổi (1442). Trước đó, Thái Tông đã loại bỏ bốn trong số năm bà vợ, còn một bà thì đang bận con thơ, nhân đó mà cho Lễ nghi học sĩ Nguyễn Thị Lộ là người xinh đẹp lại ngày đêm hầu cận, vua lại sàm sỡ với bà, thế thì nhân cách nhà vua ra sao, nguyên nhân nào dẫn cái chết kia, khỏi bàn nhiều, chúng ta cũng có thể hiểu được.

Cho hay đó là một trong những cái tệ của vua chúa ngày xưa.

Vì chỉ là mẹ thôi

Thứ Lễ (khóa 14)

Năm 1981 sau một thay đổi, tôi không còn làm ở xí nghiệp Cấp Thoát Nước Bình Dương. Phải lên tận Phú Riềng, vào sâu trong sóc Thượng, làm cho một công ty khai thác chất đốt Sài Gòn (thực chất là cưa gỗ quý lậu!). Một hai tháng tôi mới về nhà một lần. Cứ mỗi lần lên rừng lại, khuya, tôi âm thầm xếp quần áo để đi không muốn mẹ hay. Nhà tôi là một ngôi nhà cổ, có nhiều cửa gỗ, có một cửa nhỏ bên hông cửa chính, đã có một lỗ hồng. Tôi có thể mở cửa và thò tay vào đóng lại. Tôi rất yếu lòng, mỗi lần lên rừng cứ muốn lạng lẽ mà đi, nhưng bao nhiêu lần như thế, không biết mẹ đã đứng sau lưng tôi tự hỏi nào...

Vì chỉ là mẹ thôi

Nhớ một thời khôn khéo
Kiếm miếng ăn từng ngày
Kiếp thư sinh oằn oại
Lên rừng đốt đời trai
Những buổi khuya lạng lẽ
Vác hành lý lên vai
Yếu lòng khi ly biệt
Con không muốn mẹ hay
Thò tay bên khung cửa
Nhẹ nhàng mở chốt cây
Chắc mẹ còn đương giấc
Mong mẹ an giấc đây
Đã bao lần con tưởng
Con đi mẹ không hay
Ai ngờ sau lưng đó
Mẹ buông tiếng thở dài
Sương khuya còn xuống lạnh
Lời mẹ ám biển trời
Con đi xa gìn giữ
 Gian nan rồi sẽ qua
Ánh mắt hiền chan chứa
Tình yêu thương nồng nàn
Lòng mẹ vô biên thế
Duy nhất trên thế gian
Một đời luôn thua thiệt
Tiếc gì tuổi xuân trôi
Mẹ ơi vì sao thế ?
Vì chỉ là Mẹ thôi !

Kỳ thi Tú Tài Một năm ấy

Trần Đông Thành (khóa 4)

Thập niên 50-60, mỗi năm Bộ Quốc Gia Giáo Dục chỉ mở thi Tú tài 1, Tú tài 2 tại Sài Gòn và vài tỉnh lớn. Học sinh tỉnh nhỏ như Bình Dương chúng tôi phải cù bị sách vở, quần áo xuống đó ứng thí.

Thật là khó khăn cho học sinh các tỉnh, vừa phải đi xa, vừa lạ nước lạ cái vì không quen đường sá ở Đô thành.

Tôi có tên số báo danh thi tại Hội Đồng Sương Nguyệt Ánh nhưng chưa biết chỗ nào, nên phải nhờ bạn hướng dẫn. Đương nhiên tôi phải trả tiền xe, tiền cơm nước công lao cho hướng đạo viên bạn mình.

Xuống ngủ nhờ nhà người bạn cho đỡ tốn tiền thuê nhà ngủ. Nhà ở Chợ Lớn, đi tìm trường thi phải chuyển tiếp qua nhiều xe lam, xe bus, nó khê của tôi bộn xu.

Bà con ơi! Ở quê Bung của mình, đường cái xe ngựa chạy gập ghềnh và lỗ hang, trái lại ở thành phố đường thẳng tắp, rộng rinh, xe cộ chạy bon bon.

Tại phòng thi:

Chừng 40 học sinh một phòng. Tên nào tên nấy chưa thi mà sắc mặt lo lắng vô cùng. Có anh mặt mày xanh như tàu lá chuối, có thể nói, họ không còn biết họ là ai.

Một hồi chuông reo. Giờ thi bắt đầu.

Giám thị 1 cầm bao thư rộng khổ, giơ lên cao tuyên bố:

- Đây là đề thi Bộ QGGD còn niêm phong...

Ông nói chưa hết câu thì ở bàn dưới xảy ra một tiếng rầm khô khan. Có một thí sinh yếu bóng vía té xuống ghế, nằm dài trên sàn ngất xỉu. Cả lớp nhao lên.

- Dầu cù là đâu? Đem đây mau lên!

Tiếng giầy sầm sập. Tiếng la inh ỏi. Đèn xe cứu thương chớp nhoáng chói cả mắt.

Phòng thi có đủ thứ người.

Người mặc quần áo nhà binh.

Cả thầy tu mặc áo vàng.

Học sinh chánh quy tức là học trò có dự lớp.

Thầy bảo:

- Ai có tài liệu đưa ra sau để cuối phòng. Trò nào còn giữ trong mình, tôi mà bắt được thì đưa ra Hội đồng lập biên bản đuổi ra khỏi lớp!

Mặc thầy nói mặc trò cứ làm.

Nhiều trang giấy sách giáo khoa bị thí sinh xé rền rẹt.

- Cái gì láo nháo ở dưới đó hả?

Chối buống:

- Dạ, chúng em đưa sách ra sau lưng ạ!

Trong đám nhiều cặp mắt cú vọ theo dõi thầy cô sơ hở thì xé bài giáo khoa để “Copy”

Giám khảo xuống các dãy để thanh tra thí sinh làm bài.

Thầy ra lệnh:

- Đưa hết bài vở giấu trong mình cho tôi!

Anh nọ riu riu nộp thầy cuộn giấy mỏng như tờ thuốc rê chuẩn bị “quay phim”.

Thầy chưa hài lòng.

- Còn nữa!

Bạn lí nhí:

- Dạ thưa hết rồi ạ.

- Đây là gì đây?

Tôi nơm nớp sợ nhưng khó mà nín cười qua hành vi ông bạn ăn vụng không chùi sạch mép bị bắt quả tang.

Lại có tiếng chửi thề.

- Mẹ nó! Xé lộn bài rồi!

Kết quả thi:

Đi thi mặt tươi rói, nhưng về nhà mặt đưa ma.

Năm nào Bộ cũng vớt thêm 1 điểm hay có khi 1 điểm rưỡi, vậy mà cũng có người tự vận!

Thời gian đó trên radio có đọc tên thí sinh trúng tuyển, nhưng tôi không mở radio nghe vì tự nghĩ, chắc rằng “rớt” rồi thì nghe làm quái gì.

Một hôm bạn đi ngang nhà cho hay.

- Thủy mày đậu rồi, khao đi!

Tra tới tra lui, tên tôi nằm một cách trịnh trọng trên bàn kẽm có cửa màn màn khóa hẳn hoi.

Má tôi mừng không thua gì tôi. Bà hứa:
- Ngày mai mẹ con mình đi chùa cúng nài
chuối đèn on!
Nam Mô A Di Đà Phật!

Bà nội tôi

Từ Vi Cảnh

Hôm nay ngày 29 tháng 6 âm lịch là ngày giỗ bà nội tôi. Tôi và thằng em xuống Tương Bình đi dự. Nhắc đến bà nội tôi lại nhớ một chuyện buồn và ân hận với bà nội..!

Năm 1961 tôi 10 tuổi. Sáng chủ nhật hôm đó ba tôi mua một gà mên hoành thánh (12 viên) ở tiệm mì ông Tám Phái, kêu tôi cầm đi xuống Tương Bình cho bà nội. Tôi xách đi mà nghe thơm quá, nên đưa gà mên lên cao để được ngửi mùi thơm. Tôi đi phải nửa tiếng mới đến nhà nội, qua 2 cầu gẫy Lò Lu và Rạch Nai. Sau khi xe đồ Bến Thế hết chạy, con đường bị cỏ dại mọc hai bên nên nhỏ lại. Đường cũng vắng người, thỉnh thoảng có chiếc xe đạp cũ chạy qua kêu cọt két và tiếng bánh xe lạo xạo trên đường. Thỉnh thoảng có tiếng cu gáy nghe buồn... Khi đến lò gạch thì lò nghỉ êm, vượt qua nhà cô Tư bán ú thì quẹo xuống nhà nội.

Khi vô nhà tôi đã thấy bà nội nằm trên võng. Tôi chào nội và nói: "Ba mua cho nội hoành

thánh nè". Bà nội liền bảo lại đây cho nội hun và nói: "Tôi thằng cháu tôi quá, mua chi để nó cực vậy nè, thôi con ăn với nội rồi chút nữa thím Út hái cho con trái lựu". Rồi bà kêu Thím Út lấy thêm 2 cái muỗng và một cái chén, tôi đã mừng rơn vì sắp được ăn hoành thánh. Tôi chợt thấy bà nội sốt ra chén 4 viên hoành thánh chan thêm mấy muỗng nước. Tôi thấy buồn bà nội cho mình không được một nửa. Có mấy muỗng nước lèo sao húp? Nhưng không ngờ bà nội dành cái chén và đẩy gà mên về phía tôi. Bồng thím Út dành gà mên múc thêm 1 viên cho chén bà nội, nhưng nội chỉ nhận lấy viên thứ 5 và che miệng chén: "Thôi Út, má ăn không hết đâu". Rồi bảo thôi cháu ăn đi con kéo nguội. Thế là mình chẳng chần chờ, lấy muỗng múc ăn hoành thánh và húp nước lèo rột rột một cách ngon lành. Chẳng mấy chốc mình 7 viên mà ăn xong trước bà nội có 5 viên. Mình nghiêng cái gà mên húp tới giọt cuối cùng..! . Ăn xong chợt nghe bà nội: "Chén ơi cháu của bà ăn giỏi quá. Thấy nó ăn mà mê". Lúc đó tôi cảm thấy hãnh diện như vừa lập được kỳ công, đi ưỡn ngực, ra sau nhà dùng gáo dừa múc nước trong lu uống nghe mát ngọt, sáng khoái gì đâu.

Cho đến lúc theo thím Út đi hái trái lựu thì thím Út nói: " Bà nội thương con lắm đó, có trái này lớn bà kêu bọc lại để chủ nhật này con có xuống thì cho. Mà sao hồi này con không sốt thêm hoành thánh cho nội ăn, nội đang bệnh đó". Tôi lật đật nói: "Thì hồi này con tính sốt thêm cho nội mà tại nội không nhận đó chứ". Tuy thím Út không nói gì nhưng lòng tôi xấu hổ vì tôi đã nói dối lòng..!

Chuyện đã qua hơn 60 năm, khi nhớ lại, lòng tôi buồn và ân hận khi hiểu lầm nội định đưa phần ít cho mình. Tôi thầm khấn: "Nội ơi thứ nhỏ con chỉ biết ăn chứ không biết gì hết.."

Con xin lỗi nội ...

Tản Mạn về Tình Thầy Trò

Lê Sáu (khóa 14)

Trời tháng tư nắng như đổ lửa. Tiếng ve sầu râm rân trên cành cao trong công viên trước nhà làm mình nhớ về những ngày thơ ấu...

Thuở ấy, ...

Đang miên man xuôi dòng ký ức về miền yêu thương thì... chợt nghe tin nhắn của lớp: "Thầy Trần Trác Lập về Việt Nam, lớp mình họp mặt đón thầy luôn nha các bạn".

Ồi chào! Bỗng dưng niềm vui choáng ngợp cả lòng. Tôi hít thật sâu và dõi tầm mắt thật xa, nhớ về bục giảng thuở xưa, nơi có người thầy dáng dong dỏng cao, trẻ trung, vui tính, vừa giảng vừa vẽ hình thuộc môn Vạn Vật (Sinh) và lúc đó bọn em gọi thầy là giáo sư - một danh xưng hết sức trân trọng và cao quý.

Dường như môn Vạn Vật đã gắn vào máu thịt thầy rồi hay sao mà thầy dạy hay quá đến nỗi lũ học trò chúng tôi im phăng phắc theo dõi không một tiếng động. Tôi còn nhớ đó là năm học lớp Mười Một, Mười Hai A3 năm học 1973, 1974, năm học mà tôi tự thích ngang môn Vạn Vật, không biết có phải xuất phát từ sở thích khám phá cơ thể con người mới nhen nhóm trong tôi không nữa ...?

Nay thầy Lập về thăm Bình Dương, trường TH Trịnh Hoài Đức thuộc huyện Thuận An, hẹn gặp lại học sinh năm cuối cấp của thầy. Ồi chào! Sao mà cảm động quá thế! Một luồng cảm hứng nảy sinh: "Không biết nay thầy ra sao nhỉ? Dáng người thầy có thay đổi nhiều không ta? Mập

mập, tròn trịa hay vẫn dong dỏng cao như xưa? Gương mặt trông ra sao? Giờ thầy đã là U 80 rồi còn gì. Đôi mắt thầy thế nào, có còn tinh anh, sáng quắc, thỉnh thoảng quét mắt tìm coi có đứa học trò nhỏ nào tinh nghịch hoặc làm việc riêng không?"

Điểm hẹn họp mặt thầy cô là nhà hàng TIAMO nằm ven sông Sài Gòn, một nhà hàng vừa rộng rãi vừa thoáng mát. Từ xa, mình đã nhận diện thầy Lập. A! Đúng là thầy rồi, vẫn ánh mắt trong veo, rạng rỡ. Thầy hơi gầy hơn hồi trai trẻ, nghe đâu thầy vừa qua cơn bạo bệnh. Hôm nay, về họp mặt với lớp A3 có hai thầy và hai cô. Từ Sài Gòn cùng về Bình Dương với thầy Trần Trác Lập là thầy Đặng Văn Danh. Bạn Huỳnh Anh Tuấn Anh (k15) có nhiệm vụ đón đưa cô Nguyễn Thị Ngọc Sương (Phú Lợi), bạn Nguyễn Quyền đón đưa cô Lương Thị Chánh (An Thạnh). Sau đó, bạn Anh Tuấn, bạn Quyền, bạn Nguyệt, bạn Thạnh (k14) cùng nhau đón tiếp hai thầy, hai cô, các chị, các bạn đến họp mặt. Mọi

Cô Nguyễn Thị Ngọc Sương, cô Lương thị Chánh, thầy Trần Trác Lập, thầy Đặng Văn Danh và các CHS Trịnh Hoài Đức

người huyền thuyên hỏi thăm thầy cô đủ thứ việc không ngớt lời. Ôi ! Sao mà vui quá xá là vui ...

Biết bao là chuyện cời mờ, chân thành thăm hỏi nhau. Câu chuyện vẫn rân rân xoay quanh "những ngày xưa thân ái, ngây ngô". Có lẽ trong ký ức thì thầy cô chỉ nhớ đến lớp trưởng, lớp phó (Quyền, Ngọc Trai) và vài đứa đặc biệt gầy nhom, nhỏ thó như Thuận, Nguyệt. Còn bao nhiêu em khác thầy cô khó lòng nhớ nổi.

Học sinh nữ bọn em giờ thay đổi nhiều. Hồi xưa mi nhọn, dài các như Thùy Linh, Lan Chi, Lương Quyền, Lê Sáu. Âu Chánh, Thanh Xuân tóc dài mượt mà óng ả, dọn sóng để bao người ước mơ, giờ đây, nhờ chồng nuôi khéo mà các bạn tròn trịa, màu mỡ, đường bệ quý bà lắm cơ!

Cùng xúm xuýt bên thầy cô thăm hỏi đủ điều, về gia đình, người thân, nơi ở... Có đứa nói: "Em theo nghề giáo của thầy cô nè". "Em nữa nè, em nữa nè...". Vang rân ...,

Đa số bọn em theo nghề giáo, phải chăng hình bóng đạo mạo, cao quý và tài năng của thầy cô ngày trước đã ảnh hưởng đến định hướng tương lai của bọn em không nhỉ?

Trò chuyện hàng giờ cũng không chán, vừa ôn chuyện cũ vừa ghi lại hình kỷ niệm mà thoát nhìn qua khó phân biệt là thầy, ai là trò bởi ai cũng có mái tóc ngã màu muối tiêu. Giống nhau ở chỗ gương mặt cùng rạng rỡ, tươi vui, tràn đầy năng lượng ...

Năm mươi năm trôi qua, đã mấy mùa Covid, thầy đã vượt nửa vòng trái đất về thăm quê hương. Thầy trò gặp nhau vui mừng không kể xiết.

Xin tạ ơn trời đã cho thầy trò chúng em có những giờ phút vui vẻ hàn huyên, hạnh phúc bên nhau.

Tình thầy trong sáng, cao quý luôn sống mãi trong tâm trí chúng em - những đứa học trò nhỏ năm xưa của thầy cô.

Sống trong quãng đời học sinh, những năm tháng đáng nhớ nhất của đời người. Tuổi học trò. Phượng hồng. Đàn bướm trắng. Thầy cô. Bục giảng. Ôi thân thương, đáng nhớ làm sao ...!!!

Mùa Hoa Học Trò

Nhật Lệ Uyên Thy

Tháng năm về hoa phượng hồng thắm sắc
Thấp lửa trên không kết thúc mùa thi
Nỗi buồn vui học trò nhỏ thăm thì
Trong ánh mắt, nụ cười, lời ước hẹn

Mặt trời bỗng nhiên ra chiều thân mến
Dịu dàng hơn ban nắng ấm tơ vàng
Đề đàn chim câu tung cánh ra ràng
Thoả sức vẫy vùng dệt hoa kết mộng

Tháng năm về lưu biết bao ước vọng
Kỷ niệm nào luôn canh cánh trong tim
Len lén nhìn - phút gặp gỡ thân tiên
Để băng khuâng trải dài cùng năm tháng

Chín mươi ngày sao nghe dài đằng đẵng
Gửi mây trời chút luyện ái vu vơ
Gửi sương khuya bao mong ngóng, đợi chờ
Ngưỡng đại học hẹn cùng nhau sóng bước

Rồi, tháng năm, bao thăng trầm xuôi ngược
Buông tay nhau mỗi đứa một phương trời
Gặp lại chi trong lưu luyện, ngậm ngùi ...
Phượng rơi trải góc sân trường thỉnh lặng

Để mãi mãi sâu thương trong yên ắng
Tiếng tơ lòng muôn thuở điệu vẫn vương ...

Đức Phật trên vách đá

GS Võ Kỳ Điền

Tôi xin kể lại cho các bạn nghe một câu chuyện tưởng đơn giản nhưng hơi lạ kỳ. Số là lúc mới lớn có lần tôi tình cờ đọc được một bài viết khá đặc biệt của học giả Nguyễn Hiến Lê, Ông đã thuật lại một đoạn hồi ký ngắn do chính Thiền Sư Huyền Trang viết lại trong quyển Đại Đường Tây Vực Ký khi đi qua xứ Tây Trúc (Ấn Độ) để thỉnh kinh Phật vào thế kỷ thứ VII đời Đường, cuộc hành trình trải dài dọc theo Con Đường Tơ Lụa. Đại khái tôi còn nhớ được như vậy:

"Su Huyền Trang tháp tùng theo một đoàn người Hồi đa số thuộc vùng Trung Á gồm các thương buôn tứ xứ với ngựa, lạc đà, mái miết hướng về phương trời Tây vượt bao sa mạc nóng cháy mênh mông, từ nơi này qua nơi kia, từ ngày này qua tháng khác, trên những nẻo đường thiên lý vạn dặm. Trên là trời nắng gắt chói lòa, dưới là cát nóng như thiêu như đốt. Toàn cảnh chỉ có cát đá với đoàn người ngựa, lạc đà trên lưng chất đầy những kiện hàng hóa nặng nề. Những bước chân chậm chạp lầm lũi đi qua những đụn cát nhấp nhô, những vách đá cheo leo cao thấp, đây đó cây cỏ xác xơ khô cằn, những vực thẳm sâu hun hút nhìn không thấy đáy... Đoàn người lầm lũi cứ mãi miết đi như vậy cho đến một buổi cả người và ngựa dừng chun lại bên một vách đá chón chỡ, bên trong có một hang động rộng rãi..."

Người dẫn đường dọn dẹp sắp xếp cho đoàn người một khoảng trống thoáng đãng hầu tạm nghỉ ngơi để lấy lại sức, mai kia sẽ nối tiếp cuộc hành trình. Trước khi ra ngoài, ông ta có nói với Su Huyền Trang ... - Động đá này rất linh thiêng, tôi có nghe thiên hạ đồn rằng người nào thành tâm hướng về phương Tây cầu nguyện chân thành, hành lễ đúng một ngàn lạy thì Đức Phật sẽ hiển hiện ra trên vách đá cho mình được chiêm bái. Nói xong ông cùng với đám người xung quanh đi ra ngoài nấu nướng, tắm rửa, chuyện trò...

Nghe lời nói đúng như một ước nguyện, Su rất đổi vui mừng, bèn chình đốn lại xiêm y, sụp xuống quỳ lạy thánh tích theo như lời nói của

người dẫn đường. Một ngàn lạy, đâu phải ai cũng có thể thực hiện được. Với một đức tin tuyệt đối, không gì lay chuyển, không một chút hoài nghi, Su đứng lên quỳ xuống tiếp nối, ngũ thể đầu địa mà lạy đúng số một ngàn. Bao nhiêu lần Su đuối sức, sắp gục ngã. Và đã bao nhiêu lần kiên trì đứng lên lạy tiếp. Cuối cùng rồi Su đã lạy đúng được một ngàn lần. May mà thuở đó sức Su còn khoẻ mạnh Đến đúng lần thứ một ngàn, điều kỳ diệu cũng đã xảy ra y như lời người hướng dẫn nói. Đức Phật uy nghi tọa ngự trên tòa sen tỏa sáng, hào quang rực rỡ chói lòa, sáng bùng cả động đá hoang vắng với các vị Bồ Tát phò tá vây quanh. Su Huyền Trang sung sướng, rúng động toàn thân, quỳ mọp xuống đánh lễ Phật Tổ trong niềm hạnh phúc vô biên chất ngất ...

Lễ xong rồi, Su Huyền Trang vội đi ra ngoài, nôn nả báo tin cho mọi người biết niềm vui Phật Hiện và mong người người cùng vô động đá chiêm ngưỡng cảnh quan kỳ thú và chia sẻ niềm hạnh phúc với mình. Nghe báo, đám đông cùng xúm nhau ba chân bốn cẳng tranh nhau mà chạy ủa vào. Khi vào tới, họ đã thấy được gì. Động đá im lìm, lạnh lùng vắng ngắt, động bây giờ cũng giống y như lúc họ đã bước ra thôi, không có gì khác lạ hết. Phật Tổ uy nghi đầy hào quang vàng ánh bùng sáng như Su Huyền Trang đã kể đâu mất tiêu rồi, không có ai thấy được hết. Trời đất! giữa ban ngày ban mặt Su Huyền Trang đã nói một chuyện kỳ quái, lạ lùng, làm sao mà tin cho được!. Ở đây hồi này, chỉ có mình Su Huyền Trang thấy được Phật, ngoài ra không có ai thấy hết. Bây giờ Phật đã biến đi đâu mất tiêu, toàn cảnh chỉ còn tro lại trống vắng. Các bạn nghĩ thử coi, cảnh tượng lúc đó sẽ như thế nào. Tâm trạng Su Huyền Trang ra làm sao? Chắc phải dùng đến hai chữ “hụt hẫng” và “ngỡ ngàng”.

Quyển Đại Đường Tây Vực Ký là do chính Ngài Huyền Trang kể lại cho người đồ đệ tên là Biện Cơ ghi chép, chính xác từng chi tiết, từng khoảng cách địa phương, các sinh hoạt chánh trị, kinh tế, xã hội, phong tục tập quán của dân chúng

hằng ngày, những nơi Sư đã đi ngang qua. Các nhà khảo cổ ngày nay vẫn dùng nó để tìm hiểu cuộc sống Ấn Độ ngày trước vào thời Đức Phật. Câu chuyện này được chính Ngài Huyền Trang kể lại, đã xảy ra tại động đá hoang vắng trên đường đi thỉnh kinh hằng ngàn năm trước. Câu chuyện là như vậy. Chúng ta là những kẻ hậu bối, thử dùng cái nhận định, hiểu biết ngày nay để tìm hiểu chuyện của cổ nhân coi sự thực là gì?

Thử trở lại câu chuyện, trong trường hợp này trong đám đông lũ khách chộn rộn kia, ai là người đã thấy Đức Phật và ai đã không thấy. Câu trả lời rõ ràng lắm. Ở đây chỉ có Sư Huyền Trang thấy mà thôi. Còn người hướng dẫn thì chỉ nghe qua tin đồn đãi, chớ chưa hề nói đã thấy bao giờ.

Câu hỏi được đặt ra tiếp là chuyện Đức Phật có thực sự hiện lên trên vách của động đá hay không? Trong trường hợp này, không biết các bạn đã nghĩ như thế nào, riêng tôi, tôi vẫn tin Sư Huyền Trang đã nói thực và Sư đã nhìn thấy Đức Phật xuất hiện rực rỡ chói lòa trên vách là sự thực. Nếu chuyện không xảy ra như vậy thì làm sao mà Sư thêu dệt ra để nói làm chi. Một người tâm địa vĩ đại như Ngài Huyền Trang thì không thể nào đặt chuyện thêm thắt vẽ vời không đâu.

Riêng học giả Nguyễn Hiến Lê phần cuối bài có ghi chú thêm lời nhận xét của một học giả Tây Phương. Vị này cho rằng Sư Huyền Trang quá mệt mỏi do chuyến du hành, rồi phải quỳ lạy một ngàn lần, đầu óc lúc nào cũng quán tưởng hình ảnh cao quý Đức Phật trong mỗi niệm, mỗi sát na... nên sanh ảo giác. Do vậy chỉ có Sư Huyền Trang là thấy Phật thôi, chớ ngoài ra không ai khác.

Tôi thì chỉ biết ghi nhận ý kiến này, không dám cho là đúng hay sai vì đời có rất nhiều chuyện “không thể nghĩ bàn” Nhưng lúc nào nhớ tới hình ảnh Đức Phật hiện trên vách đá thì tôi cũng nhớ luôn nhà văn Kim Dung khi đọc quyển Lục Mạch Thần Kiếm, có chàng công tử xứ Đại Lý, một xứ sùng bái đạo Phật. Anh chàng Đoàn Dự này tánh tình hiền lành rất dễ thương, đẹp trai hào hoa phong nhã, trong một lần dạo chơi bên một vách núi, bị kẻ ác truy đuổi, bèn chạy trốn vô tình lọt vô một cấm địa, trong căn phòng có một pho tượng mỹ nữ “Thần Tiên Ti

Ti” tạc bằng ngọc bích, cực kỳ mỹ lệ. Tượng là Phật Quan Âm độ mạng mình, chàng quỳ xuống lạy một ngàn lần theo lời yêu cầu được ghi dưới chân pho tượng. Đến lần thứ một ngàn thì tìm được hai bí kíp Bắc Minh Thần Công và Lăng Ba Vi Bộ trong tám bồ đoàn...

Đọc ngang đây thì tôi chợt khám phá được một điều thú vị. Như vậy là nhà văn Kim Dung tài hoa mà tôi từng say mê đã mượn đỡ hình ảnh quỳ lạy một ngàn lần của Ngài Huyền Trang trong Đại Đường Tây Vực Ký để tạo dựng nên câu chuyện chàng Đoàn Dự hào hoa mê nàng Vương Ngọc Yến. Kể từ đó, tôi không còn có ấn tượng về Sư Huyền Trang đạo mạo, nghiêm trang, khắc khổ như một nhà tu nữa mà thấy sư hiền lành, dễ thương, cũng đôi khi có vẻ hào hoa phong nhã, nhút là... đẹp trai.

Chắc cũng giống giống như Thầy Thích Pháp Hòa ở xứ Canada của chúng tôi ngày nay vậy.

Đáp từ thơ Thầy Trần Ngọc Bích

Thái Thanh Nhàn

Tóc mai sợi ngắn sợi dài
Sợi ngắn em giữ, sợi dài em chia
Ngày xưa vang vọng lời thầy
Giọng ngân thầy giảng sáng lòng trò ngoan
Giọng trò hỏi: "Am I not tall?"
Thầy trả lời: "Enough tall"
Quý hóa quá phút giây hội ngộ
Sợi dây vô hình nào liên kết thầy trò
Giòn tan giọng ám thầy hỏi từng trò một
Rộn vang tiếng cười thầy rất khéo chuyện trò
Mong thầy sức khỏe đủ đầy
Thơ hay thầy viết, vắn thơ lay tỉnh
Tâm thầy bổng hồn thầy bay
Hồn thơ chất ngát trọn niềm trò mang.
(13/6/2022)

Giấc mơ ban ngày

Hòa Phong Bình Dương

Rồi một lúc nào đó ta lặng lẽ đi trên con đường, từng nhánh đường quen thuộc như đến và tìm về những nẻo đường thương nhớ kỷ niệm nơi tâm hồn.

Đôi lúc ta tự nhủ rằng, đâu phải sự chọn lựa đi hay ở lại. Có những chuyến đi mang theo bao nỗi niềm, tìm đến nơi mà trước đây ta nào lựa chọn. Và, cả sự ở lại - nơi ta nghĩ rằng quen thuộc, gắn bó - để rồi theo tháng ngày, trở nên xa lạ lần cách ngăn.

Ta đã ở lại, ở lại với những hình ảnh không hề nhạt phai, như chuyến xe lam ngày hai buổi chở những hoài mong, ước nguyện của thời thanh xuân, cùng ngôi trường với tên gọi "TRỊNH-HOÀI-ĐỨC" mến yêu.

Con đường còn đó với những bước chân còn mang hơi ấm của không gian, khí trời một làng quê chân chất. Con đường của mùi rom rạ, khí hoàng hôn tìm về, bàng bạc khói lam chiều vương vãn mái nhà tranh. Từ Bình Dương tìm về Chợ Búng để qua những địa danh Ngã tư Phú Văn, Lò đường Cầu trắng... cho dù vật đổi sao dời. Tôi lang thang nơi miền ký ức. Tôi thêm vị mát của củ sắn nơi đồng ruộng giữa trưa hè oi ả. Tôi đứng khép mình vào những hàng dừa, hàng dâu ăn trái nơi mảnh đất tên gọi Lái Thiêu. Tôi thức trắng để đùa vui bên nhóm lửa trại với bao câu chuyện tâm tình cùng đêm xuống.

"Nào về đây ta họp mặt cùng nhau...

Cuộc đời vui thú có lúc nào thành thời" (*1)

"Gặp nhau đây, rồi chia tay.

Ngày dài như đã vụt qua như phút giây.

Niềm hăng say, còn chưa phai.

Đường trường sông núi hẹn mai ta sum vầy" (*2)

Vang mãi... vang mãi... hành khúc tuổi học trò

Vang mãi... vang mãi... nuôi dưỡng sáng trong tâm hồn trai trẻ.

Một ánh nhìn vô tư cũng làm xao xuyên hàng phượng vĩ. Một cơn gió vô tình cũng làm lá lướt tà áo dài trắng giai nhân.

Một thời tay trong tay, với bao ước vọng dang đầy cho tuổi trẻ mãi mãi là mùa Xuân. Mùa Xuân thấp sáng tìm về trong từng cánh thiệp, với lời chúc cho quê hương thanh bình, tiếng cười thơ trẻ tươi khúc đồng dao.

Và, rồi như giấc mộng ... ủa tan trong một ngày tháng tư. Sự vỡ tan trong thình lặng, lòng người như muốn nói lời sau cuối, dầu biệt ly đón đầu cho kẻ ở, người đi.

Sự đổi thay có chẳng là đột ngột. Sự đổi thay có chẳng là gượng ép cho cuộc hôn phối, khi nhận diện cho cuộc gọi giang san liền một dải. Mái trường từng lúc, từng lúc thay tên gọi. Cái nắng trưa hè như thiêu đốt mảnh đất tình người cũng đổi thay!

"Hôm nay tôi trở về thăm trường cũ

Nhiều nét đổi thay tường mái rêu mờ

Bên hiên hàng giờ tìm những bạn xưa

May ra có còn đôi đứa

Vẫn yên vui sống đời học trò

Bâng khuâng đợi chờ người sao chẳng đến

Hỏi lá hỏi hoa chỉ thấy im lìm

Cây dương đầu trường còn khắc hàng tên

Hoa leo phủ phàng đan kín

Tiếng ve ru nghe gọi buồn thêm" (*3)

Trường cũ tình xưa mang những nỗi nhớ, cho dù tháng ngày có nhạt phai cùng thời gian, nhưng mãi chắt chứa nơi tâm hồn, dấu rằng bề dẫu có vô tình xóa bỏ. Nhớ thầy, nhớ cô, nhớ những hàng quán nhỏ liêu xiêu nhưng tựa dòng chảy nuôi dưỡng ta từng ngày, từng ngày nơi thanh bình để mơ ngày hội ngộ ...

"Ve ơi hát gì điệu nhạc lâm ly

Khóc người biệt biệt sơn khê

Cố nhân đi bao giờ mới về

Hôm nay trở lại nhiều khuôn mặt mới

Thầy đó trường đây bạn hữu đâu rồi

Bao nhiêu kỷ niệm hoa bướm ngày thơ

Vang trong nỗi niềm nhưng nhớ

Có ai đi thương về trường xưa..." (*3)

Đôi khi phải chối từ. Chối từ trong cái biệt ly. với bao nguyện thiện để tựu trung tìm về cho việc gọi là gặp gỡ, hội ngộ. Thật sự tôi đã ích kỷ với hiện thực, chưa bao giờ trở về mái trường, kể từ ngày được phục dựng những lễ kỷ niệm, nơi địa danh hành chính này.

Thật sự tôi ích kỷ với kỷ ức, bởi hiểu rằng thực tế hiện hữu nơi không gian tổ chức này -mái trường "Trịnh Hoài Đức"- chỉ còn là hoài vọng. Tôi sợ sự "sụp đổ" như chính sự sụp đổ cái hoài ước chân thành nhất, đã bị tước đoạt không lời ngày hôm ấy. Để có chăng những ngày họp mặt kỷ niệm với mái trường xưa đã không còn được tính bằng năm tháng nữa. Nó sẽ bắt diệt cho ai đã từng ngồi trên ghé nhà trường này, với sân trường, bãi cỏ và mãi đồng hành cho trọn kiếp người dầu không bao giờ trở về lại nơi đó.

Không gì và không quyền lực hữu hình nào tước đoạt một tên gọi, một khung trời đã đi vào huyết quản và trên cả là sự giáo dục hướng về sự phát triển nhân bản, dân tộc và khai phóng.

Giữa tỉnh thức không ràng buộc, tôi được tự do đến và đi nơi tâm hồn khao khát. Được đổi mắt nhìn về nơi, tôi chưa trọn vẹn cho cuộc hành trình vùi vợi. Và, để nói với mẹ, với ba, với bạn bè, với người yêu... với người từng quen, chưa quen... tôi đã được sinh ra và sống trên một mảnh đất, quê hương có tên gọi, có nụ cười và cả nước mắt khi có thể dầu chỉ một lần. Đó là sự an yên, thanh bình giản dị của đất trời Bình Dương.

Giấc mơ ban ngày nơi chôn nhau cắt rốn của tôi. Bình Dương với mái trường Trịnh Hoài Đức với sự tri ân thầy cô khi chưa tìm thấy được trọn vẹn cuộc hành trình trên quê hương của người ở lại.

Giấc mơ ban ngày...!

(Tháng 9 Năm 2024)

Chú thích:

(*1) Nào về đây họp đoàn - Nhạc sinh hoạt cộng đồng (chưa rõ tác giả)

(*2) Bài ca tạm biệt - Tác giả: Viết Chung

(*3) Trường cũ tình xưa - Tác giả: Duy Khánh

Hoangthilangmay

Chúc Mừng Năm Mới

đầu năm
thoá hiệp cùng thơ
niềm vui là chính
ngó lơ nỗi buồn
quá khứ
thôi hãy bỏ buông
chuyện ngày xưa ấy
theo nguồn nước trôi
nụ cười
rạng rỡ trên môi
thong dong thi hoạ
đón mời xuân sang

Lục Bát Đầu Năm

đầu năm xông đất vườn thơ
chọn vần lục bát mộng mơ ngọt ngào
nụ cười toả nắng xuân xao
nở cây hạnh phúc dạt dào yêu thương

Quên hết chán chường

nghe con chim sáo đầu hồi
ríu ra ríu rít từng lời yêu thương
không dung quên hết chán chường...

Xa miền hư ảo

mặc cho thiên hạ trắng đen
cùng thơ dạo bước ngắm sen cuối mùa
xa miền hư ảo hơn thua...

Ngày thầy thuốc nhớ đôi chút về nghề Y ở Bình Dương

Sean Nguyễn

Nước Trung Quốc ở phương Bắc, nước Việt Nam ta ở phương Nam nên thuốc của họ là thuốc Bắc, còn thuốc của ta là thuốc Nam.

Thuốc Tây là thuốc của người Tây Dương. Còn Đông y tức chỉ nền y học của Trung Quốc và các nước phương Đông nói chung.

Thiền sư Tuệ Tĩnh, một danh y nổi tiếng sống vào cuối thời Trần, từng nói rằng: "Nam dược trị Nam nhân" (南藥治南人). Có lẽ rằng cơ địa của mỗi con người ở mỗi vùng miền là khác nhau. Theo đó cách thức chữa bệnh cũng phải biến chuyển sao cho phù hợp với thủy thổ ở địa phương.

Nghề thuốc Bắc ở Bình Dương được người Minh Hương lánh nạn mang theo để chữa bệnh cho đồng hương và những lưu dân xứ An Nam trên con đường cùng Nam tiến để khai hoang lập ấp.

Trong số đó phải kể đến những tiệm thuốc Bắc nổi tiếng, đã và tồn tại lâu đời cho đến ngày nay như : Vạn An Đường (萬安堂), Dưỡng Nguơn Đường (養元堂), Thiên Ích Thọ (天益壽), Thiên Thọ Đường (天壽堂), Thiện Đức Đường (善德堂), Trường An Đường (長安堂)...vv.

Ngoài những ngôi chùa cổ trong vùng như Hội Khánh Tự, Hưng Đức Tự, Đức Sơn Tự...vv là nơi cấp phát điều trị miễn phí bằng cây thuốc nam của các Thiền sư ẩn danh thì còn phải kể đến công lao của các vị thầy thuốc trong buổi sơ khai như ông Lâm Trọng Trung (1845-1929), một thầy thuốc từ Huế, theo quan tri huyện vào đất Bình Dương. Người nổi nghiệp ông sau này được nhiều người kính trọng và biết đến là ông Lâm Văn Luận. Dân chợ Thủ quanh vùng quen gọi bằng ông Cả Luận. Hiện nay căn nhà cổ gần 100 năm tuổi được xây thời Pháp của ông Cả nằm ở đường Ngô Chí Quốc, nhà vẫn còn giữ được hình dáng nguyên thủy gần như ban đầu.

Ông Trần Trọng Cảnh, một danh y nổi tiếng cũng có quê quán ở miền Trung. Ông là tiên sư đã truyền dạy y thuật cho ông Võ Văn Vân.

Ông Võ Văn Vân sinh năm 1884 tại xã An Sơn, huyện Lái Thiêu. Ông rành Nho học biết chữ Hán và tiếng Pháp, thời trẻ đã dành nhiều năm dày công nghiên cứu Đông Y. Trong lúc mới ra hành nghề ở tiệm thuốc Bắc có tên Vạn An Đường, ông từng bắt mạch, kê đơn chữa khỏi bệnh cho nhiều bệnh nhân.

Năm 31 tuổi, khi y thuật đã tinh thông, ông mở phòng khám tại tư gia và nghiên cứu bào chế các loại cao đơn hoàn tán. Lúc đỉnh điểm, nhà thuốc của ông đã sản xuất được khoảng 66 loại thuốc, nổi tiếng không chỉ ở Nam Kỳ mà còn bán ra khắp cả bán đảo Đông Dương.

Nhiều người cho đến nay vẫn còn nhớ rõ thương hiệu “Thằng nhỏ che dù” của nhà thuốc Võ Văn Vân.

Năm 1933 ông Võ Văn Vân được Cơ quan hữu trách và Toà Đô chánh Sài Gòn chánh thức cấp cho ông hai bằng Đông y sĩ và Đông dược sĩ.

Hội “Việt Nam Y Dược” cũng do ông Võ Văn Vân và các đông y, dược sĩ khác sáng lập ra một năm sau đó (1934), nhằm để bênh vực và bảo vệ quyền lợi chính đáng cho các lương y, dược sĩ Việt Nam.

Ngoài ra ông Võ Văn Vân còn viết sách “Cẩm nang Đông y dược” để hướng dẫn cách phòng, chữa trị bệnh. Và dĩ nhiên lớp trẻ Bình Dương đam mê thể thao khi ấy chắc chắn sẽ không quên đội bóng đá “Vân Sanh” do ông lập ra.

Năm 1954, ông Võ Văn Vân qua đời tại cố quận. Hai con ông là Võ Văn Thiêm và Võ Văn Ứng là hai nhà kinh doanh có tiếng tiếp nối nghiệp cha.

Ông Võ Văn Ứng là bầu của hội Ngôi Sao Bà Chiêu (Étoile de Bà Chiêu), chủ nhà hàng Nam

Đô và có cổ phần ở hãng mực Song Long. Ông còn là chủ nhiệm nhật báo Bình Minh.

Đông y sĩ Võ Văn Thiêm sau này dời cơ sở sản xuất thuốc chính về Sài Gòn. Thương hiệu “Thằng nhỏ che dù” của nhà thuốc Võ Văn Vân không những phát triển vững mạnh mà còn sánh tầm với những thương hiệu khác của người Hoa, Việt ở Sài Gòn như Nhị Thiên Đường, Nhanh Mai, dầu khuynh diệp bác sĩ Tín...vv.

Được biết ông Võ Văn Thiêm là nhạc phụ của đại tướng Đỗ Cao Trí. Ông Đỗ Cao Trí được vinh thăng đại tướng sau khi tử nạn trên chiếc trực thăng UH-1 ở Trảng Lớn, Tây Ninh năm 1971.

Năm 1975 ông Võ Văn Thiêm mất, người kế thừa sự nghiệp là ông Võ Anh Tuấn. Nhưng chỉ trong một thời gian ngắn thì cơ sở này bị chánh quyền mới tịch thu và trở thành xí nghiệp Dược Sông Bé.

Bác sĩ dịch tễ học J.C Baurac người từng nhiều năm sống ở Bình Dương. Ông đã cất công đi và ghi chép lại hai cuốn du ký “Đất và người Nam Kỳ” (La Cochinchine et ses habitants) lần lượt xuất bản vào năm 1894 và 1899. Nên người Bình Dương sau này mới biết thêm nhiều về lịch sử, con người và vùng đất Thủ Dầu Một trong những năm đầu tiên thực dân Pháp đến chiếm đóng.

Đầu thế kỷ XX (1901) cho tới thời kỳ đất nước qua phân lần thứ nhứt (1954). Đông y dường như đã trở nên già cỗi và không còn đủ sức cạnh tranh với nền y học đến từ phương Tây.

Ông Trần Công Vàng khi ấy đã sớm sang Tây du học để trở thành bác sĩ nha khoa, càng làm rạng danh thêm cho dòng họ Trần trên đất Thủ.

Những đông y sĩ có phòng dược to lớn ở Bình Dương như ông Quách Lương Tri, Võ Văn Châm... đã thức thời cho con em mình theo học cái văn minh của người Tây phương.

Bà Bảy Linh, một nữ doanh nhân giàu có nhứt nhì ở đất Bình Dương khi ấy cũng đã cho con trai của mình là ông Trần Tấn Thông theo học Tây y.

Được biết nhà thuốc tây Lê Quan Quân là nhà thuốc Tây đầu tiên. Sau này dược sĩ quân y Trần Tấn Thông có mở tiệm thuốc tây Trần Tấn bên đường Đoàn Trần Nghiệp và có cả viện bào chế thuốc ở Sài Gòn. Ngoài ra còn phải kể đến nhà thuốc tây lớn khác như Thanh Lợi do nữ dược sĩ Lâm Lệ Du đứng tên..vv.

Ông Lê Văn Chi, người bạn cùng thời với bác sĩ Trần Công Vị. Hai vị này đã mở nhà bảo sanh tư đầu tiên vào những năm 40 của thế kỷ trước.

Người Bình Dương xưa tưởng nhớ bà Năm Chi nên mãi cho đến ngày nay cây cầu ở cuối con đường Bạch Đằng vẫn còn mang tên bà. Bà đã trực tiếp bảo sanh cho hàng ngàn đứa trẻ, những người này nếu tính cho tới nay thì tuổi đời cũng đã lục thất thập.

.....

Hiện nay ở Bình Dương chỉ còn lại một con đường mang tên bác sĩ Yersin. Người Bình Dương xưa chỉ nhớ đường lên dốc nhà Thương chứ không ai kêu là Bệnh viện.

Đất Thủ nằm nghiêng mình uốn khúc bên dòng Bạch Đằng giang buồn gợn sóng. Lớp sóng trước vỗ về lớp sóng sau. Trăm năm qua mau, nhưng ngàn năm sau sử xanh vẫn còn ghi dấu.

Nghề y, một nghề cao quý, mãi mãi trường tồn cùng với thời gian và luôn luôn được tạc dạ ghi ơn bởi những người con dân xứ Thủ.

Sean Nguyen.

26/2/2022.

Tham khảo:

Dấu xưa đất Thủ (tg : Nguyễn Hiếu Học) trang 149-152.

Vòng Tay Bè Bạn

Lê Sáu (khóa 14)

Theo thông lệ, lớp A3 thoả thuận mí nhau là ngày chủ nhật sau tết Nguyên đán hàng năm là cùng nhau tụ tập đông đủ, gặp nhau "chí choé" một trận mở hàng đầu năm cho "đầu xuôi đuôi lọt", vui cười há hê sau ba trăm sáu mươi lăm ngày tràn đầy nhớ nhung và chờ đợi gặp lại bạn bè.

Hôm nay trong không khí trong lành, dịu mát của ngày xuân, tôi lên xe thẳng tiến tới điểm hẹn. Chỉ mới 9 giờ sáng mà lòng tôi nghe nôn nao chi lạ. Minh tới sớm để tranh thủ tám chuyện vu vơ và chụp hình kỷ niệm, nếu không, lát nữa đông đủ thì không còn thoải mái hỏi han, tâm tình, có khi phải thờ dài nuốt tiếc nuốt vào trong?

Điểm hẹn là một quán ăn mới mở, heo hút, cảnh hoang sơ và rất thiên nhiên có tên "Làng chài". Quán ăn khá rộng, thoáng mát, ven sông Sài Gòn với mái tranh đơn sơ, bàn ghế bằng gỗ mộc mạc gợi nhớ thập niên 80, thời điểm mà thành thị cùng nông thôn ta cùng vượt cạn.

Đó là một quán ăn nằm sâu bên trong Cầu Ngang, Lái Thiêu thuộc huyện Thuận An, vùng đất vang tiếng một thời - là vùng đất ngọt lành nổi tiếng với măng cụt, sầu riêng và gôm sứ ...

Đến điểm tụ tập vào 9 g 20 phút, tôi ngỡ ngàng nhìn dòng sông Sài Gòn uốn lượn, lục bình thơ thẩn trôi xuôi mang theo vài bông hoa tím mà bao năm qua cất giữ nhớ thương tận đáy lòng giờ lại lén lút hồi sinh ...

Đã có vài bạn hiện diện. Chao ôi! Đó là bạn Thanh, bạn Ngọc, bạn Yên Tuyết, bạn Nguyễn Quyên, bạn Huỳnh Thuận và Ngọc Ánh. Tuyết Mai, Mỹ Tánh, Nguyệt, Bé, Trí, Thu Hồng, Ngọc Trai, và tôi cùng đến một lượt. Các bạn bên trong chạy ra, tay bắt mặt mừng. Vòng tay bè bạn lúc này mới thật sự ấm áp ... Các bạn khác cũng lần lượt kéo tới sau như Huỳnh Phụng, Nguyễn Phụng với gương mặt rạng rỡ, tươi tắn như hoa.

Rồi thì vui như pháo nổ. Nhỏ Cẩm, Âu Chánh, Lai Phong, Hương A, Huỳnh Nga, chị Gái cũng đến. Giọng hài hước của nhỏ Cẩm chen ngang "Bữa nay tụi mình bỏ chồng con qua một bên, độc thân tại chỗ nha các bạn. Không say không về! ..." khiến cả nhà cười vang...

Sau năm mươi năm rời khỏi sân trường, tóc ai cũng hoa râm, cùng lên chức bà, cũng đã trải qua bao thăng trầm của cuộc sống ...

Những buồn vui đời thường được khép lại cho vòng tay bè bạn nở hoa. Những bông hoa đã quỳ U 70 đang độ phơi phới (lúc này thì đi, đứng phải sửa tướng trông khó coi bởi đầu gối đã bắt đầu lạo xạo, lụp cụp, không chịu nghe lời sai bảo của chủ nhân) giữa trời xuân quê hương Bình Dương yên bình, chân quê đầy kỷ niệm ...

Điểm lại để nhớ nhau nhiều hơn chút nữa: nhỏ Nguyệt, nhỏ Thuận giận ai mà nhiều năm qua vẫn không chịu cao thêm tí chút? Bé Phạm, Thu Hồng thì cửa đóng then cài không khoái lên xe bông. Các bạn Lan Chi, Thuý Oanh, Lương Quyên, Bé, Vương Huệ, Ánh Minh thì ở xa đến nửa vòng trái đất nhưng vẫn giữ liên lạc với bạn ở quê hương.

Nhìn chung hầu hết các bạn A3 bọn mình đều phì nhiêu, màu mỡ hơn thời còn đi học rất nhiều. Gia đình bạn nào cũng đủ ăn, đủ mặc, yên ấm, hạnh phúc, đầy tiếng cười trẻ thơ ...

Nghĩ lại mắc cười quá, ngày xưa thon thả, mi nhon bao nhiêu, bi giờ thì than ôi, nở nang mất trật tự bấy nhiêu, chỉ một số ít bạn vẫn giữ được phong độ như Âu Chánh, Đỗ Trí, Thuý Linh, Cẩm, Yên Tuyết, Thanh... Thật đáng ngưỡng mộ ...

Bạn Huỳnh Thuận vừa sang sảng vừa bụi ngùi kể chuyện xưa, rồi cùng nhau thả mình về ngôi trường sừng sững giữa đồng ruộng bao la trông sán, toàn sán ...

Kỷ niệm đáng nhớ lại hiện về ...

Trong số "những ngày xưa thân ái" ấy - tranh thủ giờ trống tiết, giờ nghỉ trưa - vài bạn nhảy mắt nhau ra hiệu. Thế là lặng lẽ cùng nhau cột 2 tà áo dài lại, chui qua hàng rào kẽm gai, quan sát thật nhanh rồi hối hả dùng tay, dùng que củi đào đất móc sắn. Thoát cái thì biến ngay về khuôn viên trường. Nhưng cũng có khi phải chạy thực mạng vì chủ vườn sắn xuất hiện bất ngờ rượt đuổi, trình báo nhà trường khiến cái "thứ ba học trò" này phải chịu nghe o-ran, đứng chịu phạt giữa cờ thiệt là quê hết chỗ nói.

Chưa hết đâu, đến giờ về, ngoài một số ít các bạn được đưa đón, đa số còn lại thích đi bộ lang thang xuống chợ Búng, tập vô chợ, xếp hàng mua nước đá bào nhận xi rô đủ màu sắc, mua bánh mì chan, cắt ra chia nhau ăn và mút đá nhận một cách ngon lành càn đào..., thảng trốn quăng ném những bịch nước đá vào nhau gheo chọc inh ỏi ... rồi mới chịu bắt xe lam về nhà.

Ngày trước, đa số nghèo dữ lắm, được vào học ngôi trường danh giá Trịnh Hoài Đức là đã nghe hạnh phúc và hãnh diện lắm rồi. Cho nên các bạn thấy gần gũi, thương yêu nhau hơn. Có gì cũng ăn chung, uống chung, kỷ niệm rải đầy theo năm tháng, nhất là những khi phải học cả ngày trời, từng lon gi-gô com được giờ ra thơm nức mũi, thức ăn là trứng, muối đậu, mắm sặc, dưa chuột, chao, nước tương, làm gì có tiền vô hàng quán, vô tiệm ngồi xoi ...

Vậy mà ngon không thể tả, vui không nói nên lời ...

Lớp A3 của chúng tôi gần 50 bạn nhưng chỉ kết nối được hơn phân nửa thôi, còn lại có lẽ sang sông ở những tỉnh khác.

Tuổi đã quỳ này cũng dong ruổi khá nhiều hàng quán sau lễ tết. Năm này là Tiamo, năm sau là Hương Việt, là Đình Kí, là Vườn Dâu, là Minh, là Làng Chài, Bình Dương xưa...

Hơn 10 năm họp mặt, dạo trước thì mời thầy cô sống gần Thủ Dầu Một, sau này thầy cô từ chối do đi lại khó khăn. do vậy chỉ còn có TRÒ thôi. Mà thật vậy, trò cũng điều khiển đôi chân mình không ổn nữa nói chi là các bậc thầy cô ...

Điểm lại, chúng mình một số ít đã thành danh, thành tài, đa số đã thành nhân, đã được dấu ấn thời gian vô tình lướt qua như bóng chim tăm cá. Giờ đây, tóc đã bạc trắng cả đầu. Thịnh thoảng, ngời nhớ kỷ niệm xưa da diết, thương từng củ khoai lang, từng khúc khoai mì, từng viên kẹo ngọt lịm đầu môi mỗi khi "ăn vụng", hoặc nhấm nháp tí cóc, ổi, liếc hái ra tín hiệu cho nhau rồi cùng cười xoà khoái chí ...

Giờ đây, kỷ niệm luôn đáng quý, nhất là kỷ niệm về thầy cô, trường lớp, bạn bè ...

Quý thời gian bọn mình không còn nhiều nữa, cho nên hãy trân quý, tranh thủ gặp nhau tâm tình khi còn có thể, các bạn nhé! Thương lắm ...

Một dịp họp mặt, vui chơi cùng bè bạn khóa 14

Một tấm hình xưa: bao nỗi nhớ

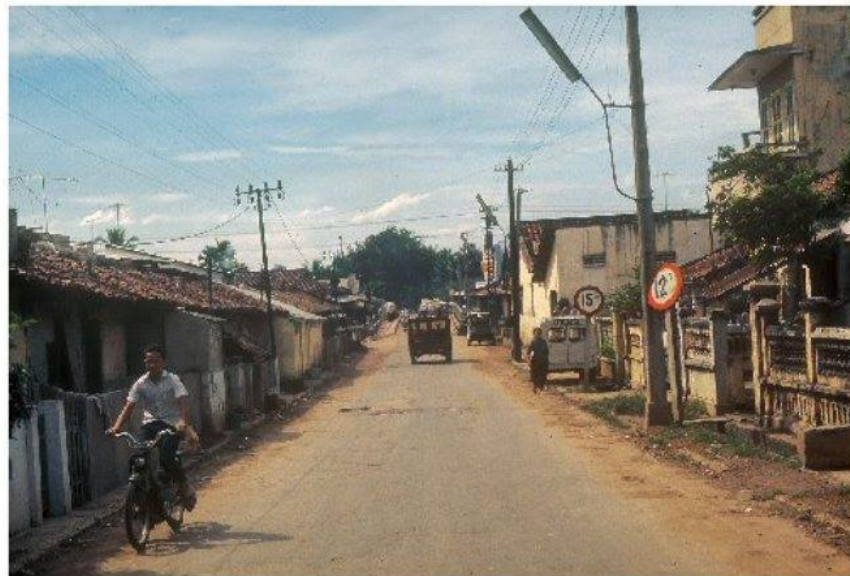
Lưu Thanh Bình (khóa 12)

Không biết ông bạn Từ Minh Tâm lượm lật ở đâu một tấm hình xưa về Lái Thiêu khoảng cuối thập niên 60 thế kỷ trước, gửi cho tui qua địa chỉ email, kèm theo lời chọc ngoáy “coi biết ở đâu không?”. Bởi anh biết rõ tui là dân Lái Thiêu chánh gốc, ba đời nội ngoại đều sống ở đây. Mới trông sơ qua tấm hình, tui có cảm giác như bị điện giật, như nhìn lại một quyển sách xưa đã bị bụi thời gian phủ mờ (quyên The Godfather chẳng hạn), như gặp lại cô người yêu ở lớp đêm ngoại ngữ năm nào, cô nói một câu thay lời chia tay: có Tú Tài sao không đi Thủ Đức mà làm giáo sinh sư phạm ! Chuyện qua lâu, giờ cũng không còn nhớ rõ gương mặt nàng, như người ta thường nói con cá sậy là con cá to. Nhưng tấm hình này thì khác. Nó đặc biệt lắm, chuyển tải không biết bao nhiêu là sự kiện, kỷ niệm vui buồn lẫn lộn suốt một thời gian dài, lại là một chứng nhân lịch sử của biến cố 1975.

Con đường trong tấm hình là quốc lộ 13 cũ chạy xuyên qua chợ Lái Thiêu về Sài Gòn, phía trước là chiếc cầu đúc bắc qua sông Chợ, vệ đường có hai tấm bảng ghi trọng tải cầu là 12 tấn và 15 tấn, nhưng xe tăng chạy qua cầu ngon ơ. Chiếc Jeep lùn chạy phía trước, không biết là loại A1 hay A2, nhưng chắc chắn là nhanh hơn, vững hơn và cơ động hơn chiếc Jeep cao của cảnh sát rồi. Sau này tui có dịp so sánh chiếc jeep lùn này với chiếc Com-măng-ca của Liên Xô trong lúc đi rừng khai thác gỗ, trong lúc chiếc này lướt qua “vũng nước voi nằm” êm rơ, mặc cho nước tràn cả vào sàn xe làm ướt hết cả chân, thì chiếc kia đứng hình dù có gầm cao hơn. Chiếc Com-măng-ca chạy đường dẫn

khua điếc đầu điếc óc, còn chiếc Jeep êm rơ, lại có tiếng hú của “bọc đích” đặc trưng, nghe thiết đã tai.

Cũng bên phải tấm hình, đậu bên lề là một chiếc xe con cóc, hồi đó quen gọi là đơ-sơ-vô (tiếng Pháp nghĩa là hai ngựa), chiếc xe này ngồi nghe nó nhún đã lăm nha, không thua giường lò so. Các bạn biết không, ngôi nhà phía trước có chiếc xe này là của gia đình cô giáo Đỗ Mỹ Loan (CHS khóa 10), còn căn nhà lâu kề bên là của ông Cả Kiệt, một thương gia có tiếng tăm của đất Lái Thiêu xưa. Có một chi tiết khiến người xem có thể xác định được thời điểm của tấm hình: đầu thập niên 70 thì căn nhà ngồi ở góc đường bên phải không còn nữa mà thay bằng một căn nhà lầu hai tầng khang trang. Xa xa phía chân cầu, có chiếc xe Lambro ba bánh, xe này thì chúng ta quá quen rồi, học sinh nam nữ Trịnh Hoài Đức ai mà không biết chứ. Lên trước thì thích ngồi bìa, lên sau thì phải chui vô trong. Bởi vì ngồi ngoài dễ xuống, lại được ngắm cảnh, ngồi trong chật hẹp ngột ngạt, xuống xe sau cùng. Mỗi băng ghế ngồi được năm người, chịu khó nhúc nhích thì ké được

Phu Cong

người thứ sáu nhưng nếu đít bự thì chịu thua. Có khi chủ xe kê thêm mấy cái ghế gỗ ở giữa. Còn một loại xe lam xưa hơn, có mui như mui xe ngựa, hai bên tài xế có hai ghế phụ, một là bánh sơ cua, hai là thùng đồ dẹt, chắc ít người còn nhớ. Bên trái tấm hình, chỗ có cái trụ điện bằng sắt là mặt sau nhà bạn Liêu Bửu Khương (Liêu Bảo Khang) CHS khóa 11, bởi vì đây là dãy phố chợ nên mặt trước day ra nhà lòng chợ Lái Thiêu. Cách đó khoảng vài ba căn, ngang với người đang lái xe mobylette là mặt sau nhà ngoại tôi. Nhìn tấm hình, các bạn đừng chê là nhà xưa đường hẹp, hồi đó đang có chiến tranh, Lái Thiêu chỉ là một quận lỵ ngoại ô mà có xe hơi, nhà lầu, đèn đường là ngon rồi. Cái cột đèn ngoài Hà Nội (lúc đó) chưa chắc ngon hơn. Thời điểm có tấm hình này thì ở Lái Thiêu nhiều nhà đã có ti vi, tủ lạnh và máy giặt rồi. Còn Honda, Suzuki dần dần thay thế cho Gobel và Velosolex. Nhìn bóng nắng đổ, tui đoán lúc đó cỡ tám, chín giờ sáng. Nghĩa là đã hết giờ giới nghiêm, người dân được ra ngoài đi chợ, làm việc, học hành bình thường.

Trong hình, bên kia cầu có một tầng cây rậm rạp che kín cả bầu trời khiến thoát nhìn có thể tưởng là khu vườn nào đó nhưng thực ra đó chỉ là cây đa cổ thụ trước miếu Mộc tổ. Ngôi miếu này đến nay vẫn còn bởi được xem là di tích lịch sử thời chống Mỹ. Chùa Thiên Phật xây mới kê bên cao năm sáu tầng đang trong giai đoạn hoàn thiện. Đối diện là rạp hát Phương Lạc, nay trở thành nhà sách Fahasa Lái Thiêu (Fahasa là phát-hành-sách viết gọn). Chiếc cầu là ranh giới hành chánh giữa hai xã Tân Thới và Phú Long, cũng là quê nội và quê ngoại của tui. Bước qua bên kia là về quê ngoại, trở về bên này cầu là về quê nội. Bởi vậy nghĩ hè chị em tui không có khái niệm về quê chơi. Con sông chợ và chiếc cầu này với tui có rất nhiều kỷ niệm, tui có nói rõ trong bài “Lái Thiêu nhớ nhớ quên quên”, đặc san xuân Quý Ty 2013.

Không ai có thể ngờ khung cảnh trong tấm hình này lại là chứng nhân lịch sử, trở thành một bãi chiến trường khốc liệt sau này. Xin trích một đoạn hồi ký của Kiến Hào trong tác phẩm “Giờ thứ 24” như sau : “...Người ta thường nói với chữ “nếu” có thể bỏ Paris vô cái chai, thì tại Lái Thiêu sáng ngày 30 tháng 4 năm 1975, chữ “nếu” cũng có thể tiết kiệm được biết bao nhiêu

sinh mạng: nếu Lái Thiêu “giải phóng” chậm hơn Bình Dương khoảng một tiếng, hoặc nói khác đi nếu Bình Dương “giải phóng” trước Lái Thiêu thì thảm kịch đã không xảy ra. Hoặc nếu TT Dương Văn Minh kêu gọi đầu hàng sớm hơn một tiếng. Một tiếng đồng hồ ấy là quá đủ cho bộ đội bố trí đội hình với cây đại liên trên cầu Đức, quạt đảo nòng đảm người thoát khỏi trận địa phục kích từ ngã ba Nhà Thờ, ngã ba Cây Liễu chạy về. Nếu thoát qua được thì cũng còn bị đón lõng tại Ngã ba Thanh Yến (còn gọi ngã ba hàng dừa) và cuối cùng là tua 18. Tàn binh ngã chết như rạ... thế thảm nhất là dòng người cứ lũ lượt đổ về, những người không còn ý chí chiến đấu, trong tay không một tác sắt, như những tấm bia thịt, cướp đường chạy chết về Sài Gòn mà không hề biết thân đang chờ... Những cái chết giờ thứ 24 của cả hai phía ở Lái Thiêu là một tổn thất vô ích, và cũng là cuối cùng của cuộc chiến vì xảy ra sau cuộc chiến ở cầu Rạch Chiếc cùng ngày hôm đó...”.

Hai dãy nhà trong hình hiện giờ không còn. Dãy phố bên trái đập bỏ hoàn toàn để xây dựng chợ Lái Thiêu mới. Dãy bên phải đa số xây lại sau khi mở rộng đường, bây giờ gọi là đường Phan Đình Phùng. Căn nhà lầu bên phải chân cầu đúc thành Cửa hàng ăn uống số 1 của công ty thương nghiệp cấp 3 huyện Thuận An. Sau này thành tiệm trông răng nhổ răng, gọi cho hoành tráng là trung tâm nha khoa. Nhà ông Cả Kiệt thành Ngân hàng Công Thương. Vật đổi sao dời, qua bao thăng trầm thế sự, cảnh cũ không còn, người cũ cũng không còn. Tấm hình đối với những người sinh sau đẻ muộn, có lẽ không có gì hay ho, nhưng là một kỷ niệm quý giá với những người có ký ức xưa cũ về Lái Thiêu, nhất là với những người xa quê. Có cũ mới có mới, có xưa mới có nay, con người phải tập bò trước khi biết đi, phải nằm nôi trước khi biết thế nào là trời cao biển rộng. Nhiều khi ta tưởng những hoài niệm xưa cũ đã lụi vào dĩ vãng theo năm tháng, nhưng thực ra chúng vẫn nằm đâu đó trong góc khuất của tâm trí chứ không mất hẳn, một dịp tình cờ nào đó sẽ khiến ta nhớ lại và băng khuâng mắt một lúc lâu. Đó chính là hương hoa của cuộc sống mà tạo hóa dành riêng cho con người.

Xin cảm ơn anh Tâm đã gửi cho tấm hình ./.
(10/2024)

Buổi họp mặt cựu học sinh khóa 13 Trịnh Hoài Đức 1974-2024

Nguyễn Ngọc (khóa 13)

Sau năm mươi năm, lần đầu tiên khóa 13 họp mặt toàn khóa từ lớp A1 đến lớp A6. A5 là lớp chủ trì. Địa điểm nhà anh Võ Hoàng Việt lớp A5. Nhà anh Việt ở chợ Búng queo phải đi vô hơn nửa cây số, có hơn 60 bạn các lớp cùng tham dự.

Mở đầu chương trình, anh Bình, đại diện Ban tổ chức thông qua nội dung buổi họp mặt với những tiết mục đặc sắc hấp dẫn đồng thời trình bày ngắn gọn ý nghĩa thiết thực, lý do mời các bạn hội tụ về đây.

Mc Bình tiếp tục điều khiển chương trình.

Tiết mục đầu tiên với trang phục áo dài duyên dáng, các bạn thay nhau từng lớp từ A1 đến A3 bước lên sân khấu trình diễn, giới thiệu mình dáng vẻ đầy nét tự hào. Mọi người như choáng ngợp với vẻ giản dị, trang nhã, đậm nét Nam Bộ của những sắc màu áo dài truyền thống của các bạn nữ. Các bạn nam, tề chỉnh trang nghiêm áo sơ mi bỏ thùng, quần tây vải kaki rất thanh lịch. Mặc dù đứng trước ngưỡng cửa tuổi thất tuần (thất thập cổ lai hi) U70 cả rồi. Bạn nào bạn nấy in hằn trên khóe mắt hoặc ít hoặc nhiều nếp nhăn trải dài theo năm tháng. Nhưng vui vẫn là vui.

Song song đó là màn chộp hình, máy ảnh của Bác phó nhòm lia qua lia lại “cắt cắt” giữ lại hình ảnh lưu niệm cuộc gặp gỡ này. Mọi người ai cũng rất vui, rất phấn khởi.

Kế tiếp, Ban tổ chức công bố tài chính, Lớp A4, A5, A6 đã tính rồi, các lớp còn lại A1, A2, A3 lần lượt các bạn đại diện lớp lên tặng quà Ban tổ chức.

Sau đó, đến phần mọi người mong đợi là phần

trình diễn văn nghệ cây nhà lá vườn. Đại diện các lớp lên thể hiện bài hát của mình. Tuy là ca sĩ không chuyên nghiệp nhưng bằng chất giọng ngọt ngào, truyền cảm, êm dịu cùng với nghệ thuật ngân nga, luyến láy, các bạn đã cuốn hút người nghe theo từng nốt nhạc, tiêu biểu nhất là bạn Huệ Hoa lớp A3 hát luôn hai bài hay quá là hay. Phía đại diện khách mời, anh Dương Thế Phương, nguyên giám đốc Sở Giáo Dục Tỉnh Bình Dương cũng phấn khích góp vui một bài hát để không khí thêm phần hào hứng. Chưa hết, Bà Kim Tiên, phía chủ nhà, trong bộ áo dài vừa vặn, rất đẹp, dáng vẻ có chút điệu đà cũng nồng nhiệt trình diễn một ca khúc nhạc tiền chiến rất hay.

Nhìn chung, về lớp tôi, lớp A1, số lượng người tham dự có phần khiêm tốn, chỉ sáu bạn thôi. Cho dù là ít nhưng khí thế rôm rả, bạn Thu Vân dù muốn dù không cũng hăng hái đại diện lớp trình bày một ca khúc.

Các bạn vừa thưởng thức tiệc liên hoan, vừa

dán mắt lên khán đài, đồng thời tranh thủ kê nhau nghe những kỷ niệm một thời trên ghế nhà trường Trịnh Hoài Đức.

Thời gian trôi nhanh quá, mới ngày nào mỗi sáng sùng sa sùng sình trong tà áo dài trắng thướt tha chân ướt chân ráo cắp sách đến trường, biết bao những kỷ niệm hằn sâu trong ký ức. Nhớ nhất là những khi thầy cô trả bài kiểm tra, hạnh phúc ngập tràn với những con điểm màu đỏ thắm. Rồi đến giờ kiểm tra đầu tiết có những bài học vừa dài vừa khó là giờ Cô Quế, giờ Pháp Văn lớp 6, lớp 7. Khó nhất là giờ grammaire, Cô gọi lên trả bài, các bạn thay nhau đứng chào cờ, Cô điểm chỉ trong vở học trò con ốc to đùng mang về, kèm theo số lần chép phạt. Trong lớp, bạn bè thương yêu nhau chia nhau từng cái kẹo cái bánh, ngọt lịm ân tình bè bạn.

Đến hẹn lại lên, đến mùa củ sắn từng nhóm vài ba bạn im im ra rẫy, rồi im im quẩy về mỗi bạn một chùm sắn củ nào củ nấy căng tròn, tươi mát. Từng củ, từng củ chia ra bạn nào cũng có. Đến tiết mục ăn vụng giờ học, ngồi bàn nhất bàn nhì lom khom xuống bàn né né cô thầy nhai bánh nhai kẹo là được. Chắt giòn giòn của củ sắn thì miễn bàn, lạng quang thầy bắt được thì xúi hèo, đứng dậy chào cờ hết tiết. Ôi! Còn bao kỷ niệm trao nhau. Buổi liên hoan rộn rã bao nhiêu, hồi ức cứ dâng trào nhớ hoài, nhớ mãi không quên.

Tiệc tàn, tất cả cùng chia tay mắt nhìn nhau như bịn rịn, như hứa hẹn một ngày gặp lại không xa.

Cuối cùng, thay mặt các bạn sáu lớp thân thương, tôi xin chân thành cảm ơn Ban tổ chức nói chung, gia đình anh chị Việt nói riêng đã bỏ ra nhiều công sức, về cơ sở vật chất, về các món thực đơn rất ngon miệng, tất cả thật chu đáo cho buổi gặp gỡ này. Một lần nữa xin chân thành cảm ơn quý vị vì tất cả....

Bến Thề quê tôi

Nhật Lệ Uyên Thy

Bến Thề quê tôi đẹp vô ngần
Nơi từng lưu giữ bóng người thân
Cả đời cơ cực trên đồng lúa
Bao giọt mồ hôi đổ xuống chân

Bến Thề quê tôi đẹp làm sao!
Cây đa chêm chệ giữa cổng chào
Đình Nguyễn Văn Thành linh thiêng lắm
Như sức sống người tốt đỉnh cao

Bến Thề quê tôi lắm rạch sông
Cầu tre, cầu ván bắc chênh chông
Trẻ vui hện nhảy, đùa, tắm mát
Cười nói rộn vang cả cánh đồng

Bến Thề quê tôi đổi mới nhiều
Chung tay cầu sắt đáng yêu kiêu
Hàng ngày nâng bước bao chân đến
Chăm ruộng, vườn, nương chẳng quanh hiu

Bến Thề quê tôi đẹp lạ lùng
Bao nhà cổ kính vẫn ung dung
Cháu con gìn giữ nguyên dáng vẻ
Vui Xuân về lại mái nhà chung

Bến Thề quê tôi rất hữu tình
Hàng cau vẫn ngạo nghễ vươn mình
Thoảng hương đưa gió vào trong tóc
Nồng nàn như con gái nguyên trinh

Bến Thề quê tôi thật tuyệt vời
Cây xanh, quả ngọt vậy, gọi mời
Yên bình phúc lộc trời ban thương
Ăn ngay, ở thật, dạ sáng tươi

Nhớ Mãi Không Quên

Phần 3

Hoàng Đình Trung (khóa 8)

Trong Đặc San Xuân Trịnh Hoài Đức 2024, bài viết "Nhớ mãi không quên" nói nhiều về các anh bạn trai, nên năm nay viết tiếp thêm về các cô bạn gái của mình.

Nói trước điều này, đây là kỷ niệm của thời học sinh, viết lại để đọc cho vui, để nhớ lại những người bạn thân thương hồi đó kéo dài đến tận bây giờ và mãi mãi về sau, chỉ như vậy chứ không có ý gì khác. Viết bằng trí nhớ và có sao nói vậy,

Lớp Đệ Nhất A1, năm học 1968 -1969, mình chỉ nhớ tên được 31 bạn, cố nhớ lại từng bạn một, có nhiều xài nhiều, vậy nhé.

Điểm danh từng bạn nha.

1. CAO MỸ CHÂU

Điểm nổi bật là thiệt trắng, ốm nhom, vui và lanh lăm, thấy đối xử rất vui vẻ với các bạn gái.

2. NGUYỄN THỊ CHÂU

Hơi ngăm ngăm không được trắng lăm, hiền hậu, cử chỉ chừng mực, nghiêm túc, dễ mến.

3. NGUYỄN THỊ MỸ

Hơi cao, ốm. Có nụ cười rất hiền. Mỹ là cô bạn gái hiền dịu nhất lớp, khi Mỹ cười, con mắt cũng cười rất sáng đẹp.

4. YẾN NGA

Vui vẻ, cư xử tốt với bạn bè. Có lần, trong năm học cả lớp đến thăm nhà chị, có thầy Danh nữa. Nhà chị lúc đó có vườn chôm chôm Java, có nuôi gà công nghiệp nữa. Sau 1975, chị là kế toán trưởng của Ngân hàng nhà nước tỉnh Bình Dương. Hiện tại chị vẫn ở chỗ cũ với một ngôi biệt thự rất đẹp.

5. SƯƠNG LÊ

Lúc còn đi học không để ý lắm, sau này biết chị ở Búng, là giáo viên trường phổ thông An Thạnh (Trịnh Hoài Đức cũ), hay làm từ thiện, có

đi hát karaoke một lần với NHO, KIM NGUYỄN...

Nhớ có lần các bạn tham dự đêm nhạc Trịnh ở quán Pha Lê trong một vườn lan. Thấy Hồng Phụng ở đằng xa nên tôi đến gặp. Tôi đi ngang qua chỗ các bạn ngồi thì nghe Sương Lê nói với Huê Mỹ "Coi thằng Trung kia, nó thấy Hồng Phụng nên nó tới kia". Để ý chuyện của người ta ghê !

5. SƯƠNG HUỲNH

Có dáng dấp của một cô gái nhà quê, hiền lăm. Cả lớp có đến chơi nhà Sương Huỳnh. Sau nhà bạn có con sông nhỏ, có một cây cầu, bạn con trai lên cầu nhảy xuống sông tắm đã lăm. Sương Huỳnh lấy ghe đưa một số bạn dạo chơi, có một cassette nhỏ nghe nhạc Trịnh thú vị lăm. Lúc ghe trôi chậm qua một dây đất nổi lên giữa sông, Hồng Phụng nhảy lên chơi, ghe trôi qua luôn, Hồng Phụng la oai oái, Sương Huỳnh phải chống sào lui ghe lại cho Hồng Phụng trở lên, cô nàng sợ lăm. Sau này Sương Huỳnh kết hôn với Nguyễn Văn Phước, bạn học cùng lớp (Phước là bạn cho tôi ăn măng cụt hồi lớp Đệ Lục, bạn còn nhỏ mà tốt quá).

6. HOA

7. THÌ

Hai bạn này trắng trẻo, hiền lăm. Khuôn mặt Hoa giống như con búp bê.

8. LIỄU

Vóc dáng to khỏe, là chị dâu của Kim Nền (khóa 9).

9. ĐÀNH

Hiền, có nét nghiêm trang.

10. HÀ THỊ QUỚI

Dung mạo, dáng vẻ không bằng các bạn, chơn chất vui tánh.

11. NGUYỄN THỊ TẶNG

Học khá giỏi. Lớp học thêm môn Lý thầy Phạm Ngọc Em dạy, thầy lấy sách của Nguyễn Văn Út đọc bài tập cho làm thì rút ra một tờ giấy bạc 1 đồng mới tinh của NTT ghi lời chúc Tết tặng cho Nguyễn Văn Út, coi xong thầy nói: "Rồi, dính rồi!".

12. TRƯƠNG QUẾ VIÊN

Chị là con gái của cô Trương Thị Quế, dạy Pháp văn năm Đệ Thất, là chị của bạn Chiêu lớp P4. Chị lớn tuổi nhất lớp, bằng tuổi với thầy Danh dạy Lý hóa. Tánh chị hơi trầm lắng.

13. TÚY THU

Ba chị em Túy Thu, Túy Nguyệt, Túy Oanh đều học Trịnh Hoài Đức. Ai cũng đẹp hết, Túy Nguyệt là vợ của Trần Hữu Danh cùng lớp với mình.

14. THẠCH LỢI

Trong bài viết năm rồi bỏ quên Thạch Lợi, nay nhớ lại. Thạch Lợi ở chợ Búng, nhà có tiệm uốn tóc nên Thạch Lợi đi học ngày nào cũng giống đi ăn tiệc cưới với mái tóc chải cao, kiểu cách khác hẳn các bạn gái trong lớp, đều đơn giản bình thường. Chuyện là Cậu Ba của tôi làm ở sơn mài Thanh Lễ, cậu làm cho tôi một cây thước kẻ sơn mài nhỏ gọn có vẽ hình con cá vàng có khắc tên TRUNG dán vàng đẹp lắm. Tôi mới xài có mấy bữa thì Thạch Lợi thấy mượn coi rồi lấy luôn đòi không trả. Nghe tui bạn nói Thạch Lợi có anh bồ cũng tên Trung, vậy là lấy cho anh ta rồi. Chuyện này tôi nhớ hoài nghe Thạch Lợi, tức quá mà.

15. LƯU

Nhà Lưu đối diện trường Trịnh Hoài Đức nam. Coi Lưu hiền, yếu đuối, vậy chớ gan lắm, dám lên Bình Dương thăm nhà của T Đ T, bạn cùng lớp đó.

16. NGUYỄN THỊ BÉ BA

Là người đẹp nha, nhiều bạn trai theo lắm. Nhớ hồi học Đệ Tứ, lớp Đệ Tứ P3 của mình có bạn T V H đánh nhau với một anh học lớp Đệ Nhị, vì cả hai cùng thích Bé Ba. Sau đó, phụ

huynh hai anh phải gặp nhau dàn xếp mới xong chuyện, té ra có bà con với nhau mà không biết. Gần nhà Bé Ba có bạn Dưỡng (anh em với bạn Đức), học Đệ Tứ A5 cũng thích Bé Ba lắm. Bé Ba đẹp, vui tính lại dễ dãi nên T Đ T hay theo chọc ghẹo hoài, coi vậy chớ không có gì hết nha.

17. NGỌC PHƯỢNG

Nhỏ người, hiền. Nhà Ngọc Phượng đối diện với nhà T Đ T. Chiều chiều, tôi hay đến chơi với anh em của Trình, cũng đờn ca cho vui. Ba của Ngọc Phượng đứng ngó qua tụi này nói lớn: "Nghệ sỹ Bên Tầm Dương" để chọc quê, chắc ông tưởng mấy thằng này "dụ" con gái ông, nên ông bảo vệ nó. Sau này tôi biết ba Ngọc Phượng là bạn rất thân với ba vợ của tôi.

Sau khi rời Trịnh Hoài Đức, Ngọc Phượng thỉnh thoảng điện thoại kêu Nho, Huê Mỹ, Nguyên, Trung đến nhà chơi và uống cà phê ở quán gần nhà. Tôi có tham dự một buổi tiệc Ngọc Phượng đãi tại nhà.

18. KIM NGỌC

Có khuôn mặt sáng, thông minh, vui vẻ. Thi Tú Tài 2 xong, nhớ bạn bè tôi hay đến nhà các bạn chơi, có đến thăm bạn một lần. Nhiều năm sau nhân đám cưới con của một người bạn cùng lớp, tôi có gặp lại bạn một lần nữa. Chỉ có vậy thôi.

19. YẾN TUYẾT

Có mái tóc dài đến thắt lưng, để xõa, không thấy kẹp lại bao giờ. Mái tóc Yến Tuyết đẹp lắm, cũng phù hợp với dáng người, tôi tiếc là không có ngôn từ nào để tả được mái tóc đẹp đó.

Tánh tình hiền lành mà đoan trang nên Trần Đại Trình tuy ngồi gần bên nhưng không bao giờ dám đùa cợt với Yến Tuyết. Yến Tuyết có cho tôi một bộ hình chụp tất niên của lớp. Có đến thăm Yến Tuyết một lần, Yến Tuyết biết chơi guitar Hạ Uy Di. Thời gian sau đi ngang qua nhà Yến Tuyết, chị đã dời đi nơi khác, cho đến nay hoàn toàn không có một tin tức gì.

20. NGUYỄN THỊ NGA

Nhớ giờ Triết của thầy Lộc, môn Tâm Lý Học, thầy cho xem những tấm hình, ai thấy như

thế nào thì nói ra. Tôi thấy hình ảnh một con chim bay trên bầu trời cao, còn Nguyễn Thị Nga thấy một con búp bê. Từ câu chuyện này suy đoán Nguyễn Thị Nga là một người nhỏ nèn, nhiều tình cảm nèn, dễ mến nèn, nhiều nữ tính... Thực tế đúng như vậy.

Hết năm học Đệ Nhất, rời ngôi trường mà 7 năm trời biết bao kỷ niệm và nhờ bạn bè, tôi tìm đến thăm các bạn. Hôm tôi đến nhà Nga, bà mẹ của Nga đem ra một đĩa đựng hai trái chuối già thiệt lớn. Ngồi nói chuyện vui quá nên tôi ăn hết hai trái chuối luôn. Tôi kể chuyện này cho Thanh Diệu nghe, Thanh Diệu nói: "Bà mẹ nào thấy anh giành ăn hết của con bà, chắc bà không dám giao con gái cho anh đâu".

Nguyễn Thị Nga học Luật, tốt nghiệp Cử Nhân, làm Lục Sự tại Tòa án tỉnh Bình Dương. Sau 1975, chị mở cửa hàng Kim Khí Điện Máy đầu tiên ở địa phương thời đó. Đang làm ăn tốt đẹp, chị lại bị bệnh nặng và mất. Nghe nói trước đó, chị có tổ chức đi nghỉ mát ở Vũng Tàu với các bạn. Chị có hai con gái, học giỏi, hiện định cư ở Úc. Chồng của chị là thầy Kiệt, giáo sư dạy Anh Văn trường An Mỹ. Tôi chơi thân với anh vì cùng hâm mộ đạo Phật. Sau khi chị mất một thời gian, anh không buôn bán nữa, anh thường tham dự những khóa tu ở Myanmar, rồi sau đó xuất gia. Hiện nay anh trở về tu tại gia ở Úc với hai con gái và các cháu ngoại của anh.

21. NGUYỄN THỊ VÂN

Có mái tóc dài, ít nói. Đ M V bạn thân của tôi thích Vân và thường viết thơ (thơ tình nha) nhờ tôi đem đến nhà cho Vân vì Đ M V đang thụ huấn ở trường sỹ quan Thủ Đức. Một lần tôi đến nhà Vân để làm nhiệm vụ trao thư cho bạn, ông anh của Vân, là một họa sỹ rất lãng tử nói với tôi "Mày nói chuyện với gái nhớ để ý coi chừng xe, để mất đó", ảnh tưởng tôi đi tán gái chắc. Chúng tôi, có đi ăn kem, cà phê một lần... rồi thôi.

Sau này, gặp Vân hai lần ở chùa Tây Tạng Bình Dương. Một lần Vân đi với bạn có chụp cho tôi mấy tấm hình. Một lần Vân đi với một người nước ngoài, vừa đi dạo, vừa giải thích cho ông ta. Bạn rất thâm trầm.

22. XUÂN MAI

Con nhà giàu, xinh đẹp quỳn rũ. Xuân Mai mặc áo dài rất đẹp, khác với các bạn ở chỗ áo bạn nhún eo hơi cao. Mỗi lần lỡ nhìn thấy là nghe lộn xộn liền, không dám nhìn nữa. Sau tháng 04/75, Xuân Mai và tôi cùng dạy học ở trường Cấp 2 Thị Xã, sau đó tôi chuyển đi trường khác và từ đó đến nay chưa gặp lại một lần nào.

23. NGUYỄN THỊ NHO

Rất mê Triết. Hồi còn học năm Đệ Nhất ít có dịp nói chuyện với nhau. Sau 04. 75 cùng dạy học ở trường phổ thông Cấp 2 Thị Xã, rồi tôi chuyển trường khác. Về sau này, mỗi khi Nho và các bạn Ngọc Phượng, Huệ Mỹ gặp nhau có gọi tôi đến. Tôi cũng đến thăm bạn nhiều lần để trao đổi về Phật Pháp. Bạn rất hâm mộ Phật Giáo Tây Tạng. Một lần tôi bị bệnh nặng bạn có đến thăm. Bây giờ sức khỏe kém, hay đau bệnh, nên không còn gặp nhau nữa.

24. TRƯƠNG THỊ THU VÂN

Tôi biết Thu Vân từ hồi còn nhỏ vì ở cùng dãy Phố Làng đường Đoàn Trần Nghiệp. Hồi tôi chừng 10 tuổi, ba tôi hay đến chơi Cờ Tướng với ba Thu Vân. Nhà Thu Vân tôi biết hết từ ba má, anh chị em và các cháu. Lúc đó Thu Vân đen và xấu, mà sao lớn lên lại rất đẹp. Một hôm Thu Vân nghỉ học, kêu em đến nhà tôi để mượn tập. Lát sau tôi mang tập đến. Em bạn là Trương Thị Tuyết Đông (khóa 12) rất xinh đẹp và dễ thương nói "Đó thầy chưa, em biết em nói vậy là thế nào anh Trung cũng tới liền". Năm đó, mẹ bạn bệnh nặng chỉ chờ ngày ra đi. Hôm tôi đến thăm, bà đang thở oxy ở nhà trong, Thu Vân ngồi lặng thinh ở bên ngoài. Chúng tôi ngồi bên nhau và im lặng. Trên nhà làng Phú Cường người ta lập một "pháp trường cát" để xử bắn một quân nhân phạm pháp. Một loạt súng nổ vang, Thu Vân bật khóc, tôi ngồi lặng thinh bối rối, một ngày thật buồn. Trong năm đó mẹ Thu Vân mất, nhiều bạn trong lớp có đi đưa tang. Sau này bạn là cô giáo dạy ở trường Mẫu giáo thị xã.

25. NGUYỄN THỊ XUÂN DIỆU

Khuru Văn Quông thích Xuân Diệu lắm nha. Hôm đó, sắp tết rồi, thầy cho nghỉ học, ngồi chơi tại lớp. Quông nói "Trung, mày coi tao làm thơ nè". Rồi nó viết các chữ X. U. Á. N. D. I. Ê. U, ở

mỗi đầu câu, lát sau nó làm xong một bài thơ Xuân, 7 chữ, 8 câu. Chỉ vậy thôi hay có gì nữa thì không biết.

Xuân Diệu đẹp lắm (coi hình thì biết), nét đẹp phương Tây. Tuy học chung nhưng không có dịp nói chuyện với bạn. Một hôm, tình cờ cả hai lên xe lam ở chợ Búng để về nhà, dọc đường lại chẳng đón thêm người khách nào nữa, thế là hai đứa có dịp nói chuyện với nhau thoải mái. Buổi nói chuyện "lịch sử" như vậy mà bây giờ tôi không nhớ gì hết, chỉ sướng cái là được Xuân Diệu kêu bằng "anh" và xưng "em". Bằng tất cả lòng chân thật, tôi thấy Xuân Diệu nói năng rất tự nhiên, dịu dàng, lễ độ và trong sáng. Đã đẹp người, lại đẹp nét, number one. Tôi rất mến bạn đó.

26. NÔNG THỊ NGỌC TUYẾT

Các bạn xem lại hình đi, Ngọc Tuyết tròn trịa nhút nha. Nói một cách tổng quát Ngọc Tuyết là một nữ sinh tốt.

Tôi nhớ hoài, trong trại Tết năm đó, tôi đang chậm rãi uống nước, thì nghe Ngọc Tuyết nói "Uống lẹ đi, ở đó mà nhâm nhi hoài" (bởi vì chỉ có một cái ly!).

Tôi cũng biết các em gái và em trai của Ngọc Tuyết đều học ở Trịnh Hoài Đức. Ngọc Tuyết được đi du học ở Nhật. Tôi cũng rất thích nền văn hóa Nhật qua sách vở, cũng ước muốn đi du học mà đâu có được. Hồi đó được đi du học là rất khó.

Tôi có xem Trang Nhà của bác sỹ Đỗ Hồng Ngọc nên biết anh Dũng và Ngọc Tuyết rất thân với vị bác sỹ nổi tiếng này. Nhân dịp qua Úc, ông viếng gia đình và hỏi thăm anh Dũng để biết trình độ nhận thức và tình trạng y tế của người Việt ở Úc, để ông có tư liệu thuyết trình.

Nhớ Ngọc Tuyết thì nhớ tới chuyện này. Năm đó tôi đang học năm thứ ba Viện Đại Học Vạn Hạnh, cô bạn Nguyễn Thị Lệ (khóa 9) và nhóm sinh viên Viện Đại Học Đà Lạt có tổ chức một buổi nói chuyện, để giới thiệu các phân khoa của các Viện Đại Học, cho các bạn học sinh biết mà có hướng lựa chọn khi lên Đại Học tại trung tâm Sinh Hoạt Cộng Đồng Bình Dương (ngã tư piscine).

Mới đầu, Lê mời anh Nguyễn Văn Thi (cựu học sinh Trịnh Hoài Đức, anh trai của Nguyễn Thị Hiếu khóa 9), giáo sư trường Nông Lâm Súc, Bình Dương, thuyết trình về Đại Học Vạn Hạnh vì anh học ở đó. Anh bận, nên "bán cái" qua tôi, thế là tôi phải "đăng đàn thuyết pháp". Trong buổi thuyết trình đó tôi có nói qua tinh thần của Viện Đại Học Vạn Hạnh là "Duy Tuệ Thị Nghiệp" (hiểu nôm na là: duy chỉ có trí tuệ mới là sự nghiệp thật sự), trong đó tôi có giải thích chữ Tuệ, đạo Phật hay gọi là Trí Huệ, còn gọi là Trí Huệ Bát Nhã, đừng tới một vấn đề cốt tủy của đạo Phật...

Kết thúc buổi thuyết trình, nghe Nông Thị Ngọc Liễu (em Ngọc Tuyết, cựu học sinh Trịnh Hoài Đức) nói : "Anh Trung thuyết pháp !"

Chút nữa là quên, Ngọc Tuyết có về Việt Nam thăm bạn bè. Lần đó tôi hoàn toàn không được bạn nào cho biết, nhưng tôi có quen với em Châu (là chồng của bạn gái em Nông Thị Ngọc Liễu) cho biết là chị Tuyết sắp về gặp các bạn tại nhà em.

Buổi sáng hôm đó khoảng 10g, có điện thoại bàn reo, tôi hỏi ai đó, thì có giọng nói "Bạn thân lắm à, có nhớ không ? ", vì không nhận ra ai thì nghe tiếng "Hồng Phượng nè" và báo tin Ngọc Tuyết về, rủ qua nhà vợ chồng em Châu ở gần chùa Hội Khánh. Gặp lại các bạn thật vui, một buổi ăn trưa hoàn toàn hương vị Việt Nam. Ngọc Tuyết vẫn khuôn mặt đó không có gì thay đổi, nhưng "gọn" hơn xưa. Anh Dũng, ông xã bạn rất thân thiện, nhớ anh có giới thiệu một động tác yoga...

27. CHỊ PHỤNG

Để tóc dài, kẹp lại. Bạn có nét đẹp rất Á đông, tôi nghĩ bạn là người đẹp nhất trường trong năm học đó (cho nói thêm là có bạn Nguyễn Kim Nền, khóa 9 nữa nha!), bạn giỏi Triết.

Sau 04. 75, bạn và tôi cùng dạy học ở trường Cấp 2 Thị Xã. Nghỉ hè, giáo viên phải đi lao động ở "Suối Ông Thiên", chị đề nghị tôi trưa mai đem theo cà phê để uống. Nghỉ trưa, tôi gom các cành cây khô để nấu nước sôi, pha hai phin cà phê đen. Bạn Phụng lấy khoai mì mang theo ra ăn, rất vui và rất ngon.

Một hôm, đi chợ mua thức ăn gặp chị, chị cho biết đang ở Canada, vẫn trẻ đẹp như xưa. Nghe Nho nói sau chị chuyển qua Thụy Sĩ, chị cũng hâm mộ đạo Phật.

28. ĐỖ THỊ MY

Xem hình văn nghệ tất niên khóa 8, Xuân Diệu đàn, My hát. Bấy giờ già rồi mới thấy hai bạn thật là dễ thương, phải không các bạn.

My có giọng hát đẹp, tôi có đến nhà chơi, có nghe bạn hát, và tôi có chép tặng bạn mấy bài thơ của Quang Dũng, thật là thơ mộng mà cũng rất là thơ ngây nữa.

Chúng tôi cùng sinh hoạt Gia Đình Phật Tử ở chùa Tây

Tạng. Tôi có nhiệm vụ mỗi tuần chủ nhật, phải đến chờ bạn đi sinh hoạt rồi chờ về, rất hân hạnh, dễ gì được vậy phải không các bạn.

Tôi rất yêu quý ba mẹ của My. Ba My là một người đầy nghị lực và mẹ My có cách nói chuyện rất quý phái, nhã nhặn, từ tốn, rất thuyết phục và rất bản lĩnh. Tôi chỉ nghe bà nói chuyện có một lần mà nhớ mãi, tôi nghĩ là tôi chưa gặp được người thứ hai, My được thừa hưởng của mẹ một chút thôi.

Lần My về Việt Nam, ghé Bình Dương có một chút để chào các bạn và hẹn sẽ gặp lại vào ngày mai. Tôi chỉ kịp nắm nhẹ bàn tay của bạn, về nhà, có 4 câu này tặng My:

Gặp nhau có một chút
Mà sao nghe thương nhiều
Tay cầm tay không nói
Đề lòng cứ thương yêu.

Hôm sau, My đến nhà Huê Mỹ ở Búng trước rồi sẽ cùng nhau lên Bình Dương, ai ngờ Huê Mỹ bị gãy tay nên bạn không về Bình Dương được. Tại Huê Mỹ, sao không lựa ngày khác mà gãy tay !

29. TRƯƠNG THỊ HUÊ MỸ

Hồi đi học, Huê Mỹ xinh đẹp đầy đặn, có da có thịt lắm, mà sau này lại ốm nhom. Hồi đó bạn

Những nữ sinh khóa 8 dịp trại Tết Trịnh Hoài Đức chụp cùng GS Lê Đức Cửu, Nguyễn Trí Lục, Đàm Thanh Quý

cùng lớp Đỗ Ngọc Thủy thích Huê Mỹ lắm mà không được. Tụi tui mấy thằng con trai có đến nhà Huê Mỹ một lần. Ba bạn là thầy giáo dạy Pháp văn nên bạn giỏi Pháp văn lắm. Giờ Anh văn của thầy Vương, khi tôi đọc xong, Huê Mỹ nói: "Thằng Trung đọc tiếng Anh như Tây". Tánh Mỹ vậy đó, thẳng thắn, nghĩ là nói thẳng ra, không dè dặt gì hết. Thăm con trai ở Pháp về, Huê Mỹ có cho bạn bè ăn bánh Tây. Gặp nhau ở một đám cưới bạn có cho tôi một cái móc khóa hình tháp Eiffel (tình cảm lắm mới cho đó!).

Trong lần họp mặt cựu học sinh khóa 8 đến nhà Vương Đế chơi, thấy Huê Mỹ với Hồng Phượng đang ngồi bên nhau nói chuyện, tôi bước đến gặp thì Mỹ nói: "Chào bạn vàng" (Lâu ngày mới gặp nhau, nghe Huê Mỹ nói vậy, tôi thích lắm). Hồng Phượng hỏi nhỏ cái gì đó thì nghe Huê Mỹ nói: "Cái con nhỏ cột hai bím tóc đó", nên tôi biết Hồng Phượng hỏi Mỹ, vợ tôi là ai.

Không có người bạn trai nào bên cạnh nên tôi chỉ biết nhìn Huê Mỹ và Hồng Phượng mà thôi. Bỗng nhiên Hồng Phượng nói: "Làm gì mà nhìn đắm đuối vậy", làm tôi lẩn cấn ghê.

Trong những lần gặp nhau với bạn bè, Huê Mỹ có những phát biểu đặc biệt như là :

* "Mấy ông dở lắm, có vợ mà không biết chăm sóc vợ cho tốt để xài cho lâu".

* "Con Diệu gan quá mới dám lấy thằng thằng Trung".

Hôm đi đưa tang bạn Nguyễn Thị Nga, lâu ngày gặp lại thấy Mỹ ốm quá, động tâm thương bạn nên hỏi nhỏ: "Sao ốm quá vậy". Huê Mỹ nói: "Tại thiếu ăn", thiệt là đúng chất của Huê Mỹ.

Một hôm, Ngọc Phượng mời bạn bè đến nhà. Ăn uống xong, tất cả lên lầu chơi, sau đó các bạn xuống dưới hết, chỉ còn tôi với Huê Mỹ. Hai đứa cứ đi qua đi lại, tự nhiên tôi nói: "Thôi tui mình xuống dưới nhà, rùi ở trên này lâu có gì thì sao?". Bà Mỹ nói liền: "Ông mà léng phéng, tui cho con Diệu nó khóc luôn". Vậy mới là Huê Mỹ chứ.

Vậy chứ tình cảm lắm nghe. Chuyện này do tôi gây ra. Sau nhiều năm không gặp bạn bè, khi gặp lại Hồng Phượng mà chưa nói được chuyện nhiều, nên tôi gọi tin nhắn cho Hồng Phượng mấy lần nhắc lại những kỷ niệm, chứ không có gì vượt quá tình bạn cả. Nhưng mà không biết sao, Hồng Phượng hiểu lầm, la toáng lên với bạn bè. Sau đó, trong một lần bạn bè gặp nhau Huê Mỹ nói: "Hồng Phượng làm như ngồi trên đồng lửa vậy đó, nó làm vậy là tổn thương cho thằng Trung". Đúng là Huê Mỹ thiệt là tình cảm, thiệt là sâu sắc.

Năm 2016, ba tôi mất, Huê Mỹ có thay mặt lớp đến phúng viếng (Huê Mỹ nói có Đỗ Thị Mỹ từ nước ngoài gửi cúng và chia buồn nữa). Lúc đó tôi bị bệnh nặng rất mệt, nên không tiếp bạn được.

30. HỒNG PHƯỢNG

Học chung trường Trịnh Hoài Đức mà mãi tới năm cuối lớp Đệ Nhất mới học cùng lớp. Vừa gặp nhau là đã thấy thân nhau rồi. Những tà áo trắng phải ngắm từ xa thì năm nay lại được ngồi cạnh nhau. Đầu năm học, trong lớp tôi ngồi gần Hồng Phượng. Tôi ngồi bàn cuối lớp, bạn ngồi bàn trên, tất nhiên là thường nói chuyện với nhau rồi.

Hình ảnh Hồng Phượng trong lớp so với các bạn cũng bình thường thôi không có gì đặc biệt, nổi trội. Hồng Phượng nhỏ người, tánh tình vui vẻ, tự nhiên, hòa đồng với bạn bè, nét mặt hơi đẹp, dễ thân thiện lắm.

Trong lớp có ba đứa con trai thích Hồng Phượng là Nguyễn Thanh Vân, Nguyễn Văn Út và tôi. Có hôm, vào giờ học rồi, thấy Hồng Phượng vắng mặt, Thanh Vân bỏ về liền, vậy là nó xuống nhà Hồng Phượng là cái chắc, vì Thanh Vân có xe honda. Hồi đó tôi không biết Nguyễn

Đêm nghe nhạc Trịnh: Huê Mỹ, Nho, Sương Lê, Ngọc Phượng, Hồng Phượng, Hoàng Đình Trung, Dương Tiểu Nam.

Văn Út thích Hồng Phượng, nó kín đáo lắm. Sau này Hồng Phượng kể mới biết, bạn nói: "Hồi đó anh Út hay mua bánh mì ăn sáng, có mua cho tui nữa". Hồng Phượng kể lại, Nguyễn Văn Út là bác sỹ, giám đốc Trung tâm Vệ sinh Phòng dịch Bình Dương, có vợ rất đẹp, đã có con, nhưng vẫn còn

lưu luyến Hồng Phượng lắm. Có thời gian Hồng Phượng mở quán cà phê, anh Út thường đến gặp và khi Hồng Phượng bệnh anh có quan tâm chăm sóc. Sau này, lúc anh Út bệnh nặng, nhiều lần thể dục buổi sáng với con trai, muốn vô thăm anh mà không dám. Rồi anh qua đời, Hồng Phượng nói : "Tui biết anh Út vẫn còn thương tui lắm! "

Tôi còn nhớ, có buổi đi học Hồng Phượng mang guốc, vừa đi vừa kéo lê nghe tiếng lún. Tất niên năm đó, Hồng Phượng có hát một bản nhạc Pháp, tôi chỉ nghe được có chữ "poupee" thôi.

Rồi ra trường, không còn gặp nhau nữa. Tôi có đến thăm Hồng Phượng một lần tại nhà, lần đó có gặp anh Danh của bạn. Thấy trên bàn có cây đàn guitar, tôi lấy ngòi đàn những bản nhạc của Đoàn Chuẩn, Từ Linh. Lát sau Hồng Phượng ra gặp, bạn ra ngoài sân hái một nhánh chôm chôm mời ăn. Hồng Phượng chỉ cây đàn nói: "Ba tui bắt tui tui phải học nhạc".

Tôi có tặng Hồng Phượng một quyển sách của R. Tagore, mà không có viết gì cả, cũng không có thơ từ gì cả.

Một hôm, tôi thấy Hồng Phượng đi cùng một người đàn ông vào quán cà phê, từ đó tôi không có liên lạc với Hồng Phượng nữa. Sau này, Hồng Phượng kể anh này theo Hồng Phượng dữ lắm, có lần tìm đến cư xá, nơi Hồng Phượng và Huệ Mỹ ở tại Saigon. Để chấm dứt với anh ta, sẵn hôm đó có anh Nguyễn Đức Tín, khóa 7, anh của Xuân Diệu đến thăm Huệ Mỹ, Hồng Phượng liền giới thiệu Đức Tín là chồng của Hồng Phượng. Thế là, coi như xong.

Nhiều năm sau, chúng tôi có dự một đêm nghe nhạc Trịnh. Có thầy Phúc và các bạn Huỳnh Hữu Hạnh (khóa 10), Huỳnh Hoàng Anh (khóa 13), Nguyễn Văn Kim Nguyên (khóa 8) và tôi. Bên các bạn gái có Huệ Mỹ, Hồng Phượng,, Suong Lê, Nho, Ngọc Phượng, Hào (khóa 8), thêm Thùy Vương và Dương Tiểu Nam (khóa 11). Địa điểm là quán Pha Lê của một người bạn thân ở đường Thích Quảng Đức. Quán này nguyên là một vườn trồng lan, mở thêm bán cà phê cho vui, để làm điểm cho bạn bè gặp nhau. Ngồi nghe các bạn hát nhạc Trịnh cũng vui, chủ lực là Thùy Vương, Huỳnh Hữu Hạnh... Khoảng 9g tối, Hồng Phượng về trước có Kim Nguyên đưa về. Nhớ lúc ngồi gần bên nhau trước mặt có

binh hoa, Hồng Phượng hỏi: "Biết hoa gì không?" tôi không biết, Hồng Phượng nói: "Hoa Dã Quỳ đó", rồi hỏi: "Biết Dã Quỳ là gì không, là Quỳ Già đó". Trời ơi, cô nàng có ý gì đây?.

Các bạn thân mến.

Chúng ta đều đã là những người cao tuổi, U80 rồi, tôi vẫn thường nhớ tới các bạn, mỗi lần nhớ là mỗi lần vui. Bây giờ, chắc cũng khó mà gặp nhau, thôi thì, chỉ mong được chúc các bạn và gia đình luôn bình an, mạnh khỏe và hạnh phúc./.

Vui cười:

Lớn lên em làm gì?

Trong lớp mẫu giáo cô giáo hỏi một nữ sinh :

- Lớn lên em muốn làm nghề gì?

Học sinh:

- Dạ nếu em đẹp thì sẽ làm người mẫu, diễn viên...

Cô giáo hỏi thêm:

- Còn nếu em xấu thì sao?

Học sinh:

- Dạ nếu em xấu, em sẽ làm ... cô giáo.

Em sẽ làm gì?

Trong một lớp trung học có cả nam sinh và nữ sinh. Cô giáo hỏi một em nữ sinh:

- Lớn lên em làm gì?

- Em sẽ làm mẹ với hai đứa con. Nữ sinh trả lời.

Cô hỏi một nam sinh:

- Còn em? Lớn lên em sẽ làm gì?

Nam sinh trả lời:

- Em sẽ giúp bạn gái vừa rồi thực hiện ước muốn !!!

- Cô giáo: (hết nói em luôn !!!!)

Họp mặt cùng nhau

Hồ thị Kim Ngân (khóa 11)

Hẹn hò trật vuột hai, ba lần. Bạn thì bận việc. Bạn thì yếu mệt, muốn đi mà hông đi được. Nhưng bọn mình vẫn phải gặp nhau. Mấy tháng đã trôi qua rồi.

A lô, a lô, rồi cũng tụ tập được, ở khu vườn măng cụt ngon ngọt An Sơn. Ngôi nhà xưa của bạn mát rượi, trong khu xóm có địa thế chạy dọc bờ sông Sài Gòn, nên đất mềm thấm nguồn nước sông trong lành, còn hiếm hoi trong hiện tại.

Ngoảnh lại, bọn mình đều từ 70 trở lên. Vậy mà khi thấy một bạn lướt nhẹ xe gắn máy vô sân nhà, KN đã tấm tắc khen: "Chị càng ngày trẻ ra đẹp ra". Hay hén các bạn. Niềm vui trong lúc tuổi cao hông bó ai lại hết. Hông có vụ 7 bó 8 bó nhen.

Cứ sống thoải mái, đặt phiền muộn qua một bên, sẵn sàng chấp nhận nghịch cảnh, thì cuộc sống sẽ nhẹ nhàng lắm.

Như buổi sáng nay, sau cả tháng mưa bão mưa dầm liên miên, bọn mình lại được cười nói vui đùa bên nhau, dù vẫn chất lười tiếc, nhớ vài bạn không tới được.

Bàn ăn chỉ đơn giản 2 món: gỏi cuốn, lẩu cá. Thêm bánh ngọt, trái cây cùng cà phê sữa, nước rau má. Hông có chút nước lên men nào, mà vừa ăn vừa nói chuyện ồn ào, đâu có thua mấy đám nhậu. Vui quá mà.

Ai hông tám chuyện thì qua đây. Một bạn đem 1 bao áo đầm. Vậy là lựa vừa ý rồi vô phòng thử. Cái này bạn mặc vừa nè, cái kia đẹp đó, mặc đi tiệc được luôn. Ra sân chụp tấm hình đi.

Ghim cài áo có hột bẹt nè mấy bạn ơi, quẹo lựa, quẹo lựa ...

Lại còn hữu duyên. Một bạn chạy xe đạp ngang cửa ngõ, bạn ơi, a người quen, qua nhà tui chơi chút đi bạn.

Một duyên hội ngộ khác. Hai bạn ngờ ngờ nhìn nhau. Ủa, bạn có học trường Nông Lâm Sóc hả. Tui với bà học chung lớp bên Nông Lâm Sóc. Bà nhớ nhỏ đó hôn, nhỏ kia hôn, nhớ ra tui chưa. Ờ, tui nhớ hồi đó nhà bạn ở ngã ba, tui học trường tiểu học A chung với bạn nè. Thiệt là những niềm vui được nhân đôi nhân ba.

Cũng nhờ bọn mình kịp thời dùng điện thoại, phù hợp với cuộc sống hiện nay. Nên việc thông tin, nhắn nhe họp lớp, qua nhóm bạn Zalo được thuận tiện hơn. Các hình ảnh lưu lại khoảnh khắc đẹp đẽ nhất của tình bạn, được chia sẻ nhanh chóng, với đầy niềm vui.

Nhớ mấy năm trước, KN còn lặn lội xe ôm xe buýt về họp lớp. Cùng với nỗi lo, các bạn ngày càng cao tuổi càng yếu mệt, khó về họp lớp được.

Năm nay hết lo. Ngoài vài bạn nhà gần, còn khôe, tự đi xe gắn máy. Thì chia ra, nhóm Bình Dương 1 xe, 4 chỗ hoặc 7 chỗ. Nhóm Lái Thiêu – Sài Gòn cũng 1 xe tương tự.

Chuyện kêu xe 4 chỗ 7 chỗ cho từng nhóm bạn theo khu vực như trên cũng rất thuận lợi, dễ dàng. Xe đón bạn A ở điểm A, rồi qua điểm B đón bạn B, tiếp tới điểm C, D... Cứ vui chơi, khi nào mệt thì kêu xe, đưa từng bạn về tận nhà. Rất tiện gọn, rất vừa ý.

Cho nên, tui mình ráng hẹn hoài nhen các bạn. Tính sơ sơ, vài năm nữa là 75, thêm vài năm nữa là 8... bó thiệt luôn. Vừa yếu vừa bệnh vừa mệt, mắt mờ chun run khó thở, ra khỏi nhà hết nổi.

Vì vậy, phải nhớ nhau hoài, gặp hoài, cho vui nhen các bạn.

Họp mặt thân mật, CHS khóa 11 Trịnh Hoài Đức

Họp mặt khóa 9

Nguyễn Kim Nên (khóa 9)

Sáng nay (24/10/2024), mình được bạn Lê Công Tiếng đến đón, đưa đi Bình Dương để họp mặt nhóm bạn học cũ Trịnh Hoài Đức.

Đây là lần đầu Tiếng và mình gặp nhau, hai đứa chỉ biết mặt qua facebook dù lúc nhỏ học chung một trường. Tiếng rất vui vẻ, cởi mở và chân thành dễ đem cảm tình đến người gặp gỡ.

Trên đường đi tụi mình ghé qua đón Mỹ Dung (Bé) cùng về chợ Búng, nơi hẹn ăn sáng với anh Bá khóa 6 (chồng Thúy Trần) và anh Hiếu.

Anh Bá đãi ăn sáng hủ tiếu mì rất ngon ở Cầu Ngang. Từ quán hủ tiếu mình có thể nhìn thấy con sông nhỏ bên kia đường. Một thời áo trắng bông vôi về trong trí nhớ. Cũng con sông nhỏ này, hàng dừa xanh này là nơi tụi mình thường rong chơi trong những giờ giáo sư không đến dạy... nhớ nhà Tăng Quang, nhớ anh Mạnh người ca hay nhất trường thuở ấy.

Sau khi ăn sáng xong, xe chạy về Phú Lợi nhà Nga, là lúc đàn ong bắt đầu vỡ tổ. Lớp mình mỗi lần gặp nhau thì mạnh ai nấy nói, đã hơn 60 năm vẫn không thay đổi. Già yếu thì có nhưng

sao cười nói vẫn ồn ào như bọn trẻ.

Giờ hẹn đã đến, đưa thì chạy Honda, đưa thì đi xe cùng nhau đến quán Chiều Nay họp mặt.

Nga là người lo phụ trách mời gọi bạn bè, chọn nhà hàng, chọn thức ăn... tất cả đều tốt đẹp. Cảm ơn Mây Chiều

Mình rất vui được gặp nhiều bạn như: Nga, Lê và anh Tâm, Thanh Diệu, Hồng Bò, Yến Châu, Phúc Hậu, Tăng Quang, Mỹ Dung (Bé), Vân, Xuân Lai, Nàng, Sương (khóa 12) ở San Francisco, Hai khóa 11, anh Bá (Thúy Trần), Lê Công Tiếng, Tâm, các bạn nam khóa 9 và các anh khóa 6.

Chân thành cảm ơn các bạn A2 cùng lớp, các bạn nam khóa 9 và các sư huynh trong đó có anh Tâm của Lê đã đến họp mặt ngày hôm nay. Để chúng mình có được những giây phút sum vầy đầy tình bạn cao quý.

Cảm ơn bạn Lê Công Tiếng đã hy sinh một ngày dài đưa đón, đi chơi, đi thăm Thúy Đình, mà lúc nào cũng nở nụ cười hiền hòa, thân thiện

Chúc bình an luôn ở cùng các bạn. /.

Một ngày vui cùng các bạn khóa 9

Các em thăm thầy

GS Nguyễn Thị Tâm

1. Các em thăm thầy cô Nguyễn văn Phúc:

Ngày 7/10/2024. Nhận được tin nhắn của em Thanh Diệu:

Dạ thưa cô, 8g 30 ngày thứ năm 03.10.2024, tụi em 3 người Ngọc Sương, Mây Chiều, và em mời cô “tháp tùng” đi thăm thầy Phúc ở Ngã tư An Sơn ạ. Xe sẽ ghé nhà rước cô.

Có gì cô báo với em nha. Cám ơn cô.

Tôi đã trả lời :

- Tiếc quá ! Mình không đi được vì phải khám bệnh định kỳ !

Sau đó, mình nghĩ lại rồi, hay là mình dời lại khám bệnh vào buổi chiều.

Chắc đi về sớm thôi mà ...Khoảng 2:00 mình đi khám bệnh cũng được !

Vậy hẹn gặp nhau lúc 8:30 thứ năm này.

Chắc là vui lắm đây !

Cám ơn các em đã nghĩ đến cô và mời đi cùng !

- Dạ, tụi em mừng lắm, vậy nha cô.

Ban đầu, lúc đọc tin nhắn của Thanh Diệu, tôi hơi thắc mắc một chút.

Tôi cứ nghĩ là cô Sương sẽ đi cùng, sao các em lại gọi tên, mà không có chữ “cô”.

Tôi quên là em Ngọc Sương (khóa 12) lúc mới về đã đến thăm tôi.

Đến chừng, đón tôi xong, lên đầu dốc cùng đường nhà tôi, hoá ra đón Trần Ngọc Sương...

Năm rồi, trước Tết, đã đi cùng nhau xuống An Sơn để các em tặng Đặc San Xuân Trịnh Hoài Đức.

Lần này, không nhớ rõ đường, nên xe phải chạy lên xuống mây lần mới tìm đúng địa chỉ.

Vì không hẹn trước, nên các em đứng ngoài cổng gọi với vào bên trong.

Cháu của chị Cúc - vợ thầy

Phúc - nhà kế bên, ra mở cổng.

Chị Cúc mới vừa đi khám bệnh về.

Năm nay, chị có vẻ không khỏe bằng năm rồi.

Anh Phúc cũng vậy.

Có lẽ, do chuyển qua “ăn chay”, nên gầy bớt!

Nghe chị Cúc nói ăn chay, tôi nói vậy cũng tốt.

Giờ lớn tuổi rồi, ăn thịt cá nghe không ổn lắm

...

Vào phòng khách, ngồi nói chuyện cùng nhau.

Em Mây Chiều và em Ngọc Sương có nhiều kỷ niệm để nói với thầy Phúc.

Các em trò chuyện nhiều cùng thầy.

Tôi bận nói chuyện riêng với chị Cúc....

Lần này, vì có em Ngọc Sương, nên câu chuyện kéo dài thêm.

Chụp hình cũng khá nhiều !

Từ ngoài cổng vào, trong phòng khách, trên thêm ...

Buổi sáng khá là vui nhộn !

Các em thăm thầy cô Nguyễn văn Phúc
CHS Nguyễn Thị Nga (k 9), Trần Ngọc Sương (k12), Thầy Nguyễn văn Phúc và cô Cúc, Trần Thị Thanh Diệu (k9)

Rất thân tình và tự nhiên.
Hôm nay, các em vui lắm.

Các em có kỷ niệm riêng với thầy Phúc, hãy viết bài để đăng lên đi ...

Lúc đó, tôi bận trò chuyện với chị Cúc nên không nghe rõ hết các kỷ niệm đó !

2. Các em thăm thầy Võ Kim Lân:

Ngày 8/10/2024. Các em đã dự định thăm thầy Võ Kim Lân, sau khi viếng nhà anh chị Phúc.

Có lẽ chuyến đi này em Trần Ngọc Sương là vui nhiều nhất !

Vì em được dịp thăm lại các thầy cũ, chắc cũng đã hơn nửa thế kỷ.

Đến cổng nhà anh Lân, nhìn vào cổng chính, xe cộ đang bận rộn bên trong, cây cối ngồn ngồn ...

Chúng tôi nhờ tài xế chụp tấm hình đang đứng trước cổng Trại Cua Võ Tấn.

Tìm đường vào nhà anh.

Em Sương nói cổng trái còn một cửa nữa.

Đi theo lối này vào.

Đến nơi, anh Lân đang mặc y phục ở nhà, vội ra chào, mừng vui.

Có lẽ do một phần quá bất ngờ.

Em Sương vào trong phòng khách trước.

Anh Lân, lúc này, trang phục đã chỉnh tề, để tiếp khách không hẹn mà đến ...

Em Sương đứng trước mặt anh Lân, mừng rỡ gọi lớn :

- Ba ! Ba nhớ con không Ba ?

Anh Lân có vẻ ngỡ ngàng, nhưng cười, nhìn em, như muốn hỏi lại.

Em nhắc, khi xưa, các em hay gọi “thầy“ là “ba“ ...!

Thiệt hủ hồn nha ...!

Chủ khách “đề huê an tọa“.

Đoạn này em Thanh Diệu tình nguyện làm “phó nháy“.

Chuyện nỏ như bấp rang !

Hón hờ cười vui, tranh nhau nói chẳng ngừng, làm bầu không khí rất sinh động.

Chắc xưa nay, ít có chuyện thầy trò cùng nhau trò chuyện ồn ào như thế ...!

Những kỷ niệm cũ cứ việc tuôn trào ...

Cũng đã 11:00 rồi !

Chúng tôi từ giã ra về.

Chụp hình thêm trong nhà và trước sân nhà anh Lân ...

Ra ngoài sân và bên hông trái nhà lại chụp tiếp ...

Sau đó, anh Lân đi trước dẫn đường ra bên ngoài.

Nghe chúng tôi khen anh còn rất khỏe, anh chạy một đoạn ngắn cho chúng tôi xem ...!

Chẳng biết ai là thầy cô, ai là học trò ...

Cùng đùa vui một cách thoải mái !

Anh tiễn chúng tôi ra tận cổng.

Đứng đợi cho đến khi xe chúng tôi rời đi mới vào nhà.

Chắc hẳn hôm nay anh rất vui vì đã bất ngờ gặp lại đồng nghiệp và các học trò cũ ...!

Có lẽ, câu nói này đã làm anh nhớ lại những kỷ niệm xưa cũ đã có với học trò.

Đó là câu nói của em Trần Ngọc Sương :

- Ba ! Ba nhớ con không Ba ?

Các em thăm thầy Võ Kim Lân: Trần Thị Thanh Diệu, Trần ngọc Sương, Thầy Võ Kim Lân, Nguyễn Thị Nga

Một kỷ niệm với thầy Nguyễn Văn Phúc

Hoàng Đình Trung (khóa 8)

Chuyện đã hơn 10 năm.

Uống cà phê sáng xong, Hoàng Anh nói: "Mình thăm thầy Phúc nha, lúc này thầy sống cô đơn lắm".

Huỳnh Hoàng Anh (cựu học sinh khóa 16) là học trò của thầy Phúc, rất thương mến thầy. Hoàng Anh thường gọi cho thầy những thứ thuốc cần thiết cho người già và quý mến thầy với vẻ rất đặc biệt.

Nhà thầy Phúc ở ngã ba An Sơn chạy vô một khoảng nữa. Thời bấy giờ, nhà cửa còn thưa thớt, phần lớn là vườn cây ăn trái.

Đến nhà thầy, quang cảnh thật là vắng vẻ, im ắng. Một căn nhà nhỏ trong một khu vườn rộng. Thầy tiếp chúng tôi trong một "nhà mát" cạnh nhà ở của thầy. Tuy tôi (khóa 8) không có học với thầy nhưng có gặp thầy ở những lần cà phê sáng, nên cũng như là thân quen nhau rồi.

Chuyện vẫn đến khoảng hơn 10 giờ, Hoàng Anh nói: "Cũng trưa rồi, mình kiếm cái gì ăn thôi". Thầy Phúc đồng ý.

Chúng tôi đến một quán ăn sân vườn rộng rãi, mát mẻ. Hoàng Anh chọn một căn nhà nhỏ ở cạnh bờ sông, gọi hai món chay vì thầy Phúc đang trong thời gian ăn chay. Hai thầy trò uống bia, còn tôi dùng nước khoáng. Thức ăn ngon, tình thầy trò thân ái, chuyện trò vui vẻ....

Đưa thầy trở về ngôi nhà vắng, một mình. Từ biệt thầy, về nhà, tôi cứ vơ vẩn nhớ tới cảnh sống một mình của thầy nên cảm tác làm một bài thơ nhỏ, rồi gửi tin nhắn điện thoại cho thầy, biết đâu khi đọc, thầy sẽ đỡ buồn và an vui hơn.

Hôm nay, xin chép lại bài thơ này gửi đến Đặc San Xuân Trịnh Hoài Đức Bình

Dương 2025. Bài viết này xem như là một kỷ niệm giữa tình thầy trò Trịnh Hoài Đức Bình Dương.

* Nhà vắng không người cảnh lặng thinh
Tĩnh tọa trầm tư ngắm bóng mình
Chiều về nghe tiếng chuông ngân chậm
Đêm khuya thanh vắng niệm tâm kinh

* Ngủ say một giấc ở hiền nhà
Thức dậy dâng hương lễ Phật Đà
Nhập ngum trà xanh lòng thanh thản
Thong thả dạo chơi thở hương hoa

Mắt xanh

Lòng trúc

BAO LA !

Hiện nay, thầy Phúc sống hạnh phúc với cô và con cháu.

Thầy Nguyễn Văn Phúc, Nguyễn Văn Hộ, Ông Dân Biểu Nguyễn Văn Hào, Thầy Đoàn Phế và đội bóng chuyên Trịnh Hoài Đức, năm 1971 (nguồn ảnh: Từ Minh Thạnh)

Anh Hai tôi

Anh Hai tôi

Thứ Lễ (khóa 14)

Từ lớp 6A5 cho tới lớp 10 A4, người mà được toàn thể những thằng quý nhỏ của lớp tôi mến yêu và hâm mộ nhất, không phải là các anh trưởng lớp Nguyễn Văn Cầu, hay anh Võ Văn Quý hoặc anh trưởng ban trật tự danh trấn giang hồ Nguyễn Thành Lâm tự Tư Bưng - người tinh thông thập bát ban võ nghệ, mà đó chính là anh Hai tôi.

Anh Hai tôi là một nam nhi cứng nhưng có một dung nhan thiên kiều bá mị, một dung nhan khiến cho người khác phải rung rinh chao đảo và cả những chàng trai công phải đem lòng nức nở tương tư. Phan An và Tông Ngọc tôi chưa được diện kiến ngoài đời, nhưng nếu được chạm mặt tôi nghĩ cũng không bao giờ đẹp hơn anh Hai của chúng tôi

Anh Hai của chúng tôi có một làn da trắng mịn, một gương mặt thanh tú, một chân mày vòng nguyệt đôi mắt to ướt át đi cùng hàng mi cong vút, điểm xuyết là một mực ruồi duyên chết người trên mép bờ môi dày mơ mộng. Anh Hai còn là một đại thiếu gia của một gia đình quyền thế. Trong lúc chúng tôi đi học bằng xe lam, xe đồ hoặc bằng xe đạp, xe honda thì anh hai đi học được đưa đón bằng chiếc zeeep lùn quân sự và kèm theo sự hỗ trợ của cao thủ Nguyễn thành Tư Bưng. Anh Hai của chúng tôi sẽ toàn mỹ nếu không bị con sốt bại liệt phải nép sát một chân trái từ thời thơ ấu. Dù thế anh Hai cũng rất năng động, vẫn có thể chạy ra sân cỏ đá bóng cùng chúng tôi. Không để các bạn chờ lâu vì sao những thằng quý nhỏ chúng tôi hết mực tôn thờ anh Hai như thế bởi vì một lý do không thể bình thường hơn, đó là: anh Hai có một người em gái rất đẹp học cùng lớp bên trường nữ. Vâng rất đẹp, rất đẹp. Có rất nhiều thằng quý nhỏ mơ mộng cầu cao, nhưng xin khẳng định rằng trong đó không có tôi, mà tôi là cái thằng hay chọc ghẹo anh Hai nhiều nhất!. Chỉ là một trò đùa rất

hồn nhiên của tuổi dại chớ không phải cố ý xâm phạm thuần phong mỹ tục có lần tôi đã hỏi anh Hai rằng: "Anh Hai, em gái anh có tập tạ không mà sao ...??? Kết quả tôi ăn một cái đá bởi cái chân sắt thiết cước đau thấy ông bà ông vải phải đánh bài chuồn. Trong lớp tôi, đâu phải chỉ có một mình anh Hai có em gái đẹp, còn có Đặng Anh Tuấn cũng có em là Phương Chi cũng thù mị xinh xắn nên nã hoặc lớp kế bên bạn Trúc Thanh có em là Bảo Thúy cũng là một tiểu thư xinh đẹp. Cả ba gia đình đều là những gia đình có cương vị trong xã hội, đều là sĩ quan cấp tá và công chức cao cấp. Nhưng không biết sao chỉ riêng một mình anh Hai được là thần tượng của lớp tôi. Khi viết những dòng này những thằng quý nhỏ năm xưa đã thành ông nội, ông ngoại hết rồi. Gần nửa thế kỷ đi qua, bạn bè có nhớ nhau chỉ biết tìm qua kỷ niệm. Loáng thoáng trên face có bạn nhắc tới em anh Hai, nhưng tin tức về anh Hai mình chưa thấy dòng nào. Ở phương trời xa nếu đọc được những dòng này thì xin bạn hãy biết có một thằng bạn đang nhớ đến ngày xưa, nhớ đến lớp, nhớ anh Hai của lớp: V. T. T.

TB:

Các bạn cùng khóa tự đoán tên giai nhân trong bài này nhe.

Nhắn tin:

Năm qua trong dịp về Việt Nam thăm gia đình, anh Phan Hồng Liêm hay tin thầy Nguyễn Văn Hộ (cựu hiệu trưởng Trịnh Hoài Đức) bị bệnh nặng nên anh có liên lạc được với con trai thầy và qua đó gửi chút quà của Hội hỗ trợ cho thầy chữa bệnh. Sau đó anh Liêm về Mỹ nên không biết tin tức gì thêm về thầy Nguyễn Văn Hộ. Nếu quý độc giả có tin gì về thầy Nguyễn Văn Hộ, xin liên lạc với Ban Biên Tập đặc san theo email minhnam_08@yahoo.com. Xin cảm ơn.

Cái thuở học trò ngây thơ ấy

Trần Thị Thanh Diệu (lớp A2 - khóa 9)

Năm 1966, tôi đang học lớp đệ Tam trường nữ Trịnh Hoài Đức.

Lúc đó trong trường rộ lên phong trào làm bích báo dán tường và các nữ sinh viết bài đăng lên các đặc san của lớp. Sau đó các bạn còn đem tác phẩm của mình gửi đăng trên các nhật báo hàng ngày. Tôi cũng tập tành làm thơ, viết các đoạn văn ngắn để gửi, cuối cùng cũng được chọn đăng một vài bài thơ văn nhỏ trên các trang thiếu nhi của vài nhật báo ở Sài Gòn.

"Đề tưởng nhớ mùi hương", hôm nay tôi gửi một vài bài đã được đăng cho báo Xuân Trịnh Hoài Đức 2025, coi như ghi dấu lại những kỷ niệm rất đáng yêu của tuổi học trò.

* Năm 1966, bài thơ "Con Đường Cỏ May" và "Hòn Mưa", đăng trên trang Búp Bê của nhật báo Tin Sáng, dưới tên Thanh Diệu.

Con Đường Cỏ May

Khi mây trên vòm trời buổi sáng
giăng mắc đầy
những ngọn cây cao
và gió thì thào
ôm hôn ngọn cỏ
hạt sương ngọc ngà
long lanh khắp đây khắp đó
còn tơ trời
óng ánh sắc tươi màu đỏ
em ôm cặp tung tăng đến trường
trên con đường cỏ may
hương cỏ may nồng êm quyến bay trong nắng
ve vuốt từng sợi tơ trắng áo em
hoa cỏ may
ngập ngừng - ngập ngừng
ôm hôn những bước chân mềm
trên tà áo cả trên thêm tóc nhỏ
khi em cúi mình hôn lên bờ cỏ
tóc chạy dài
bay bay trong gió
hoa cỏ may đan thành chiếc vương niệm nhỏ
thật thương

những buổi sáng đến trường
em mang trên tóc
chiếc vương niệm cỏ may
bạn của em kêu em bằng công chúa
không phải nàng công chúa
ngủ trong rừng ngày xưa ngày xưa
mà là nàng công chúa
của con đường cỏ may
thật dài

và thật đẹp

Thanh Diệu

(Tặng Thúy. Kim Dung. Kim Mai. Minh Lan.
Bình Dương)

Hòn Mưa

Qua những cánh đồng
màu mây hồng hồng
bé thấy mưa đi đến
rơi rơi trắng xóa buồn lòng bé ghé
vì
ngôi nhà bé vừa mới xây trên bờ đê
có hàng rào nho nhỏ
bằng cây màu đen
như mái tóc của bé
có hoa màu trắng trinh nguyên
có lá màu xanh huyền hoặc
mái tranh màu vàng
bé lợp bằng những cọng cỏ tơ hồng thiệt đẹp
mưa rơi rơi mãi
như lông con ngỗng trắng
làm hoa bé trồng rơi rụng đầy sân
mái tranh tơ hồng trôi theo giòng nước
hàng rào màu đen tha thướt
bị ngã nằm chơi vơi

mưa ơi - mưa ơi

bé đứng trong nhà ba mẹ

bé nhìn ngôi nhà của bé mới xây

mưa ơi - mưa ơi

bé hôn bé giận mưa rồi .

Thanh Diệu

(Bình Dương)

* Năm 1966, bài thơ "Những Hạt Ngọc Trắng" và "Hoa Mắc Cở" đăng trên trang Búp Bê của nhật báo Tin Sáng, dưới bút hiệu Thương Uyển.

Những Hạt Ngọc Trắng

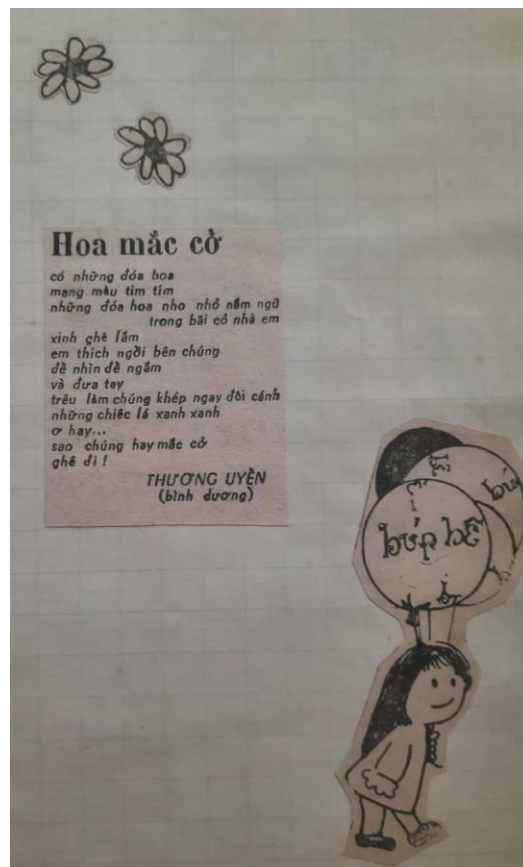
Những buổi sáng
con đường của em đưa em đến trường
con đường dễ thương lắm cơ
nhưng thật vắng
chỉ có màu áo trắng của em
và những sợi nắng hồng
lung linh trên mái tóc
những hạt sương nằm ngủ
trên những chiếc võng bằng cỏ màu xanh
đẹp như những hạt ngọc
em thích ngồi xuống bờ cỏ lắm cơ
nhặt thật nhiều hạt ngọc
và lấy sợi nắng hồng
xâu thành những chiếc vòng thật đẹp
và khi đến trường
em sẽ tặng tất cả
cho những nàng tiên áo trắng của em
chúng sẽ cười lên
những nụ cười vô vàn xinh xắn
và ríu rít hôn cảm ơn em
lúc đó
em sẽ mở to đôi mắt
nhìn lên bầu trời xanh xanh
em sẽ nủ thầm em xin cảm ơn bầu trời buổi
sáng

đã cho em
những hạt ngọc màu trắng .
Thương Uyển
(Bình Dương).

Hoa Mắc Cở

Có những đóa hoa
mang màu tím tím
những đóa hoa nhỏ nhỏ nằm ngủ
trên bãi cỏ nhà em
xinh ghê lắm
em thích ngồi bên chúng
để nhìn để ngắm
và đưa tay
trêu làm chúng khép ngay đôi cánh

những chiếc lá xanh xanh
ơ hay . . .
sao chúng hay mắc cở
ghê đi !
Thương Uyển
(Bình Dương)

* Năm 1967, bài thơ "Sinh Nhật Của Em", "Những Buổi Tôi", "Chiếc Lá", "Em Và Gió", "Lời Hạ", "Mùa Thu", "Ước Nguyện Của Em", "Lời Ca Thủy Tinh" đăng trên trang Họa Mĩ của nhật báo Trắng Đen dưới bút hiệu Trần Thị Hoàng Hậu.

Sinh Nhật Của Em

Hôm nay sinh nhật em
mười sáu ngọn đèn
lập lòe trong tối
em
nhìn
bầu trời bao la mong mênh
đôi mắt đi tìm

tìm ngôi sao của em
đâu mắt rời
ơ kìa
nó nhìn em mỉm cười
mười sáu ngọn đèn vẫn sáng
em chấp tay ước nguyện
rời chu môi
thổi tắt cả đèn
ơ hay
sao em thấy buồn
một tuổi ngọc ngà
đã
rời em bay xa
BB Trần Thị Hoàng Hậu
(Tặng Thanh Diệu. cô bé hay dỗi hờn) .

Những Buổi Tối

Có những buổi tối
em nhắm mắt nằm im nhưng
chưa ngủ vội
mẹ hay len lén đến bên em
... ngỡ em ngủ
mẹ hôn thật thương lên đôi má
của em
và khẽ nói
giọng êm như hơi thở
... ngủ đi con, và giấc mơ bừng nở
gặp thần tiên ca vang
những khúc hát ngọc ngà
cho thơ đại tồ hồng lên đôi má...
em muốn cười và mở choàng
tất cả
hai hàng mi
đang khép kín của em
nhưng nằm im để mẹ nói bên em
mãi giọng êm êm, mãi giọng
ngọt mềm
và như thế
em chìm vào giấc mộng . . .
H.m Trần Thị Hoàng Hậu
(Bình Dương) .

Chiếc Lá

(tặng Thanh Diệu)
buổi chiều
em đi qua đường nhỏ
một chiếc lá rơi
rơi trên bờ cỏ

một chiếc lá rơi bay bay theo gió
và thật nhiều chiếc lá bay bay
rơi rụng đầy
trái đường cho em đi
những chiếc lá rơi tung bay
theo gió
ngập ngừng hôn gót chân em
ui chao ! em ngỡ ngàng ghê
nhưng thấy thương thương chiếc lá
và muốn ngồi xuống
ôm tất cả vào lòng .
H.m Trần Thị Hoàng Hậu
(Bình Dương) .

Em Và Gió

Những ngày đầu mùa hạ
khi em thức giấc nhìn mặt trời
buổi sáng
mẹ đến bên em
hôn thật nồng nàn lên đôi mắt
và mẹ thăm thì
... bác gió đang đùa trên những
cành phượng vĩ
chờ em thức dậy
rồi ca vang bài hát vui say ...
em cười lên thật tươi
chạy tung tăng ra ngoài bãi cỏ
bác gió ơi bác gió
em đã thức rồi đây
bác gió vì vu hát lên nho nhỏ
những giọng hát ngát ngây
mây trên trời xum hợp
về tất cả nơi này
mây trên trời vẫn vũ
đùa với gió vui say .
H.m Trần Thị Hoàng Hậu
(Bình Dương)

Lời Hạ

Tiếng ca dao đó ngọt ngào
Cho em xin một lần vào mùa thương
phượng rơi theo trống tan trường
em buồn nước mắt vương vương
môi hồng
em đi trong gió bành bồng
em nghe lời hạ như trong mắt sầu
hạ buồn rơi nước mưa ngâu
hạ buồn sao bỗng vì đâu em buồn

cho em gửi bạn bè làm quà xa

bạn bè của em

với những trái tim ngọc thạch

sắp giả từ bạn bè, ngôi trường và

hãy lặng im nghe

những hạt nước mắt thủy tinh trên

nhè nhẹ .

H.m Trần Thị Hoàng Hậu

(Bình Dương)

Bút hiệu Trần Thị Hoàng Hậu cũng là bút hiệu cuối cùng tôi dùng luôn không thay đổi vì dễ nhớ, khó quên. Vả lại nó như là một điểm báo trước, vì sao này chồng của tôi tên Hoàng Đình Trung (khóa 8, Trịnh Hoài Đức). (HOÀNG HẬU, anh HOÀNG Đình Trung, anh cô cậu của bạn tôi Phúc HẬU).

(BBT: hình ảnh chụp những bài thơ trên đây được tác giả giữ gìn cẩn thận và gửi cho BBT để đăng lại. Tiếc rằng vì dung lượng đặc san có hạn nên những hình ảnh này không thể trình bày lên đặc san được mà chỉ được đánh máy lại như trên. Độc giả có thể tìm xem những tài liệu quý giá này trên trang mạng Trịnh Hoài Đức theo đường dẫn:

http://trinhhoaiduc.netfirms.com/hinhanh/Hinh_nh_ky_niem.html)

cách

Ai mang xứ Thủ theo cùng

GS Trần Ngọc Bích

(Dịp 40 năm xa Thủ Đầu Một, BD)

Ta mong xứ Thủ về đây,
 Để không mòn môi trông mây kéo về .
 Để hò hẹn tuổi đôi mươi,
 Luôn mang dáng vẻ tươi cười , trẻ trung.
 Phải chi có Thủ theo cùng,
 Để ta trọn kiếp ngàn trùng bên em.
 Vót vàng trăng sáng nửa đêm
 Đem về tặng, chỉ riêng em, một đời.
 Ước mơ đón Thủ đêm đêm
 Để ta tâm sự nỗi niềm ngổn ngang
 Phải chi chung chuyến đò sang,
 Hai ta đẩy nhẹ nòng nài vào tim.
 Ước gì em cứ thêm xinh
 Cho ta ngỡ ngàng, trọn tình bên ai.
 Bốn mươi năm sống hết mình
 Sài Gòn - xứ Thủ, ơi tình tình ơi...

Lặng Lẽ

Hòa Phong Bình Dương

Tôi nhớ mãi mẹ già bên bếp nhỏ
 Gió Đông về len qua mái tóc bạc phơ
 Nhóm từng bẹ chuối khô cho ấm lửa
 Khói quện vai gầy chờ những đứa con xa
 Ừ... xuân gọi một nhánh mai sớm nở
 Tết sắp về mấy đứa có về không
 Bờ giàu vắng con bướm vàng vẫn đậu
 Hạt sương mai rơi nhẹ trước sân nhà
 Ba mấy đứa... bỏ tao... về thiên cổ
 Ấm nước pha trà buổi sáng vẫn còn đây
 Ông đi mãi sao tôi vẫn chờ... vẫn đợi
 Mùa xuân dài thêm vàng trán những nếp nhăn
 Một làn hương bên bàn thờ nghi ngút
 Mím môi cười... ông đón Tết cùng tôi
 Tôi nhớ mãi mẹ già bên bếp nhỏ
 Một tình yêu lặng lẽ với thời gian...

Tự hào hậu duệ Trịnh Hoài Đức

Minh Tâm

(viết theo tài liệu của thầy Phạm Đức Liên)

Đặc san Trịnh Hoài Đức Xuân Giáp Thìn 2023 có bài "Một Bác Sĩ Tài Ba" nói về Bác Sĩ Phạm Đức Thịnh - con trai của thầy Phạm Đức Liên. Năm nay chúng ta nhận được thêm tin vui: Ngày 1 tháng 7 năm 2024, Trường Đại Học Y Khoa Northwestern Chicago (Northwestern University Chicago Medical Center) đã phong Bác Sĩ Phạm Đức Thịnh làm **Giáo Sư Y Khoa Ngành Mổ Tim (Professor of Cardiac Surgery)**.

Norwestern University là một trong 25 đại học danh tiếng nhất thế giới (Nước Anh đóng góp 2 trường đại học là Cambridge và Oxford).

Giáo Sư Đại Học Y Khoa có 4 bậc:

* Professor: Giáo Sư (thường sau 20 năm làm việc trong ngành chuyên môn).

* Associate Professor: Giáo Sư Diễn Giảng.

* Assitant Professor: Giáo Sư Ủy Nhiệm

* Adjunct Professor: Trợ Lý Giáo Sư.

Từ bậc nọ lên bậc kia, Giáo Sư phải có nhiều bài khảo cứu và phải được đăng vào những tập san chuyên ngành có giá trị và chăm chỉ làm việc từ 5 đến 10 năm.

Tự trung, từ Adjunct Professor lên Professor phải 20 năm làm việc. Bác sĩ Phạm Đức Thịnh đi làm từ 2006, tới tháng 7 /2024 là được phong Professor (18 năm). Bác sĩ Thịnh đã thực hiện hơn 4000 ca mổ tim trong đó có trên 1000 ca thay tim. Ngoài ra, BS Thịnh còn có hơn 100 bài báo cáo khoa học đăng trong những tập san y khoa uy tín.

Đại học Y Khoa ở Mỹ hiện đang thiếu Giáo Sư trầm trọng. Cả nước chỉ có 10,000 Giáo Sư trong số 700,000 Bác sĩ Y Khoa. Trung bình mỗi tiểu bang có 200 Thầy Cô (từ Adjunct Professor đến Professor) cho 4-5 trường Đại Học Y Khoa.

Bác Sĩ Thịnh là con trai của GS Phạm Đức Liên - người giảng dạy tại Trung Học Trịnh Hoài Đức Bình Dương rất nhiều năm hồi thập niên 1960-70. Bác sĩ Thịnh còn có:

* Em gái là Bác Sĩ Phạm Duy Khanh (Associate Professor of Thoracic Surgery - Giáo Sư Y Khoa về Mổ Lồng Ngực) thuộc Đại Học Indiana University Medical Center. Trong vài năm tới đây, hy vọng BS Phạm Duy Khanh cũng được phong Giáo Sư Y Khoa như BS Thịnh.

* Chị gái là Dược Sĩ Phạm Duy Anh (Director, Gibad AE - Medical Information and Product Complaint).

Để trở thành một Bác Sĩ Giải Phẫu Lồng Ngực (Cardiothoracic Surgeon gọi tắt là CT Surgeons, sinh viên phải qua 1 học trình rất dài với 18 năm học bao gồm:

* 4 năm Pre Med (Tiền Y Khoa - phải học giỏi với điểm trung bình trên 3.8)

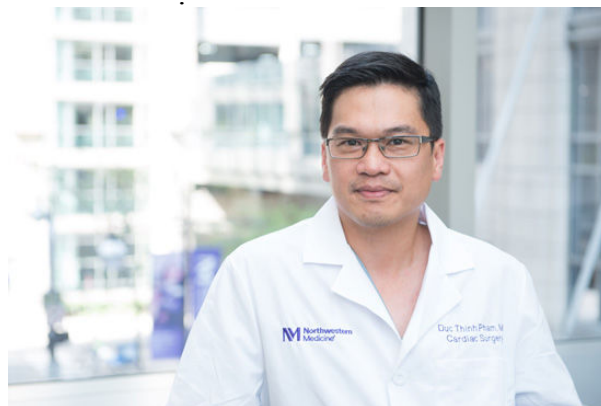
* 4 năm Medical School.

* 7 năm General Surgery.

* 3 năm Cardiothoracic Surgery.

Những vị bác sĩ mổ lồng ngực phải: Thông minh có Sức Khỏe và Kiên Nhẫn.

Đặc san Trịnh Hoài Đức xin hân hạnh giới thiệu những thành tựu của hậu duệ gia đình GS Phạm Đức Liên - cũng là hậu duệ Trịnh Hoài Đức với lòng tự hào là chúng ta đã có những nhân tài cống hiến cho khoa học cho nước Mỹ và cho cả nhân loại.

Giáo Sư Bác Sĩ Phạm Đức Thịnh
Đại Học Y Khoa Northwestern University of
Chicago

Một thành tựu mới

của Hậu Duệ Trịnh Hoài Đức

Minh Tâm

Ngày thứ năm 14/11/2024 báo Vietnamnet đưa tin: "**Cake bắt tay Visa đưa hệ thống quản lý thẻ toàn diện lên Google Cloud**". Cake by VPBank (Cake) là ngân hàng đầu tiên của Việt Nam hợp tác với Visa triển khai thành công hệ thống quản lý thẻ toàn diện qua công nghệ đám mây (fully cloud-based CMS) trên cơ sở hạ tầng Google Cloud. Đây là một thành tựu rất lớn về tin học áp dụng trong ngành ngân hàng Việt Nam. Đọc bài viết này sẽ thấy nhắc đến ông Từ Thế Hiển - Giám Đốc Công Nghệ của Cake.

Kỹ sư Từ Thế Hiển chính là con trai của CHS Từ Minh Thạnh (CHS Trịnh Hoài Đức - khóa 11).

Từ nhỏ, khi học trung học, cháu Hiển đã có khiếu về tin học và đoạt nhiều giải thưởng. Tốt nghiệp trung học năm 2002, cháu đậu vào Đại Học Bách Khoa TP HCM, ngành Tin Học nhưng sau đó cháu Hiển đậu học bổng toàn phần Châu Á, nên được đi du học tại Trường Đại Học Quốc Gia Singapore (National University of Singapore) trong 5 năm về ngành tin học (Computing Science). Năm 2009, cháu tốt nghiệp kỹ sư với bằng Danh Dự (Honor). Sau đó, cháu làm việc ở Singapore thêm 5 năm để lấy kinh nghiệm rồi về nước làm việc và tiếp tục nghiên cứu tìm tòi những ứng dụng tin học mới đặc biệt trong lãnh vực ngân hàng. Hiện nay, cháu Từ Thế Hiển nhận nhiệm vụ là Giám Đốc Công Nghệ của ngân hàng Cake by VPBank.

Ra mắt vào tháng 01/2021, Cake by VPBank là ngân hàng

thuần số có 4.6 triệu khách hàng. Đây là ngân hàng ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI trong toàn trình hoạt động ngân hàng theo định hướng "Next GenAI Bank". Tại Việt Nam, Cake là ngân hàng số duy nhất đạt chuẩn ISO/IEC 30107-3 về sinh trắc học khuôn mặt, Cake cũng đạt chuẩn cao nhất về bảo mật dữ liệu thẻ thanh toán - PCI DSS 4.0 level 1.

Với sự điều hành về kỹ thuật của kỹ sư Từ Thế Hiển, Hệ sinh thái Cake đạt giải nhất Khoa học kỹ thuật sáng tạo tại TP HCM năm 2021. Sau đó Cake tiếp tục nhận nhiều giải thưởng về công nghệ tin học. Chỉ riêng năm 2024, Cake giành chiến thắng quan trọng về công nghệ tại các giải thưởng lớn cả trong và ngoài nước như:

- "Ngân hàng AI tốt nhất" tại The Asian Banker Award.
- "Rising Star" tại Euromoney for Excellent.
- "Ngân hàng công nghệ của năm" tại Better

Kỹ sư Từ Thế Hiển

Giải Nhất Khoa Học Kỹ thuật Sáng tạo TP HCM 2021

Choice Award.

Gần đây nhất, kỹ sư Từ Thế Hiển đã thành công trong việc liên kết Cake với hãng Visa trong việc triển khai thành công hệ thống quản lý thẻ toàn diện qua công nghệ đám mây (fully cloud-based CMS) trên cơ sở hạ tầng Google Cloud, từ đó đơn giản hóa, tối ưu hoá tốc độ truy cập vào hệ thống thanh toán của Visa như đã nói trong bài viết nói trên của báo Vietnamnet..

Xin chúc mừng gia đình CHS Từ Minh Thạnh và chúc cháu Từ Thế Hiển tiếp tục có những thành công mới trong chuyên môn của mình.

Tham khảo:

1. Báo Vietnamnet.com: "Cake bắt tay Visa đưa hệ thống quản lý thẻ toàn diện lên Google Cloud". <https://vietnamnet.vn/cake-bat-tay-visa-dua-he-thong-quan-ly-the-toan-dien-len-google-cloud-2341793.html>.

2. Báo Vietnamnet.com: Ngân hàng số Cake by VPBank thắng giải ‘Ngân hàng công nghệ của năm’. <https://vietnamnet.vn/ngan-hang-so-cake-by-vpbank-thang-giai-ngan-hang-cong-nghe-cua-nam-2328317.html>

(*): Chủ thích cho bài **Nhớ bạn tri âm tri kỷ**:
"Một vị sư nói: Thầy có một người bạn rất thân mà chưa từng thấy mặt, ăn thì ăn cùng mâm, ngủ thì ngủ cùng chiếu. Biết ai không? (Đó là Phật tánh của mỗi người đó)."

Đạo

Chánh Quang HDT

(khóa 8, Trịnh Hoài Đức)

Ngồi chơi

Chùa vắng trưa hè không có ai
Ngồi dựa góc bờ nghe gió lay
Lá cây gòn gợn màu xanh thắm
Bềnh bồng diu đặc ngỡ mây bay.

Nhớ bạn tri âm tri kỷ (*)

Gió lay nhẹ nhẹ lá vàng rơi
Đạo ngắm cảnh chùa nghe thanh thoi
Sen trắng, sen hồng hương tỏa ngát
Trời xanh, mây trắng lững lờ trôi
Hồng chung thông thả buông từng tiếng
Nhịp mở khoan hòa phiên nào vui
"Muôn kiếp không quên người bạn cũ
Tri âm, tri kỷ trái muôn đời".

Làm Phật sự

Sen nở dâng cúng Phật
Sen tàn Hạnh Dược Sư
Suốt ngày luôn tất bật
Nhìn lên thấy Phật cười.

Mừng tuổi Thầy

Xuân về Tết đến Thầy trăm tuổi
Thản nhiên Thầy chỉ mỉm cười thôi
Mai vàng đã nở ngàn năm trước
Tết này mai vẫn sắc vàng tươi.

Cuộc đời như một giấc mộng

Thầy ngồi hai mắt nhắm nghiền
Tiếng Thầy thờ nhẹ, giấc thiền thoáng qua
Hình như giấc mộng đêm qua
Trăm năm ở cõi Ta Bà còn đang ...

Tự tại trong sanh tử

Đệ tử thân yêu ngã bệnh rồi
Cận bờ sanh tử quá đơn côi
Thầy già bên cạnh kẻ tai nhỏ
"Nó muốn đi thì cho đi thôi" .

Vài câu chuyện tâm linh

Nguyễn Chánh Trực

Mọi con người không ai có thể hiểu rằng mình từ đâu mà ra khi bước vào cuộc đời từ bụng người mẹ. Đứa bé khi mới chào đời mở mắt ra bằng tiếng khóc thay vì bằng tiếng cười. Điều này chứng tỏ, anh chị em mình phải chấp nhận số kiếp của một con người sau này, không một ai có thể giống nhau sau khi rời cái bụng mẹ mình. Làm con người theo vận mạng riêng rẽ của từng người không ai biết được số phận của chính mình ra sao khi chào đời. Minh ra đời từ bụng mẹ Việt Nam, Lào, Campuchia, Pháp, Ấn Độ, Pháp..v.v.. trong quốc gia hòa bình hay trong một đất nước chiến tranh, trong một thành phố văn minh, hay trong một đất nước nghèo nàn lạc hậu. Sinh mạng của mỗi con người trong chúng ta không ai giống ai khi ra đời. Có người may mắn sống hạnh phúc tới tuổi về chiều trong sang giàu hạnh phúc, lại có những người thật bất hạnh chết trong non trẻ với đời sống nghèo nàn! Trải qua cuộc đời, qua mọi hoàn cảnh cho tới phút lìa đời mới biết ai là người được phước đức Ân Trên gia hộ cho cuộc đời của mình trên cái thế gian mà mình đã trải qua với thân phận một con người.

Thế nhưng khi chúng ta mất đi rồi, chúng ta sẽ đi về đâu chỉ biết rằng trên trần thế thân xác của chúng ta sẽ tan rã mục nát, rồi hôi thối như những cái xác của muôn loài, muôn vật, cỏ cây trên trần gian. Người yêu thương, kẻ ghét hờn qua những việc chúng ta làm trên trần thế. Hậu quả trên trần thế chúng ta làm là lời thương yêu và oán hận tùy theo những việc và hành động của chúng ta làm trên dương gian khi chúng ta còn sống.

Vì vậy, theo các tôn giáo trên thế giới, người ta vẫn tin rằng chết không phải là hết mà cuộc sống sẽ còn nối tiếp trong cái thế giới gọi rằng Vĩnh Hằng mà sự nối tiếp của sự sống được các Tôn Giáo tin tưởng trong Tâm Linh của một kiếp người.

Riêng đối với cá nhân tôi, tôi vẫn tin vấn đề Tâm Linh vì chính trong đời tôi, tôi đã chứng

kiến những sự việc một cách trung thực đã xảy ra cho mình như sau:

1 - Hồn linh thiêng của một em bé 5 tuổi:

Khi còn nhỏ, quê tôi ở Bình Dương, nhà ba tôi khá rộng và hàng xóm láng giềng sống chan hòa và gần gũi qua lại thân thương với nhau. Phía sau nhà tôi dân cư lao động phần lớn làm nghề sửa xe và có xe lô, xe đồ ra vào khu vực này thường xuyên. Có một cậu bé chừng năm tuổi mà rất ngoan hiền dễ thương con của anh Ba Khóa thợ máy chuyên sửa chữa xe hơi trong khu vực. Anh còn có xe lô và xe đồ chạy đường Bình Dương và Saigon ngoài cái nghề chính là sửa xe ô tô cho khách. Cậu con trai 5 tuổi lại rất lễ phép và ngoan vì anh chị dạy con rất kỹ. Thằng bé thường hay qua nhà tôi chơi với tôi. Bỗng một buổi trưa, tôi thấy anh Ba Khóa ôm bụng chạy quanh nhà tôi vừa khóc lớn. Thấy vậy, tôi chặn anh lại và hỏi coi có chuyện gì vậy thì tôi được anh cho tôi biết thằng con trai của anh vừa mới bị chết vì xe cán qua đầu. Hỏi rõ ra, tôi mới biết khi cháu ngồi chơi ở phía sau chiếc xe đồ lở, anh tài xế lên lái xe lùi lại phía sau, thằng bé ngồi chơi ở băng sau chiếc xe lật đặt bước xuống. Bác tài không nhìn thấy lui chiếc xe vô tình cán vào đầu con trai của anh Ba Khóa bẻ sọ não chết liền tại chỗ.

Tai nạn này làm cháu qua đời một cách đột ngột và gia đình của anh và ai nấy trong xóm cũng thương tiếc cháu. Một tuần lễ trôi qua sau khi chôn cất con xong, chị Ba Khóa bỗng nằm chiêm bao, thấy hồn của cháu bé con chị hiện về nhà. Chị hỏi con, con đã mất rồi sau con về nhà vậy con?

Cháu nhìn mẹ và trả lời như sau:

“Mẹ ơi, con chưa đi được mẹ ơi vì con đang còn thiếu một mảnh xương sọ trong đầu con, nó còn nằm ở trong vũng sinh nơi bánh xe cán vào đầu của con! Mẹ hãy ra tìm rồi lấy lại giùm con rồi con mới ra đi được!”.

Nghe con báo mộng như vậy, mọi người trong gia đình ra nơi tai nạn xảy ra và đã tìm lại được mảnh xương đầu của cháu.

Sau khi tìm lại được, gia đình làm lễ cúng và chôn lại mảnh xương đầu và sau đó cháu báo mộng cho mẹ để cảm ơn chị Ba Khóa và cho biết cháu từ giã ra đi thật sự rồi !

2 - Mẹ tôi về trên Cầu Cơ nhắc nhở cho con mình:

Khi tôi còn là một học sinh học ở trường trung học Petrus Ký, chúng tôi là một nhóm bạn học từ 5 tới 7 người thường tụ họp nhau học tại nhà anh Đăng Vũ Yên tại cư xá Lữ Gia ở Phú Thọ. Căn nhà này là nhà của anh ruột của anh Yên mua, nhưng chỉ một mình anh Yên ở, còn anh chị của anh Yên làm việc ở Rạch Giá. Thường chúng tôi học về đêm rất khuya rồi bày nhau nấu nướng và thích xây cơ cho vui. Có lẽ việc cầu cơ đó là một ý niệm tin vào tâm linh. Tuy nhiên mục đích chính là cho vui mà thôi.

Một hôm cũng như thường lệ, chúng tôi họp nhau ăn học và cầu cơ như bình thường. Tôi đang có nhiệm vụ luộc hột vịt lộn dưới nhà bếp trong khi các bạn đang ngồi cầu cơ như thường lệ trên nhà trên bình thường như mọi ngày. Lúc đó vào khoảng 9 giờ 30 tối, bỗng nhiên các bạn gọi lên ngay lập tức vì má tôi đang lên cơ. Nghe các bạn gọi gấp rút quá, tôi hơi ngạc nhiên không hiểu chuyện gì xảy ra. Khi tôi lên đến nơi, tôi thấy các bạn của tôi tay vẫn cầm cái cơ mà cái cơ lại chạy khá nhanh. Khi gặp tôi các bạn nói như sau:

"Trực ơi, cơ đang lên và cho biết là má của mày và bà nói muốn gặp nói chuyện với mày. Tụi tao thấy cơ lên kỳ lạ như vậy nên mới gọi mày lên để check lại coi người lên cơ có phải má mày hay không vì tất cả tụi tao đều không biết gì về lý lịch của bà cụ hết".

Khi tôi được nghe các bạn nói như vậy, tôi cũng hết sức ngạc nhiên và nhìn các bạn cầm cơ mà cái cơ chạy qua lại với tốc độ nhanh khác thường. Tuy nhiên thấy sự việc hơi lạ là cái cơ khấn khoản cứ xin được gặp nói chuyện với tôi.

Sau vài phút ngạc nhiên, tôi muốn xem như thế nào nên check thử như sau:

"Thưa bà, bà nói bà là mẹ của tôi, vậy bà cho biết tên thật của bà là gì và chồng bà là ai?"

Khi nghe tôi hỏi như vậy, cái cơ chạy ngay lại những chữ trên bàn cơ ráp lại đúng ngay tên họ của má và ba của tôi!

Lúc đó hầu hết các bạn đều quay lại nhìn tôi xem có đúng hay sai. Khi ấy tôi quay sang với các bạn và gật đầu. Tất cả mọi người nhìn tôi và nói như sau, như vậy là đúng là má bạn đang lên cơ rồi đó và lúc bấy giờ mọi người vừa ngạc nhiên và vừa lo sợ. Phần tôi khi được biết như vậy, tôi thật dao động trong lòng vì tôi đã mồ côi mẹ khi mới vừa lên 3 tuổi. Mẹ tôi mất vì tai nạn khi bà ngồi trên chiếc xe thổ mộ để đi chùa thì con ngựa bỗng nhiên trở chứng không chịu chạy mà nó nhảy dựng đứng lên cao làm cho chiếc xe nghiêng và mẹ tôi rơi xuống đường và bị đập đầu vào đá chết tốt!

Tuy nhiên, muốn cho chắc chắn hơn, tôi hỏi thêm nhiều câu hỏi khác có tính cách khai thác lý lịch của gia đình tôi như tên tuổi của những anh chị em của tôi. Tất cả các câu hỏi ấy được đáp lại hoàn toàn là người mẹ của tôi mới biết. Qua cái cơ bà cho biết là bà là mẹ ruột của tôi, biết tôi đang ngồi học với các bạn, má tôi muốn ghé lại thăm tôi và tâm tình với đứa con mất mẹ sớm như tôi. Mẹ tôi nói:

"Trực ơi, mẹ phải từ giã con khi còn thơ ấu. Đó là do mẹ đã hết kiếp trên dương thế. Vậy con hãy cố gắng giữ gìn sức khỏe, nghe lời dạy bảo của ba con và các anh chị của con để trở nên người con hiếu thảo của gia đình và một người có ích cho xã hội. Mẹ lúc nào cũng ở bên cạnh con để phù hộ cho các con!"

Khung cảnh buổi cầu cơ bỗng nhiên ai cũng đều lo sợ khác thường trước một diễn tiến bất ngờ ngày hôm đó. Nước mắt của tôi bỗng nhiên tuôn ra và các bạn của tôi đều lo sợ bất thường trước việc hiển linh của buổi cầu cơ này.

Tôi vẫn nhớ những lời mẹ tôi nói như sau khi cơ về với tôi. Tất cả lời nói thương yêu của một người mẹ hiền:

"Trực ơi, mẹ đã ra đi khi tuổi con còn rất trẻ mới vừa lên ba tuổi, nhưng mẹ đã vắng số đối với con nhưng đó là phần số của mẹ. Tuy nhiên lúc nào mẹ cũng gần bên các con. Con hãy cố gắng học hành nên người và nghe lời khuyên dạy

của ba con để nên người hữu dụng đàng hoàng. Trong cuộc đời của mẹ, mẹ đã tu nhân, tích đức suốt đời vì mẹ tin rằng có như vậy cái kiếp nhân sinh của mình mới thanh thản ở chốn Vĩnh Hằng. Con hãy nhớ thực hiện lời khuyên của mẹ nha con!"

Mà quả thật dù mẹ tôi mất đi đã lâu mà mẹ tôi khi còn sống, những người lớn tuổi quen biết mẹ tôi đều nhắc nhở và thương tiếc cái công sức thiện nguyện mà mẹ tôi đã làm với lòng bác ái vô biên. Một ngôi chùa kế mái chùa Con Ngựa ở Bình Dương là ngôi chùa do mẹ tôi xây dựng nơi ấy vẫn còn một bàn thờ và bài vị khắc tên mẹ tôi vẫn còn. Mẹ tôi đã dạy tôi rằng con phải tôn trọng và thương yêu tất cả mọi người đừng bao giờ phán đoán lầm lẫn, gian lận sẽ làm hại oan khiên cho người khác và làm như vậy lương tâm của con sẽ không yên và lòng oán hận của mọi người mà con gây cho họ sự khổ đau sẽ theo con suốt cả đời con! Lời dạy của mẹ tôi vẫn khắc ghi trong tâm trong suốt đời tôi. Ghi nhớ lời mẹ dạy vì qua chuyện mà mẹ tôi linh ứng ghé thăm tôi khi tôi ngồi học chung với số đông bạn bè thời còn là một cậu học sinh trung học của trường Petrus ký Saigon.

3- Tâm linh của một cô sinh viên tử nạn vì bị xe hơi cán chết ở Vũng Tàu:

Một câu chuyện tâm linh thứ 3 với nhóm học sinh của chúng tôi cũng tại căn nhà của anh Đặng Vũ Yên với linh hồn của cô sinh viên bị tử nạn do một chiếc xe cán chết khi còn trẻ. Lúc đó, khi chúng tôi cầu cơ thì cái cơ lên và cho chúng tôi biết: "Cô tên là Hoa với cái biệt hiệu là T. HOA, nhân có dịp đi qua đây tôi thấy các anh ngồi học bài chung và câu cơ như là các anh đều tin rằng ở nơi nào đó trong cái cõi chết cũng còn có linh hồn hiện diện. Vì vậy mà tôi muốn ghé qua để trò chuyện cùng các anh. Nếu các anh đồng ý thì tôi sẽ hầu chuyện với quý anh để nhớ lại cái tuổi còn cấp sách đến trường".

Thế là được sự đồng ý của tất cả vì sự ngạc nhiên một cô sinh viên mới vào đại học Văn Khoa năm thứ nhất lên cơ với cái tên hơi lạ là T. Hoa. Điều ngạc nhiên làm cho tất cả anh em đều thích thú là cái tài văn chương vô cùng sâu rộng của cô ấy. Cô hiểu biết rất nhiều về thi phú, văn

chương thuộc lâu về các tác phẩm văn học như Kim Vân Kiều, Cung Oán Ngâm Khúc, Chinh Phụ Ngâm và giải thích các chữ đồng nghĩa và phản nghĩa một cách rõ ràng một cách thú vị. Nói chung cô thuộc là một người phụ nữ có kiến thức về văn chương tuyệt vời. Người thích nhất là anh bạn Nguyễn Viết Sơn sau này anh tốt nghiệp đại học sư phạm, có thêm cử nhân Văn Chương và Cử nhân Hán Học vì anh thâm hậu viết chữ Hán và viết rất đẹp. Anh là giáo sư văn chương của trường Petrus Ký thời giáo sư Nguyễn Thanh Liêm làm hiệu trưởng.

Nhận thấy qua cuộc cầu cơ, cô T. HOA có vẻ thích anh bạn Nguyễn Viết Sơn trong việc trao đổi về văn chương. Tôi nảy ra cái ý định trêu chọc như sau:

Tôi hỏi T. HOA:

"Em T. HOA ơi, trong số anh em ở đây em thích anh nào nhất?"

Được T. Hoa trả lời như sau:

"Em thích anh Nguyễn Viết Sơn nhất! Vì vậy em đang ngồi bên phải của anh ấy!"

Nghe nói như vậy, tôi vội nói để trêu chọc cho vui như sau:

"Không được đâu em T. Hoa, anh yêu em mà, anh chỉ muốn em thích mình anh thôi và anh chỉ muốn em ngồi kế bên anh thôi".

Vừa nói xong, tôi nhảy qua ngồi xen kẽ như có ý gạt ông bạn Nguyễn Viết Sơn qua một bên cho vui.

Khi tôi làm như vậy cái cơ của T. HOA lên với lời cảnh cáo tôi như sau:

"Anh Trục ơi, em cảnh cáo anh đó. Em biết anh là người tốt và là bạn rất thân với anh Sơn. Nhưng anh cứ đùa nhây quá, nếu anh không chịu ngừng lại rồi thì em sẽ là người đùa với anh lại cho anh tổn. Em nói thiệt đó nghe! Đây là lời cảnh cáo của em!"

Nghe cô T. Hoa nói như vậy, tôi không chịu thua và nói như sau:

"Em T. Hoa ơi, anh thương em quá mà, anh chấp nhận hết. Miễn là em thương anh là được!"

Nghe tôi đáp như vậy, T. Hoa liền nói:

"Được, để rồi anh sẽ biết tay em và đừng trách em nhé, một lần nữa em nói thật đây. Anh liệu cái hồn anh đấy!"

Buổi cầu cơ hôm ấy chấm dứt với lời hăm dọa của T. Hoa. Một hôm, tôi không đến nhà của

anh Đặng Vũ Yên học mà ở nhà học xong rồi đi ngủ lúc 10 giờ khuya. Khoảng 10 giờ 30 phút sau đó, đang nằm ngủ, tôi bỗng nghe chiếc giường dao động, lắc lư càng lúc càng nhiều. Tôi bỗng chợt tỉnh ngủ. Tôi nghĩ có lẽ hôm nay vì trời nóng chẳng?. Tôi nằm ngủ lại thì tôi thấy cái giường rung trở lại càng lúc càng mạnh. Một hồi sau bỗng cái giường bị nghiêng hẳn và lật úp xuống. Tôi chới với như bị rơi xuống đất và tỉnh dậy hoàn toàn. Sự việc lặp lại làm nhiều lần tôi không thể nào ngủ được. Tôi nghĩ có lẽ hôm nay trời nóng mình nằm ngủ trên giường có nệm nên nó bị như vậy. Thôi đừng nằm trên giường nữa. Tôi xuống nằm dưới sàn có gạch bông cho nó mát để ngủ lại. Một lát sau, tôi cảm giác cái nền gạch cũng lắc rất mạnh và nghiêng như muốn đổ nhào. Tôi hết hồn thức dậy và ngồi trên nền nhà. Lúc sau tỉnh hồn, tôi chợt nhớ ra cái lời cảnh cáo của cô T. Hoa và mới nghĩ chắc mình đã bị phá thật sự rồi nên tôi hết hồn và chấp tay khấn cầu nếu như em T. Hoa có đến phá anh như lời em cảnh cáo thì xin em hãy tha cho anh để cho anh ngủ để mai anh còn đi học. Anh đã biết lỗi rồi! Sau đó, giấc ngủ của tôi bình thường trở lại. Sáng hôm sau, khi vào trường, các bạn chạy lại vây quanh bên tôi và hỏi tôi như sau:

"Ê Trực, tối hôm qua mày có ngủ ngon hay không mà?"

Tôi hơi ngạc nhiên khi thấy các bạn tụ lại quanh tôi và đặt ra câu hỏi như vậy. Tôi nói:

"Ngủ cái con mẹ gì, tao bị mất ngủ gần hết đêm qua vì bị cái giường lắc qua, lắc lại và cái phòng dường như cũng muốn sập. Tao nghĩ đến lời cảnh cáo của con T. Hoa và xin nó buông tha cho tao mới yên!"

Nghe tôi nói như vậy, tất cả các bạn đều cười to và nói với tôi như sau:

"Không ngờ con T. Hoa nó linh thiêng thật. Mày biết không nó đang lên cơ với tụi tao và cho tụi tao biết là mày mới đi vào giấc ngủ say. Nó xin phép thăng cơ để đi đến phá mày để cảnh cáo mày đã trêu chọc nó đó. Sau khi nó đã phá mày xong và mày đã lên tiếng xin tha nên nó để mày ngủ và bay về lên cơ trở lại nói là mày đã chịu thua và lên tiếng xin lỗi nó. Có phải mày làm như vậy hay không?"

Tôi nghe các bạn báo cho biết như vậy tôi nói như sau:

Thật không thể ngờ đây là một linh hồn của T. Hoa một người bạn xây cơ của anh em mình rất đáng phục. Tôi chỉ muốn đùa cho vui thôi nhưng đây là một linh hồn có thật trong việc xây cơ mình mới biết và chứng kiến những gì đã trải qua. Anh em mình từ đây đều hiểu biết cái linh hồn người qua đời vẫn còn phiêu du nơi CỒI nào đó sau này tốt hay xấu tùy theo cái bản ngã của những việc chúng ta làm trên thế gian. Vì vậy, chúng ta tin tưởng vào cái TÂM LINH mà nên:

"TÍCH CÁI ĐỨC BẰNG VIỆC TU CÁI TÂM TRONG CUỘC ĐỜI MÌNH."

Áo Em

GS Trần Ngọc Bích

*Xưa em học lớp Mười Hai,
Ngày ngày áo trắng khoan thai tới trường.
Lâu dần quen bóng dáng ai,
Ta "say" áo trắng mảnh mai dịu dàng....
Năm sau cùng giã từ nhau
Người vào đại học, người ra trường đời
Năm mươi năm sống xa rời,
Biệt tâm tin tức, nửa đời chia ly!
Tưởng rằng trời đất mù sương,
Nhưng rồi, lại kiếm được đường đến nhau.
Tết này dự tiệc đầu năm
Ôi vui, cả lớp thăm nhau không rời!
Những tà áo trắng một thời....*

Tiếng gọi từ một bài thơ

Phương Danh (Khóa 10)

Một người bạn gửi tặng tôi bài thơ ngắn. Như tiếng gọi thôi thúc, tôi chui ra khỏi hang cô độc đến quán uống trà cùng bạn.

Anh là Phật tử, ăn chay trường, tôi thật nể phục khi anh thuyết phục được vợ con cùng ăn chay trường. Tính hiền hòa, nói năng nhẹ nhàng từ tốn, anh sống trầm lặng, nghiên cứu nhiều kinh sách.

Mỗi ngày anh đến quán cà phê Phước Sanh thân quen từ mấy chục năm nay. Đây là quán sân vườn rộng thoáng, có nhiều cây xanh che mát, giá bình dân, rất đông khách vào buổi sáng và buổi chiều. Anh đến vào xế trưa, vắng khách, ngồi vào chiếc ghế tựa thường ngồi (nếu còn trống). Không cần gọi, các em tiếp viên biết ý mang đến ly trà Lipton nóng với những lát gừng.

Anh ngồi đó trầm tư, hay trò chuyện với các khách thân quen về Kinh Phật, những giai thoại thiền. Có lúc anh say sưa nói về nghĩa lý cao siêu trong Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm Kinh, lời như tâm sự chứ không cố ý thuyết pháp. Tôi ngồi nghe và xúc động trước lý tưởng cao đẹp của đạo Phật.

Anh cũng làm thơ, chủ yếu những cảm xúc trải nghiệm Thiền. Thơ anh ngắn, cô đọng, sâu sắc. Nhưng anh không chơi facebook hay mạng xã hội. Lúc cao hứng, anh gửi bài thơ mới sáng tác cho bạn hữu qua tin nhắn điện thoại. Khi nhận thơ anh, tôi cũng hồi âm những cảm nhận, nhận xét của mình, cũng qua tin nhắn, hoặc khi rảnh rỗi đến quán cà phê đôi ẩm, uống trà, đàm đạo.

Từ lâu, do sức khỏe yếu, tôi tập cho mình nếp sống dưỡng sinh. Sáng dậy sớm đến câu lạc bộ dưỡng sinh tập thể dục. Đêm ngồi tĩnh tâm giữ tâm bình an. Ăn uống đạm bạc nhưng đủ dinh dưỡng. Tôi chọn cuộc sống bình dị, tiết kiệm, không hơn thua. Chủ động sống trong khả năng những gì mình có, sợ mắc nợ không trả được. Một thời gian dài, tôi quyết định không ngồi quán cà phê, không ăn nhậu tiệc tùng với bạn bè, người thân, từ bỏ lối sống giao tiếp trong quán tiệm.

Những mối quan hệ giảm dần và tôi sống trong vỏ ốc riêng của mình.

Sau nhiều lần mời gọi tôi không đến, có lẽ bạn lo lắng và bức xúc cho cuộc sống của tôi thì phải, nên cảm tác gửi tặng bài thơ, đọc xong lòng tôi thật bồi hồi. Thơ ngắn chỉ có bốn câu lục bát nhưng chứa chan tình ý:

*Đã lâu không gặp bạn hiền,
Hay là bạn đã nhập thiền sâu xa.
Thỉnh chuông xuất định uống trà,
Tổ xưa người đã rót trà từ lâu (*)*

Những hình ảnh ngôn từ nhà Phật: thỉnh chuông, tỉnh thức, nhập thiền, xuất định, được anh chọn lọc đưa vào thơ đặc sắc, ý nghĩa và thật cảm xúc. Bài thơ tuy có ý châm chọc "nhập thiền sâu xa", nhưng tôi hiểu đó là tính nghịch ngợm thâm thúy và tình cảm thân thương của anh. Anh sợ tôi sống xa rời thực tại, lạc vào cảnh giới ảo giác, có thể bị "tẩu hỏa nhập ma" khi ngồi thiền (**).

Dù không là Phật tử, ngồi "thiền" đơn giản chỉ để tĩnh tâm, nhưng bài thơ đã lay động tâm tư tôi mãnh liệt. Vì, đó là từ tấm lòng của một người bạn con nhà Phật. Tôi đã nghe tiếng chuông tỉnh thức, đến quán uống trà để anh an tâm, tôi không mắc thiền bệnh.

Chân thành cảm ơn anh.

(*) Tổ Triệu Châu với Thiền thoại "Uống trà đi".

(**) Thiền trong đạo Phật, ý nghĩa triết lý sâu xa, hướng đến tâm linh giải thoát. Tôi chỉ ngồi tĩnh tâm giúp dịu thần kinh, không dám gọi là ngồi thiền.

(Phương Danh, tên thật là Nguyễn Tấn Tài, cựu học sinh Trịnh Hoài Đức, năm học 1970. 1971 lớp Đệ Nhất (khóa 10).

Tuổi thơ và mùa hoa sầu riêng

Nguyễn thị Hai (khóa 11)

Quê hương hai tiếng thân thương luôn luôn trong tim mỗi người chúng ta. Dù có đi xa thật xa hay phải làm việc xa nhà, thỉnh thoảng nhìn thấy những hình ảnh quen thuộc hay nghe ai nhắc đến một địa danh ở quê nhà thì nỗi nhớ quê hương lại ùa về trong tâm trí của mình!

Nơi ấy ngày xưa có ông bà, cha mẹ, anh chị em cùng chung sống trong mái nhà thân yêu, luôn có những tiếng cười hồn nhiên hay những kỷ niệm vui buồn của thời thơ ấu.

Tuổi thơ của tôi quanh quẩn với những niềm vui bình dị ấy, niềm vui mà có lẽ các bạn mình ở chợ hay phố thị chưa hề trải qua dù chỉ một lần.

Khi tôi học hết lớp Năm, tóc dài chỉ lấy thun khoanh cột lại, chưa hề biết thẹn thùng hay mặc cỡ gì hết trơn hết tơi. Ba tháng hè đến là tôi thoải mái rong chơi, chạy nhảy, leo trèo cây mận, cây ổi trong vườn.

Khi những tiếng ve râm rân mỗi trưa hè và thấy mấy đứa con trai trong xóm rủ nhau đi chích ve, nhìn mà trong lòng thâm nghĩ hôm nào mình cũng đi chích ve như bọn nó.

Thế là tôi ra vườn ngắm nghía mấy bụi tre của ông ngoại để xem có cây nào chặt xuống làm cây sào được không? Thời cơ đã tới, một hôm thấy ông ngoại dắt xe đi đám giỗ trong họ thật sớm và nói chiều mới về, chỉ còn bà ngoại ở nhà, lúc thấy bà bận bịu với việc bếp núc. Tôi lên ra sau vườn chặt cây tre mà hôm trước đã ưng ý. Chặt xong tôi rón rén qua mấy cây mít tổ nữ làm vại nhát trên thân cây để lấy mù.

Sau khi ăn cơm xong và thấy bà ngoại đã yên vị trên bộ ván gỗ là tôi dọt lẹ ra vườn lấy cây sào hồi nãy và nạy những dòng mù mít đã đặc kẹo trên cây quán vào đầu cây sào, lại chạy ngược vô nhà lấy cái lon sữa bò xúc gạo của ngoại và hành trình chích ve của tôi bắt đầu.

Tiếng ve râm rân khắp vườn. Tôi dáo dác tìm xem cây nào ve đậu nhiều nhứt. Khi nhìn thấy cây chôm chôm lão ve bu đầy kín, tôi hí hửng

nhưng than ôi! Cây chôm chôm cao quá, ước chừng cả chục mét mà cây sào của tôi thì ngắn ngùn. Làm sao đây ta?. Sau đó, tôi quyết định leo lên cây chôm chôm. Một tay cầm cây sào, một tay vịn thân cây ị ạch mãi tôi mới leo lên được. Sau khi lên được trên cây thì cái lon sữa bò vẫn còn nằm dưới đất. Thế là tôi phải giắt cây sào trên cây và tuột xuống đất để lấy cái lon.

Khi đã ngồi vững chắc chắc ba của cây chôm chôm, tôi bắt đầu trở tài chích mấy chú ve.

Cây sào nhỏ nên hơi yếu. Tôi quơ qua quơ lại hoài mà chưa bắt được con nào vì những nhánh cây động đậy nên một số ve bay qua mấy cây khác. Sau một hồi vất vả tôi cũng ồm được mấy con đang tí tê trong cái lon sữa bò. Cây sào trên tay tôi cứ đổi hướng lung tung bất ngờ trúng một cái tổ gi đen đen trên đầu mà nãy giờ mãi mê nên tôi không để ý. Tôi đang bản thân thì trong tổ bay ra vù vù, nhìn kỹ thì trời ơi! Tổ ong! Một bầy ong nhỏ màu nâu đen đang bay ra khỏi tổ.

Hồn vía lên mây, tôi liệng cây sào xuống đất, không quên quơ cái lon sữa bò đựng ve xuống luôn. Lúc nãy leo lên thì ị ạch, bây giờ tuột xuống như thảng không phanh. Bầy ong thì cứ ào ạt tủa ra. Khi xuống gần tới đất bỗng tôi nghe trên tay mình đau điếng như có gì ghim vào. Thôi rồi! Mấy con ong đã chiếu cô tôi hai mũi như trời giáng.

Khi đã tuột xuống đất nghe chỗ ong chích rần rần tôi liền chạy tuốt vào nhà kêu la um sùm.

"Ngoại ơi, cứu con Ngoại ơi". Nghe tiếng kêu của tôi bà ngoại bật dậy hỏi: "Cái gì mà la um sùm vậy!".

Tôi mếu máo trả lời: "Con bị ong chích giờ nhức quá ngoại ơi!". Ngoại hỏi: "Ong ở đâu mà chích?". Tôi trả lời trên cây chôm chôm, con đi chích ve.

Vấn câu nói quen thuộc của ngoại "Mèn đét ơi! Tổ cha bây. Trưa không chịu ngủ nghe gì hết."

Rầy thì rầy vậy ngoại cũng lẳng xẵng đi tìm thuốc xức chỗ ong vừa chích cho tôi. Nét mặt ngoại cũng lo lo và hỏi: "Đau lắm hôn? Vừa lắm!"

Câu nói quen thuộc của ngoại cả đời con thương nhớ khôn người ngoại ơi: "Mèn đét ơi! Tở cha bây."

Về Bình Dương không ai không biết đến Lái Thiêu, một địa danh ngày xưa có măng cụt và sầu riêng ngon nức tiếng, những vườn măng cụt và sầu riêng trồng nhiều nhất ở Bình Nhâm, Hưng Định và An Sơn.

Những năm sáu mươi, Bình Nhâm có rất nhiều vườn măng cụt và sầu riêng. Mỗi vườn có chừng vài mươi cây măng cụt và sầu riêng mà đến mùa trái trở oằn cây, măng cụt hái đỏ cả đồng và sầu riêng cũng không đếm xuể.

Mỗi đêm chợ Lái Thiêu và chợ Búng họp chợ, chủ vườn gánh măng cụt và sầu riêng ra bán, bạn hàng về gom mua cả ba bốn xe tải để chở về Sài Gòn, Tân Định và Bà Chiểu và phân phối các nơi. Hoa măng cụt cũng đẹp nhưng về ngoại cứng cáp và không có mùi thơm quyến rũ bằng hoa sầu riêng.

Hoa sầu riêng từ lúc mới nhú cho đến lúc nở khoảng một tháng, khi hoa nở bung sẽ có năm đài hoa liên kết nhau và năm cánh hoa tròn đều, nhụy hoa dài nằm giữa năm cánh hoa, hoa có màu trắng ngà như múi sầu riêng.

Khi hoa sầu riêng nở rộ thì mùi thơm lan tỏa khắp vườn. Những chú bướm bay dập dờn và ong mật bay vo ve trên những chùm hoa để hút mật. Mật trong đài hoa có vị ngọt ngào.

Hoa sầu riêng đẹp nhất vào những đêm trăng sáng, từng chùm hoa đong đưa theo gió lũng lẳng

trên cành mang theo mùi thơm ngan ngát, ngọt ngào khắp vườn.

Khi có những cơn gió thổi qua, những chùm hoa rơi lả tả, phủ đầy dưới gốc như tấm thảm vàng nhạt óng ả! Trái sầu riêng bên ngoài gai nhọn đụng là chày máu mà những chùm hoa thì đẹp vô cùng.

Mấy chị em tôi cũng hay lượm những đài hoa mà hút mật ngọt bên trong, nhưng phải lựa những hoa mới rụng, vì những hoa rụng lâu kiến nghe vị ngọt bên trong cũng bò đến bu đầy, nếu không nhìn kỹ gặp những đài hoa có kiến bên trong thì sẽ bị kiến cắn đau nhói. Những nhụy hoa còn tươi sẽ lượm vào rửa sạch và trộn với rau sống ăn như giá vậy rất ngon, giòn rụm, chỉ có nhà vườn mới biết ăn nhụy hoa sầu riêng mà thôi.

Từ lúc trở hoa cho đến lúc chín khoảng chừng ba tháng rưỡi cho đến bốn tháng, sầu riêng sẽ chín từng đợt cho đến chín hết cây.

Mới đầu tháng Năm, không khí mát mẻ hơn một chút, sau vài cơn mưa thì bà ngoại đã nhắc nhở, chắc sầu riêng sắp chín rồi nha mấy đứa, đêm nào có gió nhiều là sầu riêng chín cây sẽ rụng đó.

Mấy đêm, sau khi chị em tôi còn học bài chưa ngủ thì đã nghe ngoài vườn lẫn trong tiếng gió tiếng vỗ cánh của bầy dơi đi tìm thức ăn là tiếng rơi bịch, bịch của sầu riêng chín cây rụng.

Sáng sớm ra vườn thì y như rằng những tiếng bịch bịch hồi hôm là những trái sầu riêng chín cây rụng lăn lóc dưới gốc, vàng uom, ngọt ngào và thơm phức. Chúng tôi chia nhau đi từng gốc lượm sầu riêng gom lại và gỡ những chiếc lá khô dính vào gai khi trái sầu riêng rớt xuống ghim vào.

Ngày xưa không khí trong lành, nước ngọt phù sa, cây trái cứ bón phân hữu cơ, trái tuy nhỏ nhưng ngon và bổ. Bây giờ đất đã bạc màu, nguồn nước ô nhiễm vì hóa chất, cây trồng phải

xịt đủ loại cho trái lớn, trái sai nên nhụy hoa sầu riêng không còn là món ăn dân dã như ngày xưa nữa. Mãng cụt thì năm đặng năm thất. Một vùng đất cây ngọt, trái lành nay còn rất ít. Sầu riêng Lái Thiêu không còn thấy. Nhà ngoại hai mươi gốc sầu riêng giờ đã làm củi chum lâu rồi.

Đến mùa là sầu riêng Cái Mơn, Long Khánh hay Đắc Lắc đầy sạp mà không thấy bóng dáng của sầu riêng Lái Thiêu ngày xưa!

Một nỗi buồn khó tả!!!

Cô giáo ngày xưa

Hoangthilangmay

Hai mươi tuổi cô đã là cô giáo
Dạy một trường nhỏ bé tận miền quê
Đạp xe hơn hai mươi cây số đi về
Mà vẫn thấy cuộc đời sao đẹp quá!
Học trò nhà quê xem cô là tất cả
Cô giáo hồn nhiên áo trắng đến trường
Có những buổi trưa học trò dụ dỗ:
"Cô đừng về, đi bắt cá nướng trui!"
Quần xắn cao tận đầu gối, chân trần
Cô trò lội dưới mương bì bõm
Con đũa vương chân mềm mềm đen mốc
Cô nhắm mắt thét gào: "Ôi sợ quá đi thôi!"
Nước mắt cô như mưa tuôn xối xả
Học trò thương nên luôn miệng dỗ dành:
"Cô nín đi, em đã bỏ nó rồi"
Đừng khóc nữa, tội bạn cười cô đó!"
Trò trường lớp nhỏ hơn cô hai tuổi
Cô hai mươi trò mười tám tuổi tròn
Dáng lêu nghêu nhưng rất sợ bị đòn
Luôn gương mẫu để cô không hờn trách
Doạ là thế chứ nào đâu đòn vọt
Học trò nghèo đi chân đất, áo sờn vai
Rất chăm ngoan, học tập thật miệt mài
Rời ra trường, các em như chim chắp thêm đôi cánh
Hai năm sau, một hôm trò trường lớp
Đến mời cô dự đám cưới của mình
Cô giáo trẻ ngồi cùng bàn cha mẹ

Thời bấy giờ người ta trọng thầy cô
Cô dâu chú rể trẻ măng vòng tay khép nép
"Cảm ơn cô đã đến dự chúc mừng
Xin mời cô ly rượu với vợ chồng...con!"
Cô giáo bỗng ngần ngại đỏ bừng đôi má
Đêm trên tay thời gian sao nhanh quá!
Cô bây giờ chẳng dạy học vùng xa
Học trò cô giờ sống với thảm hoa
Đi xe hơi, xài laptop
Nhưng tình nghĩa thầy trò có còn như trước?
Xã hội quay cuồng
Chữ nghĩa có trôi lăn?
Nghĩ mà thương
Đám học trò của ngày tháng nhọc nhằn
Mặt lem luốc, tay chân đầy bùn đất
Chỉ có trái tim ngút ngàn yêu thương là rất thật
Để cô ngồi ngẫm nghĩ chuyện ngày xưa
Dù cuộc đời cô đã trải qua nhiều đông bão nắng mưa
Nhưng mùi bùn đất xa xôi vẫn nhớ hoài trong
tâm tưởng

Cuộc phiêu lưu của Dế Mèn xứ Thủ

Nguyễn Ngọc Nhơn (khóa 3)

(tiếp theo đặc san Quý Mão 2023)

Khi tàu chạy qua biển Caraïbe tới vịnh Colon, đến cửa kinh đào Panama thì neo lại chờ tới phiên mình. Kỹ sư Pháp Ferdinand de Lesseps khởi công xây dựng từ năm 1880 và người Mỹ hoàn thành năm 1914. Kinh đào Panama dài khoảng 80 cây số, nằm vắt ngang qua dãy núi, cao hơn mặt biển 26 m. Tàu muốn lên trên đó, phải leo qua 2 bậc ụ giống như cầu thang vậy. Hoa tiêu Panama đem tàu vô ụ ở đầu kinh. Có một toán chuyên viên vận chuyển tháp tùng, mình không quen không biết làm. Họ đóng ụ lại và bơm nước vô. Tàu được giữ thăng bằng với 4 sợi dây cáp lớn như cườm tay từ 4 đầu xe lừa (mules) trang bị hệ thống kéo xả để giữ cho con tàu nằm ngay ngắn trong ụ, nếu không khi bơm nước vô, sẽ xảy ra tai nạn. Đóng cửa ụ lại, bơm nước vô, đưa tàu lên cao. Lên tới bậc một, nhìn lại vịnh Colon, thấy các tàu đang thả neo nằm sâu phía dưới. Lại tiếp tục đóng ụ một, bơm nước vô như cũ, lên tới bậc hai. Chẳng mấy chốc, mực nước ngang bằng với con kinh: mình đang ở 26 m cao hơn mặt biển đó! Mở cửa ụ, chạy qua tới đầu kinh phía bên kia, chun vô ụ, xuống vịnh Panama tới Thái Bình Dương.

Dân Nam Mỹ phần lớn nói tiếng Tây ban nha, phía bên Brazil, Argentine còn nói thêm tiếng Bồ đào nha. Nhiều nơi, họ đội nón rộng vành Sombrero như dân Mễ. Đàn bà da đỏ thường đội nón ni giống như mấy ông già xưa bên mình trông thật lạ mắt.

Bến cảng đầu tiên là Buenaventura của xứ Colombie. Quán nhậu rất nhiều, chỗ nào cũng mở nhạc âm ỉ. Rồi Colombie, qua Guayaquil của xứ Ecuador, trồng chuối bạt ngàn. Phong cảnh nên thơ, rất giống Việt nam. Bầy phoques hải cầu nằm phơi mình trên những ghềnh đá ở cửa biển. Ven theo bờ sông chạy vào cảng, có những nhà tranh lán khuất sau vườn làm tôi nhớ nhà quá chừng. Dân bản xứ kể cho tôi nghe, trước khi vác quày chuối lên vai, người phu khuân phải coi kỹ, có một loại rắn lục nhỏ bằng ngón tay út, dài khoảng

3 tấc núp trong đó, nếu không nó cắn trúng là chết. Tui không biết ở các đồn điền chuối bên mình có loại rắn này không ?

Khi xuyên xích đạo, trên tàu có tổ chức lễ phát bằng theo truyền thống hàng hải. Nhiều thủy thủ cho đến lúc về hưu, chỉ hành nghề ở một phía bán cầu mà thôi. Theo thần thoại Hy Lạp, Neptune là thủy thần cầm cây chĩa ba cùng với vợ là Amphitrite do hai thủy thủ hóa trang, sẽ rửa tội, đặt cho mỗi người tên một loài cá và sau đó phát bằng cho các thủy thủ lần đầu tiên xuyên xích đạo trong đó có tui. Ôi chao, thần Neptune bắt uống một ly cocktail ghê gớm, rượu chát pha dấm, whisky, tabasco, nước biển thêm đường rồi hè nhau quăng họ xuống piscine bơm đầy nước biển xích đạo ! Bắt buộc phải uống, không được chạy trốn thì sau đó mới phát bằng. Ai cũng nhớ đời hết. Nhậu nhẹt đàn ca, xướng hát suốt đêm, vui hết sức. Tàu vẫn rẽ sóng chạy đều. Phía ngoài xa khơi kia, bên phải con tàu là quần đảo Galapagos gồm 13 đảo lớn, 17 đảo nhỏ, hiện là khu vực sinh thái đang được quốc tế bảo vệ.

Từ đó hướng xuống Perou, rất nhiều đàn cá dài mút mắt, óng ánh màu bạc dưới nắng, tàu chạy hoài mà không hết đàn cá. Ngoài xa kia, những tàu xướng nổi to lớn làm cá hộp, với kỹ thuật tiên tiến, chỉ đánh bắt một loại cá nào đó mà thôi. Nó phát sóng trên một tần số đặc biệt của loại cá đó, kêu chúng đến rồi cuốn hút lên tàu. Trải qua tiến trình, cá sẽ được đóng hộp trên tàu. Về đến bến, là những kiện hàng cá hộp được tải xuống !

Tới cảng Callao của xứ Perou, nhìn các tàu cá về bến, phải lấy lưới bọc hết boong tàu lại vì bầy chim già đầy bằng cỡ gà tây, bay theo kiếm ăn ngọp trời. Có điều lạ là hải sản nhiều như vậy mà Perou lại không có chế ra... nước mắm. Ở đây, tha hồ ăn hải sản đủ loại, tươi mà rẻ lắm. Bên Pháp mắc lắm. Đầu bếp đi qua bến tàu cá, mua tôm hùm (lobster) mới vừa lưới đem vô bờ. Phần thì đem nướng lửa than, một mớ đem luộc chấm

muối tiêu chanh, sauce mayonnaise, ngọt thịt quá chừng !

Ghé mấy cảng Perou, tui có đi thăm vài bộ lạc da đỏ nằm sâu phía trong núi. Bà hướng dẫn kể lại là có những bộ lạc cứ mỗi năm, tụ họp lại một lần làm lễ... khóc suốt đêm ! Chắc họ buồn cho số phận người da đỏ.

Hải cảng Valparaiso thuộc Chile khá lớn, sinh hoạt sầm uất, dân tình dễ thương. Thấy có một chiến hạm Pháp nằm trong bến, Thuyền trưởng bảo Cò Tàu Lieutenant Commissaire mang quà tặng cho Hạm Trưởng Pháp. Phong tục hàng hải Pháp dễ thương chỗ đó. Họ biết sự hiện diện của chiến hạm ở vùng biển xa xôi này là để bảo vệ các thương thuyền Pháp khi cần. Cò tàu này vốn là cựu trung úy hải quân Pháp. Sau đó, anh ta kể lại cho tui nghe, đây là lần thứ hai trong đời, anh mang quà tặng cho Hạm Trưởng. Lần thứ nhất, hồi còn trong quân ngũ, Chiến Hạm ghé bến cảng bên Phi châu. Hạm trưởng bảo anh mang quà tặng cho Hạm Trưởng Soái Hạm của quốc gia Phi Châu đó, hiện đang có mặt trong cảng.

Lên tàu, anh trình lá thư của Hạm Trưởng Pháp và xin gặp Soái hạm trưởng để trao quà. Gần 20 phút ngồi chờ trong bộ lễ phục hải quân, anh ta muốn chết ngộp vì tàu hư... hệ thống điều hòa không khí. Anh kể: Khi Soái Hạm Trưởng mặc đại lễ ra đón tiếp, lon lá dày cộm nơi cổ tay, mề đay đầy ngực, áo trắng, cà vạt, trông oai vệ hết sức mà nhìn kỹ lại, té ra là... thằng bạn đồng khóa hồi còn trong trường Hải quân bên Pháp. Anh chàng này được quốc gia gọi đi du học tu nghiệp, do Hải Quân Pháp đào tạo, sau đó trở về phục vụ đất nước và lên cấp lệ hơn sao xẹt. Nghi thức lễ lạc xong xuôi, hết còn danh xưng chức tước, hai bên bèn gọi nhau mầy tao như xưa, kéo nhau vô phòng ăn Sĩ Quan uống rượu. Anh kể tiếp, hấn xin lỗi tao vì hệ thống máy lạnh chưa có cơ phận thay thế, nên tàu còn nằm chờ ở đây. Mồ hôi nhễ nhại, hấn đề nghị trời nóng quá (Phi Châu mà !) thôi mầy lột áo ra cho mát rồi uống. Để làm gương, anh ta lột áo veste ra trước. Trời đất thiên địa ơi ! Tưởng là cái áo sơ mi trắng, cà vạt bên trong, ai dè chỉ có chút xúu ... cái cổ áo với cà vạt thôi, không có lưng mà cũng không có hai vạt phía trước áo, trông tức cười không nói được ! Ngộ biến phải từng quyền.

Tui cũng kể cho Cò Tàu Daniel nghe, hồi còn nội trú trong trường hàng hải, tui có thằng bạn chung phòng bên nước Phi châu gởi qua học theo chương trình đào tạo Thuyền trưởng. Có lẽ nó là con ông cháu cha, nhà giàu sao đó, thay vì lo học, tiền bạc rủng rinh, đêm nào cũng như đêm này, anh ta đi chơi đến 1, 2 giờ sáng. Tui nói mây không lo học, mai một làm sao xuống tàu làm việc, thì nó trả lời Tao qua đây học, để về xứ làm... Bộ Trưởng chứ đâu có phải để đi tàu ! Thật vậy, mấy năm sau, hấn có gởi thư cho tui, cho biết hiện là Bộ Trưởng Bộ Ngư Nghiệp, rừ tui qua đó làm cố vấn cho hấn, lương bổng sẽ rất hậu hi. Lúc đó, tui đang làm Thuyền Trưởng lại suy nghĩ, qua bên đó rồi mấy đứa con làm sao đi học nên tui từ chối . . .

Trở lại chuyện Nam Mỹ, dân tình ở đây rất tự nhiên, vui vẻ, ồn ào, thích múa hát, các điệu nhạc nóng bỏng, vui tươi như cha cha cha, mambo, salsa... Mấy bà vừa lựa hàng, vừa nhún nhảy, lắc lư theo tiếng nhạc thấy ngộ ghê. Kể đến là chỗ nào cũng có con nít đá banh, trên đường, trong hẻm, góc phố, chỗ nào trông là có đá banh. Sau cùng, ở các ngã tư lớn của thành phố, có nhiều tiệm ăn, tạp hóa của người Tàu.

Lần khác, lên sông Amazone bên Brazil, tới bến nọ, thấy có một tiệm nước nữa, có bày thêm bàn bên ngoài. Kêu một ly xây chừng, xỏ vài câu xã giao tiếng Quảng đông còn sót lại trong trí nhớ lúc ở Đại học xá Minh Mạng, Ngã sáu Chợ lớn: Chủ sành tài tử, nị hủ ma, cầm dạch đậu mụ xúu xức, nị úc khi hầy bính tù. May phước, ông chủ đúng người Quảng đông, khoái quá khỏi lấy tiền cả phê luôn. Ờ, tui hỏi thì được, mà đừng có hỏi lại là tui ... kẹt liền. Tới chừng ông nói tùm lum, tui bí quá bèn trả lời tiếng Anh thì ông ta không hiểu mà nói lại bằng tiếng ... Sì ! (Spanish) Trời đất ơi, vốn liếng có mấy chữ nghèo nàn, chưa đầy lá mít, hát được vài câu Cielito Lindo, Besame mucho mới từ lúc chạy qua Nam Mỹ thôi, tui ngong ! Uống lệ tách cà phê, tổ chè, tặng tài dạch chôi lầy nhảm thím, bye bye.

Sau cùng, tàu ghé cảng bên Nam Dương, 80% là đạo Hồi không ăn thịt heo. Người Triều châu ở đây khá đông. Vào thời điểm đó, Hồi giáo đang trong thời kỳ ăn chay một tháng Ramadan. Vậy mà tui cũng được đại lý chỉ dẫn đến một tiệm

nước không mở cửa hẳn, chỉ hé một bên do lẽ nói trên. Lại thấy treo cành cây nhỏ dấu hiệu hôm nay có món đặc biệt duy nhất bán một ngày trong tuần. Cũng hên, hôm nay đúng ngày mở cửa. Ngôn ngữ bất đồng, tui chia liền động từ to Quor, hand language. Chủ khách hai bên ráng hiểu nhau, OK, OK rân trời. Chịu trận bánh mì, bích tét, phở mạch cả tháng rồi mà ! Trong tiệm bày biện trên bàn ống đũa, muỗng, tương ớt, xì dầu y hệt như bên mình. Tui tìm lại được hương vị xưa, trong cảnh cũ. Ăn bánh bao, xíu mại, hủ tiếu có hẹ nữa, thím sực tô mì, sị súp húp nước lèo đến nổi không biết mình gốc Việt hay Tàu. Thêm ly cà phê là đúng tiêu chuẩn . . .

Từ Valparaiso, được lệnh trở lại Antofagasta của xứ Perou. Lấy hàng cho Hòa Lan xong, qua kinh Panama trở ra Đại Tây Dương, tới tam giác quỷ, lại được xem phim Charlot. Đúng là Tam giác quỷ ! Trưa hôm đó, Trưởng phiên hải hành Daniel bỗng thấy có một người đàn bà Âu Mỹ, tóc dài màu vàng, bập bênh trên sóng nước xa xa, đang chơi với vẫy tay cầu cứu. Anh vội vàng báo cho CDT. Ông lập tức lên đài chỉ huy, lấy ống dòm quan sát cẩn thận trước khi ra lệnh báo động vận chuyển cứu người. Cả tàu đứng trên boong theo dõi việc cấp cứu. Kia, cô ta đang nằm ngửa trên sóng, rành rành sẵn đúc một tòa thiên nhiên, lộ lộ với những đường nét hấp dẫn. Hai cánh tay và đôi chân trong tư thế còn như đang quán quít ôm chặt người tình, đôi môi khêu gợi chết người mặc cho sóng biển dập dùi thân xác: một nàng búp bê bằng... cao su, bơm hơi, cỡ như người thật, một cô bạn đồng hành lén lút xuống tàu của anh chàng thủy thủ độc thân, đa tình nào đó ! Có lẽ anh chán nản với người đẹp ... câm, thiếu chất ... người nên đem quãng xuống biển.

Trải qua một cuộc bể dâu,

Những điều trông thấy mà đau đớn lòng !

Lạ gì.... cái thứ đàn ông,

Lúc thương nệm nệm, khi xong... quãng liền.

Trên phương diện hàng hải, bản đồ Đại Tây Dương, nói hai bờ Đông Tây, có tỉ lệ rất nhỏ, chỉ để ghi lại các tọa độ hằng ngày lúc 12 giờ trưa và tính vận tốc trung bình mà thôi, chứ không làm point, định vị được. Với nhiệm vụ Sĩ Quan hải hành, tui phải chế canevas, hệ thống trục tọa độ ngang dọc gồm các vĩ tuyến parallèles và kinh tuyến méridiens của khu vực đang hải hành với tỉ

lệ lớn hơn để vẽ Rv và tính (Hv – He), Zv trên đó (nhắc lại chút kỷ niệm cho vui với các bạn đồng khóa, đây là bài Carte Marine học với thầy Ducasse kính mến, chỉ dạy tận tình $g = e \sec Lm$, $L = m \cos V$, $e = m \sin V$, $TgV = e / L \dots$). Hồi đó học là học thôi, đâu ngờ có ngày đem ra xài !

Có lần, băng qua Guadeloupe sau mấy ngày, trung bình 17 noeuds, tự nhiên hôm qua sụt xuống còn có 11 ! Tui và thằng Lieutenant kia xách sextant ra đo lại một lượt, có mặt CDT và Sếp Máy. Kết quả y hệt. Không hiểu nổi ! Sau cùng mới tìm ra nguyên nhân: đêm qua tàu đung con cá voi rồi nó mắc kẹt, nằm ngang phía trước mũi chỗ cái bulbe tròn ! Cũng ở gần tam giác quỷ nữa ! Cá voi khi ngủ, nằm là đà trên mặt nước. Chỉ vậy thôi mà vận tốc giảm khủng khiếp ! Sếp máy thở phào nhẹ nhõm.

Trên phương diện kế toán của hãng tàu, cứ chạy tăng thêm được 1 noeud thì sau 24 giờ, sẽ đến bến sớm hơn khoảng 1 tiếng. Từ Pháp chạy qua Viễn Đông, chừng 22 ngày thì sớm hơn 22 giờ, nghĩa là tàu sẽ cập bến sớm hơn một ngày, biết bao nhiêu là tiền của ...

Nhân tiện, tui xin được ghi lại lòng biết ơn của dân tị nạn VN như tôi đối với CDT FOLLIGUET, thuyền trưởng tàu Pháp Chevalier Valbelle thuộc hãng Chargeurs Réunis, đã nhiều lần cứu vớt thuyền nhân trên biển Nam Hải. Tàu Chevalier Valbelle chạy đường Âu châu, Địa trung hải qua Viễn Đông. Mỗi chuyến trung bình hai tháng. Tui có người bạn ở chung trong cải tạo. Quả đất tròn, qua Pháp gặp lại nhau. Tui đem anh vô hãng, làm phụ bếp trên tàu. Năm 1984, khi tới bến Barcelona thuộc Tây ban nha, anh chỉ cho tui, tàu Chevalier Valbelle này đã cứu ghe chở cả trăm người vượt biên của anh đúng lúc sắp chìm, chờ chết. Sau đó, tui dắt anh qua xin gặp CDT để bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc của mình. Biết tui là người VN, làm việc trên tàu Pháp đậu kế bên, ông ta vui vẻ, chỉ những giấy ban khen của hãng treo đầy trong phòng khách vì đã nhiều lần cứu vớt sinh mạng con người lâm nguy trên biển. Ông kể lại, mỗi khi tàu chạy ngang qua vùng này, ông thường rà sát tới giới hạn hải phận của VN. Bạn đi, bạn về, lần nào ông cũng vớt cả trăm người... .

Từ ngoài khơi, vào gần Ouessant, sắp lên đường rầy, thì đài kiểm báo duyên hải Pháp đã gọi trên canal 16, chiếc tàu đang ở tọa độ đó, tên

gì, quốc tịch, loại tàu và hàng hóa gì, từ đâu tới etc ... Đây là nói chuyện đời xưa, chứ bây giờ vừa rời bến, đi tới đâu là thiên hạ ai cũng biết hết (<http://marinetraffic.com>)

Bỏ hàng bên Hòa Lan xong, chạy về Dunkerque rồi qua Saint Malo, Nantes, St Nazaire chở hàng đi vài nước trong Địa trung hải, sau đó xuyên kinh đào Suez qua liên bang Ả Rập ở Trung Đông. Tàu tách bến, hướng về Nam, dọc theo vịnh Gascogne ngoài khơi Bordeaux, rồi cập theo bờ biển Bồ đào nha xuyên qua eo biển Gibraltar vào Địa trung hải. Tàu chở khách băng ngang, qua lại, nối liền cảng Tanger của Maroc Bắc Phi với Tarifa Âu châu, y như eo biển Pas de Calais trên miền Bắc.

Thuyền triều Địa trung hải chừng 50 cm, trái hẳn với miền Bắc Pháp. Chẳng hạn như ở Mont Saint Michel, một trung tâm du lịch được xếp vào di sản lịch sử, bãi biển rất lầy, nước dâng 8m trong vòng 6 giờ, ngựa chạy không kịp. Việc canh giữ du khách không được ra xa bờ thật nghiêm ngặt.

Tàu lướt sóng êm giữa trời nước bao la, phía Nam của đảo Las Palmas, hướng về mũi Spartivento Sardaigne của Ý. Sau đó, băng qua biển Andriatique nhắm mũi Matapan của Hy Lạp. Một nữ tu viện nằm cheo leo trên sườn núi ngay Matapan. Mỗi khi thấy có tàu đi qua, các Sơ thường giục chuông rộn rã rồi chạy ra vẫy tay chào mừng thật là cảm động. Địa trung hải có những phong tục hết sức dễ thương, chẳng hạn như ở eo biển Messina nằm giữa đảo Sicile và Ý. Khi tàu chạy qua đây, mình viết thơ và thêm \$ 5 bỏ vô chai, đóng nút lại rồi quăng xuống biển. Dân ở đây sẽ vớt lên rồi gởi về nhà cho gia đình mình. Ngay cửa vào, có hòn đảo núi lửa tên Stromboli, cứ 15 phút thì phun lửa. Miệng núi lửa nằm lệch một bên sườn núi. Phía bên kia, thiên hạ vẫn cất nhà, trồng nho. Trên đảo Sicile, có ngọn núi lửa Etna, thỉnh thoảng nổi giận. Cách đây khoảng 26 năm, trên đường Izmir bên Thổ Nhĩ Kỳ về Marseille, từ xa trên mặt biển, nhìn cột lửa cao ngất trời, mới thấy sức mạnh thiên nhiên thật khủng khiếp. Tui có ghé bên Palermo, trên đảo Sicile. Thành phố Syracuse, bên phía đông của đảo Sicile, nơi sinh trưởng và mất đi của nhà toán học kỳ tài, liên hệ mật thiết đến môn Stabilité và

Calcul d'assiette trong ngành hàng hải, người đã tìm ra nguyên tắc này: mọi vật nhúng chìm trong chất lỏng đều bị một sức đẩy từ dưới lên trên đó...: quý vị biết ai rồi phải không? Eureka! ARCHIMEDE. Syracuse còn là tên của chuỗi số toán học bất biến, lạ kỳ, kết quả sau cùng của phép tính lúc nào cũng cho ra ba con số thường là 4, 2, 1. Thỉnh thoảng ra 3 số khác nhưng cũng bất biến tương tự như vậy (Lấy bất cứ một con số nào, nếu chẵn thì đem chia hai, nếu lẻ thì đem nhơn cho 3 rồi cộng thêm 1, xong viết kết quả kế bên. Từ kết quả đó, cứ tiếp tục theo qui tắc như vậy cuối cùng sẽ thành bất biến 4, 2, 1). Xa kia, về phía Napoli, vào năm 79, núi lửa Vésuve dưới triều đại Titus đã chôn vùi thành phố Heculanum, Pompei dưới bao lớp đá tro bụi. Napoli, quê hương của những bản tình ca, giọng nhạc bất hủ được phổ biến bằng nhiều thứ tiếng, Trở về mái nhà xưa, O sole mio, Serenata . . .

A, tới đây tui phải mở đầu ngoặc để nói cho không ít quý vị sẽ ngạc nhiên: Tui ghé Napoli hơn chục lần và xưa nay tui rất thích nhạc Napolitaine. Lời nhạc mà quý vị nghe Luciano Pavarotti hát đó không phải tiếng Ý mà chỉ là ngôn ngữ địa phương (Patois). Người Ý thích nghe nhạc này nhưng không nói được! Có lời nhạc bằng tiếng Ý nữa. Tui có quen một ca sĩ chánh gốc Napolitain và nhờ anh ta luyện giọng, dạy cách hát, nén hơi loại nhạc này. Anh rất vui tánh, nói tui phát âm sao giống Pavarotti quá chứ không phải như Caruso. Tui tưởng anh chọn quê thì anh nói, Pavarotti không phải chính gốc là dân Napolitain, nên phát âm không chuẩn. Giọng Ténor tuyệt vời thiệt nhưng để cho người ngoài nghe thôi. Dân Napolitain phải ráng hiểu. Cũng như hồi xưa, gánh hát Kim Chung ca vọng cổ, xuống xê vậy mà: Chờ đất ơi cái nỗi đoạn . . . chường ! (còn tiếp)

Bình Dương Quê Tôi

Người Chăn Bò

Tôi sinh ra trong gia đình nông dân trung lưu cách quốc lộ 13 chừng một cây số. Nhà tôi thuộc xã Phú Hòa, quận Phú Cường, tỉnh Bình Dương. Tỉnh Bình Dương ngày nay là một trong những tỉnh rất quan trọng cho nền kinh tế của Việt Nam, nằm ở khu vực Đông Nam Á. Với sự phát triển nhanh chóng và mạnh mẽ, Bình Dương đã trở thành một trong những tỉnh có nền kinh tế phát triển hàng đầu cả nước.

1. Kinh tế:

Bình Dương có nền kinh tế đa dạng, với các ngành kỹ nghệ chính như dệt may, da giày, điện tử, và chế biến thực phẩm. Tỉnh cũng là trung tâm sản xuất và xuất cảng các sản phẩm như gỗ, mây, tre, và thủ công mỹ nghệ. Ngoài ra, Bình Dương còn có nhiều khu kỹ nghệ lớn, như khu kỹ nghệ Việt Nam - Singapore, khu kỹ nghệ Bình Dương, khu kỹ nghệ Mỹ Phước, và nhiều khu kỹ nghệ khác đang được mở ra như Tân Uyên, Bàu Bàng... Những khu kỹ nghệ này đã thu hút nhiều nhà đầu tư nước ngoài và tạo ra nhiều cơ hội việc làm cho người dân địa phương và các nơi khác.

Hàng hóa từ Tỉnh Bình Dương xuất cảng sang thị trường quốc tế, đến các nước như Hoa Kỳ và Liên minh Châu Âu. Dù không có phi trường lớn hay hải cảng rộng như Sài Gòn nhưng Bình Dương có vị trí chiến lược và cơ sở hạ tầng phát triển mạnh mẽ khiến nơi đây trở thành trung tâm sản xuất lớn trong cả nước.

Các mặt hàng xuất cảng chính của Bình Dương hiện tại như:

- Hàng điện tử là những món xuất cảng lớn nhất, bao gồm các loại như bảng mạch (circuit board), chất bán dẫn (semiconductor) và đồ điện tử tiêu dùng do các công ty đa quốc gia lớn sản xuất.

- Hàng may mặc và dệt may là một phần đáng kể trong chương trình xuất cảng của Bình Dương

bao gồm các mặt hàng quần áo như áo thun, quần jean và đồ thể thao.

- Hàng giày dép được sản xuất và xuất cảng, đặc biệt là giày thể thao, là một ngành kỹ nghệ lớn ở Bình Dương.

- Một số máy móc và thiết bị kỹ thuật cũng được sản xuất và xuất cảng từ đây.

- Sản phẩm gỗ gồm những đồ đạc trong nhà và các mặt hàng gỗ khác như sơn mài, được sản xuất và đặc biệt xuất cảng sang các thị trường có nhu cầu cao về các sản phẩm gỗ quý đắt tiền như cầm xe, sao, trắc, gỗ đỏ, cẩm lai, giáng hương.

- Ngành sản xuất cao su tại Bình Dương là một trong những ngành kỹ nghệ quan trọng của tỉnh. Bình Dương có nhiều lợi thế để phát triển ngành sản xuất cao su nhờ:

- * Vị trí địa lý thuận lợi: Bình Dương nằm gần Sài Gòn, là một trong những trung tâm kinh tế lớn nhất của Việt Nam, giúp cho việc vận chuyển và phân phối sản phẩm cao su trở nên dễ dàng hơn.

- * Cơ sở hạ tầng phát triển: Bình Dương có nhiều khu kỹ nghệ và cơ sở hạ tầng phát triển, giúp cho việc sản xuất và xuất khẩu cao su trở nên dễ dàng hơn.

- * Lao động dồi dào: Bình Dương có nguồn lao động dồi dào và có tay nghề cao, giúp cho việc sản xuất cao su trở nên hiệu quả hơn.

Các sản phẩm cao su chính được sản xuất tại Bình Dương bao gồm:

- * Cao su tự nhiên - Cao su tổng hợp - Sản phẩm cao su kỹ thuật (ví dụ: cao su kỹ thuật cho ngành ô tô, cao su kỹ thuật cho ngành xây dựng)

- * Sản phẩm cao su tiêu dùng (ví dụ: găng tay cao su, dép cao su)

Một số công ty sản xuất cao su nổi tiếng tại Bình Dương bao gồm:

- * Công ty Cổ phần Cao su Bình Dương

- * Công ty Cổ phần Cao su Đồng Nai

* Công ty TNHH Cao su Việt Nam

* Công ty TNHH Cao su Á Châu

Tổng kết, ngành sản xuất cao su tại Bình Dương là một trong những ngành kỹ nghệ quan trọng của tỉnh, với nhiều lợi thế và cơ hội phát triển.

2. Tôn giáo:

Bình Dương có nhiều tôn giáo khác nhau, bao gồm Phật giáo, Công giáo, Tin lành, Cao Đài... Tỉnh có nhiều ngôi chùa, nhà thờ, và thánh đường đẹp.

Phật giáo:

Một vài ngôi chùa nổi tiếng ở Bình Dương như:

- Chùa Bà Thiên Hậu Bình Dương: Chùa Bà Bình Dương là một trong ngôi chùa ở Bình Dương nổi tiếng nhất. Đây là nơi thờ cúng quan trọng của 4 bang người Việt gốc Hoa ở Bình Dương. Hàng năm, vào ngày Rằm Tháng Giêng, Lễ hội Chùa Bà thu hút hàng trăm ngàn người trong tỉnh vào các địa phương lân cận đến tham dự.

- Chùa Tây Tạng: là một trong các ngôi chùa ở Bình Dương có công trình kiến trúc tâm linh độc đáo thu hút rất nhiều Phật tử trong và ngoài tỉnh.

- Chùa Hội Khánh: là một trong những ngôi chùa lớn nhất ở Bình Dương. Đây là một ngôi chùa xưa mang ý nghĩa lịch sử, mỹ thuật cao. Tượng Phật Nằm ở chùa Hội Khánh được tổ chức kỷ lục Châu Á công nhận tượng Phật nằm, dài nhất Châu Á.

Tượng Phật Nằm Chùa Hội Khánh

- Chùa Thiên Quang: là một trong các ngôi chùa ở Bình Dương được người dân tôn kính,

sùng bái. Vào những ngày rằm, lễ hội Chùa Thiên Quang luôn đông kín người.

- Chùa Hội An: nằm ở Khu Thành Phố Mới. Đây là một trong những ngôi chùa lớn ở tỉnh Bình Dương. Có thể nói trong các ngôi chùa ở Bình Dương thì chùa Hội An là chùa có diện tích lớn nhất. Nơi đây thường xuyên tổ chức, quy tụ các lễ hội Phật giáo, các sự kiện lớn về Phật giáo ở Bình Dương.

- Chùa Châu Thới là một ngôi chùa cổ lâu đời nhưng rất đặc biệt tọa lạc trên ngọn núi Châu Thới. Ngôi chùa này có một hòn đá bí hiểm, người ta dùng mọi cách cũng không thể phá hủy được hòn đá này, do đó còn có tên gọi hòn đá này là "Ông Tà", như một vị thần giữ cửa cho chùa Châu Thới.

Những ngôi chùa này không chỉ là nơi thờ tự mà còn là điểm du lịch hấp dẫn.

Công giáo:

Nhà Thờ Chánh Tòa Bình Dương

- Nhà thờ Chánh toà Phú Cường: còn có tên gọi khác là Nhà thờ giáo phận Phú Cường. Nhà thờ nằm ở vị trí Ngã Sáu Phú Cường nên du khách có thể dễ dàng tìm thấy. Giữa ngã Sáu nhộn nhịp đông đúc, nhà thờ Phú Cường nổi bật

trên ngọn đồi của phố thị. Lối kiến trúc nổi bật, màu sơn xanh xám cổ điển khiến nhà thờ càng thêm phần thu hút.

- Nhà Thờ An Phú thuộc Giáo Phận Phú Cường, thành phố Thuận An, tỉnh Bình Dương, cách Khu kỹ nghệ VSIP 1 khoảng 1km, cách Nhà Thờ Chánh Tòa Phú Cường 12km.

- Nhà thờ Lái Thiêu: Nền móng Nhà thờ được xây dựng trên một ngọn đồi thấp có nhiều cây cổ thụ trên trăm năm tuổi. Mặt chính Nhà thờ hướng ra sông Sài Gòn. Cả công trình mang nét kiến trúc đặc trưng của phương Tây nhưng vật liệu lại quen thuộc với địa phương như gạch giề, ngói móc, chất kết dính chính là cát, vôi trộn với mật mía, nhựa ô dước để Nhà thờ đứng vững hơn một trăm năm qua với hình dáng còn nguyên vẹn

- Nhà thờ Búng: là một kiến trúc lâu đời ở Búng.

Cao Đài:

Đạo Cao Đài tương đối phát triển ở Bình Dương. Dưới đây là một số thông tin về các thánh thất Cao Đài tại Bình Dương:

- Thánh Thất Cao Đài Phú Văn: nằm ở Ngã Tư Phú Văn.

- Thánh thất Cao Đài Dĩ An: vị trí tại phường Dĩ An, thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương .

- Thánh thất Cao Đài Dầu Tiếng: tọa lạc tại thị trấn Dầu Tiếng, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương.

-Thánh thất Cao Đài Bình Nhâm: 48F, Đ. Bình Nhâm 02, Bình Nhâm, Thuận An, Bình Dương, Vietnam.

Thánh Thất Cao Đài Phú Văn

Tin Lành:

Nhà thờ Tin Lành: ở Cầu Bà Hên - Phú Cường là nơi tín đồ đến hành lễ thường xuyên.

3. Đình:

Làng xã nước ta từ Bắc vào Nam thường có những ngôi đình nơi thờ thần hoàng. Bình Dương cũng không ngoại lệ. Những ngôi đình nổi tiếng ở Bình Dương là Đình Bà Lụa (ở xã Phú Cường), Đình Bến Thê (xã Tân An), Đình Phú Long, Đình Tương Bình Hiệp...

- Đình Bà Lụa: là một ngôi đình rất xưa, có kiến trúc rất đẹp từng được người Pháp mô phỏng để triển lãm trong một hội chợ xưa ở Paris.

- Đình Bến Thê: Thờ ông Nguyễn Văn Thành một vị tướng thời Vua Gia Long. Đình ở trong một khu đồi có cây cao rất mát mẻ. Cổng đình Bến Thê có một cây đa mọc trùm lên. Đây là nơi có nhiều đoàn làm phim cổ trang hay ghé quay ngoại cảnh.

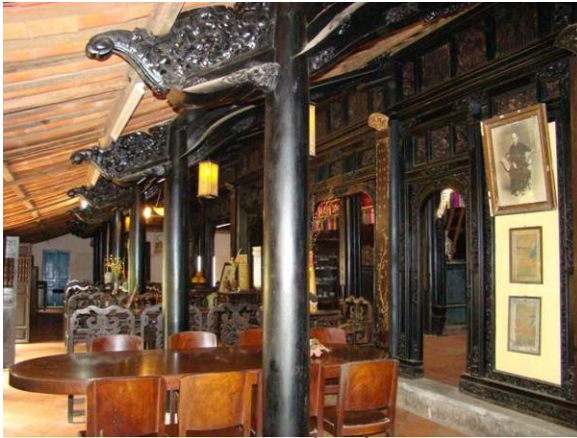
- Đình Tương Bình Hiệp: ở xã Tương Bình. Điểm đặc biệt của ngôi đình này là có thờ Ông Phan Thanh Giản.

Cổng Đình Bến Thê

4. Nhà cổ:

Bình Dương là nơi có nhiều nhà cổ được xây cất từ thời Thành Thái như Nhà Cổ Trần Công Vàng, Nhà Cổ Đốc Phủ Đầu, Nhà Cổ Trần Văn Tề... Những căn nhà này thể hiện sự tinh tế trong ngành xây cất và chạm trổ của người Bình Dương xưa và đã được trùng tu và bảo quản khá tốt.

Bên trong ngôi nhà cổ Trần Công Vàng

5. Nghệ thuật

Bình Dương có nhiều nghệ thuật truyền thống, bao gồm sơn mài, đồ gốm, và thủ công nghệ. Tỉnh có nhiều nghệ nhân tài năng và nhiều xưởng sản xuất nghệ thuật truyền thống. Sơn mài là một trong những nghệ thuật truyền thống nổi tiếng của Bình Dương. Sơn mài là kỹ thuật sơn màu trên gỗ, tạo ra những sản phẩm đẹp và tinh tế. Tỉnh có nhiều xưởng sản xuất sơn mài, tạo ra những sản phẩm như đồ trang trí, đồ gia dụng, và quà tặng. Trước 1975, sản phẩm sơn mài của Thành Lễ, Trần Hà... rất nổi tiếng. Trưng Bình Hiệp là nơi có nhiều xưởng sơn mài. Đồ gốm cũng là một trong những nghệ thuật truyền thống của Bình Dương. Đồ gốm là sản phẩm được làm từ đất sét, tạo ra những sản phẩm đẹp và bền. Tỉnh có nhiều xưởng sản xuất đồ gốm, tạo ra những sản phẩm như chén, đĩa, và bình hoa. Đồ gốm Minh Long nổi tiếng không những trong nước mà còn được ưa chuộng ở nước ngoài.

Sản phẩm sứ Minh Long

6. Giáo dục:

Bình Dương có nhiều trường học từ tiểu học đến đại học, bao gồm cả các trường quốc tế. Tỉnh cũng có nhiều cơ sở giáo dục nghề nghiệp, giúp người dân địa phương phát triển kỹ năng và tìm kiếm việc làm. Bình Dương có ngôi trường Trung Học Mỹ Thuật là một ngôi trường được thành lập từ thời Pháp, nơi đào tạo nhân công và họa sĩ cho những xưởng sơn mài, xưởng làm đồ mộc trong tỉnh. Bình Dương còn có một ngôi trường rất đặc biệt là Trường Âm Điếc Lái Thiêu để dạy cho các em bị khuyết tật. Gần đây, Bình Dương đã có Trường Đại Học Bình Dương giúp đào tạo những trí thức trong nhiều ngành nghề, sẵn sàng phục vụ cho sự phát triển của tỉnh nhà.

7. Nông nghiệp:

Bình Dương có nhiều nông sản phẩm như: cao su, hạt tiêu, hạt điều, gạo, bắp, khoai lang, đậu phộng, dưa chuột, thuốc lá tươi, dưa hấu, củ sắn, khô qua, và rau xanh v.v... Tỉnh cũng có nhiều trang trại chăn nuôi gia súc và gia cầm như những công ty sau đây:

- Công Ty Nông Súc Trục Điền
- Công Ty CP Anova Agri Bình Dương
- Trại Gà á Châu
- Cơ Sở Cung Cấp Ba Ba Giống Hai Vân
- Công Ty MTV Thế Giới Trứng VIETSWAN
- Công Ty Chăn Nuôi Hanpork
- Công Ty Sản Xuất Thương Mại Trung Nghĩa
- Công Ty Chăn Nuôi Và Chế Biến Thức Ăn Gia Súc Kim Long

8. Thủy sản:

Bình Dương có nhiều ao hồ và sông ngòi, tạo điều kiện thuận lợi cho việc nuôi trồng thủy sản. Tỉnh có nhiều thủy sản như tôm, cua, cá sặc rằn, cá đồng, lươn, cá rô phi.

9. Nhà hàng:

Bình Dương có nhiều nhà hàng và quán ăn ngon, phục vụ nhiều món ăn truyền thống và hiện đại. Tỉnh có nhiều món ăn đặc sản, như bánh bèo bì, bánh xèo, bánh khọt, và gỏi cuốn. Một vài nhà hàng nổi tiếng ở Bình Dương bao gồm: Bánh Bèo

Bì Mỹ Liên, Ngọc Hương ở Búng, Nhà hàng Việt Nam, Nhà hàng Bình Dương, và Nhà hàng Sài Gòn. Những nhà hàng này phục vụ nhiều món ăn ngon và có khung cảnh đẹp. Ngoài ra còn các quán ăn ngon dọc bờ bao sông Sài Gòn vừa ngon miệng, vừa hợp túi tiền, chạy dài mấy chục cây số từ nam lên tới bắc tỉnh. Các quán cà phê cũng tương tự, thoải mái ngắm cảnh đẹp bờ sông, nhận làn gió mát dễ chịu,

Nhà hàng Mỹ Liên ở Búng nổi tiếng với món bánh bèo bì, bì cuốn...

Bình Dương có nhiều vườn trái cây ngon và đẹp, như vườn măng cụt, vườn sầu riêng, vườn điều, vườn chuối, vườn xoài, và vườn cam. Tỉnh có nhiều loại trái cây tươi và ngon, như măng cụt, dâu xanh, bòn bon, chuối, xoài, cam, và quýt. Một số vườn trái cây nổi tiếng ở Bình Dương bao gồm Vườn Trái Cây Bình Dương, Vườn Trái Cây Việt Nam, và Vườn Trái Cây Sài Gòn. Những vườn trái cây này không chỉ cung cấp trái cây tươi ngon mà còn là điểm du lịch hấp dẫn. Tuy nhiên do tiến trình đô thị hóa mà nhiều vườn trái cây ở Bình Nhâm, Cầu Ngang dần dần biến mất, trái cây Bình Dương hiện còn rất ít và chất lượng cũng không còn như xưa.

11. Giải trí:

Ngành giải trí tại Bình Dương là một trong những ngành đang phát triển mạnh mẽ tại tỉnh này. Với sự gia tăng của dân số và nhu cầu giải trí, ngành giải trí tại Bình Dương đã trở thành một phần quan trọng của nền kinh tế địa phương. Các hoạt động giải trí phổ biến tại Bình Dương bao gồm:

- Các khu vui chơi giải trí như Đại Nam, Bình Dương New City, và Becamex IDC
- Các rạp chiếu phim như CGV, Lotte Cinema, và BHD Star Cineplex
- Các câu lạc bộ đêm và quán bar như Acoustic Bar, The Warehouse, và The Club
- Các sân golf và câu lạc bộ thể thao như Sân golf Bình Dương, Câu lạc bộ thể thao Bình Dương
- Các lễ hội và sự kiện văn hóa như Lễ hội Văn hóa Bình Dương, Lễ hội Hoa anh đào, Lễ Hội Trái Cây Lái Thiêu...

Một số địa điểm giải trí nổi tiếng tại Bình Dương bao gồm:

- Đại Nam: Một khu vui chơi giải trí lớn với nhiều hoạt động như: vườn thú, công viên nước, khu vui chơi trẻ em, và các trò chơi giải trí.
 - Bình Dương New City: Một khu tổng hợp giải trí và thương mại với nhiều hoạt động như rạp chiếu phim, câu lạc bộ đêm, và các quán ăn.
 - Becamex IDC: Một khu tổng hợp giải trí và thương mại với nhiều hoạt động như công viên nước, khu vui chơi trẻ em, và các trò chơi giải trí.
- Tổng kết, ngành giải trí tại Bình Dương là một ngành kỹ nghệ đang phát triển mạnh mẽ, với nhiều hoạt động và địa điểm giải trí đa dạng.

Kết luận:

Bình Dương là một tỉnh thành phát triển và đa dạng, với nền kinh tế mạnh mẽ, nghệ thuật truyền thống phong phú, và ẩm thực ngon và đa dạng. Tỉnh có nhiều điểm du lịch hấp dẫn, như vườn trái cây, nhà hàng, nhà thờ và chùa chiền. Bình Dương là một điểm đến lý tưởng cho những ai muốn khám phá và trải nghiệm văn hóa, nghệ thuật, và ẩm thực của Việt Nam.

Tôi yêu quê tôi tức tôi yêu Bình Dương./.

Nhớ ơn thầy

Lê Đức Cường

Quý thầy cô ở Trịnh Hoài Đức đã dạy rất giỏi.

Lúc còn nhỏ khi đi học ở Trịnh Hoài Đức chúng tôi thấy bình thường cứ ráng lo học mà thôi chớ không biết mình rất may mắn đã có những thầy cô dạy rất giỏi.

Nhớ lại kỳ thi Tú Tài I năm 1971 chúng tôi về thi ở Sài Gòn, khi vào thi thì ngồi kế bên cạnh có một bạn cùng lớp ở Trịnh Hoài Đức, có lẽ vì bạn ấy cũng tên Phước như tôi nên mới được sắp 2 đứa ngồi gần sát bên nhau, còn những thí sinh khác trong phòng thì lạ không quen.

Năm đó tôi đậu khá cao tuy là trong các năm liên tiếp của lớp 9, lớp 10, lớp 11 thì tôi chỉ toàn mê chơi thể thao chứ không hề ham học. Thú thật là tôi học không giỏi lắm vì chỉ mê đá banh và bóng chày. Tôi có thể chơi đá banh cả ngày dù mưa hay nắng mà không hề biết chán.

Đậu điểm cao là nhờ trúng tủ ở bài thi.

Lúc thi môn Việt Văn, tôi đã làm bài rất nhanh, rồi lên nộp với sự ngạc nhiên của các thầy cô giám sát phòng thi. Xong tôi ra hành lang đứng chơi chờ tan buổi thi rồi về.

Các thầy cô giám sát phòng thi bước ra hỏi sao em làm nhanh vậy, thì tôi nói là: "Dạ tại em đã ôn nhiều lần và rất thuộc các bài này nên em làm nhanh". Khi đó trong lòng có chút tự hãnh ra về ta đây !

Các thầy cô ấy ra về vui khi thấy có một học sinh giỏi của phòng thi.

Sự thật là sao ?

Sự thật là không phải do tôi học giỏi gì mà chính là nhờ các thầy cô ở Trịnh Hoài Đức đã dạy rất giỏi.

Tôi còn nhớ rất rõ là năm lớp 11, Thầy Nguyễn Tư Sán đã in ra những bài văn về Nguyễn Công Trứ, Nguyễn Khuyến, Trần Tế Xương v.v... để phát cho lớp chúng tôi về học trong những ngày nghỉ hè trước khi lên Sài Gòn dự thi. Thầy có dặn là: "Rất nhiều khả năng là bài thi sẽ hội tụ vô các đề tài mà thầy đã chuẩn bị cho các em trong tài liệu này nên các em hãy ráng tập trung ôn kỹ các bài này nhé".

Và quả đúng như vậy. Năm đó kỳ thi môn Việt Văn Tú Tài I năm 1971 đã ra đề thi mà tài liệu của thầy Sán đã giúp chúng tôi rất nhiều. Nói không ngoa là mình đã trúng tủ đề tài này. Cho nên mình đã làm bài rất nhanh mà không cần suy nghĩ. Mình lại vừa làm vừa cười mỉm và nói thầm: "Quả đúng quá là bài thi đã đúng như lời tiên đoán của thầy Nguyễn Tư Sán đã chuẩn bị cho chúng tôi từ nhiều tháng qua", và mình đã làm bài rất nhanh chứ thật ra thì mình học không quá giỏi gì đâu các bạn ơi !. Viết tới đây nhớ thầy Sán lúc đó trẻ trung và nho nhã lắm. Thầy phát miễn phí tài liệu cho chúng tôi học mà không nhắc gì về tiền công in và công thầy biên soạn. Chúng tôi cũng thật vô tâm không biết trả chi phí cho thầy. Bây giờ thương thầy và thấy hối hận lắm!

Một môn học khác cũng trúng tủ là môn Anh Văn do thầy Đặng Lâm Hùng dạy. Nhớ lúc thi Lục Cá Nguyệt, thầy trích một đoạn văn trong cuốn English For Today cho chúng tôi làm bài. Nào ngờ khi thi Tú Tài Một, đề thi lại ra đúng chóc đoạn văn đó. Một đoạn văn trong sách mà đã được thi thử một lần rồi thì khi thi thật chúng tôi sẽ làm bài rất tốt cũng là tự nhiên thôi.

Xin nói tiếp ở môn thi Vạn Vật, năm đó hình như là đề thi về Thân cây hay Lá cây mình không nhớ rõ nhưng cũng những bài này thì Thầy Bùi Thế San đã dạy chúng tôi rất kỹ càng trong lớp, cho nên khi vào thi môn này thì mình lại trúng tủ nữa. Mình rất thích thầy San. Thầy có giọng nói to và rõ. Thầy vẽ hình thân cây lá cây trên bảng rất đẹp nên in sâu vào trong trí nhớ của mình, khi mình ôn lại để đi thi thì rất dễ dàng.

Mình lại cũng làm bài Vạn Vật thật là nhanh và cũng lên nộp bài trước về vui thích của các thầy cô giám sát phòng thi.

Các thầy cô ấy có ra hành lang để hỏi xem mình học ở trường nào vậy, mình rất hãnh diện trả lời là: "Dạ em học ở trường Trịnh Hoài Đức Bình Dương".

Câu chuyện ấy đến nay là đã qua trên dưới 50 năm, nhân kỷ niệm năm nay 2024 khóa chúng tôi anh em nay vừa tròn 70 tuổi, nhân tiện mình xin được cảm ơn sâu xa sự dạy dỗ của quý thầy cô ở ngôi trường thân yêu Trịnh Hoài Đức năm xưa chính là bàn đạp để bước vào đời sau này./.

Người cha lý tưởng

Thơ: Lão Hạc Mây Tần

Nhạc: Đỗ Hải

Cha tôi một người cha lý tưởng. Cha tôi một ông bố cương thường.

Nhân lễ nghĩa trí tín làm gốc. Thành công nền tảng là yêu thương.

Cha tôi một người cha lý tưởng. Con ơi cơ bản là tam cương.

Đạo vua tôi tình nghĩa vợ chồng. Và tình cha con những ki cương

Cha tôi một người cha lý tưởng. Vất vả nhiều con học bốn phương.

Vinh danh một triết lý giáo dục. Muốn công danh từ chốn học đường.

Cha tôi, một người cha lý tưởng. Gái trai phải dè thất trường công.

Chăm học bảy năm cô cậu Tú. Rồi cử nhân góp mặt tứ phương.

Cha tôi một người cha lý tưởng. Thúc giục đàn cháu tiến lên đường.

Luật sư, dược sĩ và tiến sĩ. Rồng Tiên dòng giống rạng què hương.

Nhớ thương về ngoại

Đỗ Mỹ Loan (khóa10)

Với tay xé tờ lịch hôm qua, con số 8/3 hiện ra mồn một trước mắt. Hôm nay là kỷ niệm Ngày Quốc tế Phụ nữ! Tự dưng tôi chợt nhớ đến Ngoại. Người phụ nữ tuyệt vời nhất đã ban cho tôi sự sống và dẫn dắt tôi từng bước trên đường đời, giúp tôi có được thành tích như ngày hôm nay.

Ba mẹ tôi qua đời rất sớm. Tôi và bốn em trai được Ngoại dưỡng nuôi trong hoàn cảnh gia đình thiếu trước hụt sau. Ngoại đã bươn bả sớm hôm lo toan mọi việc để nuôi nấng chị em tôi mà không hề than thân trách phận.

Cứ nhìn Ngoại lưng còng, áo bạc màu lam lũ theo năm tháng, tôi nghe thương Ngoại vô cùng. Ngoại tôi tính tình hiền lành, chân chất nên bà con lối xóm ai cũng quý, cũng yêu. Đối với chị em tôi, hầu như Ngoại chưa bao giờ la mắng. Khi các cháu làm điều gì sai trái, Ngoại chỉ nhỏ nhẹ khuyên răn. Dưới mắt tôi, Ngoại giống như bà tiên hiền dịu!

Từ nhỏ, tôi đã mang nặng mặc cảm thua sút bạn bè nên sống rất khép kín, cô đơn. Ngoài giờ học ở trường, về nhà tôi chỉ quanh quẩn bên Ngoại. Hai bà cháu như hình với bóng cùng nhau chăm sóc, dạy bảo bốn đứa con trai. Tôi đã phụ Ngoại giặt giũ, lo lắng các em mình đỡ đàn cho Ngoại bớt cơn cực nhọc. Tuổi thơ tôi qua đi trong nỗi hụt hẫng thiếu thốn tình cảm của mẹ cha. Nhưng đổi lại tôi có Ngoại, có cả một bầu trời yêu thương tuyệt vời không gì sánh được.

Để phần nào đền đáp công ơn trời biển ấy của Ngoại, tôi đã cố gắng học tập thật giỏi, phần đầu có được một cái nghề nuôi sống bản thân và lo cho cả gia đình. Tôi đã vượt qua mọi trở lực trong học tập, trở thành cô giáo. Nhìn ánh mắt lấp lánh niềm vui của Ngoại khi thấy tôi trưởng thành, tôi cảm thấy vô cùng hạnh phúc. Ngoại không ngừng nhắc nhở tôi hoàn thành tốt công việc giảng dạy ở trường. Mỗi tối, tôi ngồi soạn giáo án, chấm bài cho học sinh còn Ngoại ngồi trên bộ ván bồm bẻm nhai trà vừa kể lại những câu chuyện ngày

xưa khi Ngoại còn ngây thơ thiếu nữ, lúc Ngoại già từ đời con gái về nhà chồng, hay khi Ngoại sinh đứa con gái đầu lòng là mẹ tôi... Thỉnh thoảng Ngoại cũng chia sẻ cùng tôi nỗi mất mát khi những người thân lần lượt bỏ Ngoại ra đi, để lại tuổi già của Ngoại với bảy cháu bơ vơ, côi cút. Trong vòng tay ấm áp của Ngoại, các em trai của tôi dần đã trưởng thành và có cuộc sống riêng, hạnh phúc bên vợ con. Riêng tôi vẫn kề cận bên Ngoại.

Theo quy luật của tạo hóa, sau một cơn bạo bệnh, Ngoại đã vĩnh viễn ra đi, bỏ lại tôi thui thủi bên đời. Đau buồn theo thời gian rồi cũng nguôi ngoai. Bên cạnh tôi là đàn học trò nhỏ dại hồn nhiên riu rít nói cười như những chú chim sơn ca véo von giọng hót. Các em cùng san sẻ với tôi niềm vui, nỗi buồn ngày ngày đến lớp.

Ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3 chợt nhớ đến Ngoại, tôi viết vội vài dòng tưởng nhớ. Mười bảy năm Ngoại về cõi vĩnh hằng để lại cho tôi biết bao là thương nhớ. Tôi ngược nhìn đi ảnh Ngoại trên bàn thờ. Gương mặt Ngoại hiền từ, phúc hậu như đang mỉm cười âu yếm cùng tôi.

Em tôi

Nguyễn Thị Vân (khóa 9)

Năm 1961, tôi được 11 tuổi. Má tôi sinh em trai út của tôi. Đó là út Bình.

Khi đó má tôi đã hơn 40 tuổi, nên sinh ra em rất nhỏ, chỉ được 2, 8 ký thôi, trong khi chúng tôi đều từ 4 ký trở lên.

Má tôi nói: "Vì là út mót, út vết nên nhỏ xíu như bé tí hon thôi".

Chỉ là nhỏ nhắn thôi nhưng em tôi rất đẹp, mặt mày sáng sủa, lanh lợi. Em tôi rất ngoan, chăm ăn, chăm ngủ nên sau một tháng em tôi đã được 4, 5 kg. Em tôi mau lớn như thổi, cả nhà đều rất thương yêu em.

Khi em tôi được 6 tháng tuổi, má tôi đem em đi khám sức khỏe thì em cân nặng trên 10 ký, chiều cao và cân nặng đều lý tưởng.

Các bác sỹ trầm trồ, khen ngợi và khuyên má tôi đăng ký cho em đi thi trẻ em khỏe, đẹp do tỉnh tổ chức. Má tôi vốn mê tín, dị đoan không muốn phô trương nên đã từ chối không cho em đi thi.

Em tôi lớn lên trong tình yêu thương của ba má và các anh chị. Tất cả chúng tôi đều dành những gì tốt đẹp nhất cho em. Mặc dù nhà nghèo đông con (6 đứa) nhưng em tôi được sống trong sự yêu thương chiều chuộng của cả nhà. Gương mặt em tôi lúc nào cũng vui tươi, tràn đầy hạnh phúc, em cười nhiều hơn là khóc.

Có lần em bị té từ trên bộ ván gỗ xuống đất, em khóc nức lên vì đau đớn. Nghe em khóc mà tôi rất đau lòng và hối hận vì sơ sót. Thế rồi sau cái té đó, em bị sưng phổi và phải điều trị gần một tháng em mới khỏi. Má tôi căn dặn chúng tôi phải cẩn thận đừng để em té, rất nguy hiểm. Tôi vẫn nhớ hoài câu nói của má tôi: "Xương em như xương gà con".

Đến khi em tôi lên 3 tuổi, em bị một cơn bệnh thập tử nhất sinh. Cả nhà sáu anh em đều bị bệnh trái rạ, năm anh chị lớn bị nhẹ nên mau chóng khỏi bệnh, chỉ có em út tôi bị nặng: trên mặt em tôi có một khối u gần tai phải, khối u sưng tấy làm híp cả mắt em, suốt ngày em kêu khóc: "Má

ơi, kiến cắn con". Má tôi kêu xe ngựa chở em đi bác sỹ. Bác sỹ nói không mổ kịp thì em sẽ bị mù, thật là khủng khiếp.

Tôi thương em lắm vì em mới 3 tuổi mà phải chịu sự đau đớn khi mổ xẻ, thay băng, rửa vết thương, tiêm thuốc mỗi ngày như vậy. Một tháng trời em mới khỏi bệnh.

Cuộc sống gia đình tôi vẫn bình an cho đến khi em được 5 tuổi, gia đình tôi lâm vào cảnh túng quẫn vì chúng tôi mỗi ngày một lớn, nhu cầu học tập, tiền sách vở, tiền cơm gạo ngày càng nhiều. Một mình ba tôi với nghề cắt tóc không đủ đáp ứng cho cuộc sống cả gia đình 8 miệng ăn.

Má tôi xót xa cho chúng tôi trong những bữa cơm hàng ngày với hai trứng vịt dầm nước tương và một đĩa rau luộc đây ắp.

Má tôi quyết định coi ngày tốt rồi quây gánh đi bán đồ ăn, để kiếm thêm con khô con cá, miếng thịt hay gì đó, để anh em tôi có được những bữa ăn tạm gọi là ngon lành.

Từ ngày má tôi đi bán, cuộc sống của chúng tôi cũng thoải mái hơn trước nhưng em tôi phải chịu thiệt thòi hơn. Má tôi có ít thời gian chăm sóc em. Những hôm tôi học một buổi thì một buổi tôi ở nhà chăm em. Lúc này anh hai tôi đi lính rồi nên tôi là chị lớn phải chăm các em. Chúng tôi thay nhau chăm sóc em nếu có buổi nghỉ học. Đôi khi chúng tôi đi học hết thì em ở nhà một mình. Những hôm như vậy tôi rất là lo lắng, chỉ mong tan học để về với em thôi. Những ngày đó tôi để lon cơm và chai nước ở ngoài, đóng cửa lại và dặn em coi nhà, nếu có ai hỏi gì thì chạy kêu Di Năm ở cách nhà 200 mét.

Có lần tôi đi học về thì thấy em nằm ngủ ngon lành bên cạnh lon cơm và chai nước. Tôi chạnh lòng rơi nước mắt rồi nhẹ nhàng ẵm em vào nhà cho em ngủ.

Em sống vất vả như thế cho đến khi em học lớp Hai. Năm 1968 xảy ra biến cố tết Mậu Thân. Một đêm nọ bom đạn bay véo véo trên mái nhà,

ngồi bề văng ra tứ phía. Em tôi khóc thét lên, cả nhà tôi và chòm xóm kéo nhau chạy ra đường để tránh bom đạn. Em tôi hoảng sợ, quýu chân không chạy được. Tôi công em chạy theo đoàn người haoảng loạn, không biết đi đâu cứ nhìn phía trước mà chạy. Chợt một loạt đạn bay véo véo ngang đầu. Tôi thấy mọi người nhảy xuống một cái hố bên đường. Tôi công em nhảy xuống làm đề lên những người bên dưới. Em tôi run run mà không dám khóc. Tôi ôm em vào lòng, chỉ mong được che chở cho em. Một lát sau thấy tình hình êm ắng, chúng tôi chạy tiếp đến trạm xá để lánh nạn. Đến sáng, chúng tôi trở về nhà, em tôi không còn vui vẻ, hồn nhiên như trước nữa, nét sợ hãi lo lắng hiện lên khuôn mặt non nớt của em. Suốt ngày em ngồi dưới hầm, kể cả lúc ăn cơm. Trong thời chiến tranh, mỗi nhà đều đào một cái hầm để tránh bom đạn, em tôi hoảng sợ nên xuống hầm ngồi cả ngày. Chiều đến là em chuẩn bị để đi vào trạm xá ngủ, không dám ngủ ở nhà.

Chúng tôi cứ tản cư như vậy vài tháng, thì má tôi mua được nhà ở gần chợ và gần trạm xá nữa. Má tôi mở một tiệm tạp hóa ở nhà mới. Tôi rất mừng vì má tôi không còn buồn gánh bán bung nữa. Gia đình tôi từ đó phải ở hai nơi: tôi và Nguyệt ở chung với má, vừa đi học, vừa phụ má đi chợ mua hàng về cho má bán. Còn Phong, Tú, Bình sống với ba tôi tại ngôi nhà cũ.

Đến năm 1970, tôi thi đậu vào trường Sư phạm Sài Gòn và học ở đó hai năm. Đến năm 1972, tôi tốt nghiệp ra trường và dạy học ở Phú Giáo.

Cũng năm 1972, em tôi thi đậu vào lớp Đề thất trường Trịnh Hoài Đức. Tôi dạy học ở Phú Giáo một năm vì trường giải thể, nên học sinh cùng gia đình theo Ông Cha Nhà Thờ đi lập nghiệp ở Long Khánh. Tôi được rút về dạy học ở trường Quận Ly Châu Thành.

Được dạy ở gần nhà, tôi cố gắng dành nhiều thời gian chăm sóc cho em, quan tâm và giúp đỡ em trong việc học tập, nên những năm học cấp hai em đạt loại khá. Bước sang cấp ba em chỉ đạt loại trung bình và em bỏ học vào năm lớp 12 và đi học nghề. Đến năm 1982, em bị đi nghĩa vụ quân sự. Má tôi buồn rầu và lo lắng vô cùng vì em phải đi Campuchia trong ba năm.

Thế rồi thời gian cũng trôi qua, đến năm 1985, em mãn nghĩa vụ quân sự và trở về nhà.

Trong thời gian chờ đợi xin việc làm, em học được nghề lái xe. Sau đó, em được nhận vào làm tài xế chuyên chở mía cho Nhà Máy Đường Bình Dương. Rồi em cưới vợ và sinh được hai đứa con trai, một đứa sinh năm 1990 và đứa nhỏ sinh năm 2000.

Cuộc sống gia đình em cũng tạm ổn cho đến cuối năm 2014, tôi thấy em càng ngày càng ốm, xanh xao, nhưng em vẫn đi làm, cho đến khi quá kiệt sức em mới chịu đi khám bệnh, kết quả là em có khối u ác tính ở trong gan, thời kỳ cuối, bác sỹ cũng bó tay vì khối u quá lớn.

Thế là em tôi về nhà uống thuốc Nam, sau hai tháng vẫn không thuyên giảm. Nhìn em tiêu tụy, yếu ớt, chỉ còn da bọc xương, tôi rất đau lòng. Em nằm trong tư thế cong queo vì đau đốn, nước mắt em cứ chảy trên gương mặt buồn rười rượi. Chúng tôi đưa em vào bệnh viện Đa khoa tỉnh Bình Dương, ở đây bác sỹ cho truyền đạm, truyền máu và chích thuốc giảm đau cho em. Thấy em tươi tỉnh lại, chúng tôi mừng lắm. Nhưng đến ngày thứ năm thì em lại đau đốn, vật vã. Bác sỹ cho chích thuốc giảm đau thì em đỡ một chút. Cho đến ngày thứ mười hai thì bác sỹ cho về nhà vì em quá yếu. Về nhà chín ngày thì em không còn ăn uống vì được nữa. Em yếu dần và đã ra đi lúc 22 giờ, ngày 07, tháng 01, năm 2015.

Tôi lặng người vì không bảo vệ được em, không giữ được em, em ra đi khi còn quá trẻ, em là con út lại ra đi trước các anh chị sao em?.

Một người Bình Dương thiên cận

Lê Đức Cường (khóa 11)

Mình có tánh thiên cận bẩm sinh từ nhỏ. Từ cái thiên cận này mà nó sinh ra những sai lạc về cách suy nghĩ.

Đầu tiên là bất cứ chuyện gì thì mình cũng cứ cho Bình Dương là hạng nhất, là chỉ tiêu chuẩn mực nhất.

Như mới gần đây nhất thì mình phát hiện ra là có một cô gái hiện đang là tuyển thủ bóng chuyền hay nhất của Đội Tuyển Quốc Gia. Hay thay, cô ấy chính là người Bình Dương. Điều này đã khiến mình cảm thấy vui sướng và hãnh diện vô cùng.

Cô bé ấy là Trần Thị Thanh Thúy năm nay (2024) được 26 tuổi, cao 1 mét 90. Chắc có lẽ cô bé này là cao nhất xứ Bình Dương rồi. Thanh Thúy rất xinh tươi và là cao nhất nhì trong đội tuyển Quốc Gia. Về bóng chuyền, Thanh Thúy hiện là tay đập ghi nhiều thành tích cho đội tuyển nhất, ghi nhiều điểm nhất.

Như vậy trong con người tôi có một sự độc tôn và tự mãn khá ích kỷ và thiên cận. Đó là tôi đọc báo cứ hề thấy cái gì có liên quan tới 2 chữ Bình Dương là tôi rất quan tâm. Như cách đây bảy năm, vào năm 2015 đội Becamex Bình Dương đã chiếm ngôi vô địch Bóng Đá Toàn Quốc lần thứ 4, tức là giữ ngôi vô địch đến 4 lần. Ôi chao biết được tin này lòng tôi hân hoan vô cùng, nở mặt nở mày vô cùng!

Còn nhớ thuở nhỏ của năm 1969, 1970 thì trong các giải đấu Vùng 3 với Long An, Hậu Nghĩa, Gia Định, Long Khánh, Tây Ninh v.v... thì nói thật là đội Bình Dương khi ấy chẳng có chút tiếng tăm gì cả.

Thì bỗng dung năm 2015 khi nghe tin đội tuyển Bình Dương chiếm ngôi Vô Địch Bóng Đá Toàn quốc lần thứ 4, ui cha mình hãnh diện vô cùng !

Bóng đá bây giờ không phải chỉ tranh với những đội trong Nam mà là còn có sự góp mặt của các đội bóng Hà Nội, Hải Phòng, Nam Định, v.v... và đó là những đội rất sừng sỏ không hề dễ chơi.

Cho nên xa xứ mấy chục năm dài bôn ba nơi xứ người, bỗng dung đọc tin thấy quê mình có nhiều sự kiện rất là quá hãnh diện, như việc chiếm được giải Vô Địch Bóng Đá Toàn Quốc là chuyện rất khó mà Bình Dương lại chiếm ngôi ấy tới cả 4 lần mới là đáng nói ! Thú thật mình hãnh diện vô cùng, nhất là mình rất mê bộ môn bóng đá từ thuở lớp đệ Thất.

Sự độc tôn ích kỷ ấy đã khiến cho mình trở nên đố kỵ sân si lắm. Lúc mình lên đại học năm 1973, khi gặp lại mấy bạn của trường Chu Văn An Sài Gòn mà trước đây vào năm 1971 lúc đang lớp 11 ở Trịnh Hoài Đức đội bóng chuyền trường mình có thắng các bạn ấy trong 1 lần giao hữu bóng chuyền thì trong lòng mình mang cái chất tự kiêu của một kẻ chiến thắng năm nào, nói thật là mình hơi sân si trong cử chỉ, là mình coi các bạn Sài Gòn rất rẻ !

Hôm nay, năm 2024 là mình đã tròn 70 rồi, giờ nghĩ lại mới biết là mình hơi quá độc tôn và nông nổi, mình xin được thứ lỗi là đã quá nông nổi khi lúc nào cũng chỉ biết tới 2 chữ Bình Dương mà không biết mình chỉ là "Ếch ngồi đáy giếng" !

Xin được góp vui đôi hàng cùng các anh chị em trong những ngày Tết sum họp./.

Vui cười

Trong giờ học môn Văn thầy ra đề: Làm thành câu tục ngữ với những chữ: Thầy, mây, đổ, không, nên, làm.

Một em học sinh viết: "Không thầy đổ mây làm nên".

Một em khác viết: "Làm thầy mây không nên đổ".

Thầy: !!!!

Qua con sóng dữ

Minh Tâm

Người xưa có câu " 70 chưa gọi là lành", ý nói họa phước của mỗi người tới 70 tuổi vẫn chưa biết được, phải tới khi hết thở thì mới có thể nói rằng cuộc sống của một người tốt xấu, lành dữ, ra sao. Câu chuyện dưới đây là một chuyện có thật về một chuyến du lịch bị trở ngại vào phút chót và những người trong cuộc đã trải qua những thử thách rất khó khăn, giống như họ phải chèo chống một con thuyền mong manh vượt qua con sóng dữ...

Ông Tuấn (70 tuổi) và bà Ánh (69 tuổi) là người thích du lịch. Từ khi ổn định cuộc sống ở nơi tạm dung, hơn 20 năm qua, họ đã thăm viếng nhiều nơi trên thế giới.

Năm nay, từ 6 tháng trước, họ đã mua vé máy bay đi Madrid - Tây Ban Nha. Chương trình du lịch tự túc sẽ kéo dài 18 ngày. Lúc đầu họ bay qua Madrid. Sau đó họ sẽ đi xe lửa xuống hải cảng Malaga (Spain) để lên du thuyền thăm viếng một số hải cảng của Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ý, Pháp rồi trở lại Malaga. Những ngày cuối chuyến đi, họ sẽ ghé thành phố Cordoba (Spain) để xem vài thắng cảnh ở đó rồi đi xe lửa trở lại thủ đô Madrid để chuẩn bị ra phi trường bay về Mỹ. Ông bà này du lịch Châu Âu nhiều lần nên chương trình như vậy là vừa phải và thoải mái với sức khỏe của người lớn tuổi. Ngoài ông bà Tuấn & Ánh, họ có thêm bà Ngọc (là chị ruột của bà Ánh) và chồng từ Pháp qua cùng đi du thuyền cho vui.

Trước ngày đi một tháng, ông bà đi chích ngừa cúm và sau đó một tuần lại chích ngừa Covid (mũi thứ 6).

Vài ngày sau khi chích ngừa Covid, bà Ánh có triệu chứng "chán ăn". Ăn món gì cũng có cảm giác giống nhau, không mùi vị gì. Đi bác sĩ gia đình, bác sĩ cho thuốc để uống. Thấy không công hiệu gì, nên tuần sau bác sĩ gia đình giới thiệu tới bác sĩ chuyên khoa về tiêu hóa để soi bao tử, sợ trong bao tử có bấu hay ung thư gì không. Gọi điện thoại cho văn phòng bác sĩ tiêu hóa, ông này

đặt khách, nhiều bệnh nhân, nên bận lắm. Lấy hẹn để khám phải mất... 5 tháng sau mới được khám!.

Ngày khởi hành gần tới. Ông bà Tuấn và Ánh vẫn đi đứng bình thường, mạnh khỏe nên quyết định vẫn đi với hy vọng những thức ăn trên tàu sẽ kích thích sự thèm ăn và làm mình hết bệnh chằng!.

Chuyến bay từ Mỹ qua Tây Ban Nha yên ả. Chuyến xe lửa từ Madrid đến Malaga cũng tốt đẹp. Tuy nhiên khi gặp lại bà Ngọc và chồng từ Pháp qua để cùng đi thì bà Ngọc nhận thấy có sự khác lạ ở bà Ánh. Bà Ánh nói năng hơi lắp bắp và bắt đầu bị lãng tai, ai nói gì phải lặp lại hai ba lần bà mới nghe rõ. Về ăn uống, sự chán ăn vẫn không hết. Mỗi lần ăn trưa, ăn tối ở nhà hàng tự chọn trên tàu với cả chục món ngon, thì ông Tuấn phải ép bà ăn nhiều với hy vọng ăn được thì sức khỏe sẽ khá hơn. Họ bắt đầu nghi bà Ánh bị nhiễm một loại virus gì đó nên cho uống Vitamin C, Vitamin B Complex, Zinc... nhờ vậy trong 10 ngày đi du thuyền, sức khỏe của bà Ánh chỉ hơi yếu chứ không quá nặng. Bà chỉ cảm thấy thường xuyên bị ớn lạnh. Bà thích ngủ hơn là đi ăn hay đi coi những màn văn nghệ đặc sắc của tàu.

Hết 10 ngày đi du thuyền, tàu trở lại Malaga, ông bà Tuấn Ánh từ giả vợ chồng chị Ngọc để đi Cordoba rồi về Madrid lấy khách sạn 2 đêm để chuẩn bị bay về Mỹ. Ở Madrid, bà Ánh còn đủ sức đi thăm viếng Hoàng cung Tây Ban Nha một địa điểm du lịch nhiều người tới xem. Tối hôm đó, ông bà gọi điện thoại video qua ứng dụng Viber cho con gái và nói chuyện với cháu ngoại. Lúc đó bà hơi yếu và nói ít, không hoạt bát như mấy tháng trước. Bà hẹn ngày một sẽ bay về Mỹ gặp lại cháu yêu.

Tối hôm đó ông Tuấn ngủ say. Ông không ngờ sẽ có một tai biến khủng khiếp đang chờ gia đình ông.

Sáng hôm sau mới 7 giờ, ông Tuấn đã thức dậy thì thấy bà Ánh nằm im re. Gọi bà thì thấy bà

mở mắt mà không có thần. Hỏi gì bà cũng không nói. Mắt bà nhìn lên trần, tay chân cứng ngắt. Ông Tuấn sợ quá tưởng bà đã chết rồi nhưng rờ mũi thấy bà có hơi thở. Ông vội vàng nhờ nhân viên của khách sạn gọi cấp cứu. Vài phút sau xe cứu thương tới với 4 người gồm 2 nam và 2 nữ. Trong số này có cô Sara biết nói tiếng Anh.

Nhóm cấp cứu làm việc rất nhanh. Công việc của họ rất chuyên nghiệp, ông Tuấn không rành về y khoa nhưng thấy người thì lo đo huyết áp, người thì lo đặt những "nút" để đo điện tâm đồ. Cô Sara thì hỏi ông Tuấn về các loại thuốc mà bà Ánh uống hàng ngày, họ đã đi những đâu, sức khỏe của bà mấy ngày qua... rồi cô thông dịch cho bà Fatima ghi hồ sơ.

Thấy bệnh nhân không có phản ứng. Nhóm cấp cứu đề nghị đưa bà đi bệnh viện. Họ tháo hết nữ trang trên tay bà Ánh trao cho ông Tuấn giữ và nói ông Tuấn lấy giấy tờ như passport, thẻ bảo hiểm... để đi theo họ. Trên xe, họ làm sẵn kim để vô "nước biển". Lúc này đã hơn 7 giờ sáng mà trời vẫn còn tối. Ngoài trời lại mưa lâm râm nên khá lạnh. Thế nhưng cái lạnh ngoài trời chắc không lạnh bằng cái lạnh và nỗi lo sợ của ông Tuấn khi thấy người vợ thân yêu nằm thiu thiu như chết trên chiếc xe cấp cứu xa lạ.

Xe họ còi chạy khoảng 20 phút mới tới phòng cấp cứu. Ở đó có người tiếp nhận và đưa bà Ánh vào phòng y tế, họ sẽ làm gì thì ông không biết. Về phần ông Tuấn, ông được đưa tới phòng hành chánh.

Ở đó cô Sara đưa cho ông biên bản y tế mà bà Fatima ghi chép, từ lúc bắt đầu ca bệnh, và từ giờ ông vì nhiệm vụ cấp cứu của họ đã hết. Họ không đòi hỏi phải trả tiền bạc gì cả.

Ở phòng tiếp bệnh nhân, có cô nhân viên tên Paula thuộc phòng "Quốc Tế" của bệnh viện tới nói chuyện với ông Tuấn. Cô cho biết đây là một bệnh viện tư nằm ở phía bắc Madrid có tên là Hospital Universitario Fundación Jiménez Díaz (đọc tên bệnh viện thấy giống những bệnh viện dành cho sinh viên thực tập như bệnh viện UCI hay UCLA ở Cali). Cô nói người nhà bệnh nhân cần đóng ký quỹ một số tiền là 6,500 Euro cho những ngày điều trị sắp tới. Nếu có bảo hiểm trả thì bệnh viện sẽ hoàn lại sau. May là ông Tuấn có thẻ tín dụng (credit card) với khả năng chi trả khá cao để thanh toán cho phần này.

Xong thủ tục nhập viện. Cô nói ông Tuấn ngồi chờ ở phòng đợi.

Khoảng hơn một giờ sau có bác sĩ tới hỏi thăm ông Tuấn về hoàn cảnh nhập viện của bà Ánh, dù họ đã đọc báo cáo của mấy người cấp cứu hồi sáng. Họ cho biết đã vô nước biển và chuyển bà đi làm nhiều thứ "test" như làm CT scan, đo điện não đồ, lấy máu để thử, chụp X ray, lấy nước trong tủy sống để thử...

Sau đó họ cho ông Tuấn vô gặp bà Ánh. Bà tỉnh rồi, nói được chút đỉnh nhưng giọng nói ngọng và bị khủng hoảng thần kinh.

Bác sĩ nói bà bị sung não và sung phổi nhưng chưa biết chính xác bà bị bệnh gì và sẽ chuyển bà Ánh qua phòng Săn Sóc Đặc Biệt để theo dõi và tiếp tục làm những test khác như MRI... Họ nói ông Tuấn có thể về khách sạn nghỉ một chút, chiều sẽ vô thăm vì thời gian thăm bệnh ở phòng Săn Sóc Đặc Biệt có giới hạn.

Ra khỏi bệnh viện, ông Tuấn hơi hoang mang, không biết mình đang ở đâu nhưng nhờ có khiếu coi bản đồ, ông nhanh chóng định vị và tìm xe công cộng để về khách sạn. Chiếc xe bus số 001 chạy ngang khu thị tứ của Madrid. Đông đảo du khách đang vui vẻ đi lại mua sắm hai bên đại lộ Gran Via, có ai biết một người xa lạ đang héo ruột nát gan lo cho sức khỏe của vợ mình.

Về khách sạn, có wifi. Ông Tuấn email cho bà Ngọc biết về tình hình của em Ánh. Bà Ngọc rất lo lắng và nói sẽ lấy vé máy bay để bay gấp từ Pháp qua Madrid để giúp Tuấn săn sóc em gái thân thương của mình.

Liên lạc với thân nhân bên Mỹ để hỏi, nếu cần thì phải mướn máy bay riêng có bác sĩ y tá đi theo săn sóc (gọi là air ambulance). Theo tìm hiểu trên mạng giá dịch vụ này thay đổi từ \$50,000 tới \$100,000. Vấn đề là không biết công ty nào uy tín. Họ đòi mình trả tiền trước bằng cách "wiring - chuyển thẳng" tiền từ ngân hàng của mình hay trả bằng thẻ tín dụng. Nếu gặp chỗ lường gạt thì tiền mất tật mang. Khó quá !

Mãi chiều ngày thứ nhì sau khi nhập viện thì các thử nghiệm y khoa mới có kết quả. Có một bác sĩ ở phòng săn sóc đặc biệt gặp ông Tuấn và cho biết bà Ánh bị nhiễm hai loại virus cúm A và một loại virus Covid (dù đã chích ngừa, vẫn bị sao?). Những con virus này rất dữ và tấn công tới óc. Hiện bà viêm não, viêm phổi, lúc tỉnh lúc mê.

Bác sĩ nói có thuốc trị bệnh này nhưng cũng còn tùy sức khỏe và khả năng chống chọi của bà Ánh. Do bà Ánh ăn ít cả tháng nay nên cơ thể của bà suy kiệt, khả năng miễn nhiễm cũng thấp hơn những người khác.

Bệnh viện cho thuốc vào cơ thể bà Ánh qua đường tĩnh mạch của hai cánh tay và ở cổ. Do bà chưa tỉnh hẳn nên người ta phải cột bụng và hai tay bà vào giường, tránh cử động nhiều có thể làm chỗ truyền dịch bị hư. Cả đêm như vậy. Khi nào người nhà vào thăm mới được mở ra. Bạn thử suy nghĩ nếu mình ngủ mà bụng và tay không nhúc nhích được thì sẽ khó chịu tới mức nào. Khó lắm bạn ơi!

Trong vòng 1 tuần sau đó, bà Ánh bị sốt cao và lạnh (cúm) hoài, ngoài ra bà còn than khó thở. Bệnh nhân phải nằm liệt trên giường, không ăn uống chỉ được chích thuốc và dung dịch dinh dưỡng. Ngay cả nước cũng không được uống. Bác sĩ nói nước cho cơ thể bệnh nhân được cung cấp qua truyền "nước biển". Trong cổ bệnh nhân, cơ quan để giúp nước uống chảy vào bao tử chưa làm việc đúng. Uống nước có thể làm nước chảy vào phổi gây nhiễm trùng thì càng rắc rối thêm. Nếu bệnh nhân nói khát nước thì dùng một tấm gạc bông gòn thấm nước rồi thoa nhẹ vào môi. Khô cổ, khô môi cũng là một điều khổ khác, khó chịu lắm!

Nhờ bác sĩ, y tá, người nhà... săn sóc tận tình, bệnh tình bà Ánh thuyên giảm dần nhưng sự tiến triển khá chậm...

Trong khi đó sức khỏe của ông Tuấn cũng có vấn đề. Có lẽ ông cũng bị nhiễm cúm nên nhiều lúc bị lạnh cóng mà hơi sốt. Ông lo sợ nếu mình cũng bệnh giống bà Ánh thì làm sao săn sóc cho vợ. Cả hai người cũng nằm liệt giường thì tai họa khó lường. Ông bị cao huyết áp, mà thuốc trị bệnh đem theo, ông uống cũng gần hết, nếu hết không biết làm sao vì là thuốc chỉ bán theo toa bác sĩ. May thay có vợ chồng bà Ngọc nghe tin em bị bệnh nặng nên mua vé máy bay cấp tốc từ Pháp qua Madrid để săn sóc. Bà Ngọc là nha sĩ nên biết nhiều về thuốc. Bà có đem thuốc trị cúm và thuốc trị cao huyết áp cho ông Tuấn. Nhờ đó mấy ngày sau ông bớt bệnh và đỡ lo chuyện hai vợ chồng cùng nằm bệnh viện ở Madrid.

Trong thời gian bà Ánh chữa bệnh ở Tây Ban Nha, các bác sĩ, y tá, sinh viên, nhân viên văn phòng... đều rất tử tế, giúp đỡ tận tình. Phòng ốc bệnh viện này sạch sẽ khang trang. Bệnh viện có wifi miễn phí để liên lạc với người thân.

Bảy ngày sau khi nhập viện, bà Ánh mới tỉnh dần và được ăn loại đồ ăn sền sệt như bột mì hay bột khoai tây nghiền, yaourt, trái cây cũng nghiền nhuyễn trộn với loại bột gì cũng sền sệt như yaourt... Đồ ăn này thơm ngon bổ dưỡng nhưng thật ra ăn vài lần là ngán.

Đến ngày thứ 10, bà Ánh mới được đưa qua phòng hồi sức. Chắc có lẽ do bệnh nhân là người nước ngoài nên họ cho ở phòng khá tiện nghi. Phòng này chỉ có một giường, rộng rãi, có sofa và phòng vệ sinh riêng. Giờ thăm viếng không hạn chế. Mỗi ngày có bác sĩ y tá tới khám bệnh và chích thuốc, phát thuốc cho uống thường xuyên. Phần ăn mỗi ngày rất ngon và bổ dưỡng.

Vậy mà phải thêm một tuần nữa, sức khỏe bà Ánh mới tương đối ổn định. Bà có thể đi lại trong phòng và tự đi vệ sinh.

Trước khi xuất viện, ông Tuấn đến phòng "Quốc Tế" của bệnh viện để hỏi việc thanh toán viện phí. Nhân viên bệnh viện nói viện phí là hơn 47,000 Euro (khoảng 51,000 USD). Họ đã liên lạc với hãng bảo hiểm sức khỏe của bà Ánh bên Mỹ thì bên đó nói thân nhân phải ứng tiền trả viện phí trước, sau này về Mỹ họ sẽ thanh toán lại sau (?).

Ông Tuấn than rằng thẻ tín dụng của ông không đủ để trả một số tiền lớn lên đến 47,000 Euro. Nhân viên bệnh viện nói: "Ông có thể trả 50%. Về Mỹ sẽ trả tiếp phần còn lại". May là thẻ tín dụng của ông Tuấn cho phép thanh toán thêm 15,000 Euro nữa nên bệnh viện đồng ý cho xuất viện. Ông không biết nếu mình không có khả năng trả một số tiền lớn như vậy thì bệnh viện sẽ tính sao đối với bệnh nhân!

Ông Tuấn và Ánh rời bệnh viện với lòng biết ơn, đặc biệt đối với bác sĩ trực tiếp chữa trị là Dr. Antonio. Ngoài ra, họ cũng cảm ơn tất cả những nhân viên y tế của bệnh viện như y tá, y công, sinh viên, lao công... mọi người đều rất dễ thương, thân thiện.

Do các thử nghiệm cho thấy bà Ánh còn có một cục máu đông nhỏ trong tĩnh mạch ở cổ, nên

trước khi bệnh nhân xuất viện về khách sạn, bác sĩ cho toa mua thuốc để bệnh nhân tự chích vào bụng mỗi 12 giờ. Y tá chỉ cho ông Tuấn cách chích, ông còn mở youtube để học thêm nên ông chích cho bà Ánh tương đối tốt. Bà không than đau nhiều như lúc mới bị chích.

Gần 3 tuần sau tai biến, bà Ánh đã bình phục nhiều và chuẩn bị đi về Mỹ.

Do mua gấp nên vé máy bay mắc gấp 6-7 lần so với vé đã mua sáu tháng trước. Dù sao có vé bay về là tốt rồi. Ông bà Tuấn và Ánh còn ở khách sạn thêm hai ngày cho khỏe hẳn rồi mới khởi hành. Họ dự trù chuyến du lịch dự chỉ 18 ngày đã kéo dài gần 40 ngày giống như một chuyến hải hành sắp cập bến lại bị một trận bão tố cuồng phong làm tàu chao đảo tưởng đã sắp chìm. May mắn tai qua nạn khỏi, không giống như trường hợp một người bạn của ông Tuấn. Ông ấy mới 65 tuổi, đi du lịch Thụy Sĩ, bị cúm nặng và qua đời ở đó. Về phần bà Ánh, trong cái rủi có cái may. Nếu bà bệnh nặng lúc còn trên du thuyền (hay trên máy bay lúc bay về) thì chắc bà đã không về được vì phương tiện y tế trên du thuyền cũng có nhưng hạn chế hơn ở thủ đô. Bà nhập viện ở Madrid là thành phố lớn có những bệnh viện tốt, bác sĩ giỏi, y tá tận tâm nên tánh mạng được giữ lại ...

Cám ơn bạn đọc đã bỏ thời giờ đọc một bài viết dài, về một câu chuyện không lấy gì làm hay ho cho lắm. Viết bài này tác giả chỉ muốn kể lại những kinh nghiệm của một người lớn tuổi bị bệnh nặng trên đường du lịch để mọi người chú ý khi gặp một hoàn cảnh mà không ai muốn gặp. Những kinh nghiệm này có thể không hoàn toàn giống nhau tùy quốc gia, dù sao cũng đáng để chúng ta biết trước mà phòng ngừa và thích ứng trong trường hợp bất khả kháng.

Kinh nghiệm khi người lớn tuổi (và người nhỏ tuổi) khi đi du lịch xa:

1. Cần chích ngừa đầy đủ nhất là bệnh cúm và Covid.
2. Đem theo số thuốc cần toa bác sĩ nhiều hơn số lượng cần thiết 2-3 lần, nhớ đem theo cả vỏ chai thuốc để biết chính xác tên thuốc và liều lượng.
3. Mua travel insurance (để giúp mua vé máy bay khẩn cấp)

4. Đem theo thẻ bảo hiểm y tế

5. Có ứng dụng trên điện thoại app như viber, messenger... để liên lạc gia đình khi có wifi (thường free ở khách sạn)

6. Biết cách sử dụng Google map để được chỉ đường khi cần thiết.

7. Có thẻ tín dụng có thể xài được ít nhất 10,000-20,000 USD. Thẻ này không phải để xài mà dự phòng khi khẩn cấp như deposit bệnh viện, khách sạn, mua vé máy bay...

Vườn mai xinh

Nhật Lệ Uyên Thy

*Cành mai nhỏ tựa mình đơm nụ biếc
Ôi! Sao mà xinh xinh quá đi thôi
Đàng kia, kia nữa lú nhú lộc chồi
Và tất cả đường như chờ xuân tới*

*Ô! Cả một vườn mai đang lớn vội
Những bước đi trong hồ hởi, ngỡ ngàng
Em vươn cao trong thích thú, hân hoan
Chờ ngày khoe dáng xuân trên mọi nẻo*

*Mai vàng em điệu đà thân cong dẻo
Chăm chút từ tay ba mẹ nâng niu
Bụ bẫm non tơ, trẻ khỏe yêu kiều
Xuân này mang niềm vui tặng gieo khắp chốn*

*Vườn mai nhỏ đang chuyện trò vui nhộn
Hẹn bung dần xem "ai xinh đẹp hơn ai"
Ai rực rỡ hơn với vẻ trang đài
Và kiều sa trong thanh cao, e thẹn ...*

*Vườn mai xinh mượt mà đầy hứa hẹn
Một mùa xuân thật tươi đẹp, ấm no
Dâng tặng mọi nhà cả một trời thơ
Mùa sum vầy, mùa vui say hạnh phúc ...*

Ôi! Những em mai cao sang, hiền thực ...

Một lần đến Dubai

Lâm Thị Tâm (khóa 16)

Tâm và John làm việc trong ngành du lịch nên đôi khi có những ưu đãi đặc biệt của ngành.

Tháng 11/2024, Tâm và John có dịp đến Dubai trong một chuyến đi làm việc cho công ty Crossroads Travel Center. Đây là lần đầu tiên Tâm đến Dubai. Cùng đi chung chuyến có 8 đồng nghiệp trong ngành du lịch.

Chuyến đi khởi hành từ Los Angeles lúc 11 giờ sáng ngày 13/11/2024 theo chuyên bay thẳng từ Los Angeles tới Dubai của hãng Emirates. Chúng tôi phải tự đặt vé và trả tiền vé máy bay. Các chi phí khác như khách sạn, ăn uống... thì bên Dubai lo.

Sau gần 15 giờ bay chúng tôi đặt chân tới Dubai, một đất nước Hồi Giáo rất tân tiến. Phi trường Dubai rộng rãi, sang trọng, mọi thứ đều cao cấp, hơn nhiều nước tân tiến như Nhật, Mỹ. Khi kiểm tra giấy tờ nhập cảnh thì khách chỉ cần nhìn vào máy chụp hình là cho qua nếu không có vấn đề gì. Mỗi du khách còn được tặng một sim để xài điện thoại ở Dubai nữa. Đoàn chúng tôi được nhân viên đón về khách sạn NH Collection of the Palm cách phi trường khoảng 1.5 giờ đi xe. Sau khi làm thủ tục, khi nhận phòng thì thấy có một viên kẹo chocolate hình con lạc đà và một đĩa trái cây đủ loại để chúc mừng chúng tôi. Một giờ sau, chúng tôi được gặp xếp của khách sạn để nghe giới thiệu về điểm nổi bật của khách sạn và ăn tối tới 10 giờ đêm sau đó mới về phòng nghỉ ngơi.

Hôm sau chúng tôi được đưa đi xem các phòng lớn (suites) có hồ bơi riêng của khách sạn. Giá mỗi phòng từ 1,000 USD tới 6,000 USD một đêm.

Thời tiết hôm nay rất tốt. Lúc 10 giờ chúng tôi được lên tàu Majestic đến đảo World Island xem tiếp các phòng khách sạn sau đó ăn trưa với

xếp của khách sạn. Ăn xong lại tiếp tục thăm viếng một khách sạn khác.

4 giờ chiều, đoàn được tự do. Chúng tôi gọi taxi đến Dubai Mall. Thời gian di chuyển hết 45 phút nên chúng tôi chỉ đủ thời gian ghé Hard Rock Cafe mua 3 cái áo với nhãn trước áo là "Hard Rock Cafe" với giá khoảng 45 USD một cái.

Trở về khách sạn, chúng tôi lại có cuộc họp với xếp của khách sạn NH trên một sân thượng nơi có thể ngắm cảnh rất đẹp. Tới 10 giờ tối cuộc họp mới xong.

Ngày 16/11/2024, một cô trong đoàn đặt xe Limo Sky VIP để chở tất cả đoàn đi xem một vòng thành phố. Dịch vụ này tốn khoảng 800 USD cho chuyến đi 1-2 giờ.

Theo người hướng dẫn, Dubai có khoảng 5 triệu dân. Trong đó 85% là người Ấn Độ, Ba Tư và các sắc dân khác. Chỉ có 15% là dân United Arab (dân Dubai chính cống). Chuyến đi có ghé xem nhà của Tổng Thống Dubai. Con trai tổng thống là Thủ Tướng. Chúng tôi có dịp đi coi khu chợ bán trái cây khô, mứt, gia vị... ngoài ra còn có 30 phút phù du để coi Tòa Nhà Cao Nhứt Thế Giới, Dubai Fountain, Hồ Cá to lớn bên trong một khu thương xa thật lớn.

Buổi chiều đoàn đi chơi ở Safari Camp ngoài sa mạc. Ở đó chúng tôi được cỡi lạc đà, đi xe trên đồi cát, xem một chương trình ca nhạc du mục sau đó ăn tối tới 9:30 thì được đưa về khách sạn nghỉ ngơi.

Ngày cuối cùng của chuyến đi là ngày 17/11/2024, đoàn được đưa đi xem Santorini Anantara Resort & Spa. Chủ nhân của khách sạn này thích Santorini - Hy Lạp nên xây khách sạn này giống vậy (chỉ không có màu xanh trên đỉnh khách sạn). Ông chủ rất giàu tên Manish Signh. Vợ ông ta không cần đi làm, con cái đi học thì có tài xế đưa đón... Khách sạn này dành cho người lớn, họ đề nghị khách mặc màu trắng thôi (nhưng chúng tôi thì không bắt buộc). Sau 1.5 giờ làm việc, chúng tôi được đãi ăn trưa ê hê và còn được tặng quà cho từng người trước khi ra về.

Chúng tôi bay về Mỹ ngày 18/11/2024 sau một chuyến đi vừa làm việc vừa thăm viếng Dubai, một thành phố xinh đẹp về kiến trúc và thân thiện về tình người./.

Đếm số Tiếng Việt

Đô Gàn Toronto

Mỗi dân tộc đều có ngôn ngữ với bản sắc riêng hay, lạ, đẹp của nó. Chúng tôi đã từng được đọc những bài viết về những tính chất đó của tiếng Việt.

Chúng tôi xin đưa một vài thí dụ :

Có những tiếng nghĩa hoàn toàn trái ngược nhau, ấy thế mà tùy trường hợp sử dụng chúng lại trở nên đồng nghĩa với nhau:

- “Hôm nay lạnh, nhớ mặc áo ấm nhé” “....., nhớ mặc áo lạnh nhé “

Hay với chỉ một chữ “ăn” mà tùy chỗ dùng mà có nghĩa khác nhau:

- “Ăn cơm chưa ?” “ Anh ấy là người có ăn học “ “ Thằng này chơi ăn gian quá “

Còn rất nhiều cái hay, cái lạ nữa kể sao cho xiết. Trong phạm vi bài viết này chúng tôi xin được nói về những điểm là lạ trong việc đếm số của người mình mà vì dùng quá quen thuộc nên hầu như chẳng ai để ý đến.

- Từ số không, một, hai đến mười: không có gì đáng chú ý.

- Qua hàng chục ta thấy bắt đầu có điều cần lưu ý:

+ Trước hết ở các số 15, 25, 35 đến 95: con số 5 không đọc là năm (âm n) mà chuyển thành lăm (âm l) 15 phát âm là mười lăm.

+ Ở các số chẵn 10, 20,30, 90 : ta có thể đọc: mười (hay một chục) hai chục, ba chục,..... chín chục.

+ Nhưng sang đến chục 2, nếu có số đơn vị đi kèm thì ta phải đọc là mười (không có dấu huyền): 22 đọc là hai mươi hai

+ Ở hàng chục hai và chục ba có thể đọc tắt lại là hăm và băm : 25 có thể đọc là hăm lăm, 35 đọc là băm lăm.

+ Số 1 (một) ở các hàng chục 2, chục 3 chục 9 phải đọc là một (dấu sắc) như hai mươi một (21), chín mươi một (91)

(Cần lưu ý: chữ một ở hàng chục là 1 (một)

Nhưng ở hàng trăm thì lại là 10 (mười): trăm một là một trăm mười (110).

Và ở hàng ngàn thì một lại là 100 (một trăm): ngàn một là một ngàn một trăm.

+ Với hàng trăm hay hàng ngàn đi với hàng đơn vị (từ 1 đến 9) thì ta phải dùng chữ lẻ. Ví dụ như: 101 đọc là một trăm lẻ một 1001 đọc là một ngàn lẻ một.

- Chúng ta có số 10,000 trước kia thường dùng chữ một van, nhưng nay ít dùng.

- Về số thứ tự thì ta thường thêm chữ hàng trước con số:

Hàng nhất.

Hàng nhì (có thể đọc là hàng hai nhưng ít khi dùng)

Hàng ba.

Hàng tư

Hàng năm.

Hàng sáu

Vui cười:

Sự quan trọng của dấu phết

Dấu phết (,) hay dấu phẩy rất quan trọng trong câu văn, đặt sai chỗ hay thiếu dấu này có khi câu văn đổi nghĩa. Câu chuyện dưới đây là một ví dụ:

Có bà kia đệ đơn thưa chồng mình ngoại tình, có vợ bé.

Ông tòa xem đơn xong viết vô tờ đơn phán rằng: "Ồ với vợ lớn không được ở với vợ bé".

Bà vợ hí hửng đem tờ đơn về khoe với chồng là tòa phán là ông không được ở với bà bé nữa.

Ông chồng xem xong nói: Đâu có. Tòa nói khác mà. Rồi ông nói: "Ồ với vợ lớn không được, ở với vợ bé".

Vài hình ảnh kỷ niệm

GS Nguyễn Văn Hộ và học sinh khóa 13 (nguồn ảnh: FB Lương Thị Lễ Minh)

Kỷ niệm chuyến du ngoạn Vũng Tàu năm lớp đệ Tam (khóa 9) trong ảnh có: Thầy Chu Bá Cao, Hiếu Nguyễn, Kim Oanh, Huỳnh Hoa, Cúc Hương, Thanh Diệu và một bạn khóa 9 lớp Pháp văn (không nhớ tên) (nguồn ảnh: FB Trần Thị Thanh Diệu)

Thư tín đặc san xuân Giáp Thìn 2024

Nguyễn Thị Đinh:

Đã nhận được đặc san THĐ xuân Giáp Thìn 2024. Bài của chị Cảnh đọc thấy dễ thương lắm. Hôm họp mặt THĐ ở Nam Cali, do lu bu chụp hình mà quên đóng góp chút đỉnh để ủng hộ tờ đặc san của Trịnh Hoài Đức, để khi nào gặp anh chị Lành & Ty sẽ gửi bổ xung. Chị để dành những đặc san mới và cũ một tập. Lâu lâu dở ra đọc lại bài cũ thấy cũng hay. Sẽ cố gắng viết một bài ngắn ngắn để đóng góp cho đặc san sang năm. Happy New Year Minh Tâm, Chúc mừng năm mới vui vẻ, đi du lịch nhiều nhiều...

Huỳnh Thị Thùy Vương:

Cảm ơn, rất cảm ơn, cảm ơn nhiều lòng từ tâm của Tam Tu, trái tim bao la, tình cảm nhiệt thành; nhìn tác phẩm XUÂN TRỊNH HOÀI ĐỨC với bao công sức của anh vẫn dẻo dai như một chàng trai trẻ thanh xuân, và cùng các thầy cô và các bạn nữa, làm mình thật ngưỡng mộ và rất đổi thẹn lòng.

Xin chúc anh luôn vui khỏe, trẻ trung, nhiệt huyết trong mọi hoạt động nhất là du lịch cùng người yêu dấu xinh đẹp bên Tam Tu một đời hạnh phúc. XUÂN VUI.

Ngô Thị Nguyệt:

Đặc san phong phú nhưng nhiều tản văn hơn thơ. Tiếc là không ai viết về năm con Rồng. Các bạn khóa 14 viết khá nhiều nhưng năm nay thiếu bài của Nguyễn Thị Thanh và Nguyễn Thị Cẩm.

Hà Thị Cúc:

Chị "duyet" những bài viết trong đặc san trên laptop. Đặc san đọc trên laptop rõ, màu đẹp, Tâm không cần gửi bản in.

Cao Mỹ Châu:

Cám ơn Tâm đã gửi cho chị đặc san Giáp Thìn 2024. Tâm hỏi về tám hình trang 15. Đó là

tụi chị đang hóa trang cho vở kịch vui Lý Toét, Xã Xệ đi Sài Gòn. Kịch này do thầy Nguyễn Tường Thụy đạo diễn. Diễn viên gồm có Cao Mỹ Châu, My, và Xuân Diệu. Vở kịch ngắn này đã đem lại vài giây phút cười vui cho Hội Tết. Trong hình Xuân Diệu mặc áo trắng, Mỹ Châu có râu, người mang kiếng đen đứng kế bên Mỹ Châu là Huệ Mỹ. Huệ Mỹ lúc nhỏ đẹp và học giỏi lắm.

Trần Vĩnh Xuân:

Nói chuyện với Tâm nhắc nhớ thầy Nguyễn Tường Thụy. Nhớ lúc trước 1975, lúc từ trại Hoàng Hoa Thám đi xe lam về Sài Gòn, ngang nhà thuốc của vợ thầy Phạm Đức Liên thì thấy thầy Thụy đứng đó với thầy Liên, mình gọi thầy. Ai ngờ thầy chạy theo xe lam một đoạn, làm mình phải kêu xe ngừng để xuống gặp thầy !!!

Phương Chi:

Nhân đọc bài sinh hoạt văn nghệ của trường Trịnh Hoài Đức của anh, nhớ năm 1971 hay 1972 Phương Chi có tham gia hát trong Đại Nhạc Hội THĐ ở rạp Thanh Bình. Phương Chi tính hát bài Tuổi Đá Buồn mà hơi buồn nên không thích hợp văn nghệ mừng xuân. Sau đó đổi và hát bài Xuân Về Gác Nhỏ. Nhớ có một chị hát bài Anh Cho

Em Mùa Xuân và bạn Thanh Phước hát bài Cánh Thiệp Đầu Xuân. Lúc đó thầy Bé Tám khó lắm, hát sai là thầy rầy dữ lắm. Cuối năm, Ban Văn Nghệ được Ban Giám Đốc của trường mời đi ăn nhà hàng Thanh Thủy ở Bờ Sông Bình Dương.

Đặng Văn Sáu:

Cám ơn Tâm đã gửi đặc san THĐ. Do sức khỏe không tốt và ở xa nên không tiện đến dự những buổi họp mặt THĐ. Trường Trịnh Hoài Đức đối với tôi có biết bao nhiêu kỷ niệm. Muốn biết tin anh Nguyễn Văn Tiếp, gọi điện thoại cho anh không được. Ngoài ra còn nhớ anh Luân Hữu Đức. Ngạc nhiên hay tin anh Thông đã mất do bệnh covid....

Luân Hữu Đức:

Anh đã nhận được đặc san do Tâm gửi. Năm nay thấy đặc san phong phú có nhiều thầy cô tham gia viết bài. Thấy có bài của anh Võ Kỳ Điền (Võ Tấn Phước), chợt nhớ hồi trước anh có dịp đi Canada thăm bạn Hà Thanh Thu và có dịp gặp anh Võ Tấn Phước.

Vũ Đức Định:

Cám ơn Tâm, tôi có nhận được đặc san Xuân Giáp Thìn, nhìn sơ thấy đặc san thật đẹp và trang nhã.

Võ Ngọc Lan Chi:

Chiều hôm qua Lan Chi có nhận được đặc san do anh gửi. Tờ báo vẫn hay và đẹp như mọi năm nhưng năm nay lại hay hơn những năm trước. Cám ơn anh Minh Tâm thật nhiều. Cảm ơn tờ báo xuân thấy xúc động, nhớ trường, nhớ thầy cô, nhớ bạn bè, nhớ quê hương... Cám ơn và chúc sức khỏe anh Minh Tâm và tất cả những người thân của anh...

Phạm Thị Bé:

Em có gửi đặc san cho Bạch Bá Bình CHS Trịnh Hoài Đức khóa 1991-1998. Bình là người hay tổ chức họp mặt thầy cô và các bạn cùng khóa Trịnh Hoài Đức. Em cho biết em rất thích đặc san THĐ.

Chiếc Bù:

Đặc san THĐ là một món quà tinh thần tuyệt vời đối với mình.

GS Võ Tấn Phước:

Đọc lại nhớ Trịnh Hoài Đức quá Tâm ơi. Cám ơn em.

Luân Anh Dũng:

Trong tấm hình của cô Cảnh chụp năm lớp 4 hình như mình ngồi thứ 3 hàng đầu tiên từ trái sang thì phải?

Trần Định:

Nhờ tấm hình của cô Cảnh mà một số bạn khóa 16 THĐ nhớ lại khuôn mặt mình hồi nhỏ. Hàng ngồi đầu tiên bên phải là Lê Tấn Lạc. Bạn ngồi thứ 2 bên trái qua là Cao Hữu Châu. Lâm Sanh đứng hàng thứ 2 tính từ trên xuống, đứng thứ ba từ trái sang (hàng có cô Cảnh). Hàng đầu thứ 2 bên trái qua là bạn Bình.

Huỳnh Françoise:

Sau khi chích Covid, sức khỏe mình hơi yếu (hay bị đông máu!). Xem hình trong đặc san nhớ thầy Phạm Ngọc Em rất dễ thương. Nhớ thầy nói tiếng miền Trung (như nói: hai "mẹt phèng" song song!). Nhớ thầy Nguyễn Thiện Thuật (đã mất). Bạn bè lớp 12 A2 nhớ Nguyễn Minh Thiệt, Nguyễn Hữu Hiệp (đã mất), Lại Thế Thành. Còn bạn tiểu học thì nhớ Vương Phát Đạt, Trần công Hào, Lê Quang Phước, Từ Minh Thạnh. À ở Marseille mình có gặp con của thầy Nguyễn Tiên Sanh (trường Nguyễn Trãi). Gia đình thầy ở đây

cũng nhiều. Chúc mừng năm mới, cho gửi lời thăm bà con đồng hương Bình Dương.

Nguyễn Thị Kim Oanh:

Đã nhận được báo xuân Tâm gửi và dành cả ngày để đọc báo (khỏi ăn khỏi ngủ luôn!) và sẽ từ từ đọc lại cho thấm thía. Riêng bài của anh Hoàng Đình Trung rất hay, đầy đủ kỷ niệm học trò, vừa đọc vừa phải mỉm cười cho đám trẻ ngày xưa chỉ thua ma quỷ thôi. Tác giả học khóa 8 chỉ trên khóa chị một khóa nên đọc thấy gần gũi...

Lê Thiết Hùng:

Mới xem qua đặc san. Năm nay vẫn phong phú như trước nay. BBT đã bỏ nhiều công sức hoàn thành. Cho gửi lời cảm ơn BBT và các cộng tác viên, kính chúc quý thầy cô và các bạn năm mới vui khỏe và hạnh phúc.

Nguyễn Thị Hai:

Mới về Bình Dương nhận đặc san in. Bản in rõ đẹp. Chữ rõ dễ đọc. Bài viết của mình có nhờ bạn thêm dấu ? trong chữ Thủy quả chỉ vương (đặc san 2024 thiếu dấu hỏi) mà bạn quên thêm dấu hỏi (?) rồi !

Luân Hữu Đức:

Anh rất cảm ơn em đã gửi đặc san xuân trường Trịnh Hoài Đức 2024. Anh gửi chút quà đóng góp phần in ấn đặc san. Chúc quý thầy cô anh chị CHS cũng như em và gia đình chị Cảnh năm mới bình an dồi dào sức khỏe.

GS Nguyễn Thị Tâm:

LỜI CẢM ƠN : Lúc trước, để tặng người thân, tôi đã nhờ các em in thêm một số đặc san Xuân Cửa Hội Ái Hữu Cựu Giáo sư và Học sinh Trung học Trịnh Hoài Đức, Bình Dương.

Đến khi em Nguyệt Ngo bắt đầu in đặc san Xuân này, tôi cũng nhờ em in thêm một số cuốn để tặng. Em không nhận tiền của tôi.

Xem như em đã tặng món quà tinh thần này cho tôi.

Tiếp theo những năm sau, cho đến nay, một nhà "tài trợ bí mật" đã in thêm một số đặc san tặng tôi, thông qua em Nguyệt Ngo, để tôi tặng lại cho người khác ...

Định giữ bí mật mãi chuyện này.

Nhưng cho đến nay, tôi nghĩ nên gửi lời cảm ơn đến "nhà tài trợ đặc biệt" ...!

Xin thay mặt người thân, cảm ơn "nhà tài trợ" ..

Ngoài ra, tôi mong rằng các người thân của tôi sẽ đóng góp bài viết cho Trang Nhà THĐ ngày thêm phong phú, nếu có thể ...!

GS Phạm Đức Liên:

Sáng nay thầy mới vừa nhận được đặc san Trịnh Hoài Đức xuân Giáp Thìn. Cảm đặc san trên tay mà nhớ Trịnh Hoài Đức quá!. Thầy bây giờ yếu lắm, tay run run nhưng vẫn cố gắng viết được một số bài viết để góp cho đặc san và trang nhà Trịnh Hoài Đức. Chữ viết của thầy bây giờ xấu lắm nhưng vẫn gửi cho Tâm vì chỉ có Tâm là đọc được chữ của thầy. Chúc mừng năm mới. Cho thầy gửi lời hỏi thăm quý đồng nghiệp và các học trò cũ của thầy.

Trịnh Thị Đông:

Mình đọc tựa và tên tác giả trước sau đó đọc từng bài viết. Trước hết đọc bài của Hoàng Đình Trung vì là bạn hàng xóm từ lúc mới chào đời (kể ra có thiên vị há!). Đọc mà nghe vui vì nhớ lại nhiều bạn thời tiểu học, rồi lại được nghe nhắc tới các thầy cô cũng có dạy ở Nghĩa Phương như Thầy Phán, Cô Quế, Thầy Liên... Trung lại nhắc đến một số bạn đã qua đời, tim như quặn thắt vì không ngờ những hình ảnh tươi trẻ ngày xưa giờ đã đi vào lòng đất lạnh... âm thầm cầu nguyện cho các bạn sớm về nơi an lạc. Xong đọc tới bài của chị Cảnh, người chị cả của trường Nghĩa Phương trong Tổ Ngoại Ngữ mà mình rất thương và kính trọng chị.

Mai sẽ đọc tiếp nữa. Cảm ơn Tâm đã gửi cho tập san Xuân thật quý báu dù mình không phải là học sinh THĐ, đây là món quà Tết mà mỗi năm mình đều mong đợi và rất trân quý.

Cảm ơn Tâm rất nhiều. Năm mới, thân mến chúc gia đình Tâm vạn sự an lành, sức khỏe dồi dào để tiếp tục cùng bà xã xinh đẹp du lịch đó đây khắp nơi trên thế giới nha!

GS Nguyễn Như Hùng:

Cảm ơn Minh Tâm. 49 năm mất nước, lưu lạc khắp năm châu bốn biển, đặc san của nhiều trường đã vắng bóng trong những năm gần đây.

Thế mà đặc san THĐ vẫn đều đều xuất hiện, rất phong phú, hơn 100 trang, với nhiều bài viết và hình ảnh giá trị. Thật cảm phục các anh chị trong ban biên tập. Trước thềm năm mới Giáp Thìn, thân chúc đại gia đình THĐ được an bình, mạnh khỏe và mọi điều tốt lành.

Nguyễn Văn Đông:

Cám ơn Minh Tâm và Ban Điều Hành Hội AH CGS & HS Trịnh Hoài Đức đã dành nhiều công sức và tâm huyết để hàng năm anh em được ôn lại kỷ niệm một thời học sinh dưới mái trường thân yêu Trịnh Hoài Đức qua những đặc san mà các anh trong Ban Biên Tập đã bỏ nhiều thời gian để hoàn thành. Thành thật cám ơn Minh Tâm và BBT rất nhiều khi nhận quyền đặc san này. Cầu chúc Minh Tâm và gia đình một năm mới luôn mạnh khỏe và hạnh phúc.

GS Phạm Đức Liên:

Dù dọn nhà rất xa từ North Carolina lên Chicago, thầy vẫn đem theo đủ 9 đặc san Xuân Trịnh Hoài Đức. Tôi yêu 9 Đặc san THĐ quá. THĐ ơi, LoveYouAll.

GS Huỳnh Văn Thế:

Hello, Dear Minh Tâm:

Trong hoàn cảnh xa trường xưa, thầy bạn, kẻ ở chân trời người góc bể mà Ban Đại Diện THĐ làm được Đặc San với 109 trang, hình ảnh đẹp, đề tài phong phú, chữ in rõ để đọc thể này là một kỳ công. Cám ơn Minh Tâm đã gửi cho thầy một pdf. Thân chúc các cựu Trịnh Hoài Đức nhiều sức khỏe, an vui trong năm mới.

Trần Hiếu Trí:

Đặc san hay quá. Em đã forward cho bạn Quách Thanh Phước.

GS Đoàn Phế:

Em Tâm thân,

Chúng tôi đã nhận được ĐS/THĐ 2024. Cám ơn em thật nhiều .

Đọc đặc san chúng tôi thấy như đang được xem một cuốn phim chiếu lại trước mắt mình những kỷ niệm xa xưa của những ngày thầy trò còn ra vào trường lớp thân thương với bao sinh hoạt rộn ràng từ thể thao, cắm trại, đến văn nghệ, báo chí, xã hội ... cùng những kỷ niệm thật gần của những buổi Đại Hội, họp mặt thân mật trong nước cũng như hải ngoại chan chứa nghĩa tình thầy trò, đồng môn.

Cám ơn và thân chúc Ban Điều Hành Hội, Ban Biên Tập đặc san, toàn thể các Thầy, Cô và các em hưởng một mùa Xuân tràn đầy niềm vui và hạnh phúc cùng một năm mới Giáp Thìn - 2024 an khang, thịnh vượng.

Nguyễn Thị Liễu:

Đặc san năm nay có nhiều bài hay nhưng như thầy Từ Văn Nhung nói, đặc san này hơi "già". Hy vọng sang năm em sẽ đóng góp bài vở cho đặc san trường mình.

Huỳnh Thanh Toàn:

Mình rất sung sướng nhận được món quà xuân đầy ý nghĩa. Mình rất xúc động và cám ơn Ban Điều Hành đặc san. Không quên gửi lời chúc sức khỏe đến gia đình anh Diệp (bạn cùng khóa) và tất cả các bạn trong Ban Biên Tập được một năm mới vạn sự như ý. Mong đặc san được trường tồn mãi mãi.

Lê Thị Hoàng Mai:

Đã nhận được đặc san Trịnh Hoài Đức xuân Giáp Thìn. Cám ơn những người đã có nhiều tâm sức tạo ra kỷ niệm và niềm vui cho mọi người...

Nông Thị Ngọc Tuyết:

Chào em,

Trước hết phải cảm ơn Tâm đã gửi báo Xuân đến cho chị. Năm nay bài vở hay (vì có bài của em chị và của bạn Trung học cùng lớp). Xem đi xem lại và để nhớ đến những người bạn đang ở xa mình và những kỷ niệm rất vui nhớ hoài không bao giờ quên dù tóc đã muối tiêu.

Nhớ các thầy đã tận tụy với các học sinh, thầy Lộc dạy thêm Pháp Văn, thầy Em dạy Toán, thầy Cửu mê man giảng Việt Văn (mà chị tiếp thu rất ít vì chỉ muốn nói dóc!). Chị thương nhất thầy Ba Viên (dạy Toán năm đệ nhị) và thương Việt Nam hơn nhờ lối giảng của thầy Phạm Đức Liên. Nhớ cô Phụng, cô Thịnh, và cô Đẹp lắm lắm.

Bây giờ ai cũng có tuổi, nhưng được gặp lại thầy cô ngày xưa chỉ mong sao các thầy cô luôn mạnh khỏe để khi gặp lại mình còn gọi: "Thưa thầy, thưa cô, em là....." để thấy mình còn hân hạnh được gọi thầy cô như xưa, sung sướng lắm. Cám ơn Tâm, chúc em và gia đình nhiều sức khỏe và hạnh phúc luôn.

Võ Quang Triệu:

Tôi đã đọc đến 2 lần, nhiều bài hay có giá trị của Võ Kỳ Điền, Minh Tâm, Sean Nguyễn ... Bỏ tít bài "Độc Báo Xuân Trịnh Hoài Đức" của anh Từ Văn Nhung: Theo tôi biết Ông Đặng Trần Thường có lúc làm Giám Đốc Nha Khảo Thí Bộ Giáo Dục.

GS Thái Thị Đo:

Anh Minh Tâm thân mến,

Cám ơn Anh Tâm cùng Ban Biên Tập đã gửi tặng Đặc san Xuân Giáp Thìn 2024. Đặc san năm nay bài vở rất phong phú, đặc sắc.

Từ năm 2016, Cô Huê Mỹ đã trao tặng cho tôi hàng năm. Sau đó đến năm 2020, Nguyệt Ngộ tiếp tục cho đến bây giờ. Năm 2020, nhờ gặp Anh Lưu Thanh Bình, tôi được biết Đặc san đã có từ năm 2011, thế là tôi in thêm được 5 quyển nữa, như vậy đến hôm nay tổng cộng được 14

quyển. Đó là tài sản tinh thần vô cùng quý giá mà tôi có được.

Mỗi khi rảnh rỗi, tôi lấy các Đặc san Xuân THĐ ra đọc lại, không hiểu sao càng đọc tôi càng thấy hay. Mỗi tác giả, một ý tưởng, một cảm xúc đong đầy những hoài niệm về trường xưa, thầy, cô, bạn cũ. Ngoài ra, còn nhiều bài nghiên cứu rất có giá trị, cũng như những chuyến tham quan vô cùng bổ ích.

Năm nay, tôi xin góp vui với bài thơ: "Vào Xuân", để chào mừng Xuân Ất Ty 2025, với ước mong tất cả quý thành viên Đại Gia Đình Trịnh Hoài Đức chúng ta, một năm mới tràn đầy sức khỏe, nhiều niềm vui và vạn sự an lành.

Trần Ngọc Sương:

Tôi đã về hưu, hy vọng năm nay sẽ có thì giờ viết cho đặc san Trịnh Hoài Đức cũng như tham dự Đại Hội Toàn Cầu vào tháng 7 / 2025.

Độc đặc san Trịnh Hoài Đức đừng quên Trang nhà Trịnh Hoài Đức với nhiều bài viết và hình ảnh kỷ niệm rất quý giá. Địa chỉ trên mạng:

<http://trinhhoaiduc.netfirms.com>

(Đây là trang web phải trả tiền để tồn tại. Bài viết và hình ảnh có thể download tự do nhưng nếu sau này không còn tài chánh hay người quản lý thì tất cả sẽ mất hết. Hội đang tìm kiếm người giỏi vì tính để copy hình ảnh và bài viết để lưu lại ở nơi nào miễn phí. Quý anh chị cựu học sinh có khả năng để giúp Hội xin liên lạc minhtam_08@yahoo.com. Rất cảm ơn)

Nhóm thực hiện

Đặc San Xuân Ất Ty – 2025 - Trung Học Trịnh Hoài Đức Bình Dương

Phụ trách tổng quát: Từ Minh Tâm

Với sự cộng tác của:

GS Lê Tấn Lộc, GS Nguyễn Thị Tâm, GS Thái Thị Đo, GS Nguyễn Thị Đức,
GS Võ Kỳ Điền, GS Trần Ngọc Bích,
GS Đoàn Phế, GS Phạm Đức Liên, GS Từ Văn Nhung
Cố GS Phan Thanh Đào,
và các CHS: Nguyễn Văn Lành, Hoàng Đình Trung, Phương Danh,
Từ Vi Cảnh, Sean Nguyễn, Trần Thị Thanh Diệu, Nguyễn Kim Nền,
Phan Hồng Liêm, Đỗ Mỹ Loan, Kim Chi, Lê Đức Cường,
Hồ Thị Kim Ngân, Lưu Thanh Bình, Ngô Thị Nguyệt, Nguyễn Ngọc Nhơn,
Nguyễn Thị Vân, Thứ Lễ, Hòa Phong BD, Nguyễn Ngọc,
Trần Đông Thành, NVD, Nguyễn Thị Thanh, Thái Thanh Nhân,
Nguyễn Chánh Trực, Nguyễn Thị Hai, Lê Sáu, Lâm Thị Tâm ...

và nhiều bạn khác...

Trình bày: Minh Tâm

Liên lạc đặc san: Email: minhtam_08@yahoo.com,
Điện thoại: (310)484-4882

Tài chánh xin liên lạc thủ quỹ: Nguyễn Thúy Hồng
email: Email: cthny81@yahoo.com

Có thể đọc Đặc san Trịnh Hoài Đức - Xuân Ất Ty - 2025
trên trang nhà CGS & HS Trịnh Hoài Đức – Bình Dương
<http://trinhhoaiduc.netfirms.com>
(không có www.)

Hoàn tất: 1/1/2025

Hình bìa trước:
Công trường Trịnh Hoài Đức

Hình bìa sau:
GS Lê Tấn Lộc và học sinh khóa 7
GS Phan Kỳ Nam và học sinh khóa 14

Mục Lục

Chúc Tết thầy cô	2	Vòng tay bè bạn	48
Lời ngỏ	3	Một tấm hình xưa bao nỗi nhớ	50
Lời chào đầu năm	4	Buổi họp mặt khóa 13	52
Bên Thầy	5	Bên Thế quê tôi	53
Hoài Niệm	6	Nhớ mãi không quên	54
Lớp Đệ Nhất đầu tiên	8	Họp mặt cùng nhau	61
Cô giáo nhí	9	Họp mặt khó 9	63
Tiếng cười của mẹ	11	Các em thăm thầy	64
Bạn có biết	11	Một kỷ niệm với thầy	
Vào xuân	11	Nguyễn văn Phúc	66
Những lễ phát thưởng	16	Anh Hai tôi	67
Nhớ tết xưa	19	Cái thuở học trò ngây thơ ấy	68
Xuân quê	21	Ai mang xứ Thủ theo cùng	72
Người thầy đáng kính	22	Lặng Lẽ	72
Niềm vui đến trường	24	Tự hào hậu duệ Trịnh Hoài Đức	73
Chuyện tôi đi dạy	25	Đạo	75
Họp mặt tình thân	28	Vài câu chuyện tâm linh	76
Một củ sắn	30	Áo em	79
Đón tết quê nhà 2024	32	Tiếng gọi từ một bài thơ	80
Những bức tranh độc đáo	34	Tuổi thơ và mùa hoa sầu riêng	81
Chuyện rần báo oán	36	Cô giáo ngày xưa	83
Vì chỉ là mẹ thôi	37	Cuộc phiêu lưu của Đế Mèn xứ Thủ	84
Kỳ thi Tú Tài Một năm ấy	38	Bình Dương quê tôi	88
Bà nội tôi	39	Nhớ ơn thầy	93
Tản mạn về Tình Thầy Trò	40	Người cha lý tưởng	94
Mùa hoa học trò	41	Nhớ thương về ngoại	95
Đức Phật trên vách đá	42	Em tôi	96
Đáp từ thơ thầy Trần Ngọc Bích	43	Một người Bình Dương thiển cận	98
Giấc mơ ban ngày	44	Qua cơn sóng dữ	99
Chúc mừng năm mới	45	Vườn mai xinh	102
Lục bát đầu năm	45	Một lần đến Dubai	103
Quên hết chán chường	45	Đếm số Tiếng Việt	104
Xa miền hư ảo	45	Vài hình ảnh kỷ niệm	105
Ngày thầy thuốc nhớ đôi chút về nghề Y ở Bình Dương	46	Thư tín đặc san Giáp Thìn	106